

Euroopa Komisjon

Üldine aruanne
Euroopa Liidu
tegevuse kohta

2006

Brüssel • Luxembourg, 2007

Euroopa Komisjon võttis „Üldise aruande Euroopa Liidu tegevuse kohta 2006“ vastu 26. jaanuaril 2007 dokumendi SEK(2006) 1000 lõppvariandina.

„Europe Direct“ on teenistus, mis aitab leida vastused Euroopa Liitu puudutavatele küsimustele

**Tasuta infotelefon: (*)
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Teatud juhtudel ei võimalda mobiilsideoperaatorid helistamist 00800 numbritele või on need kõned tasulised.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saate Internetist Europa serverist (<http://europa.eu>).

Kataloogimisandmed on esitatud väljaande lõpus.

Luxembourg: Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus, 2007

ISBN 92-79-02102-8

© Euroopa ühendused, 2007

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Printed in Belgium

TRÜKITUD VALGELE KLOORIVABALE PAPERILE

Euroopa Komisjoni presidendilt Euroopa Parlamendi presidendile

Austatud härra president

Mul on au esitada Teile *Euroopa Liidu 2006. aasta tegevuse üldaruanne*, mille on komisjon võtnud vastu ja avaldanud vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 212 ja Euratomi asutamislepingu artiklile 125.⁽¹⁾

Lugupidamisega

Brüssel, 13. veebruar 2007

José Manuel Barroso
president

⁽¹⁾ Vastavalt 22. jaanuari 1972. aasta ühinemisaktis sisalduvale ühenduse põllumajandushindade kinnitamise süsteemile edastab komisjon lähemal ajal parlamendile aruande Euroopa Liidu põllumajandusolukorra kohta. Peale selle valmistab komisjon vastavalt 1971. aasta 7. juunil parlamendi ees võetud kohustusele ette ka aastaaruande konkurentsipoliitika kohta.

Sisukord

LUGEJALE	9
SISSEJUHATUS	11
I PEATÜKK. ÜLDINE POLIITIKARAAMISTIK	17
Valitsemistava ja parem õigusloome	17
<i>Parem õigusloome</i>	17
<i>Subsidiaarsus ja proportsionaalsus</i>	21
<i>Läbipaistvus</i>	21
<i>Institutsioonidevaheline koostöö</i>	22
<i>Majandusjuhtimine</i>	22
Teabevahetusstrateegia	23
Euroopa tulevik	25
<i>Põhiseadus</i>	25
<i>D-kava</i>	26
<i>2007.–2013. aasta finantsperspektiiv</i>	27
II PEATÜKK. HEAOLU SAAVUTAMINE	29
Majanduslik ja sotsiaalne keskkond	29
<i>Lissaboni strateegia: partnerlus majanduskasvu ja töökohtade loomise nimel</i>	29
<i>Säästva arengu strateegia</i>	31
<i>Makromajanduslik raamistik</i>	33
<i>Maksukorraldus</i>	36
<i>Konkurents</i>	39
<i>Sotsiaalmeetmete kava rakendamine</i>	43

Heaolu eeltingimused	44
<i>Innovatsioon ja ettevõtluspoliitika</i>	44
<i>Konkurentsivõime olulistes sektorites</i>	49
<i>Teadusuuringud ja kosmosepoliitika</i>	50
<i>Side- ja infotehnoloogia areng</i>	55
<i>Haridus ja väljaõpe</i>	61
<i>Transport</i>	65
<i>Energeetika</i>	71
<i>Tööjõu liikuvus</i>	75
<i>Siseturu areng</i>	75
III PEATÜKK. SOLIDAARSUSE EESMÄRK	85
Majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamine	85
<i>Piirkondlik mõõde</i>	85
<i>Sotsiaalne mõõde</i>	88
<i>Demograafilised väljakutsed</i>	92
Solidaarsus tulevaste põlvkondadega ja loodusvarade majandamine	94
<i>Keskkond</i>	94
<i>Põllumajandus ja maaelu areng</i>	101
<i>Kalandus ja merestrateegia</i>	106
Ühiste väärtuste edendamine Euroopa Liidus	110
<i>Põhiõiguste kaitsmine ja võitlus diskrimineerimisega</i>	110
<i>Kultuur</i>	112
<i>Noored, kodanikuaktiivsus ja sport</i>	113
IV PEATÜKK. JULGEOLEKU JA VABADUSE TAGAMINE	117
Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev Euroopa ala	117
<i>Haagi programmi elluviimine</i>	117
<i>Euroopa õigusruum</i>	118
<i>Politsei- ja tollikoostöö</i>	121
<i>Terrorismi-, kuritegevuse- ja uimastivastane võitlus</i>	122
<i>Välispiiride haldamine ja sisseränne</i>	124
Riskijuhtimine	129
<i>Rahvatervis</i>	129
<i>Tarbijakaitse</i>	131

<i>Toiduohutus ning loomade turvalisus ja heaolu</i>	132
<i>Transpordiohutus ja transpordi turvalisus</i>	135
<i>Energiaohutus ja rajatiste ohutus</i>	138
<i>Kodanikukaitse ja toimetulek katastroofidega</i>	138
<i>Euroopa Liidu finantshuvide kaitse</i>	139
V PEATÜKK. EUROOPA LIIT KUI RAHVUSVAHELINE PARTNER	141
Suhted naaberriikidega	141
<i>Laienemine</i>	141
<i>Euroopa naabruspoliitika</i>	148
<i>Strateegiline partnerlus Venemaaga</i>	153
Euroopa Liit maailmamajanduses	155
<i>Rahvusvaheline kaubandus</i>	155
<i>Tolliliit</i>	158
<i>Üleatlandilised suhted</i>	158
<i>Suhted Ida-Euroopa riikidega</i>	159
<i>Suhted muude tööstusriikidega</i>	160
Rahvusvaheline solidaarsus	162
<i>Ühiste väärtuste kaitsmine ja edendamine väljaspool Euroopa Liitu</i>	162
<i>Arengupoliitika</i>	164
<i>Humanitaarabi</i>	168
<i>Piirkondlik strateegia</i>	170
Panus ülemaailmse julgeoleku tagamisse	177
<i>Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP)</i>	177
<i>Euroopa Liidu julgeolekustrateegia ning julgeoleku- ja kaitsepoliitika</i>	184
<i>Lähis-Ida rahuprotsess</i>	187
<i>Ülesehitusprotsess</i>	189
VI PEATÜKK. INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTE TEGEVUS	193
<i>Euroopa Parlament</i>	193
<i>Euroopa Ombudsman</i>	201
<i>Nõukogu ja Euroopa Ülemkogu</i>	201
<i>Komisjon</i>	203
<i>Euroopa Kohus ja muud kohtud</i>	206
<i>Kontrollikoda</i>	208

<i>Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee</i>	209
<i>Regioonide Komitee</i>	210
<i>Euroopa Keskpank</i>	211
<i>Euroopa Investeerimispank</i>	213
<i>Asutused</i>	213
<i>Seadusandlik tegevus</i>	214
VII PEATÜKK. EELARVE JA FINANTSTEGEVUS	217
<i>2006. aasta eelarve täitmine</i>	217
<i>2007. aasta eelarve ettevalmistamine</i>	217
<i>Finantsmäärus</i>	218
<i>Omavahendite süsteemi käsitlev otsus</i>	218
<i>Raamatupidamise aastaaruanded</i>	219
INSTITUTSIOONIDE JA ASUTUSTE NIMEKIRI	221
EUROOPA LIIDU DETSENTRALISEERITUD ORGANISATSIOONID	223
LISAD	225

Lugejale

Üldaruande eesmärk ja tähtsus Euroopa Liidu tegevusest teavitamisel

Üldaruande lugejad märkasid 2006. aasta veebruaris ilmunud ja Euroopa Liidu 2005. aasta tegevust kajastava aruande puhul, et selle vormi on oluliselt muudetud. *Uus vorm*, mis erines eelmistest aastatest ja pärast 2004. aasta väljaandes kasutatud üleminekuvormist, võimaldas vähendada dokumendi mahtu ja muuta selle sisu ülevaatlikumaks.

Lihtsustamise tingis *ratsionaliseerimise vajadus*, mis on peamiselt seotud *ametlike keelte* arvu suurenemisega (see protsess jätkub veelgi) pärast liidu laienemist, eriti 2004. aastal. Kõiki keeli soovitakse kohelda võrdselt, et käesolev aruanne, mis on ette nähtud asutamislepingutega ja kajastab kõikide ühenduse institutsioonide tegevust aasta jooksul, oleks ka tegelikult *läbipaistev* kodanike jaoks, kes soovivad saada teavet Euroopa Liidu tegevuse kohta.

Parema loetavuse tagamiseks keskendutakse üldaruandes olulistele küsimustele, mis hõlmavad üldiseid suundumisi, põhimeetmeid (sh õigusakte) ja aasta jooksul teostatud poliitikat. See meetodikas tuleneb otseselt vajadusest võtta igakülgset arvesse kodanike käsutuses olevaid ja paljusid teabeallikaid hõlmavat *Euroopa Liidu tegevust kajastavat teabesüsteemi*. Nendest teabeallikatest võiks nimetada järgmisi:

- veebileht *Europa*, kus on kättesaadav mitmekülgne teave. See Euroopa Liidu portaal (http://europa.eu/index_et.htm) hõlmab rubriike „tegevus”, „institutsioonid”, „dokumendid” ja „teenused” (statistika, raamatukogu, kontaktandmed jne), mis võimaldavad kasutaja esitatud kriteeriumidest lähtuvalt otsingut täpsustada;
- Euroopa Liidu institutsioonide (näiteks komisjoni peadirektoraatide) *andmebaasid*, mida korrapäraselt ajakohastatakse, ja institutsioonidevälised teabeallikad. Viidad nii Europa veebilehele kui ka kõnealustele andmebaasidele on avaldatud üldaruande iga jao lõpus punktis „Kasulikud viidad”;
- *Euroopa Liidu bülletään*, mis kajastab päevakajalisi sündmusi reaalajas. Komisjon avaldab bülletääni kolmes keeles (saksa, inglise, prantsuse) ning alates 2006. aasta

algusest ilmub see ainult elektrooniliselt (<http://europa.eu/bulletin/et/welcome.htm>). Bülletään käsitleb regulaarselt kõiki ühenduse meetmeid ja programme, sisaldab otseviitasid ametlikele tekstidele ja on dünaamiliselt ühendatud vastavate andmebaaside ja teabega. Enne kui teave esitatakse igakuises ülevaates, tehakse see võimalikult kiiresti Internetis kättesaadavaks. See võimaldab tutvuda kõikide konkreetse kuu jooksul võetud meetmetega niipea, kui need avaldatakse. Seega täiendab bülletään olulisel määral üldaruannet, millele ta on ühtlasi ka teabeallikaks. Lugeja jaoks, kes soovib saada kas ülevaadet või otsida täpsemat teavet Euroopa Liidu tegevuse kohta teatavas valdkonnas, on teabeallikate selline vastastikune täiendavus olulise tähtsusega.

Selline süsteem võimaldab vähendada üldaruande mahtu, sest üksikasjalikku teavet ei pea seal enam kajastama. Aruanne on nüüd pigem kokkuvõte, mis vastab paremini tema kahetisele eesmärgile: *esitada ülevaade Euroopa Liidu tegevusest ja tutvustada tegevuse olulisemaid suundi.*

Sissejuhatus

Euroopa Liidu tegevus 2006. aastal oli mitmes mõttes jätk eelmisel kevadel käivitatud olulisele algatusele vaadata läbi Lissaboni strateegia, eesmärgiga luua alus majanduskasvu ja tööhõivet edendavale tõelisele Euroopa partnerlusele.

Kuigi 2005. aastal levisid Prantsusmaal ja Madalmaades korraldatud Euroopa põhiseaduse lepingu ratifitseerimise rahvahääletuste negatiivsete tulemuste tagajärjel teatavad kõhklused, andis Lissaboni strateegia uuendamine võimsa tõuke mitmes olulises valdkonnas edusammude tegemiseks ning uute ja ambitsioonikate projektide alustamiseks. Sama innustav mõju oli asjaolul, et 2005. aasta detsembris kokku tulnud Euroopa Ülemkogu saavutas 2007.–2013. aasta finantsperspektiivi küsimuses viimasel hetkel konsensuse.

Seega oli ette valmistatud pinnas mitme 2006. aastal vilju kandnud algatuse jaoks. Näiteks võeti tulemusena vastu mitu olulist õigusakti. Üldises plaanis oli 2006. aasta edusammude aluseks ka taaselustatud mõttevahetus Euroopa rolli ja lisaväärtuse üle 21. sajandil. Sellega seoses visandas komisjon kodanikukeskse tegevuskava, mis sisaldas ka konkreetseid ettepanekuid.

Käesolevas sissejuhatuses käsitletakse nii poliitilist kliimat, milles Euroopa Liit 2006. aastal tegutses, kui ka suundumusi nende strateegiliste eesmärkide täitmisel, mille komisjon ametisse astudes ette nägi ja mis on suurel määral ühised kõikidele Euroopa Liidu institutsioonidele.

* * *

Parema õigusloome nimel 2005. aastal tehtud jõupingutused mõjutasid ühenduse 2006. aasta tegevust märkimisväärselt. Novembris koostas komisjon parema õigusloome programmist strateegilise ülevaate. Analüüsi tulemusel selgus, et kodanike ja ettevõtete ootuste täitmiseks ja selleks, et õigusaktide täiustamine ka tegelikult nende igapäevaelus positiivselt kajastuks, tuleb veel palju vaeva näha. Siiski võis täheldada märgatavaid tulemusi nii olulistest valdkondades nagu olemasolevate õigusaktide edasine lihtsustamine ja uute õigusaktide ettepanekute tõhusam mõjuanalüüs. Kavatsetakse teha algatusi parema õigusloome eesmärkide saavutamiseks.

seks ja tugevdamiseks. Komisjoni prioriteet on endiselt tagada ettepanekute kõrge kvaliteet, jätkata lihtsustamisprotsessi ja kergendada ettevõtete halduskoormust. Strateegilisele analüüsile oli lisatud kaks komisjoni töödokumenti: üks käsitleb halduskulude arvutamist ja halduskoormuse lihtsustamist ning näeb ette mitmeid võimalusi ja ideid, kuidas valmistada ette tegevuskava, mille komisjon 2007. aastal esitada kavatseb; teine on aruanne 2005. aasta lihtsustamisprogrammi kohta ja selle ajakohastamine.

Parema õigusloome nimel tehti jõupingutusi ka teistes institutsioonides ja liikmesriikides, sest tegemist on ühise vastutusalaga. Pärast seda, kui institutsioonid sõlmisid lepingu ühise lähenemisviisi kohta, on Euroopa Parlament ja nõukogu koostanud oma mõjuanalüüse ja toetanud lihtsustamisprotsessi. Ka mõned liikmesriigid on halduskulude vähendamisel eeskuju näidanud.

Need jõupingutused teenivad ka teise olulise algatuse eesmärki, milleks on jagada liikmesriikide parlamentidele rohkem teavet ühenduse poliitika kujundamise kohta. Samal ajal on komisjon teinud edusamme eelmisel aastal käivitatud Euroopa läbipaistvuse algatuse rakendamisel. Toimunud on laiaulatuslikud avalikud konsultatsioonid ja 2006. aasta mais anti välja roheline raamat. Juunis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu sõnastas nõukogu menetlusi käsitleva üldise poliitilise raamistiku. Komisjon avaldas veebruaris valge raamatu Euroopa teabevahetuspoliitika kohta, mis andis talle võimaluse rakendada edukalt juba 2005. aastal algatatud projekti ja kutsuda oma arvamust avaldama kõiki isikuid, kes on Euroopa Liiduga mis tahes tasandil seotud.

Euroopa põhiseaduse lepingu ratifitseerimise protsess on olnud aeglane, kuid tekkinud on uus liikumine, mille aluseks on 2005. aastal komisjoni käivitatud demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kava. Pärast esialgset arutelufaasi esitas komisjon mais kodanikekeskse tegevuskava, milles käsitletakse kaht paralleelset lähenemisviisi. Ühelt poolt peaks Euroopa saavutama tulemusi praktiliste meetmete abil, mis vastavad Euroopa kodanike vajadustele ja innustavad neid toetama Euroopa Liidu eesmärke. Komisjon teeb ettepaneku, et ühtse turu toimimist tuleks puuduste kõrvaldamiseks põhjalikult uurida. Samuti soovib ta süvendada ühenduse sotsiaalset mõõdet ja koostab selleks üksikasjaliku analüüsi Euroopa Liidu ühiskonna tegelikkuse kohta. Teiselt poolt peaks ELi poliitika rakendamisega kaasnema praeguste institutsionaalsete probleemide järkjärguline lahendamine. Juunis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kiitis komisjoni soovitatud paralleelsed lähenemisviisid heaks.

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vastuvõetud institutsioonidevaheline leping, mis käsitleb ELi 2007.–2013. aasta meetmeid toetavat uut finantsraamistikku, kõrvaldas 2006. aasta mais ELi eesmärkide saavutamise teelt olulise takistuse. Kokkuleppes kiideti heaks mitu eri valdkonna algatust, mis on seotud rakendusmehhanismidega (ühenduse rahastamisvahendid ja programmid).

ELi tasandil tehti viimased ettevalmistused, et Bulgaaria ja Rumeenia saaksid 1. jaanuaril 2007 liiduga ühineda, mille tulemusel suureneb liikmesriikide arv 27ni.

Paralleelselt laienemissettevalmistustega algatas komisjon Euroopa Ülemkogu suuniste kohaselt arutelu ELi integratsioonivõime üle seoses uute kandidaatriikidega ja meenutas koos liikmesriikidega Türgile vajadust täita enne läbirääkimiste jätkamist teatavad kohustused. Euroopa Ülemkogu käsitles üldist laienemisstrateegiat detsembris. Majandus- ja rahaliidus toimus 1. jaanuaril 2007 samuti laienemine, kui Sloveeniast sai euroala kolmeteistkümnnes liige. Sloveenia on ühtlasi esimene 2004. aastal ELiga ühinenud 10 liikmesriigist, kes ühisraha kasutusele võttis. Lisaks väärrib märkimist, et 2006. aasta aprillis lisandus Euroopa identiteedile uus mõõde – nimelt võeti edukalt kasutusele uus Interneti-domeen „.eu“.

* * *

Strateegiline eesmärk saavutada Euroopa Liidus *heaolu* on endiselt tugevalt seotud majanduskasvu ja tööhõive partnerluse rakendamisega, mis omakorda on 2005. aastal läbivaadatud Lissaboni strateegia keskmes. 2006. aasta kevadel kokkutulnud Euroopa Ülemkogu pani paika uued prioriteedid, näiteks vajaduse investeerida senisest enam teadmistesse ja innovaatikasse ning luua ettevõtjatele (eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele) võimalused oma potentsiaali täielikuks rakendamiseks, toimetuleku üleilmastumise ja rahvastiku vananemisega seotud probleemidega ning Euroopa energiapoliitika tõhustamisega.

Seoses sellega on mitmes valdkonnas jätkatud varasemaid töid või alustatud uusi. Mõned näited: kõrgkoolide ajakohastamine, Euroopa Tehnoloogiainstituudi loomine, aluse panek teadusprogrammide uuele põlvkonnale; selgelt Lissaboni strateegiast lähtuv ühtekuuluvuspoliitika reformimine; teenusedirektiivi kohandamine ja posti-teenuste täiendava liberaliseerimisega seotud algatused; kemikaale käsitleva määruse kehtestamine (REACH) ja koos sellega ka Euroopa Kemikaalide Agentuuri loomine; riigiabi ümberkorraldamine seoses konkurentsipoliitika ajakohastamisega; tolli- ja maksuprogrammide uus põlvkond; elektronside eeskirjade läbivaatamise võimalused.

Heaolu, nagu ka solidaarsuse eesmärk on eelkõige tulevaste põlvkondade jaoks tihedalt seotud säästva arenguga nii majanduslikus, sotsiaalses kui ka keskkondlikus mõttes. Selles väga laiaulatuslikus valdkonnas määratles Euroopa Ülemkogu juunis uue strateegia, mis toetub 2005. aasta detsembris esitatud komisjoni tegevusplatvormile ja täiendab läbivaadatud Lissaboni strateegiat.

Solidaarsuse strateegilise eesmärgi raames käivitati muid algatusi, mis on seotud säästva arengu põhimõttega.

Aasta alguses avaldas komisjon Euroopa energiastrateegiat käsitleva rohelise raamatu. Rohelises raamatus määratles komisjon uue energiapoliitika alused ja selle kolm peamist eesmärki: säästev areng, konkurentsivõime ja varustuskindlus. Oktoobris Lahtis toimunud mitteametlikul Euroopa Ülemkogu kohtumisel arutleti varustuskindluse üle põhjalikult ka Venemaa presidendiga. Samal ajal tegi komisjon ettepaneku ka

Euroopa Liidu biokütuste strateegia kohti. Euroopa Parlament ja nõukogu aga võtsid vastu energiatõhusust käsitleva direktiivi.

Juunis avaldas komisjon rohelise raamatu Euroopa Liidu merenduspoliitika kohta ning käivitas sellega ulatusliku nõupidamisprotsessi. Soovides teada kodanike arvamust selle kohta, kuidas majandada meresid ja ookeane, tahtis komisjon ühtlasi panna aluse uuele nägemusele ühtsest merenduspoliitikast. Lisaks võttis komisjon vastu teatise, mille eesmärk on määratleda aastaks 2010 poliitiline strateegia bioloogilise mitmekesisuse hävimise peatamiseks.

2006. aasta oli kuulutatud töötajate liikuvuse Euroopa aastaks ning selle raames korraldati mitmeid teadlikkuse arendamise üritusi. Mitu liikmesriiki on leevendanud 2004. aasta mais Euroopa Liiduga ühinenud riikide töötajate vaba liikumises suhtes kehtinud piiranguid või need kaotanud. Lisaks tegi komisjon ettepaneku luua Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, et aidata tööturule naasta töötajatel, kes on kaotanud oma töö maailma kaubanduses toimunud oluliste muutuste tagajärjel. Majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse valdkonnas tehti ettepanek uute strateegiliste suuniste kohta.

Põllumajanduse valdkonnas kiitis nõukogu heaks suhkroturu ühise korralduse ulatusliku reformi. Lisaks käivitas komisjon tööd banaanituru põhjalikuks muutmiseks ning hakkas uurima võimalusi veinituru ümberkorraldamiseks.

Turvalisuse eesmärgiga seoses jätkati Haagi programmi rakendamist vabadel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala tugevdamiseks. Erilist tähelepanu pöörati välispiiride haldamisele ja sisserändele. Komisjon võttis vastu teatise selle kohta, millised on edasised prioriteedid võitluses kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku sisserändega. Lisaks tegi komisjon ettepaneku luua piirivalve kiirreageerimisrühmad, et liikmesriigid, kellel on oma välispiiride kontrollimisel suuri raskusi, saaksid ajutiselt toetuda teiste liikmesriikide oskustele ja inimressurssidele, seda eelkõige merepiiridel. Üldisemas plaanis jätkas komisjon mõtiskelu julgeolekusektori reformi üle, mis on oluline osa abist, mida Euroopa Liit pakub maailma eri piirkondadele.

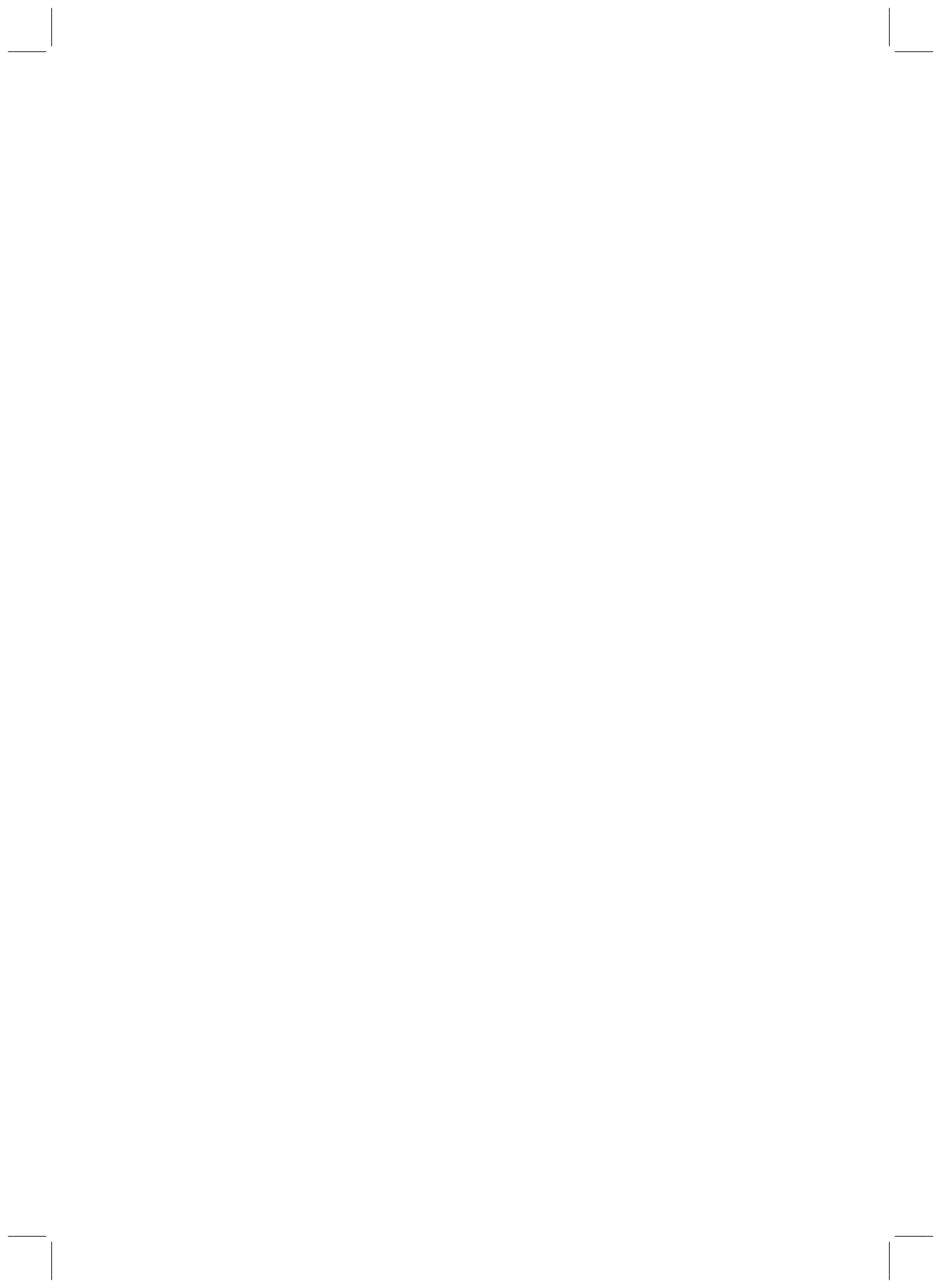
Toetamaks Euroopa Liidu kui *maailma mastaabis olulise partneri* rolli, võttis komisjon 8. juunil vastu olulise teatise, milles esitati hulk konkreetseid ettepanekuid selle kohta, kuidas muuta Euroopa kohalolek maailmas sidusamaks, tulemuslikumaks ja paremini nähtavaks. Eelkõige soovitatakse selles tõhustada strateegilist planeerimist koostöös nõukoguga.

Arvestades enda kui maailma suurima abiandja positsiooni, võttis Euroopa Liit endale 2006. aastal kohustuse suurendada antava arenguabi tõhusust. Märtsis võttis komisjon selles valdkonnas vastu mitmest teatisest koosneva paketi. Jätkuna 2005. aastal Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel sõlmitud arengupoliitika Euroopa konsensusele esitas komisjon augusti lõpus teatise, milles toetas Euroopa Liidu ühtset lähenemist arengumaade valitsemistavadele.

Euroopa Liidu ja maailma eri piirkondade vaheliste suhete jaoks töötati välja uusi strateegilisi lähenemisviise. Näiteks Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide puhul on esmatähtis endiselt Aafrika, eelkõige riigid, kus olukord on kriitiline, kuid tugevdatud partnerlusstrateegiad töötati välja ka Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide jaoks. Pärast Cotonou lepingu läbivaatamist 2005. aastal on koos AKV riikidega võetud vastu otsused seoses kümnenda Euroopa Arengufondi rakendamisega; EAFi vahendid aastateks 2008–2013 on ligikaudu 22 miljardit eurot.

Lisaks tehti ettepanek uue strateegilise lähenemisviisi kohta Euroopa Liidu ja Hiina suhetes.

Euroopa Liit pööras ka 2006. aastal jätkuvalt tähelepanu ülesehitustööle Iraagis ning Lähis-Ida rahuprotsessile, mida mõjutas oluliselt Iisraeli ja Liibanoni vaheline suvine konflikt. Suhted Iraani ja Põhja-Koreaga olid samuti olulisel kohal tulenevalt nende riikide tuumaprogrammidest.

I peatükk

Üldine poliitikaraamistik

1. jagu

Valitsemistava ja parem õigusloome

Taust

Aluslepingutega seatud eesmärkide saavutamiseks on ühenduse õigusaktidega loodud soodsad tingimused majanduskasvuks, keskkonnakaitseks ja sotsiaalsete standardite parandamiseks, eelkõige siseturu väljakujundamise abil. 50 aasta jooksul loodud õigustik moodustab ühtse terviku, kuid kiiresti muutuv maailmas on järjest olulisemad Euroopa õiguse tõhusus, ajakohasus ja lihtsus. Seepärast on Euroopa Liit seadnud sihiks parandada ühenduse õiguse kvaliteeti ja püüelda parema õigusloome poole.

Õigusloome parandamisele andis uut hoogu selle lisamine 2005. aastal algatatud Lissaboni kasvu- ja tööhõivestrategieasse. Komisjon vaatas uuesti läbi 2002. aastal õigusliku raamistiku parandamiseks käivitatud tegevuskava ning määratles mitmed uued tegevuspõhimõtted, mis peaksid edasi samme täpsustama. Edu sõltub õigusloomes osalevate Euroopa Liidu institutsioonide ning liikmesriikide tegevusest eesmärkide saavutamisel. Õigusloome parandamine kuulub ühisesse vastutusalasse.

Parem õigusloome

14. novembril esitas komisjon *strateegilise analüüsi*⁽¹⁾ õigusloome parandamisel tehtud edusammude ja kiiret lahendamist vajavate probleemide kohta. Eesmärk on tagada Euroopa ettevõtjatele ja kodanikele õiguskeskkond, mis toetab Euroopa eesmärkide saavutamist, st õiglase ja konkurentsivõimelise turu loomist, kodanike jõukust, rahva tervise ja keskkonna tõhusat kaitset ning tootlikkust ja töökohtade loomist pärssiva halduskoormuse vähendamist. Strateegilisele analüüsile oli lisatud

⁽¹⁾ KOM(2006) 689.

kaks komisjoni töödokument: õiguskeskkonna lihtsustamise strateegiat käsitlev esimene eduaruanne ⁽¹⁾ ja töödokument „Halduskulude mõõtmine ja halduskoormuse vähendamine Euroopa Liidus”.⁽²⁾

Tegevuspõhimõtete kavandamine

Õigusloome parandamisel on olulise tähtsusega *mõjuhindang*, mis võimaldab süsteemselt ja terviklikult välja selgitada ettepanekute majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnamõju ning seda paremini mõista. Alates 2003. aastast on koostatud üle 160 mõjuhindangu. Komisjon võib seega olla kindel, et tema poliitilised ja õigusloome algatused toetuvad usaldusväärsele hinnangule. Välja on töötatud uute algatustega seotud halduskulude mõõtmise ühtne metoodika, mis lisati märtsis ka komisjoni mõjuhindangu suunistesse.

Parema õigusloome eesmärgi saavutamisel on olulise tähtsusega mõjuhindangu kvaliteet. Selleks et tugevdada olemasolevaid kontrollimehhanisme, moodustas komisjon novembris *mõjuhindamise komitee*, kuhu kuuluvad kõrged ametnikud, kes ei sõltu õigusakti ettevalmistamisega seotud talitustest, vaid alluvad otse komisjoni presidendile. Enne lõppjärku annab komitee sõltumatu hinnangu kõikide mõjuhindangute kvaliteedile ning annab vajadusel vastutavale talitusele metoodilist abi. Juba on tellitud ka komisjoni mõjuhindangu süsteemi välishinnang.

Juulis jõustunud mõjuhindangu ühist lähenemisviisi käsitlevas institutsioonidevahelises kokkuleppes võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu kohustuse koostada ise komisjoni ettepanekute kohta tehtud oluliste muudatuste mõjuhindang. Septembris tõlgiti komisjoni mõjuhindangute kokkuvõtte kõikidesse ametlikes keeltesse.

Käesoleva seisuga on võetud tagasi 68 nõukogus ja Euroopa Parlamendis arutamisel olnud ettepanekut pärast seda, kui hinnati nende vastavust komisjoni presidendi José Manuel Barroso määratletud *õigusloome parandamise põhimõtetele ja töökohtade loomise prioriteetidele*. Euroopa Parlament kinnitas 16. mai resolutsioonis, et toetab täielikult seda sammu, ning avaldas komisjonile tunnustust ettepanekute läbivaatamise eest, mille käigus võeti arvesse parlamendi vastuväiteid. Lisaks tehtule märkis komisjon 2007. aasta töökavas, et võtab tagasi veel 10 ettepanekut, millest enamik on esitatud enne 2004. aastat. Komisjon kontrollib ka edaspidi korrapäraselt seadusandjale esitatud õigusaktide ettepanekute üldist asjakohasust ja nende vastavust õigusloome parandamise põhimõtetele.

Lisaks üha sagedamale avalike arutelude korraldamisele, näiteks seoses *roheliste raamatute* avaldamisega, soovib komisjon alates 2005. aastast edendada ka laialdast *üldsusega konsulteerimist*. Selleks et huvirühmad saaksid arutada oluliste majandussektoritega seotud teemasid või horisontaalküsimusi, on loodud mitu kõrgetasemelist

⁽¹⁾ KOM(2006) 690.

⁽²⁾ KOM(2006) 691.

töörühma. 2006. aastal edendati liikmesriikidega konstruktiivset dialoogi *kõrgetasemelise õigusloomeekspertide rühma* raames. Eesmärk oli tutvustada head tava ja tugevdada koostööd, et parandada õigusloomet nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil.

Kehtivate õigusaktide ajakohastamine

Kodanikud ja ettevõtjad lähtuvad oma tegevuses kehtivatest õigusaktidest. Seepärast algatas komisjon 2005. aasta oktoobris ulatusliku kolmeaastase lihtsustamiskava (2005–2008).⁽¹⁾ Kava rakendamise raames esitati 2006. aastal umbes 50 lihtsustamisettepanekut. Ettepanekud hõlmasid väga erinevaid valdkondi, näiteks ühenduse tolliseadustikku, jätmete raamdirektiivi, ühisturu korraldust põllumajandussektoris, makseteenuseid ja ettevõtjate struktuurilist statistikat. Üle 20 ettepaneku vastuvõtmiseks, mis on alles Euroopa Parlamendis või nõukogus menetlemisel, võidakse kohaldada kiirmenetlust.

2006. aasta novembris võttis komisjon lihtsustamisprogrammi ajakohastamiseks vastu 43 uut ettepanekut, et suurendada programmi mõju ja luua selged majanduseelised, vähendades näiteks õigusaktide *halduskoormust*. Komisjon lülitas õiguskeskkonna lihtsustamise strateegia oma iga-aastasesse töökavasse, rõhutades sellega, et kehtivate õigusaktide lihtsustamine on esmatähtis. Komisjoni mitmeaastase lihtsustamisprogrammiga seotud prioriteetidid ühtivad suures osas parlamendikomisjonide arvamusega. 2007. aastaks on kavandatud 47 algatust.

Halduskoormuse vähendamiseks pakkus komisjon välja ambitsioonika strateegia. Ta tegi ettepaneku, et 2007. aasta kevadel toimival Euroopa Ülemkogu kohtumisel kinnitatakse liikmesriikidega ühine eesmärk vähendada 2012. aastaks halduskoormust 25%.

14. novembril võttis komisjon vastu teatise vastamise koormuse vähendamise, lihtsustamise ja prioriteetide määratlemise kohta *ühenduse statistikas*.⁽²⁾ Komisjon määras kindlaks strateegia, mille eesmärk on vähendada ettevõtjate koormust, mis on seotud statistilise teabe esitamise kohustusega.

Uut hoogu anti nende õigusaktide *kehtetuks tunnistamisele*, mis ei kuulu enam kehtivasse õigustikku, ja ühenduse õigusaktide *kodifitseerimisele*, et vähendada nende mahtu. Kuna ametlike keelte arvu suurenemise tõttu ei ole suudetud esialgsest ajakavast kinni pidada, vaadati kodifitseerimise kava uuesti läbi ja eraldati lisavahendid. Kodifitseerimine hõlmab ligikaudu 500 eri valdkondi käsitlevat õigusakti. Käesolevaks ajaks on komisjon lõpetanud töö 85 õigusakti puhul, 52 neist on vastu võetud ja avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* ning 33 õigusakti vastuvõtmist arutatakse Euroopa Parlamendis ja nõukogus. Need 85 uut õigusakti asendavad 300 seni kehtinud õigusakti. Programmis ette nähtud 500 uut õigusakti asendavad ligikaudu

⁽¹⁾ KOM(2005) 535.

⁽²⁾ KOM(2006) 693.

2000 seni kehtinud õigusakti. Komisjoni eesmärk on viia programm lõpule 2008. aastal. (1)

16. mai resolutsioonis kinnitas Euroopa Parlament, et toetab igakülselt Euroopa Liidu õiguskeskkonna lihtsustamist, et oleks tagatud õigusaktide asjakohasus, lihtsus ja tõhusus. Euroopa Parlamendi arvates tuleks direktiivide lihtsustamisele eelistada määruste lihtsustamist ning aegunud ja õigustühiste õigusaktide kehtetuks tunnistamist. Kodifitseerimine ja uuesti sõnastamine on parlamendi arvates olulised vahendid ühenduse õigustiku lihtsustamiseks.

Juunis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel avaldati rahulolu seoses lihtsustamiskava rakendamisega. Lisaks otsustati, et kõik nõukogu asjakohased koosseisud tegelevad eelisjärjekorras lihtsustamissetepanekutega.

Ühenduse õiguse rakendamine

Komisjon, kes valvab põhilepingute täitmise järele, on seadnud ühenduse õiguse rakendamise järelevalve oma strateegiliseks eesmärgiks. Uued väljakutsed on seotud 25 (alates 1. jaanuarist 2007. aastast 27) erineva õigussüsteemi koosseksisteerimise korraldamisega Euroopa Liidus ning ligikaudu 3000 direktiivi hõlmava ühenduse õigustiku mahuga. Selleks et kõik kodanikud ja ettevõtjad saaksid tõhusalt ja viivitamata kasutada neile ühenduse õigusega tagatud eeliseid, on vaja tagada ühenduse õigusnormide täitmine kõikides liikmesriikides.

2006. aastal vaatas komisjon läbi kõnealuse poliitika, lähtudes 2002. aasta teatisest ühenduse õiguse kohaldamise efektiivsema järelevalve kohta. (2) Komisjon võttis arvesse ka Euroopa Parlamendi 16. mai resolutsiooni ühenduse õiguse kohaldamise kohta. Käimasoleva töö raames hindas komisjon erinevaid olemasolevaid kontrollivahendeid, et muuta need tõhusamaks ja parandada teavet ühenduse õiguse rakendamise kontrollitoimingute kohta. Ettepanekud on järgmised:

- võtta iga uue direktiivi ettevalmistamisel paremini arvesse probleeme, mis võivad tekkida selle ülevõtmisel;
- kavandada iga direktiivi asjakohane järelevalve selle riiklikku õigusesse ülevõtmise perioodil ja
- muuta üldiseks liikmesriikide kohustus esitada riigi õigusaktide ja direktiivide sätete vastavustabelid.

Võttes arvesse olemasolevaid ja võimalikke mehhanisme ühenduse õiguse ebaõigest rakendamisest tulenevate üksikisikute probleemide viivitamatuks lahendamiseks, analüüsis komisjon mitmeid võimalusi, et vähendada ühenduse õiguse eiramisjuhtu-

(1) Uute õigusaktidega muudetud ligikaudu 2000 õigusakti hulgast avaldatakse 1800 õigusakti konsolideeritud versioonid veebilehel EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/et/index.htm>), 2/3 neist on tõlgitud 19 keelde.

(2) Vt KOM(2002) 725, 11.12.2002, http://ec.europa.eu/governance/docs/comm_infraction_en.pdf.

de arvu ja kestust. Algatust „Parem õigusloome” käsitlevate Euroopa Parlamendi resolutsioonide järelmeetmetest lähtuvalt võttis komisjon kohustuse leida kõnealustele probleemidele lahendus. Seoses huviga komisjoni tegevuse vastu, mis on seotud ühenduse õiguse rakendamise kontrollimisega, uuriti ka süstemaatilise teavitamise vajadust.

Subsidiarsus ja proportsionaalsus

Euroopa Ülemkogu juunis toimunud kohtumisel rõhutati, et ühenduse õiguses pööratakse rohkem tähelepanu nende meetmete lisandväärtusele, mida on võetakse mitte riiklikul, vaid Euroopa Liidu tasandil, võib see suurendada kodanike usaldust Euroopa kavade suhtes. Seepärast kutsuti Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni üles kontrollima süstemaatiliselt, et protokollis subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta sätestatud põhimõtteid ja juhiseid rakendataks nõuetekohaselt. Euroopa Ülemkogu kohtumisel tervitati ka Austria kui eesistujariigi algatust korraldada aprillis Sankt Pöltenis subsidiaarsuse teemat käsitlev konverents, mis oleks jätkuks 2005. aastal Madalmaade eesistumise ajal Haagis toimunud konverentsile.

13. juunil esitas komisjon 13. aruande algatuse „Parem õigusloome” kohta, milles käsitleti subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamist 2005. aastal.⁽¹⁾

Läbipaistvus

Seoses 2005. aasta novembris käivitatud Euroopa Liidu läbipaistvusalgatusega, võttis komisjon 3. mail vastu *roheline raamatu*⁽²⁾ ja avas sellega kuni 31. augustini kestnud *avaliku arutelu*. Algatus hõlmab Euroopa Liidu institutsioonide ja lobistide vahelise suhete läbipaistvust, avalikkuse paremat teavitamist Euroopa Liidu toetusesaajate kohta ning komisjoni konsulteerimistavade hindamist.

Selleks et tagada eelarve suurem läbipaistvus, otsustas komisjon oktoobris avada Europa serveris kodanikele *kaks veebisaiti* teabega *ühenduse toetuste* ja *riigihangete* kohta.⁽³⁾ See algatus, mis hõlmab tsentraliseeritult hallatavaid ühenduse vahendeid, on liikmesriikidele eeskujuks, et motiveerida neid avalikustama ka neid ühenduse vahendeid, mille haldamises nad osalevad (näiteks ühtekuuluvuse, põllumajanduse ja kalanduse valdkonnas) ning mis moodustavad $\frac{3}{4}$ kogu ühenduse rahastutest.

(1) KOM(2006) 289.

(2) KOM(2006) 194.

(3) http://ec.europa.eu/grants/beneficiaries_en.htm ja http://ec.europa.eu/public_contracts/beneficiaries_en.htm.

Euroopa Parlament omakorda kutsus 4. aprilli resolutsioonis komisjoni üles esitama õigusakti ettepaneku, mis käsitleks üldsuse õigust juurdepääsule parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele.

Teises samal päeval avaldatud resolutsioonis toetas parlament Euroopa Ombudsmani soovitus, et nõukogu vaataks uuesti läbi oma otsuse keelduda muutmast oma koosolekuid avalikuks nendel juhtudel, kui nõukogu toimib seadusandjana. Olles veendunud, et nõukogu töö läbipaistvust on vaja suurendada, kiideti Euroopa Ülemkogu juunis toimunud kohtumisel heaks *üldine läbipaistvuspoliitika*, millega nähakse ette järgmised meetmed: avada üldsusele nõukogus toimuvad arutelud juhul, kui käsitletakse kaasotsustamismenetluse korras vastu võetud õigusakte, samuti muid õigusakte, millest komisjon teeb nende tähtsust arvestades nõukogu kohtumisel suulise ettekande; korraldada korrapäraselt avalikke arutelusid ühenduse ja tema kodanike huvisid käsitlevatel olulistel teemadel; avada üldsusele üldsajade ja välissuhete nõukogu arutelud nõukogu 18-kuulise kava kohta ning muude nõukogu koosseisude prioriteetsete küsimustega seotud arutelud; avada üldsusele komisjoni viieaastase programmi, iga-aastase töökava ja poliitilise strateegia esitamine ning nende teemadega seotud arutelud.

Institutsioonidevaheline koostöö (1)

Pärast kompromissi saavutamist kolme institutsiooni vahel seoses 2007.–2013. aasta finantsperspektiiviga, kirjutasid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon 17. mail alla *institutsioonidevahelisele kokkuleppele eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta*.⁽²⁾ Kokkulepe, mis jõustub 1. jaanuaril 2007, sisaldab finantsjuhtimisega seotud sätteid ja mitut institutsioonide kohustust, et tõhustada eelarve täitmist.

Kokkulepe sisaldab ka sätteid finantsraamistiku läbivaatamise kohta alates aastast 2008–2009 ning parlamendi olulise rolli kohta selles laiaulatuslikus läbivaatamises, mis hõlmab Euroopa Liidu vahendite ja kulude kõiki aspekte.

Majandusjuhtimine

20. detsembril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu määruse, millega kehtestatakse Euroopa Liidu *majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator* (NACE Revision 2).⁽³⁾ Võttes arvesse komisjoni jõupingutusi *ühenduse statistika* reformimisel, on kõnealune ajakohastamine olulise tähtsusega. Paremini võrreldavate ja asjakohasemate andmete kaudu aitab ajakohastamine kaasa majanduse paremale juhtimisele nii ühenduse kui ka liikmesriikide tasandil.

(1) Koostööd liikmesriikide parlamentidega on käsitletud käesoleva aruande VI peatüki punktis „Komisjon“.

(2) ELT C 139, 14.6.2006. Vt ka käesoleva peatüki 3. jagu.

(3) Määrus (EÜ) nr 1893/2006 (ELT L 393, 30.12.2006).

Kasulikud viidad

- Parem õigusloome:
http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/index_en.htm
- Mõjuhindamine:
http://ec.europa.eu/governance/impact/index_en.htm
- Kodanikuühiskond:
http://ec.europa.eu/civil_society/index_en.htm
- Eur-Lex:
<http://eur-lex.europa.eu/>

2. jagu

Teabevahetusstrateegia

Taust

Kuna teatavates liikmesriikides Euroopa põhiseaduse lepingu üle toimunud arutelud näitasid, et suur osa avalikkusest tunneb end olevat kaugenenu Euroopa integratsioonist, pühendusid liidu institutsioonid 2005. aastal uue teabevahetuspoliitika ja selle meetmete väljatöötamisele: uus lähenemine näeb ette ulatuslikumat suhtlemist kodanikega ja nende kuulda võtmist.

Teinud seeläbi teabevahetusest oma ametiaja strateegilise eesmärgi, võttis komisjon 2005. aastal vastu kaks olulist algatust: esiteks kiideti heaks komisjonisene tegevusplaan, mis peab tagama tõhusama teabevahetuse kõigi talituste vahel; teiseks asus komisjon ette valmistama valget raamatut, milles esitatakse poliitiline nägemus komisjoni teabevahetusstrateegiast ning kirjeldatakse keskmises ja pikas perspektiivis võetavaid meetmeid.

Valge raamat Euroopa Liidu teabevahetuspoliitika kohta

1. veebruaril avaldas komisjon valge raamatu, ⁽¹⁾ mille koostamist alustati 2005. aastal. Dokumendi peamine eesmärk on kaasata protsessi kõik asjaosalised – ühenduse institutsioonid ja asutused, liikmesriigid, kohalikud ja piirkondlikud ametkonnad, poliitilised parteid ja kodanikuühiskond. Selles soovitatakse tegutseda ühiselt viies valdkonnas:

- et tagada kõigile liidu kodanikele õigus saada teavet ja sõnavabadus, soovitatakse valges raamatus töötada välja teabevahetuse Euroopa harta või tegevusjuhend, mida ELi ja liikmesriikide ametkonnad saaksid vabatahtlikult järgida;

(¹) KOM(2006) 35.

- dokumendis tehakse ettepanek „kodanike kaasamiseks“, pakkudes välja vahendid, mis võimaldavad parandada kodanikuharidust (nt õpetajate võrgustik, digitaalselt ühendatud Euroopa raamatukogud), ergutada suhtlust (nt füüsilised või virtuaalsed kohtumispaigad) ning tugevdada suhteid kodanike ja institutsioonide vahel (nt konsulteerimise miinimumnõuded);
- valges raamatus soovitatakse tõhustada meedia rolli Euroopa küsimustest teavitamises ning rõhutatakse uute tehnoloogiate (nagu Internet) potentsiaali kasutamist teabevahetuses. Lisaks sellele kavatakse ajakohastada portaali „Europe by Satellite“, et pakkuda meediale senisest rikkalikumat ja kvaliteetsemat materjali, ning luua üldsuse teavituse alal üleeuroopalised koolitusprogrammid, kus saavad osaleda liikmesriikide ja ühenduse institutsioonide ametnikud;
- et avaliku arvamuse arengut ressursside ühendamise ja parimate tavade vahetuse abil paremini prognoosida ja mõista, pakutakse valges raamatus välja kaks võimalust: luua uus riiklike ekspertide võrgustik arvamusküsitluste valdkonnas ja Euroopa avaliku arvamuse sõltumatu vaatluskeskus;
- lõpetuseks toonitatakse valges raamatus taaskord vajadust „tegutseda koos“ partnerluse raames, kuhu kaasatakse kõik peamised asjaosalised: ühenduse institutsioonid, liikmesriigid, kohalikud ja piirkondlikud ametkonnad, poliitilised parteid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee avaldas 6. juulil⁽¹⁾ oma seisukoha komisjoni valge raamatu suhtes. Üldpõhimõtteid selgitavaid tegevusjuhiseid väljatöötav komitee kutsus komisjoni üles jätkama arutelu selle üle, kuidas saavutada tõeline sünergia ja tõhus institutsioonidevaheline koostöö detsentraliseeritud tasandil.

Komisjoni veebisaidi uus avaleht

Selleks et muuta teabevahetus ELi kodanikega kvaliteetsemaks ja tõhusamaks, kujundas komisjon just külastajatele mõeldes oma veebisaidile uue avalehe.⁽²⁾

Avalehelt leiab ELi aktuaalsed teemad, mida ajakohastatakse iga päev ja mis tõlgitakse võimalikult ruttu liidu kõikidesse ametlikes keeltesse. Tegu on suure edasiminekuiga, sest seni ei suutnud komisjon pakkuda päevauudiseid kõigis ELi ametlikes keeltes. Et tõsta esile kohalikku tasandit, lisati avalehele rubriik „Ümber Euroopa – uudised liikmesriikidest“, kus avaldatakse kohalike uudiseid koostöös komisjoni esindustega liikmesriikides. Teistes rubriikides käsitletakse komisjoni liikmete tegevust ja huvitavaid päevakajalisi sündmusi ning külastajatel on võimalik osaleda Euroopa Liidu tuleviku arutelus „Debate Europe“.

Muudetud on ka avalehe seniseid rubriike, et need vastaksid paremini üldsuse ootustele ja vajadustele. Kuigi kajastamist leiavad kõik komisjoni tegevusvaldkonnad,

⁽¹⁾ ETL C 309, 16.12.2006.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/index_et.htm.

pööratakse suuremat tähelepanu teemadele, mille vastu külastajad rohkem huvi ilmutavad.

Veebilehtede tõlkimine

Kuna Internetti kui teavitustahendit kasutatakse üha rohkem, on komisjoni kirjaliku tõlke peadirektoraat loonud eraldi veebitõlke üksuse.

Kasulikud viidad

- Teabevahetuse peadirektoraat (Euroopa Komisjon):
http://ec.europa.eu/dgs/communication/index_en.htm
- Euroopa Liidu teabeallikad ja kontaktandmed:
http://europa.eu/geninfo/info/index_en.htm

3. jagu

Euroopa tulevik

Põhiseadus (1)

Taust

Euroopa Liidu liikmesriikide valitsusjuhid kirjutasid põhiseaduse lepingule alla Roomas 29. oktoobril 2004. aastal, seejärel esitati leping liikmesriikidele ratifitseerimiseks vastavalt iga riigi põhiseaduslikele menetlustele. 2004. aastal alustatud protsessi viisid 2005. aasta lõpuks edukalt lõpule 13 liikmesriiki 25st. Prantsusmaal ja Madalmaades 2005. aastal toimunud referendumitel saadud negatiivne vastuse tõttu on neis kahes riigis põhiseaduse leping praeguseni ratifitseerimata.

Põhiseaduse lepingu ratifitseerimisprotsess jätkus 2006. aastal. *Belgia* parlament kiitis põhiseaduse lepingu heaks 8. veebruaril, *Eesti* parlament 9. mail ja *Soome* parlament 5. detsembril. Seitse liikmesriiki ei olnud 2006. aasta lõpuks oma lõplikku otsust veel teinud.

(1) http://europa.eu/constitution/index_et.htm.

D-kava

Taust

Pärast seda, kui põhiseaduse leping oli Prantsusmaal ja Madalmaades toimunud rahvahääletusel saanud negatiivse hinnangu, leppisid Euroopa Liidu liikmesriikide riigi- ja valitsusjuhid 2005. aasta juunis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel kokku, et kuulutatakse välja järelemõtlemisaeg, mille jooksul edendatakse laialdast arutelu Euroopa tuleviku seotud teemadel. 2005. aastal esitles komisjon D-kava (demokraatia, dialoog ja debatt Euroopa tuleviku seotud teemadel), milles ta soovitas uusi lähenemisviise kodanike kaasamiseks, et ühenduse poliitika muutuks nende jaoks arusaadavamaks ja et nad võtaksid selle paremini omaks.

D-kava raames avas komisjon 27. märtsil *arutelufoorumi*, mis tegutseb praeguseks Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles.⁽¹⁾ Algatuse eesmärk on arutada ja analüüsida sügavuti koos Euroopa Liidu kodanikega selliseid teemasid nagu majanduslik ja sotsiaalne areng, Euroopa-tunnetus ja Euroopa Liidu ülesanded ning Euroopa piirid ja roll maailmas.

10. mail võttis komisjon Euroopa Ülemkogu juunikuist kohtumist silmas pidades ja käimasolevatest aruteludest lähtudes vastu kaks teatist. Esimene neist, „*Järelemõtlemisaeg ja D-kava*”,⁽²⁾ on kokkuvõtte aruteludest ja D-kava raames omandatud kogemusest. Teatise järeldused täiendavad teist teatist – „*Kodanikekeskne tegevuskava – Euroopa Liit tulemuslikuks*”.⁽³⁾ See teatis hõlmab tosinat konkreetset ettepanekut: näiteks vaadata läbi ühtse turu põhimõtted, võttes arvesse solidaarsust ja kodanike õigusi; parandada otsustusprotsessi; edendada arutelusid sellistel teemadel nagu Euroopa Liidu laienemise lisandväärtus ja liidu suutlikkus uusi liikmeid vastu võtta; jätkata algatust „Parem õigusloome” ja kiirendada tegevust, mis tagaks kodanikele juurdepääsu dokumentidele. Komisjon soovib kasutada kahetasandilist lähenemisviisi – kasutada konkreetsete tulemuste saavutamiseks paremini ära kõik kehtivate lepingutega loodud võimalused ning toetada reformide jätkamist.

15. ja 16. juunil toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumistel võeti ettepanekud huviga vastu ning toetati soovitatud kahetasandilist lähenemisviisi. Ülemkogu avaldas tunnustust ka liikmesriikide riiklike arutelude raames võetud algatustele, näiteks jaanuaris Austria eesistumise ajal Salzburgis korraldatud konverentsile. Ülemkogu avaldas tunnustust ka Euroopa Parlamendile, kes korraldas mais kohtumise Austria parlamendiga, kus arutati Euroopa tuleviku seotud teemasid. Euroopa Ülemkogu oli

(1) http://europa.eu/debateeurope/index_et.htm.

(2) KOM(2006) 212.

(3) KOM(2006) 211.

üldiselt arvamusel, et pärast kasulikku järelemõtlemisaastat on nüüd esmavajalik keskenduda tulemustele ja konkreetsete projektide rakendamisele.

Esimene avalik arutelu toimus 8. ja 9. oktoobril Brüsselis. Üritusel, mida komisjon rahaliselt toetas, oli 200 osalejat, kes määratlesid kolm olulisemat teemat tulevaste riiklike arutelude jaoks: keskkond ja energeetika, sotsiaalne ja perekondlik heaolu ning Euroopa rahvusvaheline roll.

29. novembril kiideti kollegiaalselt heaks asepresident Margot Wallströmi teatis komisjonile „D-kava – Euroopa Liiduga seotud teemade ulatuslikum ja põhjalikum arutelu”. Selles teatises kirjeldatakse D-kava rakendamise seisu aasta pärast selle vastuvõtmist ning esitatakse seoses järelemõtlemisperioodi pikenedamisega⁽¹⁾ tegevuskava, et muuta arutelu ulatuslikumaks ja põhjalikumaks.

2007.–2013. aasta finantsperspektiiv (2)

Taust

2005. aasta detsembris toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel jõuti 2007.–2013. aasta finantsraamistiku põhiaspektide suhtes poliitilisele kokkuleppele. Pärast Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel toimunud intensiivseid läbirääkimisi kirjutasid kolm institutsiooni 17. mail 2006 alla kokkuleppele eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta.⁽³⁾ Kõnealuse kokkuleppega kinnitatakse seitsmeks aastaks, ajavahemikuks 2007–2013, kulude ülemmäärad rubriikide (kululiikide) kaupa ja sätestatakse eelarvesektoris tehtava institutsioonidevahelise koostöö eeskirjad.

2007.–2013. aasta finantsraamistiku kohaselt on kulukohustuste assigneeringuteks ette nähtud 864,316 miljardit eurot (1,048% ELi rahvamajanduse kogutulust) ja maksete assigneeringuteks 820,780 miljardit eurot (1,00% ELi rahvamajanduse kogutulust). Rubriikide kaupa jaotuvad assigneeringud järgmiselt:

- 1. Jätkusuutlik kasv – 382,139 miljardit eurot, millest:
 - 1a. Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks – 74,098 miljardit eurot;
 - 1b. Ühtekuuluvus majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks – 308,041 miljardit eurot.
- 2. Loodusvarade kaitse ja majandamine – 371,344 miljardit eurot, millest:
 - turumeetmed ja otsetoetused – 293,105 miljardit eurot.

(1) SEK(2006) 1553.

(2) http://ec.europa.eu/financial_perspective/index_en.htm.

(3) ELT C 139, 14.6.2006. Vt ka käesoleva peatüki 1. jaos punkt „Institutsioonidevaheline koostöö”.

- 3. Kodakondsus, vabadus, turvalisus ja õigus:
 - 3a. Vabadus, turvalisus ja õigus – 6,630 miljardit eurot
 - 3b. Kodakondsus – 4,140 miljardit eurot
- 4. Euroopa Liit kui ülemaailmne partner – 49,463 miljardit eurot
- 5. Halduskulud – 49,800 miljardit eurot
- 6. Kompensatsioonid uutele liikmesriikidele (Bulgaaria ja Rumeenia) – 800 miljonit eurot

Tänu täiendavatele, finantsraamistiku välistele vahenditele (hädaabireserv, solidaarsusfond, paindlikkusinstrument ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond) on Euroopa Liidu vahendite kasutamine muutunud paindlikumaks. Kõnealuste vahendite haldus- ja kasutamiseeskirjad on sätestatud institutsioonidevahelise kokkuleppega eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta.

Kokkulepe sisaldab muu hulgas ka institutsioonide kohustusi Euroopa Liidu vahendite usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks, mis hõlmavad ühenduse vahendite sisekontrolli korraldamist, finantsmääruse edaspidist uuendamist ja iga-aastaste rahastamisprogrammide koostamist.

Vastavalt Euroopa Ülemkogu järeldustele tehakse komisjonile eespool nimetatud kokkuleppele lisatud deklaratsioonis ülesandeks teostada täielik ja laiaulatuslik läbivaatamine, mis hõlmaks kõiki ELi kulude (k.a ühine põllumajanduspoliitika) ja vahenditega (k.a Ühendkuningriigi tagasimakse) seotud küsimusi ning koostada 2008.–2009. aastal sellekohane aruanne.

II peatükk

Heaolu saavutamine

1. jagu

Majanduslik ja sotsiaalne keskkond

Lissaboni strateegia: partnerlus majanduskasvu ja töökohtade loomise nimel

Taust

Lissaboni strateegia viieaastase rakendamise kogemuste põhjal otsustas Euroopa Ülemkogu 2005. aasta märtsis selle süvendatult taaskäivitada. Niisiis otsustati koondada tähelepanu tööhõivele ja majanduskasvule, kasutades paremini kõiki kohaseid liikmesriikide/riiklikke ja ühenduse vahendeid strateegia kolmes – majanduslikus, sotsiaalses ja keskkonnaga seotud – valdkonnas, et paremini ära kasutada selle sünergiaid üldises säästva arengu kontekstis. Hampton Courti mitteametlikul kohtumisel 2005. aasta oktoobris andsid Euroopa Liidu riigipead ja valitsusjuhid sellele uuendatud strateegiale uut hoogu, rõhutades eelkõige seda, kuidas euroopalikud väärtused võivad globaliseerivas maailmas majanduse ja ühiskonna uuendamist toetada.

Strateegia rakendamiseks esitles komisjon 2005. aasta juulis ühenduse programmi, mis hõlmab kõiki majanduskasvu ja tööhõive toetamiseks ühenduse tasandil võetud meetmeid. Liikmesriigid omalt poolt edastasid komisjonile 2005. aasta lõpuks oma riiklikud reformikavad, mida komisjon analüüsis, pidades silmas 2006. aasta kevadist Euroopa Ülemkogu.

25. jaanuaril esitles komisjon Euroopa Ülemkogule uuendatud Lissaboni strateegiale pühendatud 2006. aasta aruannet teatise kujul, mis kannab pealkirja „On aeg tõsta tempot: uus partnerlus majanduskasvu ja töökohtade loomise nimel”.⁽¹⁾ Seal esitab komisjon analüüsi liikmesriikide esitatud kahekümne viie riikliku reformikava kohta,

⁽¹⁾ KOM(2006) 30.

loetledes üles nende tugevad küljed, et edendada viljakat mõttevahetust, kuid pakkudes samal aja välja ka konkreetseid meetmeid, et parandada mõningaid esiletoodud puudusi.

Komisjon määratleb ka neli peamist tegevussuunda koos konkreetsete ettepanekutega, mis pärjavad 23. ja 24. märtsi kohtumisel Euroopa Ülemkogu heakskiidu:

- *investeerida rohkem teadmistesse ja innovatsiooni*: eelkõige määratakse igale liikmesriigile kindlaks täpsed eesmärgid aastaks 2010 teadusuuringutele ja arendustegevusele ning innovatsioonipoliitika parandamisele kulutatava osa kohta riigi varadest. Lisaks toetatakse tugevalt ülikoolidel ja teadlastel lasuvate piirangute kaotamist ning teatavaid komisjoni algatusi, nagu Euroopa Tehnoloogiainstituudi asutamine ja riskikapitalifondide arendamise julgustamine;
- *vallandada ettevõtluspotentsiaal, eriti mis puudutab väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid*: Euroopa Ülemkogu on võtnud kohustusi, et parandada äriühingute loomise tingimusi;
- *reageerida globaliseerumisele ja rahvastiku vananemisele*, koondades töökohtade loomise jõupingutused eelkõige teatud kategooriatele. Paindlikkuse ja turvalisuse (*flexicurity*) mõistet käsitletakse sellest vaatepunktist sellise integreeritud lähene misena, mida Lissaboni strateegia soovib toetada;
- *liikuda ELis tõhusa integreeritud energiapoliitika suunas*: selles valguses võeti roheline raamat, mille komisjon esitas veidi enne Euroopa Ülemkogu, ⁽¹⁾ vastu kui oluline lähtekoht mõttevahetusele ja tulevastele selles valdkonnas tehtavatele otsustele, et tagada jätkusuutlikkus, turvalisus ja konkurentsivõime. Euroopa Ülemkogu andis komisjonile volituse jätkata selle poliitika väljakujundamist ja valmistada ette tegevuskava, mille ta loodab kinnitada oma 2007. aasta kevadel toimival kohtumisel.

Märtsis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu pidas ka oluliseks rõhutada tungivat vajadust teha erilisi pingutusi, et soodustada tõelist partnerlust majanduskasvu ja töökohtade loomise nimel kodanike tasandil. Ülemkogu toetas ka komisjoni ettepanekut korraldada poliitilisel tasandil heade tavade vahetamine (*sharing success*). Selleks korraldas komisjon koos Portugaliga esimese kõrgetasemelise seminaritippteadmiste ja teaduspõhise partnerluse (*knowledge partnerships*) teemal ülikoolide, teaduskeskuste ja ettevõtete vahel.

Mitteametlikul kohtumisel Lahtis (Soome) 20. oktoobril arutasid liikmesriikide riigipead ja Euroopa Liidu juhid komisjoni teatisele ⁽²⁾ tuginedes strateegilist tegevust *innovatsiooni* valdkonnas, arvestades uuendatud Lissaboni strateegia üle toimunud mõttevahetuse käigus saavutatud konsensust. Nad määrasid kindlaks võtmetähtsu-

⁽¹⁾ Vt käesoleva peatüki 2. jao punkt „Energia“.

⁽²⁾ KOM(2006) 589.

sega valdkonnad, mis vajavad ühist tegutsemist, et luua Euroopas innovatsiooni toetavale keskkonnale soodsad tingimused.⁽¹⁾

Euroopa Parlament kinnitas 15. märtsi resolutsioonis, et on rahul liikmesriikide esitatud riiklike reformikavadega ning soovis nende kiiret ja tõhusat rakendamist.

Tuleb märkida, et lisaks eespool välja toodud üldisele ülevaatele on komisjon koostanud teatise ka konkreetsemate Lissaboni strateegia rakendamisega seotud elementide teemal. Neid aspekte (ettevõtlus, ettevõtete üleminek, ettevõtjate sotsiaalne vastutus jne) käsitletakse käesoleva aruande vastavates punktides.

Komisjon esitas 12. detsembril liikmesriikide esitatud eduaruannete põhjal oma aruande 2007. aasta kevadisele Euroopa Ülemkogule.⁽²⁾ Ta võtab kokku strateegia rakendamisel saavutatud edusammud nii ühenduse kui ka liikmesriigi tasandil, kinnitab ja arendab esmatähtsaid tegevusvaldkondi ning esitab konkreetseid soovitusi strateegia jätkamiseks. Teatis sisaldab üksikasjalikke hinnanguid iga liikmesriigi edusammude kohta oma riiklike reformikavade rakendamisel.

Säästva arengu strateegia

Säästva arengu strateegia läbivaatamine

Taust

Säästvat arengut võib määratleda kui paremat elukvaliteeti igaühele, nii tänastele kui ka tulevastele põlvkondadele. See on nägemus edasiminekust, mis ühendab majandusarengu, keskkonnakaitse ja sotsiaalse õigluse.

2001. aasta juunis kiitis Euroopa Ülemkogu Göteborgis heaks komisjoni pakutud säästva arengu strateegia: täienduseks aasta varem Lissabonis vastu võetud üldisemale majandusstrateegiale käsitles see uus strateegia meetmeid, mis hõlmavad Euroopa kodanike heaolu, arvestades selliseid teemasid nagu kliimamuutused, vaesus ja terviseriskid.

Samal ajal kui Lissaboni strateegia käivitati uuesti 2005. aastal partnerlusena majanduskasvu ja töökohtade loomise nimel, tekkis mõte ka säästva arengu strateegia uuesti läbi vaadata. See sai esimese olulise tõuke 2005. aasta detsembris, kui komisjon esitas teatise 2001. aastal vastuvõetud strateegia täpsustamiseks ja olemasoleva raamistiku arendamiseks.⁽³⁾

Toetudes komisjoni 2005. aasta detsembris esitatud tegevuskavale ning eelkõige Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee mõtteaval-

(1) Vt ka käesoleva peatüki 2. jao punkt „Innovatsioon ja konkurentsivõime“.

(2) KOM(2006) 816.

(3) KOM(2005) 658.

dustele, võttis *Euroopa Ülemkogu* 2006. aasta juunis toimunud kohtumisel vastu globaalse uue säästva arengu strateegia, mis on mõeldud laiienenud Euroopa Liidule ja paikneb vajaliku ülemaailmse solidaarsuse kontekstis. Uus säästva arengu strateegia viitab ka säästva arengu juhtpõhimõtetele, mis Euroopa Ülemkogu 2005. aasta juunis heaks kiitis.

Üks uue säästva arengu strateegia põhialuseid peitub sünergias Lissaboni strateegia-ga, kuivõrd mõlema eesmärk on toetada vajalikke struktuurimuudatusi, et liikmesrii-kide majandused võiksid edukalt areneda, nii et samal ajal oleksid tagatud sotsiaalne õiglus ja tervislik keskkond. Lisaks soovitakse uue säästva arengu strateegiaga määratleda poliitikakujundamise parandamise suunised, mis toetuksid paremale õigusloomele ning põhimõtetele, mille kohaselt tuleb säästev areng kaasata poliitikakujundamise kõigil tasanditel.

Seda arvestades on uues säästva arengu strateegias välja toodud *seitse võtmeküsimust* koos üldeesmärkide, tegevuseesmärkide ja vastavate meetmetega:

- pidurdada kiimamuutusi ja edendada puhta energia kasutamist;
- jälgida, et transpordisüsteemid vastaksid keskkonna- ja sotsiaalmajanduslikele vajadustele;
- edendada säästvaid tootmis- ja tarbimisviise;
- parandada loodusvarade majandamist ja vältida nende liigset tarbimist;
- edendada kvaliteetset tervishoidu ilma diskrimineerimiseta ja parandada kaitset terviseohtude vastu;
- luua sotsiaalsel kaasatusel põhinev ühiskond, arvestades põlvkonnasisese ja põlvkondadevahelise solidaarsusega ja tagada ning parandada kodanike elukvaliteeti, mis on individuaalse jätkusuutliku heaolu eeltingimus;
- edendada aktiivselt säästvat arengut kogu maailmas ja jälgida, et Euroopa Liidu sise- ja välispoliitika oleksid kooskõlas sellise arenguga ning võetud rahvusvaheliste kohustustega.

Et Euroopa Liidu vahendeid kasutataks ja eraldataks säästva arengu edendamiseks optimaalselt, kutsutakse liikmesriike ja komisjoni üles oma tegevust koordineerima. See võimaldaks tugevdada vastastikust täiendavust ja sünergiat ühenduse ja muude kaasrahastamise mehhanismide selliste eri suundade vahel, nagu ühtekuuluvuspoliitika, maaelu areng, LIFE+, tehnoloogiauuringud ja -arendus, konkurentsivõime ja uuenduste raamprogramm ning Euroopa kalandusfond.

Lisaks kutsutakse komisjoni üles kaasama säästev areng oma teavitus-, teadlikkuse tõstmise ja avalikustamise meetmetesse ning koondama asjaomaseid isikuid säästva arengu strateegia eri osadele pühendatud ürituste ja koosolekute kaudu.

Seoses strateegia järelevalvega esitab komisjon iga kahe aasta tagant alates 2007. aasta septembrist aruande säästva arengu strateegia rakendamise kohta

Euroopa Liidus ja liikmesriikides, käsitledes ka tulevasi prioriteete, suuniseid ja meetmeid. Nõukogu omalt poolt kontrollib regulaarselt säästva arengu näitajatega seoses saavutatud edusamme. Komisjoni aruannet ja nõukogu panust arvesse võttes peaks Euroopa Ülemkogu iga kahe aasta tagant saavutatud edusammud ja määratud eesmärgid üle vaatama. Ta peaks andma ka üldsuunised säästva arengu meetmete, strateegiate ja vahendite kohta, arvestades Lissaboni majanduskasvu ja tööhõive strateegias määratletud prioriteete. Selline tegevus võimaldab käsitleda järjekindlalt selliseid sektoritevahelisi küsimusi nagu kliimamuutused, energiatõhusus, rahvastiku vananemine ja sotsiaalne ühtekuuluvus.

Makromajanduslik raamistik

Üldpõhimõtted

12. juuli teatises *ELi ettevõtlus- ja tarbijauuringute ühtlustatud ühisprogrammi* kohta ⁽¹⁾ rõhutas komisjon, et selliste uuringute andmed moodustavad edaspidi asendamatu vahendi majanduse ning majandus- ja rahaliidu majandusperspektiivide jälgimiseks ning kandidaatriikide majanduse hindamiseks. Komisjon soovib seega seda rolli tulevikus tõhustada, eelkõige esitades alates aastast 2008 iga kolme aasta järel aruande programmi rakendamise kohta möödunud perioodi jooksul.

Stabiilsuse ja kasvu pakt

Taust

Stabiilsuse ja kasvu pakt, mis tugineb 1997. aasta juunis Euroopa Ülemkogul Amsterdavis saavutatud poliitilisele kokkuleppele, peab tagama rahanduse usaldusväärse juhtimise Euroopa Liidus, et vältida ühe liikmesriigi vähem rangest eelarvepoliitikast tulenevat teiste riikide kahjustamist intressimäärade ja majandusstabiilsuse usaldusväärse õonestamise kaudu. Samuti on selle eesmärk soodustada euroala liikmesriikide majanduse pidevat ja jätkusuutlikku lähenemist.

Pärast möödunud aastatel tuvastatud probleeme ja puudujäike pakti sätete rakendamisel ajakohastati pakti 2005. aasta jooksul, et seda saaks kohaldada kõigis riikides võrdselt ja järjekindlalt ning et see oleks avalikkusele mõistetav. Seda reformi toetades omistati rohkem tähtsust majandusliku arengu arvesse võtmisele, säilitades samal ajal pakti kaks keske tähtsusega suhtarvu, nimelt eelarvepuudujärgi suhe SKTsse, mis on 3%, ning riigivõla suhe SKTsse, mis on 60%. Reform tugevdab minimaalse säästva struktuurilise kohandamise kohustust. Muudatusi tehti pakti ennetavas osas, sätestades eelkõige võimaluse mitmekestada keskmise tähtajaga eelarve-eesmärke sõltuvalt riigivõlast ja võimalikust majanduskasvust, või mõnel juhul isegi võimalust oluliste struktuuriliste reformide korral nimetatud eelarveeesmärkidest ajutiselt kõrvale kalduda. Samuti tehti muudatusi pakti korrigeerivas

⁽¹⁾ KOM(2006) 379.

osas, et võimaldada paremini arvestada kahekümne viie liikmesriigini laienenud Euroopa Liidu tegelikkusega.

13. juuni teatises⁽¹⁾ koostas komisjon positiivse kokkuvõtte läbivaadatud stabiilsuse ja kasvu pakti esimese kohaldamisaasta kohta. See läbivaatamine võimaldas ülemäärase puudujäägiga liikmesriikidel naasta 3% tasemeni või sellest allapoole, seda eelkõige tänu pragmaatilisematele kohandamistähtaegadele ja struktuurilistele meetmetele. Komisjoni hinnangul on uus pakt seega saanud juurde usaldusväärset, kuigi selle ennetav osa nõuab liikmesriikidelt täiendavaid pingutusi, sest neid kutsutakse üles riigi rahandust konsolideerima. 11. juulil koostas ka nõukogu selle esimese aasta kohta positiivse kokkuvõtte. Ta soovib kasutada seda soodsat majanduskeskkonda, et ühenduse rahanduse tasakaalustamise pingutusi jätkata ja kiirendada. Seevastu Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee leidis veebruaris toimunud istungil,⁽²⁾ et kuna pakti reform on veel ebatäielik, on vaja määratleda suuniseid Euroopa majandushalduse tõhustamiseks. Ka Euroopa Parlament avaldas 17. mai resolutsioonis muret stabiilsuse ja kasvu pakti kohaldamisraskuste pärast.

Lisaks neile pakti reformi käsitlevatele seisukohtadele on ühenduse institutsioonid analüüsinud igal aastal kõigi liikmesriikide olukorda.

Nii on nõukogu võtnud komisjoni soovitude alusel vastu järjestikused arvamused kahekümne viie liikmesriigi *ajakohastatud stabiilsus- ja lähenemisprogrammide* kohta: vastavalt olukorrale hindas ta, et nad on kas täielikult, üldiselt või osaliselt vastavuses läbivaadatud stabiilsuse ja kasvu pakti nõudmistega.

Euroopa Ülemkogu märkis oma kevadisel kohtumisel, et praegu on kaheteistkümnes Euroopa Liidu liikmesriigis *ülemäärane eelarvepuudujääk* – jaanuaris leidis nõukogu, et Ühendkuningriigi eelarvepuudujääk on ülemäärane – ning enamikus neist ületab *riigivõla* määr 60% SKTst. Seega kutsus ta neid üles kasutama praegust majanduskasvu, et jätkata riigi rahanduse tasakaalustamist vastavalt stabiilsuse ja kasvu paktile. *Küprose* olukorra paranemise tulemusel tühistas nõukogu 11. juulil⁽³⁾ varasema otsuse ülemäärase eelarvepuudujäägi kohta selles riigis. 29. novembril⁽⁴⁾ soovitas komisjon nõukogul seoses eelarvepuudujäägi kaotamisega lõpetada *Prantsusmaa* suhtes algatatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus. Seevastu 14. märtsil⁽⁵⁾ võttis nõukogu vastu otsuse, milles kutsus *Saksamaad* üles võimalikult kiiresti ja hiljemalt aastaks 2007 viima oma eelarvepuudujääk allapoole asutamislepingus sätestatud 3% SKTst. 10. oktoobril suunas nõukogu kolmandat aastat järjest *Ungarile* soovitusel, arvestades tema eelarvepuudujäägi süvenemist ja riigi rahanduse olukorra üldist

(1) KOM(2006) 304.

(2) ELT C 88, 11.4.2006.

(3) Otsus 2006/627/EÜ (ELT L 256, 20.9.2006).

(4) SEK(2006) 1529.

(5) Otsus 2006/344/EÜ (ELT L 126, 13.5.2006).

halvenemist. 28. novembril⁽¹⁾ sedastas nõukogu, et *Poola* ei ole võtnud tõhusaid meetmeid oma eelarvepuudujäägi kaotamiseks: kuna *Poola* ei suutnud end vastavusse viia nõukogu varasemate soovitustega, mis andsid talle olukorra parandamiseks aega kuni 2007. aasta lõpuni, määratakse *Poolale* uus kohandamise tähtaeg.

Valitsemissektori rahaliste vahendite kvaliteet ja jätkusuutlikkus

Oma kevadisel kohtumisel rõhutas Euroopa Ülemkogu vajadust paljudel liikmesriikidel algatada suurejoonelisi reforme, et parandada oma sotsiaalkindlustussüsteemi jätkusuutlikkust ja olla valmis vastu astuma *elanikkonna vananemise* majanduslikele ja rahalistele tagajärgedele. Euroopa Ülemkogu sama kohtumise üleskutsel hinnata liikmesriikide rahanduse jätkusuutlikkuse üldist olukorda esitas komisjon 12. oktoobril sellekohase teatise⁽²⁾: ta tuletab meelde, et hinnang põhineb vananemisest tulenevate kulutuste pikaajalistel prognoosidel ning stabiilsus- ja lähenemisprogrammid esitatud eelarvestrateegiatel; see kinnitab, et on asjakohane järgida Stockholmis 2001. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogul vastuvõetud kolmetasandilist strateegiat, s.t vähendada kiiresti riigivõlga, suurendada tööhõivet ja tootlikkust ning reformida pensioni-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteeme.

Nõukogu omalt poolt on aasta jooksul korduvalt väljendanud oma seisukohta valitsemissektori rahaliste vahendite kvaliteedi kohta. Rõhutades küll, et eelarveeskirjad on liikmesriigiti väga erinevad, tõi ta oma 10. oktoobri järeldustes välja rea ühiseid omadusi, mis aitavad muuta riiklikke eeskirju tõhusamaks, et saavutada vastavalt stabiilsuse ja kasvu paktile elujõuline rahandus.

Majandus- ja rahaliit

Üldisel tasandil võttis komisjon 12. juulil vastu teatise pealkirjaga „*lga-aastased märkused euroala kohta*”⁽³⁾ koos euroala aastaaruandega. See iga-aastane aruanne toob välja ühised poliitilised küsimused, mis seisavad euroala liikmete ees seoses majandus- ja rahaliidu loomisest tingitud suureneva vastastikuse majandusliku sõltuvusega. Euroalasse mitte kuuluvate riikide kohta esitas komisjon 5. detsembril lähenemisarunde,⁽⁴⁾ mille eesmärk oli aidata mõnel neist riikidest euro kasutuselevõtu nõudmisteks valmistuda.

14. juuli teatises esitas komisjon mitmed elemendid ja meetmed, et toetada *tegevusprogrammi Euroopa majandus- ja rahaliiduga seotud küsimuste uurimise ja analüüsi edendamiseks*.⁽⁵⁾

(1) Otsus 2006/1014/EÜ (ELT L 414, 30.12.2006).

(2) KOM(2006) 574.

(3) KOM(2006) 392.

(4) KOM(2006) 762.

(5) KOM(2006) 389.

25. märtsil 2007 tähistatava Rooma lepingu viiekümnenda aastapäevaga seoses soovis nõukogu ringlusse lasta *2-eurose mälestusmündi*, mille liikmesriiki tähistav külg on ühesuguse kujundusega.

Toetudes Euroopa Keskpannga aruandele ja oma 2006. aasta lähenemisaruandele *Sloveenia* kohta, ⁽¹⁾ tegi komisjon otsuse ettepaneku euro kasutuselevõtu kohta selles riigis. Euroopa Ülemkogu toetas ettepanekut oma juunikuisel kohtumisel, ning pärast Euroopa Parlamendi pooldavat arvamust kinnitas nõukogu selle 11. juulil, jõustumisega 1. jaanuaril 2007. ⁽²⁾ Seega on Sloveenia 2004. aastal Euroopa Liiduga liitunud riikidest esimene, kes euroalaga ühineb. Lisaks võttis komisjon vastu kolmanda ⁽³⁾ (22. juunil) ja neljanda (10. novembril) ⁽⁴⁾ aruande *euroala tulevaseks laienemiseks tehtavate praktiliste ettevalmistuste kohta*. Need aruanded on peamiselt keskendunud eespool mainitud *Sloveeniale*, ning *Küprosele* ja *Maltale*, kes mõlemad on valinud ühisraha kasutuselevõtu tähtajaks 1. jaanuari 2008.

Euroopa Keskpannga (EKP) tegevust käsitletakse käesoleva aruande VI peatükis.

22. novembril võttis komisjon vastu teatise, kus ta koostab *ülevaate Euroopa Liidu majandusest 2006. aastal*. ⁽⁵⁾ Eelkõige on seal määratletud põhilised poliitilised prioriteedid euroala tugevdamiseks.

Maksukorraldus

Üldpõhimõtted

Maksukorraldusel, nagu ka tolliliidul, on oluline roll, et aidata Euroopa Liidul saavutada Lissaboni strateegia eesmärke, nagu toodi välja ühes komisjoni 2005. aasta oktoobris avaldatud olulises teatises. ⁽⁶⁾

Seda seost läbivaadatud Lissaboni strateegiaga ilmestas 2006. aastal eelkõige komisjoni 17. mail esitatud ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse kohta, millega luuakse siseturu maksustamissüsteemide toimimist parandav ühenduse programm (programm „*Fiscalis 2013*”). ⁽⁷⁾ Kõnealuse programmi eesmärk on parandada liikmesriikide maksustamissüsteemide toimimist, arendades jätkuvalt maksuametite vahelist koostööd sellistes valdkondades nagu maksualaste õigusaktide ühesugune kohaldamine ja siseturu ladus toimimine, takistades maksude tasumisest kõrvalehoidmist ja maksustamise vältimist.

⁽¹⁾ KOM(2006) 224.

⁽²⁾ Otsus 2006/495/EÜ (ELT L 195, 15.7.2006).

⁽³⁾ KOM(2006) 322.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 671.

⁽⁵⁾ KOM(2006) 714.

⁽⁶⁾ KOM(2005) 532.

⁽⁷⁾ KOM(2006) 202.

Maksupettuste vastane võitlus oli ka komisjoni 31. mail avaldatud teatise teema.⁽¹⁾ Nimetatud teatises algatatakse ka arutus selle valdkonna kooskõlastatud strateegia üle. Nõukogu toetas oma 7. juuni järeldustes seda algatust.

Otsene maksustamine

Otsese maksustamise valdkonnas tõi seose Lissaboni strateegia rakendamise eriti hästi esile komisjoni 5. aprilli teatis, milles antakse ülevaade sammudest *ettevõtete ühtse konsolideeritud tulumaksubaasi loomise suunas*.⁽²⁾ Teatises tuuakse välja ka valdkonnad, kus oleks soovitav saada rohkem poliitilist toetust ja suunamist, taotlemata liikmesriikidelt kohustuse võtmist õigusakti ettepaneku suhtes. Sellise ühtse tulumaksubaasi loomise kohta oli enne seda koostanud selgitava arvamuse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee oma veebruaris toimunud istungil.⁽³⁾ Mais toimunud istungiks koostas komitee ka arvamuse väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate maksustamisega seotud tõkete kõrvaldamise kohta siseturul.⁽⁴⁾

22. novembril võttis komisjon vastu teatise, milles toetab *maksusoodustuste tõhusamat kasutamist teadus- ja arendustegevuse soodustamiseks*,⁽⁵⁾ alates seda tüüpi meetmeid käsitlevatest õiguslikest piirangutest ja üldpõhimõtete esitamisest, et juhtida liikmesriike nende väljatöötamisel ja rakendamisel.

4. detsembril⁽⁶⁾ tegi komisjon ettepaneku uuesti sõnastada direktiiv 69/335/EMÜ *kapitali suurendamise* kaudse maksustamise kohta. Ettepaneku eesmärk on lihtsustada ühte väga keerulist ühenduse õigusakti, kaotada järk-järgult kapitalimaks, mida peetakse oluliseks takistuseks ELi äriühingute arengule, ning aidata kaasa muude samasuguste maksude kehtestamise või sissenõudmise keelustamisele.

19. detsembril võttis komisjon vastu teatise, milles ta annab teada reast algatustest eesmärgiga edendada *liikmesriikide otsese maksustamise süsteemide koordineerimist*.⁽⁷⁾ Eesmärk on tagada, et riiklikud otsese maksustamise süsteemid oleksid kooskõlas ühenduse õigusega ning omavahel. Algatuste eesmärk on kaotada diskrimineerimine ja topeltmaksustamine, mis võivad tabada eraisikutest või ettevõtjatest maksukohustuslasi, vältides samal ajal maksude tasumisest kõrvalehoidmist ja maksubaasi kahjustamist. Samal päeval võttis komisjon vastu kaks teatist kahe esimese näite kohta, kus selline koordineeritud lähenemine oleks võimalik: *maksustamine riigist lahkumisel*⁽⁸⁾ ja *piiriülene maksustamine kahjumi korral*.⁽⁹⁾

(1) KOM(2006) 254.

(2) KOM(2006) 157.

(3) ELT C 88, 11.4.2006.

(4) ELT C 195, 18.8.2006.

(5) KOM(2006) 728.

(6) KOM(2006) 760.

(7) KOM(2006) 823.

(8) KOM(2006) 825.

(9) KOM(2006) 824.

Siirdehindade kohta võttis ühine siirdehindade foorum novembris vastu aruande menetluse kohta, kuidas lahendada ja vältida erimeelsusi selles valdkonnas. Selle põhjal valmistab komisjon ette teatist, mis hõlmab suuniseid eelnevate hinnakokkulepete kohta Euroopas. Samuti otsustati, et foorumi mandaati pikendatakse.

Kaudne maksustamine

2006. aastal valmisid nõukogu tasandil mitmed kaudset maksustamist käsitlevad õigusaktid. Nõukogu võttis vastu:

- 14. veebruaril direktiivi, millega pikendatakse *vähendatud* käibemaksumäära katselist kohaldamist *töömahukate teenuste* suhtes kuni 31. detsembrini 2010.⁽¹⁾ 7. novembril lubas nõukogu uue direktiivi rakendamiseks seitsmeteistkümnel liikmesriigil alustada või jätkata selle vähendatud maksumäära kohaldamist 1. jaanuarist 2006 kuni 31. detsembrini 2010.⁽²⁾ Lisaks tegi komisjon ettepaneku samasuguste sätete kohta, et lubada Rumeenial kohaldada selliseid vähendatud maksumäärasid alates 1. jaanuarist 2007;⁽³⁾
- 27. juunil direktiivi, millega pikendatakse *radio- ja televisiooniringhäälinguteenuste ja teatavate elektrooniliselt osutatavate teenuste* suhtes kohaldatava käibemaksukorra kohaldamisaega kuni 31. detsembrini 2006;⁽⁴⁾
- 24. juulil direktiivi, millega muudetakse kuuendat käibemaksudirektiivi, et anda liikmesriikidele võimalus võtta kiiresti *meetmed, et aidata ära hoida maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist* teatud konkreetsetes valdkondades;⁽⁵⁾ direktiiv sisaldab ka meetmeid, mille eesmärk on *lihtsustada maksu kohaldamist* teatud juhtudel, kui maksukohustuslasel on rahalisi raskusi;
- 5. oktoobril direktiivi, millega kodifitseeritakse *kolmandatest riikidest imporditavate mittekaubanduslikku laadi kaupade väikesaadetiste* suhtes kohaldatavate *maksuvabastuste* süsteemi;⁽⁶⁾
- 28. novembril direktiivi, mis käsitleb *ühist käibemaksusüsteemi*,⁽⁷⁾ mis on kuuenda käibemaksudirektiivi ümbersõnastatud versioon ja aitab nii kaasa praegu kehtivate õigusnormide loetavuse kindlale paranemisele.

Komisjon omalt poolt esitas järgmised ettepanekud:

- 22. veebruaril ettepanek ajakohastada *kolmandatest riikidest saabuvate reisijate imporditavate kaupade* suhtes kohaldatavat käibemaksu- ja aktsiisivabastust

(1) Direktiiv 2006/18/EÜ (ELT L 51, 22.2.2006).

(2) Otsus 2006/774/EÜ (ELT L 314, 15.11.2006).

(3) KOM(2006) 736.

(4) Direktiiv 2006/58/EÜ (ELT L 174, 28.6.2006).

(5) Direktiiv 2006/69/EÜ (ELT L 221, 12.8.2006).

(6) Direktiiv 2006/79/EÜ (ELT L 286, 17.10.2006)

(7) Direktiiv 2006/112/EÜ (ELT L 347, 11.12.2006).

käsitlevaid sätteid, ⁽¹⁾ et kohandada seda maksuvabastuste korda ELi laienemisest tuleneva uue olukorraga ja asjaoluga, et nüüd ulatub ühenduse välispiir Ukraina, Valgevene ja Venemaani;

- 8. septembril ettepanek tõsta aktsiisimaksu alammäärasid, millega muudetakse direktiivi 92/84/EMÜ alkoholi ja alkoholsete jookide aktsiisimäära ühtlustamise kohta; ⁽²⁾
- 19. oktoobril ettepanek kodifitseerida õigusaktid *vastastikuse abi kohta* teatavate lõivude, tollimaksude, maksude ja muude meetmetega seotud *nõuete sissenõudmisel*; ⁽³⁾ see algatus on jätkuks kokkuvõttele, mille komisjon esitas selle valdkonna kohta 8. veebruari aruandes; ⁽⁴⁾
- 24. novembril ettepanek pikendada *raadio- ja televisiooniringhäälinguteenuste ja teatavate elektrooniliselt osutatavate teenuste* suhtes kohaldatava käibemaksukorra kohaldamisega kuni 31. detsembrini 2008. ⁽⁵⁾ Nõukogu võttis vastava direktiivi vastu 19. detsembril. ⁽⁶⁾

30. juunil avaldatud teatises ⁽⁷⁾ esitas komisjon ülevaate direktiivis 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber *energiatoodete ja elektrienergia maksustamise* ühenduse raamistik, ⁽⁸⁾ sätestatud eranditest, mis kaotavad kehtivuse 2006. aasta lõpuks.

Konkurents

Taust

Euroopa konkurentsioiguse ajakohastamine

Vahemikus 2000–2005 loodi järk-järgult peamised Euroopa konkurentsioiguse ajakohastamise elemendid.

1. mail 2004, üheaegselt Euroopa Liidu laienemisega kümne uue liikmesriigi võrra, jõustusid kaks selle reformi tugisammast, mis käsitlevad konkurensi ettevõtete tasandil:

- *esiteks rida EÜ asutamislepingu konkurensi piiravaid kokkuleppeid (artikkel 81) ja turgu valitseva seisundi kuritarvitamist (artikkel 82) käsitlevate sätete rakendusnorme; ⁽⁹⁾*
- *teiseks uus määrus ettevõtjate koondumiste kohta. ⁽¹⁰⁾*

⁽¹⁾ KOM(2006) 76

⁽²⁾ KOM(2006) 486.

⁽³⁾ KOM(2006) 605.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 43.

⁽⁵⁾ KOM(2006) 739.

⁽⁶⁾ Direktiiv 2006/138/EÜ (ELT L 384, 29.12.2006).

⁽⁷⁾ KOM(2006) 342.

⁽⁸⁾ Direktiiv 2003/96/EÜ (ELT L 283, 31.10.2003).

⁽⁹⁾ Määrused (EÜ) nr 1/2003 (EÜT L 1, 4.1.2003) ja (EÜ) nr 773/2004 (ELT L 123, 27.4.2004).

⁽¹⁰⁾ Määrus (EÜ) nr 139/2004 (ELT L 24, 29.1.2004).

2005. aastal esitas komisjon ümberkorralduste jätkamiseks tegevuskava,⁽¹⁾ mis peaks viie aasta jooksul viima riigiabi poliitika täieliku reformini. See protsess muutus veel konkreetsemaks, kui 2005. aasta lõpus määrati kindlaks uued regionaalabi suunised. 2005. aasta detsembris võttis komisjon vastu roheline raamatu, mis käsitleb ühenduse konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahjude hüvitamist.

2006. aastal jätkas komisjon Lissaboni strateegia rakendamise raames oma tegevuse koondamist Euroopa Liidu majandusele ja kodanikele olulise tähtsusega sektoritele. Konkurentsipoliitika alal saavutati ka uusi konkreetseid tulemusi, millest üks olulisemaid on riigiabi reformi jätkumine.

Konkurents riigiabi tasandil

2005. aasta juunis käivitatud *tegevuskava avaliku arutelu* tulemuste avaldamisel aasta alguses märkis komisjon asjaomaste ringkondade üldist toetust dokumendis esitatud põhimõtetele ja konkreetsetele ettepanekutele. Neid toetas ka Euroopa Parlament.

Komisjon jätkas oma reformiprogrammi, võttes vastu:

- uued suunised *riskikapitali*⁽²⁾ ning *uurimistöö, arendustegevuse ja innovatsiooni jaoks antava abi*⁽³⁾ kohta;
- *regionaalabi käsitleva määruse*,⁽⁴⁾ mis vabastab investeringuteks ette nähtud regionaalabi kavade teatamiskohustusest, kui need on kooskõlas komisjoni poolt igale liikmesriigile kinnitatud regionaalabi kaardiga;
- *uue määruse vähese tähtsusega abi* kohta,⁽⁵⁾ mis vabastab komisjonile eelneva teatamise kohustusest alla 200 000 euro suuruse riigiabi (varasema määruse 100 000 euro asemel).

Komisjon ajakohastas riigiabi *tulemustabelit* 27. märtsil,⁽⁶⁾ tuues välja eelkõige ühineja- ja kandidaatriigid, ning 11. detsembril,⁽⁷⁾ pühendades eraldi peatüki äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antavale abile. Avaldades aprillis riigiabi-eeskirjade riiklikul tasandil kohaldamist käsitleva uurimuse tulemused, koostas komisjon kokkuvõtte riiklike kohtute rollist ettevõtete kaitsmisel seadusevastase abi eraldamise eest nende konkurentidele ning komisjoni tagastamisotsuste täitmisel liikmesriikide poolt.

(1) KOM(2005) 107.

(2) ELT C 194, 18.8.2006.

(3) ELT C 323, 30.12.2006.

(4) Määrus (EÜ) nr 1628/2006 (ELT L 302, 1.11.2006).

(5) Määrus (EÜ) nr 1998/2006 (ELT L 379, 28.12.2006).

(6) KOM(2006) 130.

(7) KOM(2006) 761.

Suurema läbipaistvuse huvides käivitas komisjon aasta alguses *iganädalase elektroonilise infobülletääni (State Aid weekly e-News)*,⁽¹⁾ mis kajastab tema tegevust riigiabi valdkonnas.

Statistiliselt täheldas komisjon riigiabist teatamiste arvu suurenemist 2005. aastaga võrreldes, 2006. aastal oli see 921. Komisjon võttis vastu ka 713 lõplikku otsust.⁽²⁾ Komisjon lubas abi umbes 98% juhtudest, samal ajal kui ülejäänud 2% juhtudest võttis ta vastu negatiivse otsuse, olles tõdenud, et kõnealused meetmed ei sobi kokku riigiabide alaste õigusnormide ning ühisturuga.

Ettevõtetevaheline konkurents

Kuna komisjoni ülesanne on tagada ettevõtetevaheline vaba konkurents, pööras ta esmatähelepanu varasemate reformide tugevdamisele ja ühenduse konkurentsieeskirjade paremale rakendamisele. Selleks esitas ja rakendas komisjon muudatusettepanekuid, mis on seotud õigusaktidega, kuid samuti tekstidega, millega reguleeritakse tema otsustusõigust.

28. juunil võttis komisjon vastu *suunised*, mis selgitavad meetodit, mida ta kavatseb kohaldada konkurentsieeskirjade rikkumisel kehtestatavate *trahvisummade* määramisel, et suurendada trahvide hoiatavat mõju.⁽³⁾

25. septembril laiendas nõukogu *meretranspordi* suhtes kohaldatavaid konkurentsieeskirju⁽⁴⁾ kabotaažile ja tellimusvedudele (*trampteenustele*).⁽⁵⁾

28. septembril võttis komisjon vastu grupierandi määruse, millega alates 1. jaanuarist 2007 kaotatakse ühendusesisese reisijateveo puhul *Rahvusvahelise Lennutranspordi Assotsiatsiooni (IATA) tariifidele* kehtestatud erandid.⁽⁶⁾

7. detsembril võttis komisjon vastu *leebema kohtlemise* teatise muudetud versiooni, mis toetab ettevõtjaid, kes teatavad konkurentsi piiravatest kartellidest.⁽⁷⁾ Uus teatis täpsustab, millist teavet peab taotleja komisjonile esitama, et saada kaitset trahvide eest või trahvisumma vähendamist, ning sätestab taotluste saabumise järjekorra süsteemi.

(1) http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/overview/newsletter.html.

(2) Need otsused puudutasid peamiselt söetööstust, põllumajandust, kalandust ja transporti ning töötlevat tööstust ja teenuseid.

(3) ELT C 210, 1.9.2006.

(4) Määrus (EÜ) nr 1/2003 (EÜT L 1, 4.1.2003).

(5) Määrus (EÜ) nr 1419/2006 (ELT L 269, 28.9.2006).

(6) Määrus (EÜ) nr 1459/2006 (ELT L 272, 3.10.2006).

(7) IP/06/1705.

Seoses *kartellidega* määras komisjon trahve kokku umbes 1,8 miljardi euro ulatuses seadusevastaste kokkulepete eest valgendite⁽¹⁾, akrüülklaasi⁽²⁾, teetööde bituumeeni⁽³⁾, vaskühenduste⁽⁴⁾ ja sünteetilise kautšuki⁽⁵⁾ valdkonnas.

Turgu valitseva seisundi kuritarvitamisega seoses määras komisjon 29. märtsil 24 miljoni euro suuruse trahvi Tomra grupile kasutatud joogipakendite kogumisseadmete turgu valitseva seisundi kuritarvitamise eest ainuõiguslike kokkulepete sõlmimise, koguseliste kohustuste seadmise ja püsikliendi hinnaalanduste teel. 12. juulil määras komisjon 280,5 miljoni euro suuruse karistumakse Microsoftile, seoses mõningate komisjoni 2. märtsi 2004. aasta otsuses kehtestatud kohustuste püsiva rikkumisega, et lõpetada operatsioonisüsteemi tarkvara turgu valitseva positsiooni kuritarvitamine.

Komisjon on vastu võtnud mitu otsust, *millega muudetakse ettevõtjate pakutud kohustused õiguslikult siduvateks*. Need otsused tuginevad uuele menetlusele, mis loodi EÜ asutamislepingu konkurentsialaste sätete rakenduseeskirjade ajakohastamise käigus, et võimaldada komisjonil heaks kiita ettevõtja pakutud kohustused ja nii käimasolev uurimine lõpetada. Nii võttis komisjon 22. veebruaril vastu otsuse töötlemata teemantide turu kohta,⁽⁶⁾ 22. märtsil kõrgliiga jalgpallimatšide meediaõiguste müügi kohta,⁽⁷⁾ 12. aprillil bensiinijaamade kohta Hispaanias⁽⁸⁾ ja 4. oktoobril muusikaõiguste üldlitsentsi turu kohta.⁽⁹⁾

Koondumiste valdkonnas jätkus komisjoni teadete arvu kasv eelmiste aastatega võrreldes. Enam kui 90% teatatud tehingutest kiideti heaks, suurem osa neist ühekuulise tähtajaga. Piiratud arvu juhtumite puhul algatas komisjon siiski põhjalikuma uurimise. Eelkõige *energeetika sektoris* jälgis komisjon, et koondumised ei häiriks konkurentsi turul. 14. märtsil lubas komisjon Taani ajaloolisel gaasiettevõttel omandada kontrolli Taani ajalooliste piirkondlike elektritootjate ja Taani elektritarnijate üle vaid teatud tingimuste ja kohustuste täitmisel.⁽¹⁰⁾ Samuti lubas komisjon 14. novembril süvendatud uurimise tulemusena Gaz de France'i ja Suez'i ühinemise teatud tingimuste täitmisel. Arvestades poolte pakutud struktuurilisi parandusmeetmeid, leidis komisjon, et liitumine ei takista märkimisväärselt konkurentsi.⁽¹¹⁾

(1) IP/06/560.

(2) IP/06/698.

(3) IP/06/1179.

(4) IP/06/1222.

(5) IP/06/1647.

(6) IP/06/204.

(7) IP/06/356.

(8) IP/06/495.

(9) IP/06/1311.

(10) IP/06/313.

(11) IP/06/1558.

Ennetava poliitika kinnitamine

Kooskõlas komisjoni propageeritava ennetava konkurentsipoliitikaga⁽¹⁾ andsid 2005. aastal käivitatud *sektorisisesed uuringud* Lissaboni strateegia võtmetähtsusega valdkondades esimesi tulemusi. *Energiasektoris* näiteks kinnitas uuring olulisi puudujääke elektri- ja gaasiturgudel, nagu märkimisväärse piiriülese konkurentsi ja läbipaistva hinnakujunduse puudumine, mis kahjustab uusi potentsiaalseid ettevõtjaid ja tarbijaid. Ka *maksekaartide* sektoris tõi vahearuanne esile mitmed turuletuleku takistused, seoses näiteks pankade ja võrkude tavaga uutele sisenejatele hindu tõsta.⁽²⁾

Teavitamise valdkonnas on komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiameteid koondav *Euroopa konkurentsivõrgustik* avanud ühtse juurdepääsuga internetilehe.⁽³⁾ See pakub ettevõtjatele, nende nõustajatele ja kodanikele teavet konkurentsioiguse kohaldamise kohta, näiteks kõnealuste asutuste avaldatud pressiteated ja aastaaruanded.

Sotsiaalmeetmete kava rakendamine

Üldist huvi pakkuvad sotsiaalteenused

26. aprillil esitas komisjon teatise pealkirjaga „*Ühenduse Lissaboni kava elluviimine: üldist huvi pakkuvad sotsiaalteenused Euroopa Liidus*“.⁽⁴⁾ See dokument, mis on järg valgele raamatule üldhuviteenuste kohta,⁽⁵⁾ kujutab endast esimest etappi sotsiaalteenuste eripära süstemaatilisemal arvessevõtmisel Euroopa tasandil. Teatis keskendub kolmele teemale: sotsiaalteenused, mis on käsitletavad Euroopa ühiskonna ja majanduse tugisammastena; ühenduse eeskirjade kohaldamine sotsiaalteenuste valdkonnas; üldhuvi pakkuvate sotsiaalteenuste parem jälgimine ja toetamine Euroopa Liidus. Seda algatust tervitas oma 7. detsembri arvamuses Regioonide Komitee.

Kasulikud viidad

- Lissaboni strateegia:
<http://ec.europa.eu/growthandjobs/index.htm>
- Säästev areng:
<http://ec.europa.eu/environment/eussd/>
- Stabiilsus- ja lähenemisprogrammid:
http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/scp_en.htm

(1) COM(2004) 293.

(2) IP/06/496.

(3) <http://www.internationalcompetitionnetwork.org/>.

(4) KOM(2006) 177.

(5) KOM(2004) 374.

- Ülemäärane eelarvepuudujääk:
http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/edp_en.htm
- Euroopa Keskpank (EKP):
<http://www.ecb.eu/home/html/index.en.html>
- Maksukorraldus:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/tax_policy/index_en.htm
- Konkurentsipoliitika:
http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html
- Keelatud piiravad kokkulepped:
<http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/>
- Riigiabi:
http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/overview/index_en.html
- Rahvusvaheline konkurentsivõrgustik:
<http://www.internationalcompetitionnetwork.org/>

2. jagu

Heaolu eeltingimused

Innovatsioon ja ettevõtluspoliitika

Innovatsioon ja konkurentsivõime

24. oktoobril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu *konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogrammi*,⁽¹⁾ mille kohta komisjon tegi ettepaneku 2005. aasta aprillis.⁽²⁾ Selle ajavahemikku 2007–2013 hõlmava programmi eesmärk on alustada ja lihtsustada tegevust sellistes valdkondades nagu ettevõtlus- ja uuendustegevus ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate, samuti taastuvatel energiaallikatel põhinevate ja keskkonnasõbralike energiatehnoloogiate kasutamine.

13. septembril esitas komisjon teatise „*Teadmiste rakendamine praktikas: ELi laiapõhjaline innovatsioonistrateegia*“.⁽³⁾ Selles määratakse kindlaks innovatsiooni mõjutavaid poliitikavaldkondi ühendav raamistik innovatsiooni edendamiseks. Selles rõhutatakse ülikoolide ja Euroopa Tehnoloogiainstituudi ajakohastamist, tööstuse ja ülikooli tehnoloogiavahetust, klastrite arendamist, innovatsiooni ergutamist riigihangete kaudu, intellektuaalomandi parema kasutamise strateegia arendamist. Lisaks

(1) Otsus nr 1639/2006/EÜ (ELT L 310, 9.11.2006).

(2) KOM(2005) 121.

(3) KOM(2006) 502.

esitatakse selles eesmärgipärasem strateegia uute uuenduslike toodete ja teenuste loomise ja turustamise hõlbustamiseks paljulubavates valdkondades (nn kiiresti arenevad turud). Selle tegevuskava rakendamiseks ei paku komisjon välja uue struktuuri loomist, vaid teeb ettepaneku arendada edasi majanduskasvu ja tööhõivet käsitlevat Lissaboni läbivaadatud partnerluse olemasolevat raamistikku, millega on juba loodud poliitiline platvorm liikmesriikide ja komisjoni vaheliseks partnerluseks.

Lisaks 13. septembri teatisele võttis komisjon 20. oktoobril Soomes Lahtis toimunud Euroopa Ülemkogu mitteametlikku kohtumist ette valmistades 12. oktoobril vastu teatise „*Innovatsioonialdis ja uuenev Euroopa*”.⁽¹⁾ Rõhutades, et *innovatsiooni* edendamine on majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Lissaboni uuendatud strateegia edu alus, leiab komisjon, et Euroopa innovatsioonivõimet suurendaksid märkimisväärselt meetmed järgmistes valdkondades: Euroopa juhtpositsiooni kehtestamine strateegiliste tulevikutehnoloogiate alal (nanotehnoloogia, uued ravimid, lennundus jne), eriti tänu avaliku ja erasektori partnerlusel põhinevatele tehnoloogiaalastele ühisalgatustele; tugevamate sidemete loomine ülikoolide, teadlaste ja ettevõtjate vahel; uuendustegevuse raamtingimuste parandamine (tõeliselt integreeritud ühtne turg eelkõige teenuste valdkonnas; rahastamine; intellektuaalomandialane poliitika; Euroopa avatud koostalitusstandardite kiirem kindlaksmääramine; konkreetne valdkonnapõhine lähenemine). Lahtis toimunud kohtumisel leidsid riigipead ja valitsusjuhid selle analüüsi põhjal, et Euroopa Liit vajab innovatsiooni soodustamist ja maailmaturul Euroopa konkurentsivõime tugevdamise üldist strateegiat.

Euroopa Ülemkogu tuletas oma detsembrikuu istungil meelde, et innovatsioon on peamine, et Euroopa suudaks edukalt reageerida üleilmastumisele ja sellest kasu lõigata. Ta kutsus komisjoni esitama täieliku strateegia intellektuaalomandiõiguse valdkonnas.

Ettevõtlike edendamine

Tihedas seoses ühenduse Lissaboni programmi elluviimisega on komisjon võtnud vastu kaks ettevõtlike edendamisele suunatud teatist:

- esimene võeti vastu 13. veebruaril ning selle eesmärk on *ettevõtliku meelelaadi edendamine hariduse ja õppimise kaudu*.⁽²⁾ Eesmärk on toetada Euroopas täheldatud heade tavade näidetel põhinevate soovitude kaudu liikmesriike süstemaatilisema ettevõtlike haridusstrateegia väljatöötamist. See teatis sai soodsa vastukaja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee juulikuu istungil;⁽³⁾
- teine teatis võeti vastu 14. märtsil ja selles käsitletakse *ettevõtete üleminekut* ning see kannab pealkirja „*Järjepidevus läbi uue alguse*”.⁽⁴⁾ Arvestades ettevõtete

⁽¹⁾ KOM(2006) 589.

⁽²⁾ KOM(2006) 33.

⁽³⁾ ELT C 309, 16.12.2006.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 117.

üleminekupotentsiaali järgmise kümne aasta jooksul ning seda küsimust praegu reguleeriva süsteemi keerukust, kutsub komisjon liikmesriike üles parandama majanduskeskkonda seoses selliste toimingutega ja tugevdama toetusmeetmeid, näiteks finants- ja maksuküsimustes.

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted (VKEd)

Tunnustades väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määravat tähtsust majanduskasvu suurendamisel ja Euroopas paremate töökohtade loomisel, soovis Euroopa Ülemkogu kevadisel istungil nende ettevõtete jaoks üldiste toetuskavade ning lihtsa, läbipaistva ja lihtsasti rakendatava õigusliku raamistikku väljatöötamist. Ülemkogu leidis, et põhimõtet „kõigepealt mõtle väikestele“ tuleb kohaldada süstemaatiliselt ning sellest peab saama nii ühenduse kui riikliku õigusloome juhtpõhimõte.

Teatis, mille komisjon 2005. aasta novembris seoses ühenduse Lissaboni programmiga esitas ja mis kandis pealkirja „*Tänapäeva VKE-poliitika majanduskasvu soodustamiseks ja tööhõive suurendamiseks*“,⁽¹⁾ sai nõukogult heakskiidu 13. märtsil, Regioonide Komiteelt 15. juunil⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendilt 30. novembril.

Kooskõlas majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Lissaboni partnerluse elluviimisega võttis komisjon 29. juunil vastu uue teatise, mis sedakorda hõlmas *VKEde rahastamist* ning mille ideeks oli *Euroopa lisandväärtuse lisamine*.⁽³⁾ Samuti soovib komisjon parandada strateegiaid ja programme, mis toetavad väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete juurdepääsu rahastamisele, eriti tänu Euroopa tasandil võetavatele meetmetele. Sellised poliitilised meetmed täiendavad konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogrammi, millele on osutatud eespool, finantsinstrumente ning ka VKEde ja mikroettevõtete krediidi saamise võimaluste parandamiseks mõeldud vahendit „Jeremie“. Viimati nimetatud vahendit toetas lisaks oma märtsikuu istungil ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee.⁽⁴⁾

Tööstuspoliitika

Mõtted, mida komisjon väljendas 5. oktoobri 2005. aasta teatises,⁽⁵⁾ milles käsitleti raampoliitikat ELi tootmise tugevdamiseks seoses integreerituma lähenemisviisiga *tööstuspoliitikale*, said 20. aprillil⁽⁶⁾ positiivse vastukaja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteelt, 29. ja 30. mai istungitel nõukogult, 15. juunil⁽⁷⁾ Regioonide Komiteelt ning 5. juulil Euroopa Parlamendilt. Nõukogu rõhutas eelkõige vajadust jätkata kiiresti ja kooskõlastatult komisjoni horisontaalsete ja sektorikesksete

(1) KOM(2005) 551.

(2) ELT C 229, 22.9.2006.

(3) KOM(2006) 349.

(4) ELT C 110, 9.5.2006.

(5) KOM(2005) 474.

(6) ELT C 185, 8.8.2006.

(7) ELT C 229, 22.9.2006.

algatustega, kuna tegemist on Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamise oluliste osadega.

Ettevõtete sotsiaalne vastutus

22. märtsi teatises, mis oli samuti seotud majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva Lissaboni partnerluse rakendamisega, tegi komisjon ettepaneku muuta Euroopa ettevõtete sotsiaalse vastutuse eeskujuks.⁽¹⁾ Sellel eesmärgil toetab komisjon Euroopa ettevõtete sotsiaalse vastutuse liidu loomist, mis moodustab üldise poliitika raamistiku algatusteks ettevõtete sotsiaalse vastutuse valdkonnas suurte ettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete poolt tihedas koostöös ettevõttesiseste sidusrühmadega (ametiühing) ja ettevõtteväliste sidusrühmadega (valitsusvälised organisatsioonid, investeerijad, tarbijad jt). Eesmärk on julgustada muuta ettevõtte sotsiaalne vastutus üldiseks ja optimeerida ettevõtete panust säästvasse arengusse, majanduskasvu ja tööhõivesse Euroopas.

Standardimine

24. oktoobril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu otsuse *Euroopa standardimise rahastamise kohta*,⁽²⁾ mis on vajalik standardite väljatöötamiseks, mis omakorda on vältimatud, et toetada ühenduse õigusakte ja poliitikat sellistes valdkondades nagu siseturg, eriti teenuste sektor, tarbijate ja töötajate kaitse, keskkonnakaitse ja transport. Kasusaajateks on Euroopa standardiorganid.

Turism

17. märtsil võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „*ELi uuendatud turismipoliitika: partnerluse edendamiseks Euroopa turismis*“.⁽³⁾ Pidades silmas kõnealuse majandusharu konkurentsivõime analüüsimist ning Euroopa ja ülejäänud maailma turismi jätkusuutliku arenguga seotud töökohtade loomist, esitleb komisjon algatusi, mida ta plaanib seoses selle valdkonna poliitika kujundamise ning viisiga, kuidas peaksid arenema asjaomaste osapoolte partnerlused. Nõukogu kiitis selle lähenemise heaks 25. septembri järel dustes. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee koostas septembrikuu istungil⁽⁴⁾ omapoolse arvamuse, rõhutades sotsiaalturismi suurt tähtsust mitte üksnes sektori enda, vaid ka majanduse, tööhõive, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja regionaalarengu seisukohast.

(1) KOM(2006) 136.

(2) Otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 315, 15.11.2006).

(3) KOM(2006) 134.

(4) ELT C 318, 23.12.2006.

Tootepoliitika

REACH

Parlament ja nõukogu kirjutasid 18. detsembril⁽¹⁾ alla:

- määrusele (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb *kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist* (REACH) ja millega asutatakse *Euroopa Kemikaalide Agentuur*;
- direktiivile 2006/121/EÜ, millega muudetakse direktiivi 67/548/EMÜ, et see kohandada eespool nimetatud määrusega.

Komisjoni 2003. aastal esitatud ettepanekule⁽²⁾ järgneva pikaajalise õigusloome protsessi tulemusel saadud kõnealuste õigusaktide eesmärk on tagada inimtervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse ning kemikaalide vaba liikumine siseturul, parandades konkurentsi ja innovatsiooni. 2007. aastal Helsingis uksed avav Euroopa Kemikaalide Agentuur vastutab uute kesksete andmebaaside haldamise eest.

Autotööstus

2006. aastal võeti autotööstuse sektoris vastu mitu õigusakti. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni raames oli ELil keskne roll kolme üldise tehnilise normi välja töötamisel ja vastu võtmisel. Nendes käsitleti veoautode ja busside uut ülemaailmset pardadiagnostikasüsteemi, uusi rahvusvahelisi katsemenetlusi veoautode ja busside heitgaaside mõõtmiseks ning katsemenetlust mootorrattaste pidurisüsteemide kontrollimiseks. Detsembris kiitsid Euroopa Parlament ja nõukogu esimesel lugemisel heaks ettepaneku võtta vastu määrus sõidukite ja kommertsveokite heitgaasi (Euro 5 ja Euro 6) ning sõidukite remonditeabe kättesaadavuse kohta.⁽³⁾

Farmaatsiatooted

12. detsembril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu *määruse pediaatrias kasutatavate ravimite kohta*.⁽⁴⁾ Selle uue määruse järgselt esitas nõukogu resolutsiooni, milles kutsus komisjoni leidma lahenduse lastele ettenähtud asjakohaste ravimite puudumise probleemile. Määruses käsitletakse kolme olulist eesmärki: tagada, et pediaatrias kasutatavate ravimite alane teadustöö on kõrgetasemeline; tagada, et aja jooksul antakse nende ravimite kohta asjakohane luba; jälgida, et teave kvaliteedi kohta oleks pediaatrias kasutatavate ravimite puhul kättesaadav.

⁽¹⁾ ELT L 396, 30.12.2006.

⁽²⁾ KOM(2003) 644.

⁽³⁾ KOM(2005) 683.

⁽⁴⁾ Määrus (EÜ) nr 1901/2006 (ELT L 378, 27.12.2006).

Ehitustooted

2006. aastal teostati kaks ehitussektorit käsitlevat uurimust („Liikmesriikide ehituskulude võrdlev hinnang” ja „Analüüs ja hinnang ühenduse teatavate poliitikavaldkondade kohta, mis mõjutavad ehitussektori konkurentsivõimet”). Komisjon võttis vastu kuus komisjoni otsust ehitustoodete direktiivi kohta.⁽¹⁾ Komisjoni õigusaktide lihtsustamise kava raames algasid tööd ehitustoodete direktiivi uuestisõnastamiseks.⁽²⁾

Konkurentsivõime olulistest sektorites

Rahvusvahelise õigusloomet käsitleva koostöö raames on kaubandustöketes lepinguga ette nähtud teatamiskord, mille kohaselt peavad kõik Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmed teavitama WTO sekretariaadi kaudu teisi liikmeid oma eelnõudest tehniliste normide või vastavushindamise menetluste kohta.

1. detsembriks oli komisjon saanud 699 WTO liikmete teatist ja oli esitanud 46 märkust. Komisjon oli teatanud WTOle ühenduse ja liikmesriikide 103 tehnilisest normist. Komisjon vastas korrapäraselt kolmandatelt riikidelt saadud märkustele.

Kosmeetikatooted

2006. aasta lõpus käivitas komisjon võrdleva uuringu Euroopa kosmeetikatööstuse makro- ja mikromajanduse kohta. See oli eelkõige suunatud olulistele strateegilistele elementidele, mis määravad sektori konkurentsivõime. See uurimus täiendab komisjoni poolt 2004. aastal teostatud uurimust, mis põhiliselt oli suunatud eeskirjadega seotud küsimustele.

Meditsiiniseadmed

Pärast uuringut konkurentsivõime kohta meditsiiniseadmete sektoris otsustati korraldada uuring konkurentsivõime ja innovatsiooni konkreetsete takistuste ja tökete kohta, millega asjaomased ettevõtted Euroopa majanduskeskkonnas kokku puutuvad. Uuringu tulemused avaldatakse 2007. aasta esimeses pooles.

Farmaatsiatooted

Komisjon toetas jätkuvalt farmaatsiatoodete foorumi arutelusid. Foorum hõlmab liikmesriikide ja Euroopa Parlamendi esindajaid ning teisi farmaatsiaspektori olulisi asjaosalisi. Foorumil käsitletakse Euroopa Liidu farmaatsiaspektori konkurentsivõimega seotud keerulisi küsimusi, nagu näiteks ravimite hind, kuluefektiivsus ning patsientide

⁽¹⁾ Direktiiv 89/106/EMÜ (EÜT L 40, 11.2.1989).

⁽²⁾ Vt käesoleva aruande I peatüki 1. jagu.

teabega seotud delikaatne teema. Foorumi esimene koosolek ministrite tasandil toimus 29. septembril: ministrid koostasid töökava, määrasid kindlaks konkreetseid eesmärgid, nagu ravimite kättesaadavuse parandamine või innovatsioonist tuleneva kasu suurem tunnustamine. Foorumi lõppeesmärk on luua farmaatsiaalastele investeeringutele Euroopas soodsamad tingimused.

Metsatööstus

20. septembril tegi komisjon ettepaneku tunnistada kehtetuks direktiiv 68/89/EMÜ toorpuidu liigitamise reeglite kohta.⁽¹⁾ Oktoobris ja novembris korraldas komisjon avaliku arutelu uuendusliku ja säästva metsatööstuse kohta Euroopa Liidus.

Teadusuuringud ja kosmosepoliitika

Teadusuuringute seitsmes raamprogramm

7. veebruaril võttis komisjon vastu määruse ettepaneku,⁽²⁾ millega kehtestatakse *ettevõtete, uurimiskeskuste ja ülikoolide Euroopa Aatomienergiaühenduse* seitsmenda raamprogrammi (2007–2011) *meetmetes osalemise ning uurimistulemuste levitamise eeskirjad*. Komisjoni ettepanekus sisalduvate eeskirjade väljatöötamisel oli kaks eesmärki: tagada, et osalemise ja levitamise eeskirjad vastaksid programmi iseloomule; lihtsustada ja ratsionaliseerida kuuenda raamprogrammi sätteid, et need oleksid selgemad ja paremini mõistetavad ning muudaksid teadusringkondadel seitsmendas raamprogrammis osalemise lihtsamaks. Ettepanekus sisalduvad uued eeskirjad tähendavad eelkõige järgmisi uuendusi: rahastamisskeemide paindlikumaks muutmine; hindamise ning kaudseid meetmeid käsitlevate ettepanekute valimise ning nende meetmete võtmise korra lihtsustamine; ühenduse panust käsitlevate finantssätete selgemaks muutmine; intellektuaalomandiga seotud sätete lisamine. Nõukogu võttis määruse vastu 18. detsembril.⁽³⁾ Samal päeval võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu samataolise määruse *Euroopa Ühenduse* seitsmenda raamprogrammi rakendamiseks 2007.–2013. aastal.⁽⁴⁾

Pärast 17. mai institutsioonidevahelist kokkulepet finantsraamistiku kohta ajavahemikuks 2007–2013⁽⁵⁾ võttis komisjon 24. mail vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse ettepaneku, mis käsitleb *Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013)*, ning nõukogu otsuse ettepaneku, mis käsitleb *Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) tuuma-*

(1) KOM(2006) 557.

(2) KOM(2006) 42.

(3) Määrus (Euratom) nr 1908/2006 (ELT L 400, 30.12.2006).

(4) Määrus (EÜ) nr 1906/2006 (ELT L 391, 30.12.2006).

(5) Vt käesoleva aruande I peatükk.

energiaalase teadus- ja koolitustegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2011).⁽¹⁾ Nimetatud otsused võeti vastu 18. detsembril.⁽²⁾

Lisaks Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013)⁽³⁾ kohaselt *Teadusuuringute Ühiskeskuse* tegevuse kaudu ellu viidavale programmile kohandati institutsioonidevahelises kokkuleppes finantsraamistiku kohta ajavahemikuks 2007–2013 ka mitmeid komisjoni poolt 2005. aastal välja pakutud järgmisi *eriprogramme*:

- programm „*Koostöö*”,⁽⁴⁾ mille eesmärk on toetada rahvusvahelise koostöö projekte Euroopa Liidus ning mujal mitmes temaatilises valdkonnas (*tervis; toidudained, põllumajandus ja biotehnoloogia; info- ja sidetehnoloogia; nanoteadused, nanotehnoloogiad, materjalid ja uued tootmistehnoloogiad; energeetika; keskkond, sealhulgas kliimamuutus; transport, sealhulgas lennundus; sotsiaalmajandus- ja humanitaarteadused; kosmos ja julgeolek*). Need teemad vastavad sellistele põhilistele teadmiste ja tehnoloogia alase arengu valdkondadele, kus teadusuuringuid tuleb toetada ja arendada, et välja tuua Euroopa sotsiaal-, majandus-, rahvatervise, keskkonna- ja tööstusprobleemid;
- programm „*Ideed*”,⁽⁵⁾ mille eesmärk on soodustada silmapaistvaid teaduslikke saavutusi kõikjal Euroopas. Programmis tehakse ettepanek luua Euroopa Teadusnõukogu, mis on ühenduse teadustöös uus oluline osa ning loogiline jätk Euroopa teadustööpoliitika arengule, mis on täielikult kooskõlas Euroopa teadusruumi eesmärkidega, andes Euroopa „eesliini” teadustegevusele staatuse ja nähtavuse, ning mis peaks huvi pakkuma andekatele ja loovatele inimestele;
- programm „*Inimesed*”,⁽⁶⁾ mille eesmärk on julgustada eurooplasi alustama ja jätkama teadlaskarjääri, õhutada teadlasi jääma Euroopasse ning meelitada parimaid teadlasi Euroopasse;
- programm „*Võimekus*”,⁽⁷⁾ mille eesmärk on suurendada teadusuuringute ja innovatsiooni mahtu kogu Euroopas (uus teadusuuringute infrastruktuur, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamine, teadmiste piirkondade väljaarendamine, teadusuuringute potentsiaali vabastamine ühtlus- ja äärepoolseimates piirkondades) ning anda teadusele tagasi parem koht ühiskonnas;
- eriprogramm *Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) tuumaenergiaalase teadus- ja koolitustegevuse seitsmenda raamprogrammi rakendamiseks*;⁽⁸⁾

(1) KOM(2005) 119.

(2) Otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 412, 30.12.2006) ja otsus 2006/970/Euratom (ELT L 400, 30.12.2006).

(3) KOM(2005) 439.

(4) KOM(2005) 440.

(5) KOM(2005) 441.

(6) KOM(2005) 442.

(7) KOM(2005) 443.

(8) KOM(2005) 445.

- Euratomi teadus- ja koolitustegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2011) raames *Teadusuuringute Ühiskeskuse* otsemeetmete kaudu rakendatav eriprogramm.⁽¹⁾

Pärast institutsioonidevahelisi läbirääkimisi erinevate programmide kohta võttis nõukogu 18. ja 19. detsembril vastu programmide rakendamiseks ette nähtud õigusaktid.⁽²⁾

ITER (rahvusvaheline katsetermotuumareaktor)

Taust

Pikas perspektiivis tähendab termotuumasüntees peaaegu piiramatuid puhta energia saamise võimalusi. Tänu viimastel aastatel saavutatud edule on termotuumaenergiat käsitlevad teadusuuringud ja arendustegevus jõudnud punktini, kus on võimalik kaaluda termotuumasünteesi teel säästva elektrienergia tootmise demonstreerimist. Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor on tähtis katserajatis, mis peab näitama termotuumasünteesist energia tootmise teaduslikku ja tehnilist teostatavust ning kujutab endast otsustavat etappi Euroopa programmi ja teiste termotuumasünteesi käsitlevate ülemaailmsete programmide peamiste eesmärkide saavutamisel.

1. aprillil võtsid ITERi läbirääkimistel osalenud seitsme osapoolte esindajad vastu ühise ITERi⁽³⁾ projekti käivitamise läbirääkimiste lõpparuande, milles kinnitatakse läbirääkimisprotsessi lõppemist, viidatakse kõigi osapoolte taatele sõlmida leping ning tuuakse ära poolte ühised seisukohad läbirääkimiste lõpus ning ka lepingu esialgse kohaldamise kokkuleppe eelnõu. Samas võeti vastu läbirääkimiste lõpparuanne ITERi Rahvusvahelise Termotuumaenergeetika Organisatsiooni eesõiguste ja puutumatuse lepingu esialgse rakendamise kohta.

19. mail esitas komisjon nõukogule ettepaneku ITERi Rahvusvahelise Termotuumaenergeetika Organisatsiooni asutamislepingu sõlmimise kohta.⁽⁴⁾ 14. augustil võttis komisjon vastu ettepaneku otsuse kohta,⁽⁵⁾ millega asutatakse *ITERi ja termotuumenergia arendamise ühissettevõtte*. Ühissettevõtte peamiseks ülesandeks saab koostöös Euroopa tööstuse ja teadusasutustega rahvusvahelise katsetuumareaktoriga seotud Euroopa Liidu suurte kohustuste täitmine, et anda vajalik panus ITERi rajamise ning hallata projektile antavat Euroopa rahalist toetust, mis tuleb peamiselt ühenduse eelarvest. ITERiga saadud kogemuste põhjal asub ühissettevõtte järk-järgult ellu viima esimeste termotuumasünteesi teel elektrienergia tootmise näidisreaktorite loomise

⁽¹⁾ KOM(2005) 444.

⁽²⁾ Otsused 2006/971/EÜ, 2006/972/EÜ, 2006/973/EÜ, 2006/974/EÜ, 2006/975/EÜ, 2006/976/Euratom ja 2006/977/Euratom (ELT L 400, 30.12.2006).

⁽³⁾ Ameerika Ühendriigid, Euroopa Liit, Hiina, India, Jaapan, Lõuna-Korea ja Venemaa.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 240.

⁽⁵⁾ KOM(2006) 458.

tegevuskava. Ühisettevõttest saab piiratud juhtimisüksus, kes annab oma tegevuse kohta aru ning tagab selle läbipaistvuse. Selle tegevus täiendab muid Euratomi egiidi all ELi liikmesriikide ja teiste assotsieerunud Euroopa riikide (Bulgaaria, Rumeenia ning 1979. aastast Šveits) riiklikes termotuumaalaboratuurides ellu viidavaid Euroopa integreeritud termotuumaenergia uurimisprogrammi osi.

21. novembril kirjutasid kuue riigi (Ameerika Ühendriigid, Hiina, India, Jaapan, Lõuna-Korea, Venemaa) ja Euroopa Liidu esindajad Pariisis alla lepingu, millega alustatakse ametlikult ITERi ehitamist. See rahvusvaheline leping on mitme aasta vältel peetud rahvusvaheliste läbirääkimiste tulemus.

Kosmosepoliitika

Taust

2005. aastal toimunud kaks kosmosealast nõukogu võimaldasid panna aluse Euroopa kosmosepoliitikale, määrates kindlaks eri institutsioonide (Euroopa Liit, Euroopa Kosmoseagentuur (ESA), liikmesriikide kosmoseagentuurid) eesmärgid, rolli ja vastutuse. 2005. aasta juunis toimunud teisel kosmosealasel nõukogul nõuti, et komisjon ja ESA töötaksid tihedas koostöös liikmesriikidega esialgsete lähtepunktide põhjal välja Euroopa kosmosepoliitika ning paindliku ja kaasava Euroopa ühise kosmoseprogrammi.

Liikmesriikidega ja tööstusringkondadega 2006. aastal peetud pingeliste läbirääkimiste tulemuseks oli kõnealuse poliitika oluline areng. Euroopa kosmosepoliitikat käsitlevas dokumendis, mis lõplikult valmib 2007. aasta kevadel, selgitatakse strateegilisi eesmärgid, tuuakse välja Euroopa kosmosetööstuse konkurentsivõimet ergutava tööstuspoliitika olulised osad ning tõstatatakse küsimus kosmosealase tulevase institutsioonilise raamistiku ning rahvusvaheliste suhete kohta. Euroopa kosmosepoliitika hõlmab ka kosmosega seotud tsiviiltehnoloogia erinevaid osi ning nende võimalikku koostöövõimet või kasutamist julgeoleku valdkonnas.

Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES) programm on Galileo kõrval selles valdkonnas olulise tähtsusega ning selle eesmärgid on Euroopa ja ülemaailmse tähtsusega ajal, mil kliimamuutus on esmatähtsate teemade hulgas.

Muud rahvusvahelised arengud

Euroopa teadusruumi tugevdamise ja konkreetsemalt rahvusvahelise koostöö raames on sõlmitud leping Šveitsiga ning alla kirjutatud koostööleping Lõuna-Koreaga. Lisaks on edu saavutatud koostöölepingu üle peetavatel läbirääkimistel Jaapaniga.

Teadusuuringute Ühiskeskus

2006. aasta jooksul kinnitas Teadusuuringute Ühiskeskus oma positsiooni Euroopa Liidu poliitikavaldkondadele teadusliku ja tehnilise toe sõltumatu pakkujana. Toidu- ja söödaohutuse parandamiseks võeti konkreetseid meetmed ühenduse nelja tugilabori avamisega. Pettusevastaseks võitluseks ja ülemaailmse julgeoleku tugevdamiseks töötati välja süsteem „Contraffric“. Kiiresti reageeriti Liibanoni kriisi, Indoneesia maavärina ning Euroopas toimunud tulekahjude, põua ja üleujutuste puhul. Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele Euroopa ruumiandmete infrastruktuuri loomist käsitleva direktiivi osas ning silmnähtavaid meetmeid võeti suhete soodustamiseks uute liikmesriikide, kandidaatriikide ja Lääne-Balkani riikidega.

Lisaks strateegilisele toele, mida Teadusuuringute Ühiskeskus tagab komisjonile ja liikmesriikidele, täidab keskus tuumaalase tegevusega Euratomi lepingust tulenevaid kohustusi teadus- ja arendustegevuse valdkonnas. Selle tegevuse eesmärk on arendada ja ühendada teadmisi tuumaenergia valdkonnas ning edastada teaduslikke ja tehnilisi andmeid, mis on olulised tuumasüsteemide ohutuseks, turvalisuseks ja kontrollimiseks. Nende eesmärkide ellu viimiseks käsitleti Teadusuuringute Ühiskeskuse 2006. aasta tuumaprogrammis mitmesuguseid tegevusi: aktiniide käsitlevad baasuuringud; tuumaandmed ja tuumamõõtmised; kiirgusseire ja radionukliidid keskkonnas; tervis ja tuumameditsiin; kasutatud tuumkütuse ja jäätmete haldamine; reaktorite ja kütusetsükli turvalisus, tuumaohutuse kontroll ja tuumarelavade leviku tõkestamine.

Teadusuuringute Ühiskeskuse ja Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (IAEA) koostöö 25. aastapäeva tähistamise kesksel kohal olid küsimused massihävitusrelvade leviku ohu ja kodanike üldise julgeoleku kohta. See sündmus oli Teadusuuringute Ühiskeskusele oluline, et teadvustada, kui olulist tehnilist ja teaduslikku tuge on ta IAEA-le andnud.

Euroopa Aatomienergiaühendusest sai maikuus IV põlvkonna tuumaenergeetika süsteemide uurimis- ja arendustegevuse rahvusvahelise raamlepingu osapool. IV põlvkonna algatus põhineb selliste tuumaenergeetika süsteemide ideel, mida võib kasutada energiaga konkurentsivõimeliseks ja usaldusväärseks varustamiseks, samal ajal tegeledes tuumaohutuse, jäätmete, tuumarelvade leviku küsimustega ning avaliku arvamusega tuumaenergeetika kohta. Teadusuuringute Ühiskeskus on oma rahvusvahelise ulatuse tõttu Euratomi jaoks raamlepingu rakendajaks.

Side- ja infotehnoloogia areng

Algatus i2010

Olles veendunud *intelligentsete autosüsteemide* olulisuses teatavate transpordiprobleemide lahendamisel, määras komisjon 15. veebruaril⁽¹⁾ kindlaks konkreetsed meetmed kasutajate teadlikkuse tõstmiseks. Määrati kindlaks kolmel tugisambal põhinev algatus: eSafety foorum, side- ja infotehnoloogia teadusuuringute programm ning teadlikkuse tõstmisele ja teavitamisele suunatud tegevus.

27. aprillil märkis Euroopa Parlament ära mõnede liikmesriikide viivitamise *sõidukisisese hädaabikõnede süsteemi (eCall)* käivitamisel. Euroopa Parlament kutsus liikmesriike, kes seda veel teinud ei ole, võimalikult kiiresti allkirjastama Euroopa lepingu protokoll, mille eesmärk on tagada, et süsteem toimiks kõigis liikmesriikides.

20. märtsil⁽²⁾ kutsus komisjon liikmesriike üles ajakohastama oma olemasolevaid riiklikke *lairibastrateegiaid*, määrates kindlaks selged eesmärgid kõigi sidusrühmade, nagu koolid, haldusasutused ja tervisekeskused, ühendamiseks. Omalt poolt jälgib ja korraldab komisjon nende strateegiatega seonduvat arutelu i2010 kõrgetasemelises töörühmas ning jätkab i2010 iga-aastaste tegevusaruannete kaudu digitaalse lõhe järelevalvet.

Vastavalt algatuse i2010⁽³⁾ käivitamisel lubatule esitas komisjon 25. aprillil⁽⁴⁾ *tegevuskava Euroopa e-valitsuse loomise kiirendamiseks*, tuues ära orientiirid programmide, algatuste ja ühenduse poliitikavaldkondade kohta aastatel 2006–2010 ning praktilised vahendid, nagu tegevussuunised ja strateegiline seire prioriteetsena määratletud valdkondades: juurdepääs kõikide jaoks; tõhustamine, riigihangete korraldamine Interneti teel ja ohutu juurdepääs teenustele kõikjal Euroopa Liidus; demokraatlikus otsuste tegemise protsessis osalemise suurendamine.

Esimese aastaaruande Euroopa infoühiskonna kohta kiitis komisjon heaks 19. mail.⁽⁵⁾ Komisjoni hinnangul vajavad liikmesriigid side- ja infotehnoloogia täielikuks ärakasutamiseks ambitsioonikamaid rakendusprogramme. Kuigi riiklikud reformiprogrammid toetavad side- ja infotehnoloogia laialdast levikut, ei võimalda need anda uut hoogu infoühiskonnaga seotud poliitikale ega arvestada selliste majanduskasvu faktoritega nagu võrkude, digitaalse materjali ja seadmete ühildumine. Majanduskasvu saavutamiseks peavad liikmesriigid süvendama jõupingutusi kiirele Interneti-ühendusele juurdepääsu tagamiseks, lihtsustama digitaalse materjali ringlust Euroopa Liidus, vabastama uute rakenduste tarbeks raadiosidesagedused, ühitama teaduste-

(1) KOM(2006) 59 (ELT C 151, 29.6.2006).

(2) KOM(2006) 129 (ELT C 151, 29.6.2006).

(3) KOM(2005) 229 (ELT C 236, 24.9.2005).

(4) KOM(2006) 173 (ELT C 176, 28.7.2006).

(5) KOM(2006) 215 (ELT C 176, 28.7.2006).

gevuse ja innovatsiooni ning ajakohastama avalikke teenuseid. Samuti soovitatakse aruandes side- ja infotehnoloogia sektori poliitika ühtlustamist, et ühendada Euroopa majanduskasvu ja tööhõive hüvanguks õiguslikud vahendid ja Euroopa Liidu tasandil teadustegevuse edendamine.

Juhtalgatus „i2010: digitaalsed raamatukogud“. Komisjon käivitas selle algatuse 2005. aasta septembris⁽¹⁾ ning 2006. aasta alguses toimunud laiaulatuslik konsulteerimine Interneti teel aitas komisjonil paremini kindlaks määrata esmatähtsad tegevused selles valdkonnas. Riiklike raamatukogudega koostöös loodud *Euroopa digitaalsed raamatukogud* pakuvad mitmekeelset juurdepääsu Euroopa digitaalressurssidele.

24. augustil võttis komisjon vastu soovitus *kultuurimaterjali digiteerimise*, sellele *sidusjuurdepääsu tagamise* ja selle *digitaalse säilitamise* kohta.⁽²⁾ Komisjon soovitab liikmesriikidel käivitada suuremahuline digiteerimine, et kiirendada Euroopa digitaalse raamatukogu kaudu Euroopa kultuuripärandi arvutivõrgus kättesaadavaks tegemist. Lisaks õhutab komisjon liikmesriike tegutsema erinevates valdkondades, alates avaldamisõigusest kuni digitaalse infosisu korrapärase säilitamiseni eesmärgiga tagada pikaajaline juurdepääs digitaalsele raamatukogu infosisule. Euroopa riikide kultuuriministrid toetasid nõukogu 13. novembri järeldustes komisjoni ettepanekut ning leppisid tulemuste saavutamise osas kokku kindlas ajakavas.

Nimetatud tegevus peaks võimaldama kõigil kodanikel Euroopa kultuuripärandit paremini kasutada oma õpingutes, töös ja vaba aja veetmisel. Samuti annab see loominguks pingutusteks vajalikku algmaterjali uurijatele, kunstnikele ja ettevõtjatele. Digitaalse raamatukogu algatus on samuti kajastunud rahalises panuses, mida komisjon on eraldanud ühenduse teadustöö programmidele ja programmile eContentplus nende digitaalse raamatukoguga seotud tegevusteks. Edaspidi on Euroopa raamatukogud, muuseumid ja arhiivid rea Euroopa digitaalse raamatukogu fondide täiendamiseks käivitatud projektide eesotsas.

Seadusandlik töö jätkus eesmärgiga võtta vastu *Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus alaealiste ja inimväärkuse kaitse kohta ning õiguse kohta esitada vastulauseid Euroopa audiovisuaalsete ja infoteenuste tööstuse konkurentsivõime suhtes*. Komisjon tegi selle ettepaneku soovitus 2004. aastal,⁽³⁾ et jätkata tegelemist tehnoloogia arengu probleemidega, mis on esile kerkinud alates 1998. aasta esialgsest soovitusest, mis on praegu jõus. Käsitletavate teemadega hõlmatakse eelkõige järgmisi punkte: meediaharidus, audiovisuaalse sisu hindamine või liigitamine, soorollide kujutamine meedias ja reklaamis, õigus vastata seoses sidusmeediaga. Komisjon muutis oma ettepanekut 20. jaanuaril.⁽⁴⁾ Nõukogu võttis ühiseisukoha vastu 18. septembril ja

(1) KOM(2005) 465.

(2) Soovitus 2006/585/EÜ (ELT L 236, 31.8.2006).

(3) KOM(2004) 341.

(4) KOM(2006) 31.

Euroopa Parlament avaldas oma arvamuse teisel lugemisel 13. detsembril, tervitades ühiseisukohta, kus on välja toodud peamised ettepanekud, mida Euroopa Parlamendi poliitilised fraktsioonid kaitsesid. 20. detsembril võeti soovitus lõplikul kujul vastu. (1)

Selleks et paremini selgitada ja näidata laiemale üldsusele info- ja sidetehnoloogiate panust majanduskasvu, tööhõivesse ning heaolusse, rakendas komisjon *kommunikatsioonistrateegiat*. (2) See strateegia põhineb meedia, võrkude ja audiovisuaalse sisu intensiivsemal ja eesmärgipärasemal kasutamisel ning Interneti suuremal levikul. Strateegia hõlmab üldist huvi pakkuvaid teemasid, nagu rahvusvahelise rändluse liigsete kulude vähendamine, intelligentne auto või uus kõrgetasemeline Internetidomeen „eu“.

Elektroniline side – reguleeriv raamistik

2. veebruaril võttis komisjon vastu teatise *interaktiivsete digitaaltelevisiooniteenuste koostalitlusvõime* läbivaatamise kohta. (3) Teatises on arvesse võetud turu arengut ning selles hinnatakse, et turu suhtes tuleks jätkuvalt toetuda tööstusharu juhitud vabatahtlikele standardimisalgatustele.

Pärast avalikku arutelu ja vastavalt kehtiva direktiivi (4) nõuetele hindas komisjon *universaalteenuste* ulatust ning otsustas 7. aprillil universaalteenuste ulatuse muutmise ettepanekut (5) mitte teha. Siiski leiab komisjon, et arutelu käigus saadud erinevad seisukohad pikemaajaliste küsimuste kohta on heaks aluseks poliitilise diskussiooni jätkamisel seoses universaalteenuste tulevikuga elektroonilist sidet käsitleva reguleeriva raamistiku üldise läbivaatamise kontekstis.

Lisaks võttis komisjon 6. veebruaril, kaks aastat pärast *elektroonilist sidet käsitleva reguleeriva raamistiku* (6) jõustumist, vastu esimese tegevusaruande. (7) Komisjon tervitas tõsiasja, et liikmesriikide tehtud turuanalüüsid ja artikliga 7 ettenähtud konsultatsioon aitavad kaasa sektori konkurentsivõime arengule ja see on kasulik tarbijatele. Selles tuuakse lisaks välja, et elektroonilist sidet käsitlev reguleeriv raamistik, eelkõige ühenduse konsultatsioonimehhanism, võimaldas paremini ühtlustada ettevõtjate reguleerivaid kohustusi ja soodustas turul tegutsejate jaoks suuremat läbipaistvust.

20. veebruaril võttis komisjon vastu üheteistkümnenda aruande pealkirjaga „*Euroopa elektroonilise side reguleerimine ja turud 2005*“. (8) Aruandes antakse ülevaade

(1) Soovitus 2006/952/EÜ (ELT L 378, 27.12.2006).

(2) Vt käesoleva aruande I peatüki 2. jagu.

(3) KOM(2006) 37 (ELT C 67, 18.3.2006).

(4) Direktiiv 2002/22/EÜ (universaalteenuste direktiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002).

(5) KOM(2006) 163 (ELT C 151, 29.6.2006).

(6) Direktiiv 2002/21/EÜ (raamdirektiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002).

(7) KOM(2006) 28 (ELT C 104, 3.5.2006).

(8) KOM(2006) 68 (ELT C 104, 3.5.2006).

elektroonilise side olukorrast enne reguleeriva raamistiku läbivaatamist. Aruandes tuntakse huvi viimaste turuarengute vastu, eelkõige lairibaühendusel põhinevate teenuste, mobiilsete ja püsivõrkude valdkonnas, samuti reguleeriva raamistiku ja tarbijate huvide vastu. Aruandes rõhutatakse, et teatavad liikmesriigid on juba vastu võtnud peaaegu kõik telekommunikatsiooni valdkonnas ühenduse õigusaktide rakendamiseks vajalikud riiklikud seadused ja tavad ning ülejäänudki on teinud olulisi edusamme. Olgugi et tarbijatele kaasnevad konkurentsi tugevnenemisega eelised, rõhutatakse aruandes ka vajadust vähendada välismaal mobiiltelefoni kasutamisega seotud kulusid (rahvusvaheline rändlus), tutvustada avalikkusele Euroopa ühtset hädaabinumbrit (112) ning vältida uute Internetipõhiste telefoniteenuste ülemäära reguleerimist.

15. märtsil koostas komisjon samuti kokkuvõtte⁽¹⁾ *elektroonilisi allkirju käsitleva ühenduse raamistiku* kohta.⁽²⁾ Toetudes osaliselt väliste konsultantide poolt teostatud sõltumatu uuringu ning huvitatud isikutega peetud mitteametlike konsultatsioonide tulemustele, tuuakse aruandes välja, et direktiiviga on loodud õiguskindlus elektrooniliste allkirjade üldiseks vastuvõetavuseks. Seetõttu ei pidanud komisjon vajalikuks asuda raamistikku muutma.

31. mail võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „*Turvalise infoühiskonna strateegia – dialoog, partnerlus ja aktiivne osalemine*“.⁽³⁾ Selles leitakse, et Euroopa ettevõtted, üksikisikud ja avalik võim alahindavad ebapiisava võrgu- ja teabekaitsega seotud riske. Teatises pakutakse seetõttu välja strateegia teadlikkuse tõstmiseks turvalisuse valdkonnas avatud ja mitmeid osapooli kaasava konkreetseid meetmeid käsitleva dialoogi kaudu. Euroopa Võrgu- ja Infoturbe Ametit on kutsutud täitma olulist rolli selle strateegia rakendamisel.

29. juunil võttis komisjon vastu teatise *ELi elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleeriva raamistiku läbivaatamise* kohta.⁽⁴⁾ Lisaks turuanalüüsiks ettenähtud korra lihtsustamisele soovib komisjon suuremat paindlikkust sageduste kasutamisel, kehtestades tehnoloogia ja teenuste neutraalsuse mõisted. Komisjon soovib samuti reguleeriva raamistiku uuendamist ja siseturu konsolideerimist ning soovib meetmeid tarbijakaitse parandamiseks ja võrguturbe tõhustamiseks. Paralleelselt reguleeriva raamistiku läbivaatamisega kavatseb komisjon vähendada turgude arvu, mille suhtes kohaldatakse eelreguleerimist, arendades paljudes neist tõhusat konkurentsi.

Komisjon võttis 15. novembril vastu teatise *rämpsposti, nuhkvara ja õelvara* vastu võitlemise kohta.⁽⁵⁾ Teatises tehakse kokkuvõtte senistest jõupingutustest nimetatud

(1) KOM(2006) 120 (ELT C 104, 3.5.2006).

(2) Direktiiv 1999/93/EÜ (EÜT L 13, 19.1.2000).

(3) KOM(2006) 251 (ELT C 176, 28.7.2006).

(4) KOM(2006) 334.

(5) KOM(2006) 688.

ohtude vastu võitlemisel. Komisjon tõdeb, et vaatamata teatavate liikmesriikide algatustele ei ole võetud meetmed piisavad, et tõkestada Internetiga seotud ohtude arengut ja püsivust. Saavutatud tulemuste põhjal tuuakse teatistes välja muud meetmed, mida huvitatud osapooled võivad võtta, sealhulgas seaduste kohaldamine, koostöö riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil, ettevõtete algatused või Euroopa Liidu seadusandlikud meetmed ja tegevus teadusuuringute valdkonnas.

12. juulil võttis komisjon vastu ettepaneku määruse kohta, milles käsitletakse *rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes* ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ *elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku* kohta.⁽¹⁾ Eesmärgiks on muuta olemasolevat õiguslikku raamistikku, et anda vajalik õiguslik alus mõjusatele ning õigeaegsetele meetmetele, et saavutada mobiiltelefoni rändlustasude taseme märgatav alanemine ühtlaselt kogu Euroopa Liidus. Soovitakse, et ühenduses reisivate üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajate rändlusteenuste eest makstavad hinnad ei oleks põhjendamatult kõrgemad hindadest, mida kasutaja maksab koduriigis helistades („Euroopa siseturu põhimõte”).

Domeeninimi „.eu”

Tippdomeeni .eu loomine otsustati 2000. aastal Lissabonis toimunud Euroopa Ülemkogul selleks, et rõhutada, millise tähtsuse omistab Euroopa oma konkurentsivõime tugevdamisel infoühiskonnale ja elektroonilisele kaubandusele. Alates 7. aprillist 2006 on see kõigile avatud ning väga edukas – alates käivitamisest on registreeritud enam kui kaks miljonit nime. See domeeninimi suurendab ettevõtjate märgatavust Internetis nii ühisturul kui ka väljaspool seda, rõhutab nende üleeuroopalist identiteeti ning annab suurema õiguskindluse.

Infoühiskonna maailma tippkohtumise järelkajad

Soovides jääda liikumapanevaks jõuks protsessis, hindas komisjon 27. aprilli teatistes⁽²⁾ infoühiskonna maailma tippkohtumise peamisi tulemusi pärast selle Tunise vooru 2005. aastal. Tõdedes Euroopa Liidu reaalset mõju tippkohtumise tulemustele, tõi komisjon välja tulevased prioriteedid ja sõnastas ettepanekud, kuidas saab toetada tippkohtumise järelmeetmeid. Samuti toob komisjon välja, et rahvusvahelistes partnerlussuhetes tuleks infoühiskonna poliitikat käsitleda majandus- ja arengukoostöö laiemas kontekstis kui üht inimõiguste ja põhivabaduste, majandusliku arengu ja aastatuhande eesmärkide saavutamise tingimust. Samuti toob komisjon välja, et EL peaks hoogsalt jätkama dialooge, mida on alustatud teiste valitsuste, institutsioonide ja organisatsioonidega ning mis on tal võimaldanud esitada selgeid seisukohti sellistes tundlikes valdkondades nagu Interneti haldamine või infoühiskonna rahastamine arenguriikides.

⁽¹⁾ KOM(2006) 382.

⁽²⁾ KOM(2006) 181 (ELT C 176, 28.7.2006).

Audiovisuaalsed meediateenused

10. veebruaril võttis komisjon vastu viienda aruande *piirideta televisiooni direktiivi* kohaldamise kohta aastatel 2003 ja 2004.⁽¹⁾ Tõdedes, et direktiiviga tagatakse jätkuvalt edukalt televisiooniteenuse pakkumise vabadus Euroopa Liidus ning reguleeritakse tõhusalt Euroopa audiovisuaalsektorit, kinnitatakse aruandes, et ühine Euroopa lähenemine audiovisuaalteemadele on arukas. Siiski tuuakse selles välja, et arvestades turu ja tehnoloogia arengut, on ilmnenud vajadus vaadata läbi praegune ühenduse reguleeriv raamistik. 14. augustil võttis komisjon vastu seitsmenda teatise piirideta televisiooni direktiivi kohaldamise kohta aastatel 2003–2004,⁽²⁾ mis eelkõige hõlmab statistikat. Esmakordselt hõlmab see aruanne kümnet 1. mail 2004. aastal Euroopa Liiduga ühinenud riiki, käsitledes nende puhul ajavahemikku 1. maist kuni 31. detsembrini 2004.

2006. aastal jätkati seadusandlikku tööd eesmärgiga vaadata läbi piirideta televisiooni direktiiv, mille kohta komisjon tegi ettepaneku 2005. aasta detsembris.⁽³⁾ 13. novembril kiitis nõukogu heaks üldise seisukoha, mis on üldjoontes kooskõlas komisjoni ettepanekuga, milles eelkõige soovitatakse teha sellest tekstist *audiovisuaalseid meediateenuseid käsitlev direktiiv*. Euroopa Parlament avaldas oma arvamust esimesel lugemisel 13. detsembril.

Programm MEDIA 2007

15. novembril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu *uue Euroopa audiovisuaalsektori toetusprogrammi MEDIA 2007*.⁽⁴⁾ Selle neljanda põlvkonna MEDIA programmi eelarve on 755 miljonit eurot seitsmeks tegevusaastaks (2007–2013).

Eelmiste programmide pikendusena on MEDIA 2007 meetmed suunatud tootmiseel- sele ja tootmisjärgsele etapile. Ühenduse meetmed on nüüdsest koondatud ühtsesse programmi. Digitaalse revolutsiooni ja Euroopa Liidu laienemise mõju Euroopa audiovisuaalturu tasakaalule muutis tulevase programmi prioriteetide ja struktuuri uuendamise möödapääsmatuks. Kõigepealt tuleks MEDIA meetmeid kohandada tehnoloogia ja turu arenguga, et digitaliseerimisega kaasnenud muutusi arvesse võtta. Lisaks peaks MEDIA 2007 programmis ette nägema meetmed uute liikmesriikide spetsialistide probleemide lahendamiseks, samuti uuenduslikud ja digitaliseerimisele suunatud meetmed ning meetmed, mis lihtsustaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete rahastamist.

(1) KOM(2006) 49 (ELT C 104, 3.5.2006).

(2) KOM(2006) 459.

(3) KOM(2005) 646.

(4) Otsus nr 1718/2006/EÜ (ELT L 327, 24.11.2006).

Haridus ja väljaõpe

Taust

Lissaboni strateegia elluviimise kontekstis tunnistas 2005. aasta kevadine Euroopa Ülemkogu inimkapitali Euroopa olulisimaks varaks. Seega kutsus ta liikmesriike üles kahekordistama pingutusi üldise haridustaseme tõstmiseks ja kooli pooleli jätvate noorte arvu vähendamiseks, eelkõige jätkates Lissaboni strateegiaga ellukutsutud tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010“. Euroopa Ülemkogu rõhutas ka, et elukestev õpe on Lissaboni eesmärkide saavutamiseks hädavajalik tingimus. Komisjon omalt poolt pööras erilist tähelepanu haridus- ja koolitussüsteemide ning eelkõige Euroopa ülikoolide ajakohastamisele.

Üldpõhimõtted

2006. aasta kevadisel istungil rõhutas Euroopa Ülemkogu veel kord hariduse ja koolituse tähtsust prioriteetsete valdkondadena, milles tuleb uue majanduskasvu ja töökohtade loomise partnerluse raames edasi liikuda enne 2007. aasta lõppu. Need järeldused kinnitavad nõukogu ja komisjoni teise ühise vahearuande peamisi sõnumeid tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010“ edenemise kohta. Aruanne pealkirjaga „Hariduse ja koolituse ajakohastamine: oluline panus majandusliku õitsengu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kindlustamiseks Euroopas“, võeti vastu 24. veebruaril. Selles rõhutatakse hariduse ja koolituse sotsiaalset ja majanduslikku topeltrolli, samuti vajadust teha nendes kahes valdkonnas tõsisemaid jõupingutusi, investeringuid täpsemalt suunata ja tõhustada juhtimist.

5. septembri teatises tõi komisjon välja põhipunktid *Euroopa haridus- ja koolitussüsteemide tõhusamaks ja õiglasemaks muutmiseks*. Leides, et liiga sageli unustatakse hariduse sotsiaalne mõõde, manitseb komisjon kogu haridus- ja koolituspoliitika potentsiaali ärakasutamiseks ning kõigi kaasamise toetamiseks ühitama tõhususe ja õiglusega seotud eesmärged. Sellega seoses võttis nõukogu 14. novembril vastu järeldused, milles korratakse teatise põhisisemist, rõhutades vajadust üle vaadata Euroopa haridussüsteemi valitsemis- ja rahastamisemeetmed, et tõhusust ja õiglust paremini ühitada.

Euroopa Tehnoloogiainstituut

Kõrghariduse, teaduse ja innovatsiooni valdkonnas uueks kõrgetasemeliseks keskuks saava Euroopa Tehnoloogiainstituudi loomisega tähistab 2006. aasta konkreetset ja olulist edasiminekut tõelise teadmispõhise ühiskonna kujundamisel.

Ühes esimestest teatistest 22. veebruaril⁽¹⁾ esitas komisjon oma esialgse nägemuse tulevase instituudi struktuuri ja rahastamise kohta. Instituudil on kolm eesmärki: äratada huvi kõige andekamates üliõpilastes, uurijates ja spetsialistides; pakkuda uurimistulemuste turustamiseks uusi võimalusi; tõhustada riigi- ja erasektori vahelisi suhteid.

8. juunil esitatud järgmises teatises⁽²⁾ täpsustas komisjon Euroopa Tehnoloogiainstituudi asutamise tegevuskava ning sillutas teed vastava ametliku ettepaneku tegemiseks. Eelkõige esitletakse selles tulemusi, mis olid juba saadud konsulteerimisel, mis võimaldas täpsustada tulevase instituudi, mis on mõeldud täiendama teisi Euroopa innovatsiooni, teadustegevuse ja hariduse tugevdamisele suunatud ühenduse meetmeid, kavandatud struktuuri ja toimimist. Algatust toetasid Euroopa Ülemkogu oma istungil juunis ja Regioonide Komitee oma 6. detsembri arvamuses.

18. oktoobril⁽³⁾ esitas komisjon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku Euroopa Tehnoloogiainstituudi asutamise kohta. Selles soovitatakse anda instituudile integreeritud võrgustikul põhinev struktuur: ühelt poolt Euroopa Tehnoloogiainstituut, mida juhib juhtivkomitee, mis määratleb põhilised strateegilised prioriteedid, teiselt poolt teadmis- ja innovaaticakogukonnad (TIKid), mida määratletakse kui partnerorganisatsioonide ühissettevõtteid, kuhu kuuluvad ülikoolid, uurimisasutused ja ettevõtted, kes peavad ellu rakendama innovatsiooni, uurimistöö ja haridusmeetmeid, ning kes ühinevad, et koos Euroopa Tehnoloogiainstituudi ettepanekuid täita. Eesmärk on käivitada Euroopa Tehnoloogiainstituut 2008. aastal.

Euroopa Koolitusfond

Hiljutise välishindamise alusel võttis komisjon 19. detsembril⁽⁴⁾ vastu teatise, milles ta võtab arvesse muutusi Euroopa Koolitusfondi rollis, geograafilises ulatuses ja tegevuses pärast eelmist välishindamist aastal 2002.

Kõrgharidus

15. veebruaril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu soovitus⁽⁵⁾ edasise Euroopa koostöö kohta kõrghariduse kvaliteedi tagamisel, julgustades liikmesriike looma kõrgharidusasutustele valikuna pakutavate Euroopa kvaliteeditagamise ja akrediteerimisasutuste registrit.

Vastuseks 2005. aasta oktoobris Hampton Courtis toimunud mitteametlikul kohtumisel esitatud Euroopa Liidu riigipeade ja valitsusjuhtide palvele esitas komisjon 10. mail

(1) KOM(2006) 77.

(2) KOM(2006) 276.

(3) KOM(2006) 604.

(4) KOM(2006) 832.

(5) Soovitus 2006/143/EÜ (ELT L 64, 4.3.2006).

teatise pealkirjaga „Ülikoolide uuendamiskava täitmine: haridus, teadus ja innovatsioon”.⁽¹⁾ Komisjon on veendunud, et ülikoolid moodustavad olulise teadmiste, ande ja energia kogumi, ning loetleb valdkonnad, kus tuleks teha muudatusi, et võimaldada neil üleilmastumise ajastul suurendada oma kaalu ühiskonnas ja teaduspõhises majanduses. Komisjoni ettepanekud on näiteks järgmised: suurendada selliste diplomeeritute arvu, kes veedavad vähemalt ühe semestri välismaal või tööstusettevõttes; struktureerida ülikooliõpingud nii, et diplomeeritutel oleks kergem tööd leida; soodustada struktureeritud partnerlust tööstusega; lihtsustada, kiirendada ja ühtlustada omavahel ülikooli- ja kutsequalifikatsiooni tunnustamise protseduure ning lihtsustada Euroopa diplomite tunnustamist väljaspool Euroopa Liitu; kulutada vähemalt 2% rahvamajanduse kogutoodangust (rahastamine riigi- ja erasektorist) kõrgharidussüsteemi uuendamiseks; luua uued ülikoolide rahastamise süsteemid, mis on enam suunatud tulemustele ja panevad asutustele suurema vastutuse oma pikaajalise elujõulisuse suhtes, eelkõige uurimistöö valdkonnas.

Juunikuu istungil palus Euroopa Ülemkogu selles komisjoni teatises kajastatu elluviimist.

Elukestev õpe ja koolitus

Komisjoni 24. mai muudetud ettepaneku⁽²⁾ alusel koostasid Euroopa Parlament ja nõukogu 15. novembril *elukestva õppe tegevusprogrammi*⁽³⁾ ajavahemikuks 2007–2013. Programm soodustab vahetust, koostööd ja liikuvust ühenduse haridussüsteemide vahel. Programm sisaldab järgmist: neli varasemat valdkondlikku programmi (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci ja Gundtvig); valdkondadevaheline programm; programm Jean Monnet, millega toetatakse asutusi ja meetmeid Euroopa integratsiooni valdkonnas.

18. mai resolutsioonis soovis nõukogu kohandada 2004. aastal loodud *Europass'i* süsteemi⁽⁴⁾ ning parandada Euroopa Liidus võimekuse ja kvalifikatsioonide läbipaistvust ja võrreldavust, et arvestataks ka noorte „mitteametlike” oskustega.

5. septembril tegi komisjon ettepaneku luua elukestva õppe valdkonnas Euroopa *kvalifikatsiooniraamistik*,⁽⁵⁾ mille kaudu saaksid ettevõtjad ja üksikisikud võrrelda erinevates haridus- ja koolitussüsteemides antud tunnistusi.

23. oktoobril võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „*Täiskasvanuharidus: kunagi ei ole hilja õppida*”.⁽⁶⁾ Selle eesmärk on edendada täiskasvanute haridust ja koolitust kui elukestva õppe üht alust ning rõhutada selle panust Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisse.

(1) KOM(2006) 208.

(2) KOM(2006) 236.

(3) Otsus nr 1720/2006/EÜ (ELT L 327, 24.11.2006).

(4) Otsus nr 2241/2004/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004).

(5) KOM(2006) 479.

(6) KOM(2006) 614.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetas 13. septembri omaalgatuslikus arvamuses omalt poolt elukestvas õppes infotehnoloogia intensiivsemat kasutamist,⁽¹⁾ eriti seoses vahetult töökohas toimuva haridus- ja koolitustegevusega.

14. novembril kiitis nõukogu heaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitusel põhilistest oskustest elukestvas õppes valdkonnas. Selle soovitusel luuakse Euroopa raamistik põhilistest oskustest, mida noored peaksid arendama oma esimese koolituse käigus ja mida täiskasvanud saaksid omandada, arendada ja uuendada elukestvas õppes raames.

Nõukogu 14. novembri järelduste põhjal võtsid Euroopa Liidu, kandidaatriikide, Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni / Euroopa Majanduspiirkonna (EFTA/EMP) riikide haridusministrid, Euroopa sotsiaalpartnerid ja komisjon 5. detsembril *Helsingis* vastu *teatise kutsehariduse ja -koolituse süvendatud koostööst Euroopas*. Teatisega süvendatakse 2004. aastal alustatud koostööd (Kopenhaageni protsess) ja selle prioriteete; nõutakse juba toimivate vahendite ja algatuste täiustamist ja ellurakendamist, et parandada kutsehariduse ja -koolituse kvaliteeti ja suurendada huvi selle vastu, arendades Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide kogumise ja ülekande süsteemi (ECVET).

Hariduse ja koolitusega seotud ühenduse riikidevahelise liikuvuse teemalise Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitusel ettepaneku „*Liikuvust käsitlev Euroopa kvaliteedi-harta*“, mille komisjon esitas 2005. aastal,⁽²⁾ kiitis Euroopa Parlament heaks 26. septembril ja nõukogu 18. detsembril.⁽³⁾

Mitmekeelsus

27. aprilli resolutsioonis toetas Euroopa Parlament komisjoni 1. augusti 2005. aasta teatise esitatud ettepanekut *Euroopa keeleoskuse näitaja* ⁽⁴⁾ rakendamise kohta. Seda küsimust käsitles nõukogu ka 19. mai järeldustes, olgugi et liikmesriikide vahel oli märkimisväärseid erimeelsusi õpilaste teadmiste kontrollimise ideaalse vanuse küsimuses.

Uut mitmekeelsuse raamstrateegiat ⁽⁵⁾ toetava komisjoni 22. novembri 2005. aasta teatise kohta on arvamuse andnud ka 14 juunil Regioonide Komitee, ⁽⁶⁾ 26. oktoobril Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ⁽⁷⁾ ning 15. novembril Euroopa Parlament.

(1) ELT C 318, 23.12.2006.

(2) KOM(2005) 450.

(3) Soovitus 2006/961/EÜ (ELT L 394, 30.12.2006).

(4) KOM(2005) 356.

(5) KOM(2005) 596.

(6) ELT C 229, 22.9.2006.

(7) ELT C 324, 30.12.2006.

Rahvusvaheline koostöö

21. juunil allkirjastasid Euroopa Ühendus ja Ameerika Ühendriigid Viinis lepingu, millega uuendatakse aastateks 2006–2013 *kõrg- ja kutseharidusalase koostöö programmi*,⁽¹⁾ mis esmakordselt sõlmiti aastateks 2001–2005. Samasugune leping on sõlmimisel *Kanadaga*.⁽²⁾

Transport

Üldine strateegia

Järgnevate aastate Euroopa transpordipoliitika uued suunised võttis komisjon 22. juunil vastu 2001. aasta transpordi valge raamatu läbivaatamise raames teatisena „*Liikumisvõimeline Euroopa – jätkusuutlik liikuvus meie mandril*” – Euroopa Komisjoni 2001. aastal avaldatud transpordi valge raamatu vahekokkuvõtte.⁽³⁾

Nõukogu arutas seda teemat oma 12. oktoobri istungil. Eesistujariik Soome tegi arutelust kokkuvõtte. Sellest nähtub liikmesriikide üldine toetus transpordipoliitika uutele suunistele. Euroopa Parlamendis algas arutelu novembris ja peaks lõppema 2007. aastal.

Uued suunised koostati tehnilis-majandusliku analüüsi ja komisjoni korraldatud erinevaid huvitatud osapooli hõlmavate teabevahetuste ja arutelude tulemusena. Tööd tuleb siiski jätkata ja kaasata uusi meetmeid koostöös riigi- ja erasektori huvitatud osapooltega, võttes aluseks mõju-uuringud. Jätkuv dialoog osapoolte vahel on poliitika edu tagamiseks kõige olulisem.

Uued suunised jätkavad eelnevat poliitikat: turgude avamine ja sidumine ning liikuvuse säästev areng, mille puhul on oluline tagada Euroopa ettevõtjate konkurentsivõime ja meie ühiskonna heaolu. Suuniste põhieesmärk on edendada tõhusat liikuvust ning kaitsta keskkonda ja kodanikke. Nende eesmärkide saavutamiseks pakub teatis kooskõlas Lissaboni strateegiaga ja säästva arengu strateegiaga laiemat valikut meetmeid. Meetmed peavad lähtuma uuenduse, tõhususe ja transpordiliikide aruka kasutamise põhimõtetest ning huvitatud osapooled peavad neid omavahel arutama.

Sellega seoses kavatseb komisjon lähiaastatel algatada rea tegevuskavasid olulistest transpordipoliitika valdkondades, nagu linnatransport, logistika, keskkonnasõbralik käitamine või Euroopa ühtse mereruumi loomine. Pärast uue maantee maksustamist käsitleva direktiivi⁽⁴⁾ heakskiitmist on kavas aastaks 2008 koostada aruanne

(1) ELT L 346, 9.12.2006.

(2) Otsus 2006/964/EÜ (ELT L 397, 30.12.2006).

(3) KOM(2006) 314.

(4) Direktiiv 2006/38/EÜ (ELT L 157, 9.6.2006).

väliskulude arvessevõtmise mõjust. Lisaks jätkab komisjon arukate transpordisüsteemide (Galileo, SESAR, ERTMS) arendamist ning jätkab jõupingutusi innovatsiooni ja teadusuuringute valdkonnas.

Raudteetransport

3. mail võttis komisjon vastu *aruande esimese raudteepaketi ellurakendamise kohta*.⁽¹⁾ Selles tõdetakse, et 1. jaanuaril 2006 olid kõik liikmesriigid peale Luksemburgi selle oma riiklikku õigusesse üle võtnud, kuigi erineva tempoga. Ülevõtmisega hilinemine vähendas raudtee-ettevõtjate suutlikkust Euroopa tasandil positsioneeruda. Siiski leiab komisjon, et esimese raudteepaketi rakendamine on toimunud edukalt. Lisaks mõnele liikmesriikidele antud soovitusel näitas komisjon, et ta jälgib turuarenguid ja võtab vajalikke meetmeid ebasoovitavate olukordade parandamiseks.

13. detsembril võttis komisjon vastu teatise „*Vedurite liikumise lihtsustamine ühenduses*”,⁽²⁾ mis tulenes ettepanekust uuendada ühenduse raudteesüsteemi koostalitusvõimet käsitlevad direktiivid,⁽³⁾ ettepanekust muuta ühenduse raudteede ohutuse direktiivi⁽⁴⁾ ja ettepanekust muuta Euroopa Raudteeagentuuri asutamise määrust.⁽⁵⁾ Ettepanekutega püütakse soodustada rongide takistusteta liikumist, lihtsustades vedurite sertifitseerimismenetlust. Tootjate ja raudtee-ettevõtjate arvates on see menetlus sageli väga pikk ja kulukas. See takistab oluliselt rahvusvahelise raudteetranspordi arengut ajal, mil kaubavedude turu avanemine raudteel pakub konkreetseid võimalusi selle transpordiliigi taaselusdamiseks.

Maanteetransport

Euroopa Parlament ja nõukogu on vastu võtnud järgmised õigusaktid:

- 18. jaanuaril direktiiv 2006/1/EÜ *ilma juhita renditud sõidukite kasutamise kohta kaupade autoveol*,⁽⁶⁾ millega kodifitseeritakse direktiiv 84/647/EMÜ;⁽⁷⁾
- 15. märtsil direktiiv 2006/22/EÜ,⁽⁸⁾ mis käsitleb *miinimumtingimusi seoses autovedudega seotud sotsiaalõigusnormidega*; selles direktiivis käsitletakse liikluskontrolli, mida kohaldatakse autobusside ja raskete kaubaveokite juhtide suhtes;
- 17. mail direktiiv 2006/38/EÜ,⁽⁹⁾ millega muudetakse direktiivi 1999/62/EÜ⁽¹⁰⁾ *raskete kaubaveokite maksustamise kohta teatavate infrastruktuuride kasutamise eest*, et vähendada liikmesriikidevahelisi erinevusi selles valdkonnas;

⁽¹⁾ KOM(2006) 189.

⁽²⁾ KOM(2006) 782.

⁽³⁾ KOM(2006) 783.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 784.

⁽⁵⁾ KOM(2006) 785.

⁽⁶⁾ ELT L 33, 4.2.2006.

⁽⁷⁾ EÜT L 335, 22.12.1984.

⁽⁸⁾ ELT L 102, 11.4.2006.

⁽⁹⁾ ELT L 157, 9.6.2006.

⁽¹⁰⁾ EÜT L 187, 20.7.1999.

- 12. detsembril direktiiv 2006/94/EÜ⁽¹⁾ ühiste eeskirjade kehtestamise kohta kaupade autoveo teatavate liikide jaoks.

1. augustil võttis komisjon vastu määruse eelnõu *liikmesriikide piiridel tehtavate maantee- ja siseveetranspordi alaste kontrollimiste kaotamise kohta*,⁽²⁾ millega kodifitseeritakse määrus (EMÜ) nr 4060/89.⁽³⁾

Veetransport

7. jaanuaril võttis komisjon vastu *Euroopa integreeritud siseveetranspordi tegevusprogramm*,⁽⁴⁾ mille eesmärk on anda jõetranspordile kohasem koht ühises transpordipoliitikas. Tegemist on keskmise ja pikaajalise tegevuskavaga (2006–2013), mis hõlmab viit sisetranspordi arendamise peamist eesmärki: teenustele soodsate tingimuste loomine, laevastiku moderniseerimise soodustamine ja innovatsioon, tööhõive ja kutseoskuste edendamine, veetranspordi maine parandamine, asjakohaste infrastruktuuride rajamine.

24. oktoobril tegi komisjon ettepaneku võtta vastu direktiiv, mis võimaldaks kiiresti jõustada siseveelaevade tehnilised nõuded.⁽⁵⁾ Euroopa Parlament ja nõukogu kirjutasid vastavale direktiivile 18. detsembril alla.⁽⁶⁾

Meretransport

Euroopa Parlament ja nõukogu on vastu võtnud järgmised õigusaktid:

- 18. jaanuaril otsus nr 167/2006/EÜ *teatavate kolmandate riikide tegevuse kohta kaubalaevanduse valdkonnas*,⁽⁷⁾ millega kodifitseeritakse otsus 78/774/EMÜ;⁽⁸⁾
- 15. veebruaril määrus (EÜ) nr 336/2006, mis käsitleb *meresõiduohutuse korraldamise rahvusvahelise koodeksi rakendamist ühenduse piires*,⁽⁹⁾ millega tõhustatakse meresõiduohutust ja ohutut käitamist ning reostuse ennetamist nii liikmesriigi lipu all sõitvate laevade kui ka kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide sadamasse suunduvate ja sealt väljuvate regulaarliinidel opereerivate ro-ro-tüüpi reisiparvlaevade puhul;

(1) ELT L 374, 27.12.2006.

(2) KOM(2006) 432.

(3) EÜT L 390, 30.12.1989.

(4) KOM(2006) 6.

(5) KOM(2006) 646.

(6) Direktiiv 2006/137/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2006/87/EÜ (ELT L 389, 30.12.2006).

(7) ELT L 33, 4.2.2006.

(8) EÜT L 258, 21.9.1978.

(9) ELT L 64, 4.3.2006.

- 24. oktoobril määrus (EÜ) nr 1692/2006 *Marco Polo II programmi loomise kohta, et anda ühenduse finantsabi kaubaveosüsteemi keskkonnakaitsemeetmete tõhustamiseks (Marco Polo II)*; ⁽¹⁾
- 18. detsembril määrus *Euroopa Meresõiduohutuse Ameti mitmeaastase rahastamise kohta laevade põhjustatud merereostuse vastases võitluses, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1406/2002*. ⁽²⁾ Lähtesumma ajavahemikuks 2007–2013 on 154 miljonit eurot.

Komisjon on omalt poolt vastu võtnud:

- 15. juunil teatise *merendusala töö miinimumstandardite kohta* vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 138 lõikele 2; ⁽³⁾
- 11. mail teatise „Nõukogu määrust (EMÜ) nr 3577/92 *teenuste osutamise vabaduse põhimõtte kohaldamise kohta merevedudel liikmesriikides (merekabotaaž) tõlgendava teatise ajakohastamine ja parandamine*“; ⁽⁴⁾
- 13. juulil teatise pealkirjaga „*Lähimereveo edendamise programmi vahetõtte*“.⁽⁵⁾ Selles rõhutatakse, et lähimerevedu on ainus transpordiliik, mis suudab konkureerida maanteetranspordi osakaalu kiire kasvuga, ning et algses edenduskavas kajastatud neljateistkümme meetet hõlmavaid pingutusi tuleb jätkata, kuigi mõned neist meetmetest väärivad täiendamist või ümberkujundamist.

Õhustransport

17. jaanuaril avaldas Euroopa Parlament toetust komisjoni teatisele pealkirjaga „*Ühenduse lennundusala välispoliitika programmi arendamine*“.⁽⁶⁾ 5. aprillil võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu direktiivi 2006/23/EÜ, mille eesmärk on *lennujuhiloa väljastamist ja vastavat ettevalmistust käsitlevate sätete ühtlustamine*.⁽⁷⁾

5. juulil võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu määruse nr 1107/2006 *puudega ja liikumispuudega isikute õiguste kohta lennureisi puhul, et kaitsta neid isikuid diskrimineerimise eest ning tagada, et neile antaks vajalikku abi*.⁽⁸⁾

18. juulil võttis komisjon vastu määruse ettepaneku,⁽⁹⁾ mille eesmärk on läbi vaadata, lihtsustada ja tõhustada *õigusakte õhuteenuste osutamise ühiste eeskirjade kohta ühenduses*. 12. detsembril kirjutasid Euroopa Parlament ja nõukogu alla direktiivile,

⁽¹⁾ ELT L 328, 24.11.2006.

⁽²⁾ Määrus (EÜ) nr 1891/2006 (ELT L 394, 30.12.2006).

⁽³⁾ KOM(2006) 287.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 196.

⁽⁵⁾ KOM(2006) 380.

⁽⁶⁾ KOM(2005) 79.

⁽⁷⁾ ELT L 114, 27.4.2006.

⁽⁸⁾ ELT L 204, 26.7.2006.

⁽⁹⁾ KOM(2006) 396.

millega lennukite lendude reguleerimine kodifitseeritakse vastavalt kehtestatud rahvusvahelistele eeskirjadele.⁽¹⁾

Intermodaalsus

Galileo

Komisjon võttis vastu rea Galileo projekti käsitlevaid ettepanekuid:

- 24. mail võeti vastu *Euroopa satelliitradionavigatsiooni programmi kiire arengu faasi ja ekspluatatsioonifaasi rakendamise* määruse muudetud ettepanek,⁽²⁾ see toimus pärast 17. mai kokkulepet finantsraamistiku kohta ajavahemikuks 2007–2013.⁽³⁾ Selles täpsustatakse, et programmile ühenduse toetusena eraldatud vahendite haldamise ja kontrolli tagab Euroopa Globaalse Navigatsioonisatelliitide Süsteemi (GNSS) Järelevalveamet;
- 2. juunil võeti vastu *Euroopa satelliitradionavigatsiooniprogrammide juhtimisstruktuuride loomist* käsitleva määruse ettepanek,⁽⁴⁾ millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1321/2004,⁽⁵⁾ et võimaldada Euroopa GNSSi Järelevalveametil pärast Galileo ühisettevõtte kadumist Galileo programmi arendusetapp lõpule viia. Nõukogu võttis määruse vastu 12. detsembril;⁽⁶⁾
- 29 juunil võeti vastu määruse ettepanek *ühisettevõtte Galileo põhikirja* muutmise kohta.⁽⁷⁾ Nõukogu võttis määruse vastu 12. detsembril.⁽⁸⁾

Lisaks võttis komisjon 7. juunil vastu teatise, milles antakse ülevaade *Galileo programmist*.⁽⁹⁾ Teatises tutvustatakse programmi uusimaid arenguid.

Muud arengusuunad

Lisaks võttis komisjon 8. detsembril vastu *roheline raamatu satelliitnavigatsiooniseadmete kohta*, kus loetletakse selle tehnoloogia võimalused ning mille eesmärk on algatada 2007. aasta esimeses kvartalis avalik arutelu.⁽¹⁰⁾ Samal päeval võttis komisjon vastu nõukogule suunatud soovitusel lubada alustada läbirääkimisi assotsiatsioonilepingute sõlmimiseks kolmandate riikidega, et teha koostööd Euroopa GNSSi Järelevalveametiga. 12. detsembril kirjutati alla koostööleping Marokoga.

(1) Direktiiv 2006/93/EÜ (ELT L 374, 27.12.2006).

(2) KOM(2004) 477.

(3) Vt käesoleva aruande I peatükk.

(4) KOM(2006) 261.

(5) ELT L 246, 20.7.2004.

(6) Määrus (EÜ) nr 1942/2006 (ELT L 367, 22.12.2006).

(7) KOM(2006) 351.

(8) Määrus (EÜ) nr 1943/2006 (ELT L 367, 22.12.2006).

(9) KOM(2006) 272.

(10) KOM (2006) 769.

Logistika

28. juunil võttis komisjon vastu teatise *kaubaveologistikast* kui jätkusuutliku liikuvuse võtmest.⁽¹⁾ Selles toetatakse terviklikku lähenemist transpordilogistika parandamisele ja algatatakse arutelu 2007. aasta tegevuskava ettevalmistamiseks, et seda logistikat edendada. Komisjoni arvates võimaldab transpordilogistika kaubavoogusid optimeerida. Seega on logistika asendamatu vahend suureneva liikuvuse ja konkurentsi küsimuste lahendamisel. Logistika võimaldab ka vältida liikuvuse negatiivseid tulemusi, nagu reostus, ülekoormus ja energiasõltuvus.

Rahvusvahelised arengud

Euroopa Liidu ja tema partnerite lennutranspordialase koostöö raames järgis komisjon edukalt nõukogus 2005. aastal vastu võetud rakendusplaani elluviimist. Plaan toetub kolmele sambale:

- luua enne 2010. aastat Euroopa ühtne õhuruum. 2006. aastal kirjutati alla Euroopa ühtse õhuruumi loomise lepingule seitsme Lääne-Balkani partnerriigiga ja Euroopa-Vahemere piirkonna lepingule Marokoga. 12. detsembril sai komisjon volitused pidada üldlepingu sõlmimise läbirääkimisi Ukrainaga;
- lennundusalaste üldlepingute alaste läbirääkimiste pidamine Euroopa Liidu peamiste partneritega. Selles valdkonnas toimus 2006. aastal edasimineku läbirääkimistel Ameerika Ühendriikidega. Märtsis sai komisjon volitused pidada Venemaaga läbirääkimisi üle Siberi lendamise suhtes. Järgnenud läbirääkimiste tulemusena sõlmiti Venemaaga leping, mis parafeeriti 24. novembril;
- kehtivate kahepoolsete lennuteeninduslepingute õiguslikku vastavusse viimine: 430 lepingut on juba parandatud, et võtta arvesse ühenduse lennuettevõtja põhimõtet, 342 neist lepingutest on horisontaallepingud ühendusega. 2006. aastal kirjutas komisjon alla horisontaallepingutele järgmiste riikidega: Moldova, Georgia, Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Bulgaaria, Horvaatia, Rumeenia, Serbia, Montenegro, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Uus-Meremaa, Liibanon, Maldivid ja Uruguay. Samasugused lepingud parafeeriti Paraguay ja Vietnamiga. 2006. aastal võttis komisjon määruse (EÜ) nr 874/2004 kohase otsuse vastu 86 kahepoolse lepingu kohta.

Galileo suhtes on jätkunud läbirääkimised, et võimaldada Lõuna-Koreal ja Marokol süsteemiga liituda.

Üleeuroopalised transpordivõrgud (TEN-T)

11. detsembril saavutas nõukogu poliitilise kokkuleppe, et võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse muudetud ettepanek, millega kehtestatakse

⁽¹⁾ KOM (2006) 336.

ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste transpordi- (TEN-T) ja energiavõrkude (TEN-E) valdkonnas ning muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 2236/95. Kohandamine toimub vastavalt 17. mai 2006. aasta kokkuleppele 2007.–2013. aasta finantsraamistiku kohta. ⁽¹⁾ Määruse lõplik vastuvõtmine toimub 2007. aastal.

Energeetika

Üldine strateegia

Aasta alguses, 8. märtsil, võttis komisjon vastu rohelise raamatu pealkirjaga „*Euroopa strateegia säästva, konkurentsivõimelise ja turvalise energia tagamiseks*”.⁽²⁾ Komisjon määratleb siin Euroopa energiapoliitika alused, millel on kolm peamist eesmärki: säästev areng, konkurentsivõime ja tarnekindlus. Sellega seoses alustatakse arutelu kuues prioriteetses valdkonnas: siseturu väljakujundamine; tarnekindlus, pidades silmas liikmesriikide solidaarsuse põhimõtet; säästvam, tõhusam ja mitmekesisem energiatarbimine; võitlus kliimamuutuste vastu; energiatehnoloogiate strateegiline kava; ühtne energiaalane välispoliitika. Viimases valdkonnas soovib komisjon määratleda prioriteedid Euroopa Liidu tarnekindluse tagamiseks vajalike infrastruktuuride osas, luua ühine õigusruum naaberriikidega, et luua üleeuroopaline energiaühendus, ja süvendada dialoogi nii energiat tootvate riikide kui ka teiste tarbijariikidega. Ka Euroopa Parlament rõhutas oma 23. märtsi resolutsioonis just energiaalast välispoliitikat. Selles kutsuti Euroopa Liitu üles rahvusvahelisel areenil ühehäälselt esinema ning rõhutati energiapoliitika ning välis- ja kaitsepoliitika seostamise vajadust. Pärast kevadist Euroopa Ülemkogu, kui kinnitati nii energiapoliitika sise- kui välispoliitilisi aspekte käsitlevate vajalike meetmete nimekiri, esitas komisjon koos nõukogu peasekretäri ja ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga ühisdokumendi pealkirjaga „*Välispoliitika Euroopa energiaalaste huvide kaitsmiseks*”. Lisaks jätkatakse tööd Euroopa energiapoliitika strateegilise analüüsi esitamiseks 2007. aasta alguses.

4. juulil esitas komisjon dokumendi pealkirjaga „*Komisjoni märkused Euroopa aruka energiakasutuse programmi (2003–2006) vahehindamise järelduste ja soovitude kohta*”.⁽³⁾

1. juulil jõustus *energiaühenduse asutamisleping*. Sellega luuakse maailma suurim energia siseturg, mis koondab ühte Euroopa Liidu kakskümmend viis liikmesriiki ja üheksa Euroopa-lähedast riiki ja territooriumi (kaks 1. jaanuarist 2007 liiduga ühinenud riiki: Bulgaaria ja Rumeenia; Lääne-Balkani riigid: Albaania, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Montenegro, Serbia ja ÜRO ajutine missioon Kosovos). Selle asutamislepingu jõustumise järgselt

⁽¹⁾ Vt käesoleva aruande I peatükk.

⁽²⁾ KOM(2006) 105.

⁽³⁾ KOM(2006) 357.

peavad osapooled võimaldama elektri ja gaasi takistusteta liikumist üle oma piiride, saades kinnituse minimaalsete keskkonna- ja kaubandusnormide järgimise kohta.

Energiaühendus võimaldab Euroopa Liidul saavutada mitu strateegilist eesmärki: luuakse otseühendus riikidega, mis asuvad oluliste Kaspia mere ja Lähis-Ida varude lähedal; keskkonnanormid laienevad ka liidu naabermaadele; luuakse tõhus alus makromajanduslikule reformile, tagades ettevõtjatele ja tarbijatele säästva ning kindla energiatarnimise.

20. detsembril kirjutasid Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid alla uuele lepingule, et pikendada viieks aastaks kontoriseadmete programmi „Energy Star”. Lepingus soovitatakse uuenduslikke ja rangemaid energiatõhususe kriteeriume arvutitele, paljundusmasinatele, printeritele ja arvutimonitoridele. Programmiga toetatakse Euroopa strateegiat, mille eesmärk on paremini juhtida energianõudlust, suurendada energia tarnekindlust ja leevendada kliimamuutusi.

Energiatõhusus

Veebruaris esitatud arvamuses,⁽¹⁾ milles käsitleti 2005. aasta juunis avaldatud *rohelist raamatut energiatõhususe kohta*,⁽²⁾ toetas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee komisjoni soovi vähendada energiatarbimist 20% võrra ning enam toetatud ja heakskiitu väärivaid jõupingutusi ning innovatsiooniotsinguid transpordis ja ehituses kui kõige suurema energiatarbimisega sektorites. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovib, et Euroopa Liit ja liikmesriigid oleksid aktiivselt kaasatud energiatõhususe, heade tavade vahetamise ja parimate tehnoloogiate levitamise edendamise ühtsesse poliitikasse ning majapidamiste ja tarbijate teavitamise ja stimuleerimise kampaaniasse. Veebruaris toimunud istungil⁽³⁾ andis nimetatud rohelisele raamatule heakskiidu ka Regioonide Komitee, kes oli siiski vastu tõhususe parandamise absoluutsete eesmärkide kindlaksmääramisele. Regioonide Komitee rõhutas vajadust teavituse ja koolituse järele, mis ei tohiks piirduda üksnes energiasektori töötajatega. Lisaks kutsus komitee komisjoni üles võtma erinevaid meetmeid hea energiatõhususega toodete ja taastuvat energiat kasutavate tehnoloogiate lõpphinna langetamiseks.

5. aprillil võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu direktiivi 2006/32/EÜ,⁽⁴⁾ milles käsitletakse *energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid*.

19. oktoobril võttis komisjon vastu *energiatõhususe tegevuskava*.⁽⁵⁾ Selle eesmärk on liidus alati eksisteerinud rohkem kui 18%-lise energiatõhususe potentsiaali parem ärakasutamine, võttes arvesse kaubanduslikke piiranguid, mis takistavad tõhususe

(1) ELT C 88, 11.4.2006.

(2) KOM(2005) 265.

(3) ELT C 192, 16.8.2006.

(4) ELT L 114, 27.4.2006.

(5) KOM(2006) 545.

tõstmiseks ettenähtud seadmete rahuldavat jaotamist ja energia tõhusat kasutamist. Komisjon soovib meetmeid, mille eesmärk on kaasata energiatõhusus ühenduse energiaga mitteseotud meetmetesse ja programmidesse, nagu regionaal- ja linnapoliitika, maksundus, energiahinnad, uurimistöö ja tehnoloogia. Ta soovib kohandada ühenduse meetmeid, mis on andnud häid tulemusi ning võtta uusi ühiseid ja kooskõlastatud meetmeid.

Taastuv energia

8. veebruaril tegi komisjon ettepaneku *ELi biokütuste strateegia kohta*,⁽¹⁾ millel on kolm põhieesmärki: toetada biokütuseid ELis ja arengumaades ning tagada, et nii nende tootmine kui ka kasutamine mõjuksid keskkonnale positiivselt ning et need aitaksid kaasa Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisele; valmistada ette nende laiaulatuslikku kasutamist, eriti parandades nende kulutasuvust tooraineks sobivate taimede optimaalse kasvatamise teel; uurida arengumaade võimalusi biokütuste tootmiseks.

Üleeuroopalised energiavõrgud

7. augustil kiitis komisjon heaks aruande *üleeuroopaliste energiavõrkude (TEN-E) suuniste rakendamise kohta* ajavahemikus 2002–2004.⁽²⁾ Selles rõhutatakse, et on järgitud eesmärki keskenduda esmatähtsate projektide toetamisele ning et üleeuroopaliste energiavõrkude märgise (TEN-E märgis) kaudu väljendatav poliitiline toetus muutub üldsuse heakskiidu ning lubade väljastamise kiirendamise seisukohast üha olulisemaks. See mõte kaasati uutesse 6. septembril vastu võetud TEN-E suunistesse.⁽³⁾ Selles on välja toodud 42 Euroopale huvipakkuvat projekti, millele taotletakse ühenduse poliitilist ja rahalist eeltoetust. Sama taotletakse ka prioriteetse projektkavaga TEN-E omavahelise sidumise kohta, mille eesmärk on kiirendada Euroopale tähtsate projektide tegelikku rakendamist. Kavas, mis esitatakse nõukogule 2007. aasta jaanuari alguses, soovitatakse viit meetet: ühenduse meetmete suunamine; kooskõlastamise parandamine; piirkondliku mõõtme kavandamine; lubade väljaandmise kiirendamine; rahaliste vahendite, eelkõige Euroopa Investeeringupanga vahendite suunamine. Komisjoni arvates sobib Euroopa Investeeringupank hästi mängima olulist osa ELi gaasi- ja elektrivõrkude integreerimisel.

Tuumaenergia

20. novembril võttis komisjon vastu *direktiivi radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumakütuse vedude järelevalve ja kontrolli kohta*, mille eesmärk on tagada

(1) KOM(2006) 34.

(2) KOM(2006) 443.

(3) Otsus nr 1364/2006/EÜ (ELT L 262, 22.9.2006).

nõuetekohane kaitse.⁽¹⁾ Direktiiviga muudetakse ja tühistatakse nõukogu direktiiv 92/3/Euratom, selgitades ja lisades teatavad mõisted ja definitsioonid, võttes arvesse olukordi, mida eelnevalt ei käsitletud, lihtsustades kehtivat radioaktiivsete jäätmete vedude korda liikmesriikide vahel. Lisaks tagatakse direktiiviga vastavus muude ühenduse ja rahvusvaheliste sätetega, eelkõige kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise ohutust käsitleva ühiskonventsiooniga, millega ühendus 2. jaanuaril ühines.

Määrus, milles käsitletakse 2007.–2013. aastal Ignalina (Leedu) tuumajaama sulgemiseks antavat täiendavat rahalist toetust ning millega nähakse ette 837 miljonit euro suurune ühenduse toetus, suudeti vastu võtta 21. detsembril,⁽²⁾ nii et õiguslikud vahendid võimaldaksid programmi tegelikkude alustamist jaanuaris 2007.

Rahvusvahelised arengud

2005. aasta 28. aprillil alla kirjutatud tuumaenergia rahuotstarbelist kasutamist käsitlev koostööleping Euroopa Aatomienergiaühenduse ja *Ukraina* vahel jõustus 1. septembril 2006.⁽³⁾

27. veebruaril sõlmis nõukogu *Jaapaniga tuumaenergia rahuotstarbelist kasutamist käsitleva koostöölepingu*, mille kohaselt teevad lepinguosalised koostööd kaubanduse ning teadusuuringute ja arendustegevuse edendamiseks ja lihtsustamiseks tsiviilots- tarbelises tuumasektoris. Leping jõustus 20. detsembril.

14. detsembril sai Euratom pärast ühinemiskirjade hoiuleandmist kahe Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri (IAEA) konventsiooni osaliseks:

- esiteks *tuumaavariist operatiivse teatamise konventsioon*: eesmärk on tugevdada rahvusvahelist koostööd, nähes ette tuumaavariist teatamise võimalikult kiiresti riikidele, kes on ohustatud või võivad ohtu sattuda, selleks et piiriüleseid radioloogilisi mõjusid miinimumini viia;
- teiseks *tuumaavarii korral abistamise konventsioon*: sellega luuakse koostöö osalisriikide ja IAEA vahel, et lihtsustada kiiret abi andmist tuuma- või kiirgusavarii korral ning tagajärgi leevendada.

7. novembril kirjutasid Euroopa Liit ja *Aserbaidžaan* alla protokollile, millega luuakse ergeetikaalane partnerlus. Protokoll rakendamise võimaldab Aserbaidžaanil paremini Euroopa energiaturgudele kaasata, suurendada Euroopa Liidu energiavarustuse kindlust ja muuta Aserbaidžaanil energianõudluse juhtimine tõhusamaks.

(1) Direktiiv 2006/117/Euratom (ELT L 337, 5.12.2006).

(2) Määrus (EÜ) nr 1990/2006 (ELT L 411, 30.12.2006).

(3) ELT L 261, 22.9.2006

Energiaharta konverentsil 20. novembril esindas komisjon ühendust ja aitas kaasa mitmete konverentsi otsuste vastuvõtmisele, sealhulgas suursaadik Kawamura nimetamisele uueks presidendiks ja Pakistani kutsumisele harta liikmeks.

30. novembril toimus Kasahstani pealinnas Astanas *energeetikaalane ministrite konverents Bakuu algatuse* raames, milles osalevad Euroopa Liidu liikmesriikide ning Kaspia ja Musta mere riikide valitsused. Konverentsil võeti vastu energeetika valdkonna tegevuskava. Selle rakendamisega valmistatakse ette üldist ühenduse õigustikul põhinevat õigusraamistikku Euroopa Liidu ja asjaomaste piirkondade ühise integreeritud turu juhtimiseks.

4. detsembril kirjutasid Euroopa Liit ja *Kasahstan* alla protokollile, millega luuakse alus tihendatud koostööks energeetika valdkonnas. Protokolliga nähakse ette tihendatud koostöö energia tarnekindluse ja tööstuse valdkondades. Osapooled kirjutasid alla ka koostöölepingule tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise kohta.

16. märtsil⁽¹⁾ soovitas komisjon tugevdada *Euroopa Aatomienergiaühenduse staatust Rahvusvahelises Tuumaenergiaagentuuris*, märkides, et praegune vaatleja staatus piirab tema mõju ja märgatavust ega vasta ühenduse pädevusele agentuuri tegevusvaldkondades.

28. aprillil⁽²⁾ võttis komisjon vastu *institutsioonidevahelise kokkuleppe* eelnõu institutsioonidevahelise koostöö kohta rahvusvaheliste konventsioonide raames, mille osalised on Euroopa Aatomienergiaühendus ja selle liikmesriigid. Selles eelnõus määratakse kindlaks nõukogus esindatud liikmesriikide ja komisjoni vahelised *institutsioonidevahelise koostöö* üldpõhimõtted.

Töäjõu liikuvus

2006. aasta kuulutati *Euroopa töötajate liikuvuse aastaks*. Üksikasjalikult on selle algatuse elluviimist käsitletud käesoleva aruande III peatüki 1. jao punktis „Töötajate liikuvus ja sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamine”.

Siseturu areng

Taust

Siseturg on 2005. aastal taaskäivitatud Lissaboni strateegia oluline element. Selle valdkonna peamised ühenduse tasandil võetavad meetmed on lisatud Lissaboni programmi. Seetõttu lasub vastutus nende nõuetekohase elluviimise eest kõigil liikmesriikidel. Nii ühenduse kui siseriikliku tasandi meetmed on esmatähtsad ka kõigis majandusharudes hästi toimiva

⁽¹⁾ KOM(2006) 121.

⁽²⁾ KOM(2006) 179.

siseturu loomiseks ja säilitamiseks, majanduskasvu ja tööhõive suurendamiseks antavast võimalikust panusest täieliku kasu saamiseks ning kõigile kodanikele – nii tarbijatele kui ettevõtjatele – käegakatsutavate eeliste pakkumiseks. Sellega seoses tõuseb iseäranis esile Euroopa Liidu seisukoht õigusaktide parandamise vajadusest. (1)

Liitagi otsustas komisjon 2005. aastal alanud ulatuslikku finantsteenuste tegevuskava järgimist käsitleva mõttevahetuse järel võtta selle elluviimine aastani 2010 oma siseturupoliitika põhieesmärgiks.

Õiguslikus plaanis jäävad põhiliseks teemaks teenuste direktiivi ettepaneku menetlemise lõpetamisele suunatud jõupingutused.

Siseturul pakutavaid teenuseid käsitlev direktiiv: 2006. aastal saavutatud otsustav edasimineku

16. veebruaril esimesel lugemisel väljendatud arvamusega muutis Euroopa Parlament põhjalikult komisjoni ettepanekut teenuste direktiivi kohta. (2) Tegelikult asendas ta päritoluriigi põhimõtte teenuste vaba liikumise põhimõttega: selle kohaselt peavad liikmesriigid austama teenuseosutajate õigust osutada teenuseid muus liikmesriigis kui see, kus nad asutatud on, ning sihtkoha liikmesriik peab tagama teenustele vaba juurdepääsu ja teenuste osutamise vabaduse oma territooriumil. Lisaks võivad liikmesriigid piirata teenuste vaba osutamist ainult mitte-diskrimineerivate, proportsionaalsete riiklike meetmetega, kui nende põhjuseks on avaliku korra, riikliku julgeoleku, tervise või looduse kaitsmine. Lisaks jättis parlament direktiivi reguleerimisalast välja mitmed teenused, näiteks tervise- ja audiovisuaalsed teenused, samuti mitmed sotsiaalteenused, notarite osutatavad teenused, eraisiku julgeoleku tagamise teenused ja töövahendamisteenused.

4. aprillil võttis komisjon vastu Euroopa Parlamendis saavutatud kompromissi tulemusi kajastava muudetud ettepaneku. (3) 29. ja 30. mail toimunud istungil saavutati nõukogus poliitiline kokkulepe sellise teksti toetamise kohta, mis oli lähedane Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel esitatud arvamusele. 24. juulil võttis nõukogu vastu sellele poliitilisele kokkuleppele vastava ühise seisukoha.

Teine lugemine ja hääletamine Euroopa Parlamendis toimus 15. novembril. Euroopa Parlament ei muutnud oluliselt nõukogu ühist seisukohta. Vastu võeti ainult kolm parandust, mis kajastavad uut kontrolliga regulatiivkomiteemenetlust. Direktiiv võeti lõplikult vastu 12. detsembril. (4)

(1) Vt käesoleva aruande I peatüki 1. jagu

(2) KOM(2004) 2.

(3) KOM(2006) 160.

(4) Direktiiv 2006/123/EÜ (ELT L 376, 27.12.2006).

Üldhuviteenused

6. juuli arvamuses⁽¹⁾ palus Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võtta vastu raamdirektiiv, milles määratletak ühised aluspõhimõtted, millest peab lähtuma kõigi üldhuviteenuste puhul. Samuti soovitab ta luua majanduslike ja mittemajanduslike üldhuviteenuste hindamiseks poliitilistest ja organiseerunud kodanikuühiskonna esindajatest koosneva vaatluskeskuse.

Vastukajana komisjoni *valgele raamatule* üldhuviteenuste kohta⁽²⁾ kutsus Euroopa Parlament oma 27. septembri resolutsioonis komisjoni üles selgitama vahet *üldhuviteenuste ja üldist majandushuvi pakkuvate teenuste* vahel.

Kooskõlas komisjoni 23. märtsi 2005. aasta aruandega⁽³⁾ *postidirektiivi*⁽⁴⁾ rakendamise kohta võttis Euroopa Parlament 2. veebruaril vastu resolutsiooni, milles tõdetakse, et seniste reformide ja arengute mõju turule on olnud positiivne, ja palutakse komisjonil tuleviku-uuringute ettevalmistamisel pöörata erilist tähelepanu mitmele universaalteenustega seotud aspektile.

18. oktoobril⁽⁵⁾ võttis komisjon vastu direktiivi ettepaneku *Euroopa Liidu postituru konkurentsile avamise kohta* aastal 2009. Ettepaneku kohaselt jääb liikmesriikidele kõrgetasemeliste universaalteenuste osutamise kohustus. Samal ajal suurendatakse tarbijate õigusi, eelkõige kaebuste esitamise ja riiklike reguleerimisasutuste sõltumatus ja rolli suhtes. Direktiivis sätestatakse ka mittetäielik nimekiri rahastamismeetmetest universaalteenuse osutamisega seotud ülekulu korral. Ettepanekule on lisatud mõju hinnang, tuleviku-uuring universaalteenuste turu avamisest ja kolmas aruanne postidirektiivi rakendamise kohta.⁽⁶⁾

Finantsteenused

18. jaanuaril moodustas Euroopa Parlament uurimiskomisjoni ettevõtte *Equitable Life Assurance Society* finantskrahhi uurimiseks. Selle komisjoni ülesanne on uurida võimalikku ühenduse õigusnormide rikkumist ning oma aruande peab ta esitama 2007. aasta alguseks. 4. juulil kiitis Euroopa Parlament heaks uurimiskomisjoni vahekokkuvõtte ning pikendas selle mandaati kuni 2007. aasta aprillini.

5. aprillil võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu direktiivi,⁽⁷⁾ millega muudetakse *finantsinstrumentide turgude direktiivi*⁽⁸⁾ ülevõtmise tähtpäeva ning pannakse

(1) ELT C 309, 16.12.2006.

(2) KOM(2004) 374.

(3) KOM(2005) 102.

(4) Direktiiv 97/67/EÜ (EÜT L 15, 21.1.1998); viimati muudetud direktiiviga 2002/39/EÜ (EÜT L 176, 5.7.2002).

(5) KOM(2006) 594.

(6) KOM(2006) 595.

(7) Direktiiv 2006/31/EÜ (ELT L 114, 27.4.2006).

(8) Direktiiv 2004/39/EÜ (ELT L 145, 30.4.2004).

liikmesriikidele kohustus võtta nimetatud direktiiv üle mitte 30. aprilliks 2006, vaid 31. jaanuariks 2007.

14. juunil võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu kaks direktiivi: üks neist *krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta* ⁽¹⁾ ja teine *investeeringisühingute ja krediitiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta*. ⁽²⁾ Need kaks direktiivi käsitlevad uute nõuete kehtestamist pankade ja investeerimisettevõtete kapitali adekvaatsuse suhtes ning on osa Euroopa Liidu finantsteenuste tegevuskavast.

15. novembril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu *määruse raha ülekandmisel edastatava maksjaga seotud teabe kohta*. ⁽³⁾ Selle määrusega võetakse ühenduse õigusse üle rahapesuvastase töökonna (FATF) VII erisoovitus. Selle eesmärk on tagada ülekannete täielik läbipaistvus, et lihtsustada rahapesu ja terrorismi rahastamise vältimist, uurimist ja avastamist.

4. juuli resolutsioonis kutsus Euroopa Parlament Euroopa Liidu institutsioone alustama mõttevahetust *Euroopa finantsturgude usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve korralduse üle*.

12. septembril võttis komisjon vastu direktiivi ettepaneku seoses *finantssektoris vara omandamise ja osaluse suurendamise tehingute suhtes rakendatavate usaldatavusnormatiivide täitmise hindamise menetluskorra ja kriteeriumidega*. ⁽⁴⁾ Selles soovitatakse meetmeid, mis parandavad kontrolliasutuste loamenetlusi liitumise ja omandamise korral eelkõige koos rangema korraga liitumiste ja omandamiste hindamiseks pangandus-, kindlustus- ja väärtpaberivaldkonnas.

Varade haldamist käsitlevas 27. aprilli resolutsioonis rõhutas Euroopa Parlament investorite pädevuse suurendamise olulisust, eriti uute investeerimistoodete puhul. Samuti kutsus ta komisjoni üles kõrvaldama tõelise siseturu takistused, eelkõige seoses piiriüleste liitumistega.

15. ja 16. märtsi istungil ⁽⁵⁾ esitas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee oma seisukoha komisjoni *roheline raamatu* kohta ELi *investeeringisfondide* õigusraamistiku tõhustamiseks. ⁽⁶⁾ Eelkõige tegi ta ettepaneku, et käimasolev arutelu peaks pakkuma võimaluse lähemalt uurida sotsiaalselt vastutustundliku finantseerimise arengut, mis ei ohverda sotsiaalset arengut ega keskkonnakaitset kasumi saamise eesmärgil. 15. novembril võttis komisjon vastu *valge raamatu investeeringisfondide ühtse tururaamistiku täiustamise kohta*. ⁽⁷⁾ Selles määratletakse mitmed meetmed selle

⁽¹⁾ Direktiiv 2006/48/EÜ (ELT L 177, 30.6.2006).

⁽²⁾ Direktiiv 2006/49/EÜ (ELT L 177, 30.6.2006).

⁽³⁾ Määrus (EÜ) nr 1781/2006 (ELT L 345, 8.12.2006).

⁽⁴⁾ KOM(2006) 507.

⁽⁵⁾ ELT C 110, 9.5.2006.

⁽⁶⁾ KOM(2005) 314.

⁽⁷⁾ KOM(2006) 686.

Euroopa rahandussüsteemi tugisamba kasutuskeskkonna lihtsustamiseks. Soovitatakse liiga koormavate teatamismenetluste lihtsustamist ja lihtsustatud emissiooniprojekti ratsionaliseerimist. Komisjon tõdeb, et investoritele on vaja anda paremad võimalused usaldusväärsel teabel põhinevate otsuste vastuvõtmiseks ja tagada neile fondihaldurite objektiivne ja erapooletu abi. Komisjon soovib süvendatult uurida hiljutiste investeerimistoodete ja -võtete uuendustega seotud küsimusi, et võimaldada asjakohast arutelu võimalikest poliitikasuundadest Euroopa õigusraamistikus.

12. detsembril esitas komisjon teatise „*Investeerimisanalüüs ja finantsanalüütikud*”,⁽¹⁾ milles tehakse ülevaade antud valdkonda käsitlevatest hiljutistest sätetest Euroopa õigustikus ja antakse huvitatud osapooltele praktilisi juhiseid.

5. juuli arvamuses⁽²⁾ komisjoni *valge raamatu „Finantsteenuste poliitika (2005–2010)”*⁽³⁾ kohta kiitis Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee komisjoni ettepanekut pühendada järgmine viieaastane periood finantsteenuste sektori toimivale konsolideerimisele, rõhutades siiski vajadust arvestada konsolideerimise sotsiaalsete mõjudega. Seda *valget raamatut* on käsitletud ka nõukogu 5. mai järeldustes.

1. augustil võttis komisjon vastu direktiivi,⁽⁴⁾ mille eesmärk on täiustada ühenduse õiguskorda, et vältida finantssüsteemi kasutamist rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil.

7. novembril kirjutasid kõik valdkonna põhilised organisatsioonid (Federation of European Securities Exchanges, European Association of Central Counterparty Clearing Houses ja European Central Securities Depositories Association) alla *Euroopa tegevusjuhendile väärtpaberite kliiringu ja arveldamise kohta*. See algatus lähtub komisjoni soovist ületada viimased takistused kauplemissjargsete teenuste turu integreerimisel pigem ettevõtjate juhtimisel kui direktiiviga. Tegevusjuhendi sätted hõlmavad peamiselt hindade ja teenuste läbipaistvust, juurdepääsu ja koostalitlusvõimet, teenuste eraldamist ja arvelduste lahkuviimist. Nõukogu kiitis algatuse heaks oma 28. novembri järeldustes.

27. novembril võttis komisjon vastu teatise hoiuste tagamise skeeme käsitleva direktiivi 94/19/EÜ läbivaatamise kohta.⁽⁵⁾

Kapitali vaba liikumine

10. oktoobril võttis nõukogu vastu järeldused *Euroopa ühtse euromakseala kohta*. Ühtse euromakseala projekti eesmärk on kõrvaldada Euroopa Liidu siseselt igasugused erinevused eurodes tehtavate siseriiklike ja piiriüleste maksete vahel.

(1) KOM(2006) 789.

(2) ELT C 309, 16.12.2006.

(3) KOM(2005) 629.

(4) Direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 214, 4.8.2006).

(5) KOM(2006) 729.

Kaupade vaba liikumine

Komisjon jälgib jätkuvalt vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 28 liikmesriikide õigustikku ja vastastikuse tunnustamise põhimõtet. 1. detsembril 2006 oli registree-ritud 27 uut kaebust või komisjoni enda uurimise tulemusel avastatud juhtu ja lõpetatud oli 75 juhtu. Projektide riiklike tehniliste eeskirjade eelneva läbivaatamise käigus vastavalt direktiivile 98/34/EÜ olid liikmesriigid samaks kuupäevaks teatanud 625 meetmest ja komisjon oli väljastanud 44 üksikasjalikku arvamust.

2. märtsil ⁽¹⁾ võttis komisjon vastu direktiivi ettepaneku, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/477/EMÜ *relvade omandamise ja valduse kontrolli* kohta. See ettepanek on ajendatud Euroopa Ühenduse ühinemisest rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioonile lisatud protokolliga.

20. septembril võttis komisjon vastu määruse ettepaneku *kultuuriväärtuste ekspordi* kohta. ⁽²⁾

14. septembril kiitis komisjon heaks kolmanda aruande ⁽³⁾ liikmesriikide *tootevastutust* käsitleva direktiivi kohaldamise kohta ⁽⁴⁾ 2001. aastast kuni 2006. aasta esimese kvartalini. Komisjon jõudis järeldusele, et nimetatud direktiivi muutmine ei ole vajalik, ent ei välista sekkumist selle teksti oluliselt erineva kohaldamise korral liikmesriikides.

2006. aasta tähistab ka eeltöö lõppemist komisjoni ettepanekuga, milles käsitletakse nn *uue lähenemise* õigusloomet. Komisjon soovib kaheosalist strateegiat, mille aluseks on:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega tagatakse erinevate kehtivates õigusaktides toodete vaba turustamise parandamiseks kasutatavate tehniliste vahendite vastavus (näiteks vastavushindamisasutuste kriteeriumid, ühtlustatud vastavushindamise meetmed ja ettevõtjatele kohaldatavad kohustused);
- määrus, millega täiendatakse riikide ja ühenduse avalike asutuste käsutuses olevaid vahendeid, mis võimaldavad lihtsustada ja ühtlustada ühenduse õigustiku nõuetekohase rakendamise tingimusi. Strateegia sisaldab ka ettepanekut selgitada CE-märgise tähendust ja selle kasutamisega seotud vastutust.

Eeltööd on tehtud ka seoses *vastastikust tunnustamist* käsitleva õigusakti ettepanekuga. Selle õigusaktiga kehtestatakse selliste riigiasutuste ja ettevõtjate õigused ja kohustused, kes soovivad mõnes liikmesriigis müüa teises liikmesriigis seaduslikult toodetud või juba turustatavaid tooteid. Õigusaktiga määratletakse ka, kes vastutab

⁽¹⁾ KOM(2006) 93.

⁽²⁾ KOM(2006) 513.

⁽³⁾ KOM(2006) 496.

⁽⁴⁾ Direktiiv 85/374/EMÜ (EÜT L 210, 7.8.1985); viimati muudetud direktiiviga 1999/34/EÜ (EÜT L 141, 4.6.1999).

vastastikuse tunnustamise menetluse erinevatel etappidel tõendamise eest, parandatakse haldusalase koostöö korraldust ja luuakse toodete kontaktpunktid liikmesriikides.

Lisaks töötati välja komisjoni tõlgendav teatis sõidukite registreerimise kohta, millega ajakohastatakse 1996. aasta samateemalist teatist, võttes arvesse Euroopa Ühenduse Kohtu praktika arengut pärast seda kuupäeva.

Lisateavet kaupade vaba liikumise kohta saab eelnevast punktist „Tootepoliitika“.

Äriühinguõigus ja ettevõtete juhtimine

5. jaanuaril võttis komisjon vastu direktiivi ettepaneku nende *äriühingute aktsionäride häälõiguse* kasutamise kohta, mille registreeritud asukoht on liikmesriigis.⁽¹⁾ Selles ettepanekus määratletakse meetmed, mis võimaldaksid äriühingu aktsionäridel häälendada ilma üldkoosolekul kohal viibimata. Eelkõige soovitatakse selles vähendada elektroonilisel teel üldkoosolekust osavõtu õiguslikke takistusi.

14. juunil⁽²⁾ võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu direktiivi, millega muudetakse eelnevaid direktiive 78/660/EMÜ, mis käsitleb *teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid*, 83/349/EMÜ *konsolideeritud aruannete kohta*, 86/635/EMÜ *pankade ja muude rahaasutuste raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta* ning 91/674/EMÜ *kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta*. Juhtkonna kollektiivse vastutuse raames muutub kohustuslikuks ettevõtte juhtimisaruande esitamise aastaaruande osana Euroopa kapitaliturgudel noteeritud ettevõtete puhul ja suureneb osapoolte vaheliste ja bilansiväliste tehingute läbipaistvus. Selleks et vältida liigset halduskoormust väiksematele ettevõtjatele, laiendatakse direktiiviga erandite kohaldamist tingimusel, et on täidetud teatavad kriteeriumid bilansi, netokäibe ja töötajate arvu osas.

17. mail⁽³⁾ võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu direktiivi, mis käsitleb *raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit* ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ. Uue direktiiviga muudetakse raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kontrollimise eeskirju Euroopas. Direktiiviga kohustatakse liikmesriike looma audiitorite ja audiitorühingute suhtes avaliku järelevalve ning kvaliteeditagamise süsteem. Pannakse alus tõhusale ja tasakaalustatud koostööle ühenduse ja kolmandate riikide reguleerivate asutuste vahel.

(1) KOM(2005) 685.

(2) Direktiiv 2006/46/EÜ (ELT L 224, 16.8.2006).

(3) Direktiiv 2006/43/EÜ (ELT L 157, 9.6.2006).

4. juuli resolutsioonis palus Euroopa Parlament hinnata komisjonil *Euroopa äriühingute* põhikirjade lihtsustamise võimalusi ning esitada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete vajadusi arvestav ettepanek Euroopa eraõigusliku äriühingu kohta.

6. septembril muutsid Euroopa Parlament ja nõukogu direktiivi *aktsiaseltside* asutamise ning nende kapitali säilitamise ja muutmise osas.⁽¹⁾

Intellektuaalomand

17. mail võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu määruse, milles käsitletakse *rahvatervise probleemidega riikidesse eksportimiseks toodetavate farmaatsiatoodete patentide sundlitsentsimist*.⁽²⁾ Selle määrusega viiakse ühenduse tasandil ellu Maailma Kaubandusorganisatsiooni otsus, milles nähakse ette vähemarenenud riikidesse eksportimiseks mõeldud geneerilisi ravimeid tootvatele ettevõtetele sundlitsentside andmine.

Mais võttis komisjon vastu kaks *autoriõigusi* käsitlevaid eeskirju kodifitseerivat direktiivi ettepanekut: ühes käsitletakse *rentimisõigust, laenutamiseõigust ja teatavaid intellektuaalomandi puhul autoriõigusega kaasnevaid õigusi*;⁽³⁾ teises käsitletakse *autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitse tähtaegu*.⁽⁴⁾

12. oktoobri resolutsioonis tuletas Euroopa Parlament meelde, et tõhusa ja konkurentsivõimelise patendisüsteemi olemasolu on üks Lissaboni strateegia põhilisi nõudeid. Ta kutsus komisjoni üles kindlasti uurima kõiki patendisüsteemi ja Euroopa Liidus patendivaidluste lahendamise parandamise võimalusi, eriti osalemist *Euroopa kokkuleppes patendivaidluste kohta*. Viimases sätestatakse riiklike kohtute võrgustiku loomine, mis on seotud selle valdkonna õiguse tõlgendamisega tegeleva Euroopa tasandi apellatsioonikohtuga.

Andmekaitse

Tundes muret eraelu puutumatus ja andmekaitse vähenemise pärast, märkis Euroopa Parlament 6. juuli resolutsioonis ära Ameerika Ühendriikide terrorismi rahastamise vastu võitlemise programmi, mis võimaldab Ameerika ametivõimudele edastada kõiki äriühingu Swift valduses olevaid finantsandmeid. Euroopa Parlament tuletas meelde, et Euroopa Liidus peab igasugune väljaspool töötlemiseks mõeldud andmete edastamine toimuma kooskõlas andmekaitse direktiiviga.⁽⁵⁾ Ta kutsub komisjoni hindama terrorismivastast võitlust puudutavaid Euroopa Liidu õigusakte nende tõhususe, vajalikkuse, proportsionaalsuse ja inimõiguste seisukohast.

(1) Direktiiv 2006/68/EÜ (ELT L 264, 25.9.2006).

(2) Määrus (EÜ) nr 816/2006 (ELT L 157, 9.6.2006).

(3) KOM(2006) 226.

(4) KOM(2006) 219.

(5) Direktiiv 95/46/EÜ (EÜT L 281, 23.11.1995).

Pärast seda, kui Euroopa Ühenduste Kohus tunnistas Ameerika Ühendriikidele lennureisijate isikuandmete edastamist käsitleva varasema lepingu kehtetuks,⁽¹⁾ sõlmisid Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid 6. oktoobril ajutise lepingu. See uus leping, millele nõukogu 16. oktoobril alla kirjutas,⁽²⁾ käsitleb terrorismi vältimist ja sellevastast võitlust, tagades samas isikuandmete kaitse kõrge taseme.

Riigihanked

4. mail võttis komisjon vastu direktiivi ettepaneku⁽³⁾ riigihankelepingute *sõlmimise läbivaatamise korra tõhustamise* kohta. Selle ettepaneku eesmärk on julgustada ühe liikmesriigi ettevõtjaid osalema teises liikmesriigis toimuvates riigihangetes tänu võrdsele tõhusale kaebeõigusele, olenemata liikmesriigist.

Selleks et aidata tellijatel Euroopa Ühenduste kohtu seatud eeskirju järgida, võttis komisjon 1. augustil vastu tõlgendava teatise,⁽⁴⁾ milles käsitletakse ühenduse õigust lepingute sõlmimisel, mis ei ole või on ainult osaliselt reguleeritud riigihankedirektiividega.

12. oktoobril esitas Regioonide Komitee oma seisukoha, mis käsitleb komisjoni teatist *avaliku ja erasektori partnerluste ning ühenduse õiguse kohta riigihangete ja kontsessioonide alal*.⁽⁵⁾ Komitee hinnangul ei ole tööde ja teenuste kontsessioonide andmise põhimõtteid käsitleva uue õigusakti ettepaneku esitamine vajalik. Lisaks leidis komitee, et teenuste kontsessioonid ei peaks olema ühenduse riigihankedirektiivi esemeks, kuivõrd need nõuavad paindlikumat menetlust. 26. oktoobril kutsus Euroopa Parlament omalt poolt komisjoni selgitama riigihangete õiguse kohaldamist riigi- ja erasektori osalusega ettevõtete loomisel riigihanke- või kontsessioonilepingute sõlmimise raames. Kontsessioonide puhul pooldas parlament seadusandlikku algatust. Lisaks pidas parlament vajalikuks, et komisjon selgitaks õiguskindlusetust riigiasutuste koostöö puhul.

30. novembril⁽⁶⁾ tegi komisjon ühenduse õigustiku lihtsustamise raames ettepaneku tunnistada kehtetuks aegunud direktiiv 71/304/EMÜ.⁽⁷⁾ Kõnealusel direktiivil on kaks osa: esimene hõlmab riigihankemenetlusi, mida on käsitletud direktiivides 2004/18/EÜ ja 2004/17/EÜ, ja teine hõlmab mittediskrimineerivat juurdepääsu ehitustöödele üldiselt ning selle eesmärk on tagada EÜ asutamislepingu artiklite 43 ja 49 otsene kohaldamine enne ja pärast pakkumismenetlusi. Kõnealune teine osa on kaetud kohtupraktikaga kaupade vaba liikumise valdkonnas. Seega on direktiiv 71/304/EMÜ

(1) Otsus liidetud kohtuasjades C-317/04 ja C-318/04: parlament v. nõukogu (ELT C 178, 29.7.2006).

(2) ELT L 298, 27.10.2006. Vt ka käesoleva aruande V peatüki 2. jao punkt „Atlandiüleused suhted“.

(3) KOM(2006) 195.

(4) ELT C 179, 1.8.2006.

(5) KOM(2005) 569.

(6) KOM(2006) 748.

(7) EÜT L 185, 16.8.1971.

muutunud sisutühiseks ning selle võib tunnistada kehtetuks, ilma et sellega piirataks ettevõtjate õigusi.

7. detsembril võttis komisjon vastu tõlgendava teatise EÜ asutamislepingu artikli 296 kohaldamise kohta *kaitsealaste riigihangete* valdkonnas.⁽¹⁾ Selle eesmärk on selgitada ühenduse õiguse kohaldamist kõikide kaitseteenuste ja igasuguse kaitsevarustuse puhul, kui EÜ asutamislepingu alusel ei kohaldata spetsiaalset erandit, mille kohaldamine on liikmesriikide julgeolekuhuvidest tulenevatel põhjustel seotud väga rangete tingimustega.

Raamatupidamine ja auditeerimine

11. juulil kehtestas nõukogu kriteeriumid, mida tuleb arvestada 2007. aasta lõpus lõppeva *International Accounting Standards Board*'i (IASB) finantssüsteemi ülevaatamisel.

Kasulikud viidad

- Ettevõtlus:
http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm
- Innovatsiooni trendikaart:
<http://trendchart.cordis.lu/>
- Teadusuuringute peadirektooraat:
<http://ec.europa.eu/research/index.cfm>
- ITER:
<http://www.iter.org/index.htm>
- Teadusuuringute Ühiskeskus:
<http://www.jrc.ec.europa.eu/>
- Kosmoseuuringud:
http://ec.europa.eu/enterprise/space/index_en.html
- Infoühiskonna ja meedia peadirektooraat:
http://ec.europa.eu/dgs/information_society/index_en.htm
- Haridus:
http://ec.europa.eu/education/index_en.html
- Energeetika ja transpordi peadirektooraat:
http://ec.europa.eu/dgs/energy_transport/index_en.html
- Siseturg:
http://ec.europa.eu/internal_market/index_en.htm

⁽¹⁾ KOM(2006) 779.

III peatükk

Solidaarsuse eesmärk

1. jagu

Majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamine

Piirkondlik mõõde

Lissaboni eesmärkide elluviimine

Seoses Lissaboni strateegia taaskäivitamisega on ühtekuuluvuspoliitikast saanud esmatähtis ühenduse vahend majanduskasvu ja tööhõive strateegia elluviimisel.

Komisjon võttis 12. juunil vastu neljanda ühtekuuluvuse arenguaruande pealkirjaga „Majanduskasv ja tööhõive ning Euroopa ühtekuuluvuspoliitika reform”.⁽¹⁾ Aruandes kirjeldatakse praegust olukorda, suundumusi ja arenguvahesid eri liikmesriikides ja piirkondades ning peatutakse ka suurematel poliitilistel muudatustel, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika rahaliste vahendite lepingul, mille Euroopa Ülemkogu sõlmis 2005. aasta detsembris. Tänapäeval peavad kohalikul ja piirkondlikul tasandil väljatöötatud strateegiad olema majanduskasvu suurendamiseks tehtavate jõupingutuste lahutamatu osa ning sarnaselt innovatsiooniga selle põhiline edasiviija. Majanduskasvu, tööhõive ja konkurentsivõime edendamine, milles mängivad tähtsat rolli väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ning vajadus klastrite ja kohalike innovatsioonikeskuste järele, nõuab paljudel juhtudel kavade koostamist madalaimal, s.o piirkondlikul ja kohalikul tasandil. See ei puuduta üksnes majanduseesmärke, vaid ka laiemat tegevust kodanike kaasamiseks, kes võivad partnerlus- ja mitmetasandiliste juhtimismehhanismide kaudu, mille alusel ühtekuuluvuspoliitikat hallatakse, otse osaleda liidu majanduskasvu ja tööhõive strateegias. Komisjon rõhutab oma aruandes ka seda, et viimase aasta jooksul on välja töötatud uusi vahendeid aitamaks

⁽¹⁾ KOM(2006) 281.

liikmesriikidel ja piirkondadel tõsta projektide taset ning saada võimalikult suurt kasu ühenduse rahalisest toetusest ühtekuuluvuspoliitika võimendava hoova abil. Uute programmide tarbeks on loodud erialgatused edendamaks tegevust alustavate ettevõtjate ja mikroettevõtete uut finantskorraldust, mis ühendavad tehnilise abi ja toetused selliste vahenditega nagu laenud, omakapital, riskikapital ja tagatised. Need meetmed võetakse uue finantskorralduse tugevdatud koostöö raames, milles osalevad komisjon, Euroopa Investeerimispank ja teised rahvusvahelised finantsasutused. Koostöö eeldatav lisandväärtus selles valdkonnas võib võtta erinevaid vorme, nagu täiendavad laenuressursid uute äriühingute loomiseks ja arendamistegevuseks ELi piirkondades või tugevalt stimuleerivad meetmed, mis ühitavad toetused laenudega projektide eduka teostamise nimel.

Komisjon astus sammu täiesti uues suunas, võttes 13. juulil vastu teatise „Ühtekuuluvuspoliitika ja linnad: linnade ja linnastute panus piirkondade majanduskasvu ja tööhõivesse”.⁽¹⁾ Komisjon pakub seal välja vahendid integreeritud linnapolitiika arendamiseks, mis lähtub linnade, linnastunud alade ja piirkondade vajadustest. Teatise eesmärk on abistada riiklike, piirkondlike ja kohalike asutusi ühtekuuluvuspoliitika alla kuuluva uue programmi koostamisel. Selle peamine eesmärk on laiendada ja täiustada ühenduse strateegilisi suuniseid, arendades ja tugevdades linnamöödet. Komisjon on seisukohal, et linnade säästvaks arendamiseks on mitmeid võimalusi sõltuvalt linnapiirkondade eripärast ja konkreetsetest vajadustest. Komisjoni ettepanekud on järgmised: muuta linnad atraktiivsemaks, luua juurde neid ühendavaid võrke, tugevdada linnade kui majanduskasvu pooluste rolli, soodustada ettevõtlust, innovatsiooni ja teadmispõhist majandust, toetada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid, vähendada ebavõrdsust eri linnaosade ja sotsiaalsete rühmade vahel ning võidelda kuritegevuse ja sellest tingitud hirmude vastu.

Komisjon võttis 13. juulil vastu ka ettepaneku, mis käsitleb nõukogu otsust *ühenduse ühtekuuluvuspoliitika strateegiliste suuniste kohta*.⁽²⁾ Uuendatud Lissaboni strateegia kontekstis soovitab komisjon, et ühtekuuluvuspoliitika raames kaasrahastatud programmid keskenduksid järgmisele kolmele prioriteedile: liikmesriikide, piirkondade ja linnade atraktiivsuse suurendamine, parandades juurdepääsetavust, tagades teenuste piisava kvaliteedi ja taseme ning säilitades nende keskkonnaalase potentsiaali; innovatsiooni, ettevõtluse ja teadmispõhise majanduse kasvu soodustamine teadustöö ning innovatsiooni, s.h uute info- ja sidetehnoloogiate edendamise kaudu; suurema hulga ja paremate töökohtade loomine, muutes tööhõive ja ettevõtluse inimeste jaoks atraktiivsemaks, parandades töötajate ja ettevõtete kohanemisvõimet ning suurendades investeerimist inimkapitali.

8. novembril võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „*Piirkonnad majandusmuutustes*”.⁽³⁾ Selles kavandatakse piirkondadevahelise koostöö ja linnade arenguvõrgu

(1) KOM(2006) 385.

(2) KOM(2006) 386.

programmi täiustamise abil võtta kasutusele parimad tavad, et seeläbi ajakohastada majandust ja tõsta konkurentsivõimet.

Uue õigusliku raamistiku loomine

5. juulil võeti vastu mitmed määrused, mis käsitlevad vastavalt *Euroopa Regionaalarengu Fondi*,⁽¹⁾ *Euroopa Sotsiaalfondi*⁽²⁾ ja *Euroopa territoriaalse koostöö rühmitust*.⁽³⁾ 11. juulil vastuvõetud määrusega loodi muu hulgas *Ühtekuuluvusfond*.⁽⁴⁾

11. juulil võttis nõukogu vastu ka Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi üldsätted.⁽⁵⁾

8. detsembril kehtestas komisjon nende erinevate alusmääruste rakenduseeskirjad.

4. augustil ja 31. oktoobril võttis komisjon vastu rea otsuseid,⁽⁶⁾ milles määratakse kindlaks ühtekuuluvuspoliitikast toetatavad liikmesriigid ja piirkonnad ning ühtekuuluvuspoliitika raames eraldatud assigneeringute jaotus liikmesriikide vahel, nagu nähti ette Euroopa Ülemkogu kohtumisel 2005. aasta detsembris.

Äärepoolseimad piirkonnad

30. jaanuaril võttis nõukogu vastu *põllumajanduse* erimeetmed Euroopa Liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks.⁽⁷⁾ Selle määrusega nähakse ette tarnealased erikokkulepped, meetmed kohaliku põllumajandustoodangu toetamiseks, kaasnevad erimeetmed ja finantssätted. Et aidata sellistel piirkondadel raskustega toime tulla ja kaubandust edendada, vabastatakse teatavate põllumajandustoodete import tollimaksust. Äärepoolseimatele piirkondadele antakse toetust ka ühenduse toodete tarnimiseks.

30. novembril võttis komisjon vastu ettepaneku määruse kohta, millega kehtestatakse Assooride, Madeira, Kanaari saarte ning Guajaana ja Réunioni teatavate *kalandussaaduste* turustamisega seotud lisakulude uus hüvituskava.⁽⁸⁾

(1) KOM(2006) 675.

(2) Määrus (EÜ) nr 1080/2006 (ELT L 210, 31.7.2006).

(3) Määrus (EÜ) nr 1081/2006 (ELT L 210, 31.7.2006).

(4) Määrus (EÜ) nr 1082/2006 (ELT L 210, 31.7.2006).

(5) Määrus (EÜ) nr 1084/2006 (ELT L 210, 31.7.2006).

(6) Määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 210, 31.7.2006).

(7) Otsused 2006/593/EÜ, 2006/594/EÜ, 2006/595/EÜ, 2006/596/EÜ, 2006/597/EÜ (ELT L 243, 6.9.2006), 2006/609/EÜ (ELT L 247, 9.9.2006) ja 2006/769/EÜ (ELT L 312, 11.11.2006).

(8) Määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 42, 14.2.2006).

(9) KOM(2006) 740. Vt ka käesoleva peatüki 2. jao punkt „Äärepoolseimad piirkonnad“.

Sotsiaalne mõõde

Üldine lähenemine

Pärast finantsperspektiivide alase institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimist 17. mail⁽¹⁾ esitas komisjon muudetud ettepaneku, milles käsitletakse *ühenduse tööhõive ja sotsiaalse solidaarsuse programmi Progress* loomist. Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid selle vastu 24. oktoobril.⁽²⁾ Kuna programm hakkab rahaliselt toetama Euroopa Liidu eesmärgke tööhõive ja sotsiaalküsimuste alal, kujundati sellest ühtne rahastamisvahend, mis katab viit valdkonda: tööhõive, sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus, tööttingimused, võitlus diskrimineerimisega, mitmekesisus ja sooline võrdõiguslikkus.

14. juulil⁽³⁾ tegi komisjon ettepaneku *lihtsustada ja ratsionaliseerida töötervishoidu ja tööhutust käsitlevate ühenduse direktiivide sätteid*. Ettepanekus nähakse ette ühtsed tähtajad aruannetele, mille liikmesriigid peavad esitama kõnealuste direktiivide praktilise rakendamise kohta, kusjuures kõigi direktiivide kohta tuleb esitada üksainus aruanne.

ÜRO aastatuhande deklaratsiooni kontekstis võttis komisjon 24. mail vastu teatise *inimväärse töö edendamise* kohta.⁽⁴⁾ Selles tuuakse välja meetmed, mida võiks arendada laienemise, naabruspoliitika, kahepoolsete, piirkondlike ja mitmepoolsete suhete ning väliskaubanduse raames. Teatises rõhutatakse eriti ettevõtete sotsiaalse vastutuse tähtsust selles valdkonnas. 1. detsembril käsitleti inimväärse töö teemat ka nõukogu järeldustes.

22. novembril võttis komisjon vastu *roheline raamatu „Tööõiguse ajakohastamine 21. sajandi sõlmküsimuste lahendamisel“*.⁽⁵⁾ Dokumendi eesmärgiks on algatada avalik arutelu selle üle, kuidas ajakohastada tööõigust Lissaboni strateegia valguses, mis nõuab rohkem ja paremaid töökohti.

Tööhõive

23. ja 24. märtsil toimunud kevadine Euroopa Ülemkogu oli arvamusel, et tööhõivemäära tõstmine Euroopas tuleb seada Euroopa Liidu üheks esmaprioriteediks. Taas rõhutati vajadust kaasata tööturule naised, noori, eakaid töötajaid, puuetega inimesi, seaduslikke sisserändajaid ja vähemusrühmi. Ülemkogu soovis muu hulgas, et nende eesmärkide saavutamisele aitaks kaasa sotsiaalpartnerite tihe koostöö.

(1) Vt käesoleva aruande I peatükk.

(2) Otsus nr 1672/2006/EÜ (ELT L 315, 15.11.2006).

(3) KOM(2006) 390.

(4) KOM(2006) 249.

(5) KOM(2006) 708.

Liikmesriike kutsuti üles lähtuma oma tööhõivepoliitikas elutsükli põhinevast lähenemisest.

Euroopa Ülemkogu võttis samuti arvesse komisjoni ettepanekut luua *Globaliseerumise ga Kohanemise Euroopa Fond*.⁽¹⁾ Selle fondi ülesanne on aidata naasta tööturule neil, kes kaotasid töö maailmakaubanduse suurte struktuurimuutuste tõttu. Fond peab täiendama liikmesriikide jõupingutusi, rahastades ühekordseid ja individuaalseid toetusi, et aidata töötajaid, kes seisavad ettenägematu ja raske majandusliku olukorra tõttu silmitsi äkiliste ja tõsiste sotsiaalprobleemidega. Nimetatud uue fondi löid 20. detsembril Euroopa Parlament ja nõukogu.⁽²⁾

18. juulil võttis nõukogu vastu otsuse *liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste* kohta.⁽³⁾ Selles rõhutatakse, et kuna Lissaboni strateegia 2005. aasta reformi keskmes olid majanduskasv ja tööhõive, võeti ka Euroopa tööhõivestrateegia tööhõive suunised ja majanduspoliitika üldsuunised vastu ühtse dokumendina, millel on Lissaboni strateegia tööhõive ja tööturu alaste eesmärkide elluviimisel tähtis osa. 2006. aastal kehtisid 2005. aastal vastuvõetud suunised, mille eesmärgiks on saavutada täistööhõive, parandada töökohtade kvaliteeti, tööjõu tootlikkust ja sotsiaalset ühtekuuluvust. 12. detsembril tegi komisjon ettepaneku jätta need kehtima ka 2007. aastaks.⁽⁴⁾

Sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus

13. veebruaril võttis komisjon vastu *sotsiaalsel kaitset ja sotsiaalsel kaasatust käsitleva ühisaruande* kavandi.⁽⁵⁾ Sotsiaalse kaasatuse vallas rõhutatakse hariduse ja koolituse tähtsust, mis aitab teha lõpu vaesuse kandumisele ühelt põlvkonnalt teisele. Muu hulgas esitatakse tehtud uurimuste põhijäreldused, mis keskendusid pensionitele, üldistele raviteenustele (sealhulgas eriti pikaajalisele ravile) ning sotsiaalkaitse süsteemidele; välja pakutakse variandid nende valdkondade parandamiseks. Komisjoni arvates on äärmiselt oluline tagada avatud koordineerimismeetodi tõhus koostoime uuendatud Lissaboni strateegiaga.

Juunis korraldas komisjon koostöös Läti valitsuse ja eesistujariigi Austriaga Riias ministrite konverentsi, kus osalenud 34 delegatsiooni kiitsid heaks deklaratsiooni, milles määratletakse prioriteedid ja meetmed *kõikehõlmava infoühiskonna* loomiseks. Selles nähakse ette infotehnoloogia kasutamine võitluses igasuguse tõrjutuse vastu, püüdes samas vältida olukorda, et infotehnoloogia ei tekitaks ise tõrjutust. Konverents

(1) KOM(2006) 91.

(2) Määrus (EÜ) nr 1927/2006 (ELT L 406, 30.12.2006).

(3) Otsus 2006/544/EÜ (ELT L 215, 5.8.2006).

(4) KOM(2006) 815.

(5) KOM(2006) 62.

omakorda aitas ette valmistada algatust *e-kaasatus 2008*, millest teatatakse komisjoni teatises „2010 – Euroopa infoühiskond majanduskasvu ja tööhõive eest”.⁽¹⁾

Töötajate liikuvus ja sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamine

2006. aasta kannab nime „Töötajate liikuvuse Euroopa aasta” ning selle sihiks on tõsta kodanikke teadlikkust õigustest, millele nad saavad toetuda teise Euroopa Liidu liikmesriiki elama asudes. Seekordse Euroopa aasta eesmärk on ka näidata, et töötajate liikuvuse parandamine kohaste vahenditega ning liikuvuse tõkete kaotamine aitavad luua Euroopas tõelise tööturu. Selles kontekstis käivitati uus *tööturu veebisait EURES*,⁽²⁾ mis sisaldas avamisel ligikaudu miljon tööpakkumist üle terve Euroopa Liidu.

Pärast seda kui komisjon oli teatanud *töötajate lähetamist* käsitlevate artiklite väljajätmisest siseturu teenuste direktiivi ettepanekust,⁽³⁾ esitas ta 4. aprillil liikmesriikidele juhised,⁽⁴⁾ kuidas järgida ühenduse õigustikku, mida Euroopa Ühenduste Kohus on tõlgendanud EÜ asutamislepingu artiklist 49 lähtudes.

EL-15 liikmesriigid pidid teatama komisjonile, millised on nende kavatsused seoses *uute liikmesriikide töötajate vaba liikumise* suhtes kohaldatavate üleminekumeetmete teise etapiga (2006–2009). Komisjon osutas 8. veebruaril vastuvõetud aruandes,⁽⁵⁾ et liidu siseränne pärast laienemist kahekümne viie liikmesriigini pole nii märkimisväärne, et see mõjutaks Euroopa tööturгу üldiselt. Hispaania, Portugal, Soome, Kreeka ja juulist ka Itaalia teatasid, et nad järgivad Ühendkuningriigi, Iirimaa ja Rootsi eeskujuga kehtesta piiranguid.

Jaanuaris esitas komisjon kaks ettepanekut *sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamist* käsitlevate õigusaktide lihtsustamise ja ajakohastamise lõpuleviimiseks.⁽⁶⁾ Nende kahe ettepaneku eesmärk on lihtsustada õigusakte ning Euroopa ja liikmesriikide ametiasutustes kasutatavaid haldusmenetlusi. Selleks kehtestatakse ettepanekutes liikmesriikide õigusaktide rakendamise erisätteid, mis arvestavad nende sotsiaalsüsteemide eripäraga. Ettepanekutes on määratletud ka meetmed ja menetlused, mis võimaldavad kooskõlastamispehimõtete ühetaolist rakendamist praktikas.

Muu hulgas muutsid Euroopa Parlament ja nõukogu 5. aprillil *sotsiaalkindlustussüsteemide kohaldamist ühenduse piires liikuvate töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate ning nende pereliikmete suhtes*,⁽⁷⁾ pidades seejuures silmas kaht eesmärki: võtta arvesse liikmesriikides, eeskätt uutes liikmesriikides pärast liitumiskõneluste lõpule-

(1) KOM(2005) 229.

(2) <http://ec.europa.eu/eures/>.

(3) Vt käesoleva aruande II peatüki 2. jagu.

(4) KOM(2006) 159.

(5) KOM(2006) 48.

(6) KOM(2006) 7 ja KOM(2006) 16.

(7) Määrus (EÜ) nr 629/2006 (ELT L 114, 27.4.2006).

viimist tehtud muudatusi; viia lõpule välismaal ravi saamise korra lihtsustamine. 18. detsembril tehti nendesse eeskirjadesse veel üks muudatus.⁽¹⁾

Töötervishoid ja tööohutus

7. veebruaril võttis komisjon vastu direktiivi,⁽²⁾ millega kehtestatakse töökeskkonna ohtlike ainete soovituslike piirnormide teine loetelu, et rakendada nõukogu direktiivi 98/24/EÜ.⁽³⁾ Selles direktiivis on kehtestatud 33 aine piirnormid, lähtudes hinnangu-test, mis arvestavad töökeskkonna keemiliste mõjurite piirnormide teaduskomitee viimaste teaduslike uuringutega.

Neliteist aastat pärast seda, kui komisjon käivitas algatuse töötajate terviseohutuse tagamiseks kokkupuutel füüsikaliste mõjuritega, allkirjastasid Euroopa Parlament ja nõukogu viimaks 5. aprillil direktiivi *töötervishoiu ja tööohutuse miinimumnõuete kohta seoses töötajate kokkupuutega füüsikalistest mõjuritest (tehislik optiline kiirgus) tulenevate riskidega*,⁽⁴⁾ mis käsitleb komisjoni esialgses ettepanekus osutatud neljast aspektist viimast.⁽⁵⁾ Direktiivis nähakse tööandjatele ette mitmed kohustused, sealhulgas kohustus hinnata riske, vähendada kokkupuudet nendega, jälgida töötajate tervislikku seisundit ning teavitada ja koolitada töökohal nimetatud riskidega kokkupuutuvaid töötajaid.

Võitlus diskrimineerimisega

17. mail otsustasid Euroopa Parlament ja nõukogu, et 2007. aasta nimetatakse *Euroopa aastaks „Võrdsed võimalused kõigile”*.⁽⁶⁾ Selle algatuse üldine eesmärk on suurendada diskrimineerimise ohvriks olevate rühmade osalust ühiskonnas, eeskätt aidates liikmesriikidel ja teisel asjaomastel riikidel (ühinevad riigid, EMP/EFTA liikmed, Lääne-Balkani maad) rakendada võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise alaseid ühenduse õigusakte.

Naiste ja meeste võrdõiguslikkus

22. veebruaril võttis komisjon vastu *naiste ja meeste võrdõiguslikkuse aastaaruande*,⁽⁷⁾ milles nenditi, et tehtud edusammudest hoolimata valitseb naiste ja meeste vahel mitmetes valdkondades endiselt suur ebavõrdsus. Aruandes rõhutatakse ka võrdõiguslikkuse poliitika panust uues Lissaboni strateegias.

(1) Määrus (EÜ) nr 1992/2006 (ELT L 392, 30.12.2006).

(2) Direktiiv 2006/15/EÜ (ELT L 38, 9.2.2006).

(3) ELT L 131, 5.5.1998.

(4) Direktiiv 2006/25/EÜ (ELT L 114, 27.4.2006).

(5) Kolm varem vastuvõetud direktiivi käsitlesid järgmiseid riske: vibratsioon (direktiiv 2002/44/EÜ, EÜT L 177, 6.7.2002), müra (direktiiv 2003/10/EÜ, ELT L 42, 15.2.2003) ja elektromagnetväljad (direktiiv 2004/40/EÜ, ELT L 159, 30.4.2004).

(6) Otsus nr 771/2006/EÜ (ELT L 146, 31.5.2006).

(7) KOM(2006) 71.

Komisjon kirjeldas 1. märtsil vastuvõetud *naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhistes 2006–2010* ⁽¹⁾ prioriteetseid ühenduse tasandi tegevusvaldkondi kõnealusel perioodil ning määras kindlaks peaeesmärgid ja põhimeetmed igas valdkonnas. Nende valdkondade juhtimise parandamiseks tegi komisjon ettepaneku luua *Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut* ning 20. detsembril ⁽²⁾ võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu selle ettepaneku vastu. Instituudi asukohaks on määratud Vilnius (Leedu). Instituudist kujuneb võrdõiguslikkuse uuringute tippkeskus Euroopa Liidus ning ta pakub tehnilist abi institutsioonidele ja liikmesriikidele. Instituudi haldusnõukokku kuuluvad kõikide liikmesriikide esindajad.

Euroopa Ülemkogu võttis oma kevadisel istungil vastu *Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti*, mis õhutab liikmesriike ja ELi tegutsema mitmetes valdkondades, et muuta võrdsuse eesmärk reaalsuseks.

Euroopa Parlament ja nõukogu allkirjastasid 5. juulil direktiivi *meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes*. ⁽³⁾ Selle eesmärk on lihtsustada, ajakohastada ja parandada meeste ja naiste võrdset kohtlemist käsitlevaid ühenduse õigusakte, koondades ühte dokumenti seda teemat käsitlevate direktiivide asjakohased lõigud, et kodanikel oleks neid lihtsam ja selgem kasutada.

Demograafilised väljakutsed

Taust

Rahvastiku vananemise, st vanemate inimeste osatähtsuse suurenemise põhjuseks on eeskätt märkimisväärsed edusammud majanduses, sotsiaalalal ja meditsiinis, mis võimaldavad eurooplastel elada senisest kauem ajaloos senitundmatu heaolu ja turvalisuse tingimustes. Kuid nagu rõhutasid riigipead ja valitsusjuhid 2005. aasta oktoobris toimunud Hampton Courti mitteametlikul tippkohtumisel, on samas tegu olulise väljakutsega, millega Euroopa Liit peab lähiaastatel tegelema.

2005. aastal käivitas komisjon mõttevahetuse antud teemal kahe algatuse kaudu: esiteks avaldas komisjon märtsis roheline raamatu pealkirjaga „Silmitsi demograafiliste muutustega – uus põlvkondadevaheline solidaarsus”, ⁽⁴⁾ teiseks esitas ta novembris Euroopa Ülemkogule teatise „Euroopalikud väärtused globaliseerivas maailmas”. ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ KOM(2006) 92.

⁽²⁾ Määrus (EÜ) nr 1922/2006 (ELT L 403, 30.12.2006).

⁽³⁾ Direktiiv 2006/54/EÜ (ELT L 204, 26.7.2006).

⁽⁴⁾ KOM(2005) 94.

⁽⁵⁾ KOM(2005) 525.

2006. aastal jätkas komisjon eelmisel aastal algatatud arutelu, võttes 12. oktoobril vastu uue teatise pealkirjaga „Euroopa demograafiline tulevik – kuidas teha väljakutsest võimalus“. (1) Olles analüüsinud rahvastiku vananemises põhirolli mängivaid suundumusi ning selle nähtuse mõju tööturule, tootlikkusele ja majanduskasvule, aga ka sotsiaalkaitsele ning riigi rahandusele, töötas komisjon välja viis konstruktiivset vastust demograafilisele väljakutsele:

- *Euroopa, kus toetatakse demograafilist uuenemist* perepoliitika kaudu;
- *Euroopa, kus väärtustatakse tööd*, eeskätt töstes 55-aastaste ja vanemate tööhõive määra üle 50%;
- *Euroopa, mis on tootlikum ja edukam* tänu läbivaadatud Lissaboni strateegia käivitatud struktuurireformidele;
- *Euroopa, kus ollakse valmis ümberasujate vastuvõtuks ja lõimimiseks*;
- *Euroopa, mille rahandus on jätkusuutlik*, mis omakorda tagab piisava sotsiaalkaitse ja põlvkondade võrdsuse. Samaaegselt nimetatud teatisega võttis komisjon vastu aruande, milles käsitletakse riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust. (2)

Kasulikud viidad

- Struktuurimeetmed:
http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/prord/sf_en.htm
- Euroopa Sotsiaalfond:
http://ec.europa.eu/employment_social/esf2000/index_en.html
- Sotsiaalmeetmete kava:
http://ec.europa.eu/employment_social/social_policy_agenda/social_pol_ag_en.html
- Ühine tööhõivearuanne:
http://ec.europa.eu/employment_social/employment_strategy/employ_en.htm
- Sotsiaalkindlustusskeemide kooskõlastamine:
http://ec.europa.eu/employment_social/social_security_schemes/index_en.htm
- Töötajate vaba liikumine:
http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index_en.htm

(1) KOM(2006) 571.

(2) Vt käesoleva aruande II peatüki 1. jao punkt „Makromajanduslik raamistik“.

2. jagu

Solidaarsus tulevaste põlvkondadega ja loodusvarade majandamine

Keskkond

16. veebruaril avaldas komisjon teatise pealkirjaga „2005. aasta keskkonnapoliitika ülevaade”.⁽¹⁾ Teatises käsitletakse 2005. aasta parimaid saavutusi: seos majanduse ja keskkonna vahel, säästva arengu ja Lissaboni strateegiad,⁽²⁾ edasiminekid kliimamuutuste ja keemiatoodetega tegelemisel ning mitmed temaatilised strateegiad. Lisaks esitab komisjon teatises oma 2006. aasta prioriteetid, mis on jätkuks 2005. aastal tehtud algatustele kliimamuutuse, bioloogilise mitmekesisuse, ökouuen-duste, õigusloomeprotsessi ja õigusaktide rakendamise parandamise valdkonnas.

Heitkogustega kauplemise süsteem ja kliimamuutused

8. veebruaril võttis komisjon vastu Euroopa Ühenduse *neljanda aruande riikide teatistest ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni elluviimise kohta*.⁽³⁾ Selles kirjeldatakse kliimamuutust käsitlevate tegevusvaldkondade mitmekesisust, antakse teavet kasvuhoonegaaside heitkoguste prognooside kohta ning ühenduse poliitikavaldkondade ja meetmete mõju kohta kasvuhoonegaaside heitkogustele. Komisjon annab lisaks ülevaate kliimamuutuse laiaulatuslikku mõju, kohandamist ja leevendamist käsitlevate projektide kohta, mida Euroopa Liit on arengukoostöö valdkonnas toetanud.

17. mail allkirjastasid Euroopa Parlament ja nõukogu määruse (EÜ) nr 842/2006 teatavate *fluoritud kasvuhoonegaaside kohta*,⁽⁴⁾ ning direktiivi 2006/40/EÜ, mis käsitleb *mootorsõidukite kliimaseadmetest pärit heitkoguseid*⁽⁵⁾ ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 70/156/EMÜ.⁽⁶⁾

24. augustil võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „*Ühenduse strateegia rakendamine autode süsinikdioksiidi heitmete vähendamiseks: kuues iga-aastane teatis strateegia tõhususe kohta*”.⁽⁷⁾ Teatises käsitletakse 2004. aastal teostatud seiret ning samal aastal algatatud uuringuid.

(1) KOM(2006) 70.

(2) Säästva arengu ja Lissaboni strateegiaid käsitletakse üksikasjalikumalt käesoleva aruande II peatüki 1. jaos.

(3) KOM(2006) 40.

(4) ELT L 161, 14.6.2006.

(5) ELT L 161, 14.6.2006.

(6) EÜT L 42, 23.2.1970.

(7) KOM(2006) 463.

13. novembril võttis komisjon vastu teatise „*Ülemaailmse süsinikuturu väljaarendamine*”.⁽¹⁾ Vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem,⁽²⁾ artiklile 30 koostatud aruandes rõhutatakse sellise turu loomise olulisust kliimamuutuse vastu võitlemise peamise meetmena ning loetletakse mitu ümberhindamist vajavat strateegilist aspekti, nagu näiteks süsteemi kohaldamise kontrollimine suuniste väljatöötamise kaudu.

11. detsembril võttis komisjon vastu ettepaneku direktiivi kohta, mille eesmärk on lisada lennutegevus alates 2011. aastast Euroopa Liidu saastekvootidega kauplemise süsteemi.⁽³⁾

Bioloogiline mitmekesisus ja loodus

22. mail võttis komisjon vastu teatise „*Bioloogilise mitmekesisuse hävimise peatamine 2010. aastaks ja pärast seda: säästvad ökosüsteemi teenused inimeste hüvanguks*”.⁽⁴⁾ Teatises määratleb komisjon poliitilise strateegia bioloogilise mitmekesisuse vähendamise peatamiseks 2010. aastaks. Komisjon kirjeldab nelja olulist tegevusvaldkonda: bioloogiline mitmekesisus Euroopa Liidus; Euroopa Liit ja bioloogiline mitmekesisus maailmas; bioloogiline mitmekesisus ja kliimamuutus; teadlikkuse tõstmine. Nendes tegevusvaldkondades välja pakutud esmatähtsad eesmärgid on järgmised: elupaikade ja kõige olulisemate liikide kaitse ning maapiirkondi kõige laiemas tähenduses ja merekeskkonda käsitlevad meetmed.

22. septembril võttis komisjon vastu teatise „*Mullakaitse teemastrateegia*”⁽⁵⁾ koos vastava direktiivi ettepanekuga.⁽⁶⁾ Esmakordselt käsitleb komisjon mullakaitse problemaatikat üldise ja üksikasjaliku strateegia raames, kirjeldades täpselt kõige tõsisemaid mulda kui eluliselt vajalikku taastumatut loodusvara varitsevaid ohtusid. Direktiivi ettepanekuga esitatakse lisaks mullakaitsega seotud konkreetsete meetmed ja algatused.

9. märtsil võttis komisjon vastu aruande *geneetiliselt muundatud, tavapäraste ja mahepõllukultuuride samaaegset viljelemist käsitlevate riiklike meetmete rakendamise kohta*.⁽⁷⁾ Tegemist on faktilise analüüsiga, milles samaaegset viljelemist käsitlevaid riiklike meetmeid võrreldakse komisjoni sama teemat käsitlevas soovitus 2003/556/EÜ⁽⁸⁾ esitatud põhimõtetega.

(1) KOM(2006) 676.

(2) ELT L 275, 25.10.2003.

(3) KOM(2006) 818.

(4) KOM(2006) 216.

(5) KOM(2006) 231.

(6) KOM(2006) 232.

(7) KOM(2006) 104.

(8) ELT L 189, 29.7.2003.

14. juunil võttis komisjon vastu direktiivi ettepaneku *geneetiliselt muundatud mikroorganismide suletud keskkonnas kasutamise kohta*,⁽¹⁾ mis koodifitseerib nõukogu direktiivi 90/219/EMÜ.⁽²⁾ Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ⁽³⁾ võttis komisjon lisaks vastu ka otsused või esitas nõukogule ettepanekud otsuse kohta, milles käsitletakse teatavate geneetiliselt muundatud toodete (mais, raps, nelk) turuleviimist või vastupidi, selliste toodete (mais) kasutamise ja müümise esialgset keeldu.

LIFE

24. mail võttis komisjon vastu *keskkonna rahastamisvahendit (LIFE+)*⁽⁴⁾ käsitleva määruse muudetud ettepaneku, millele eelnes 17. mai institutsioonidevaheline kokkulepe 2007.–2013. aastate finantsraamistiku kohta.⁽⁵⁾ Selle alusel jätkati seadusandlikku tööd.

Keskkond, tervis ja elukvaliteet

12. juulil võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „*Pestitsiidide säästva kasutamise temaatiline strateegia*“⁽⁶⁾ ning *direktiivi ettepaneku*, millega kehtestatakse *ühenduse tegevusraamistik* sellel eesmärgil.⁽⁷⁾ Komisjon soovib vähendada pestitsiidide mõju inimeste tervisele ja keskkonnale, saavutada pestitsiidide säästvat kasutamist ning mõistlikult vähendada riske ja pestitsiidide kasutamist taimekaitse vajadusi silmas pidades. Selleks pakub komisjon liikmesriikidele välja rea meetmeid.

18. jaanuaril kirjutasid Euroopa Parlament ja nõukogu alla määrusele (EÜ) nr 166/2006, mis käsitleb *Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri* loomist,⁽⁸⁾ mille eesmärk on lihtsustada avalikkuse juurdepääsu keskkonnateabele.

18. juulil viisid Euroopa Parlament ja nõukogu Stockholmi 1979. aasta piiriülese õhusaaste kauglevi konventsiooni ja selle lisaprotokolli rakendamise raames sisse muudatused⁽⁹⁾ *püsivaid orgaanilisi saasteaineid (POS)* käsitlevasse õigusakti.

21. veebruaril võttis komisjon vastu direktiivi ettepaneku, millega muudetakse direktiivi 76/769/EMÜ⁽¹⁰⁾ seoses *teatavate elavhõbedat sisaldavate mõõteseadmete turustamise piirangutega*⁽¹¹⁾ ja mille eesmärk on kehtestada ühtsed reeglid nende mõõteseadmete ringluseks siseturul.

(1) KOM(2006) 286.

(2) EÜT L 117, 8.5.1990.

(3) EÜT L 106, 17.4.2001.

(4) KOM(2006) 239.

(5) Vt käesoleva aruande I peatükk.

(6) KOM(2006) 372.

(7) KOM(2006) 373.

(8) ELT L 33, 4.2.2006.

(9) Määrus (EÜ) nr 1195/2006 (ELT L 217, 8.8.2006).

(10) EÜT L 262, 27.9.1976.

(11) KOM(2006) 69.

26. oktoobril võttis komisjon vastu määruse ettepaneku *metallilise elavhõbeda ekspordi keelustamise ja turvalise ladustamise* kohta.⁽¹⁾

30. mail tegi komisjon nõukogule ettepaneku sõlmida *Rotterdami konventsioon eelteavitamisel põhineva nõusolekumenetluse kohta teatavate ohtlike kemikaalide ja pestitsiidide puhul rahvusvahelises kaubanduses*.⁽²⁾

30. novembril võttis komisjon vastu aruande määruse (EÜ) nr 304/2003 (ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta) toimimise kohta⁽³⁾ ning määruse ettepaneku *ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta*.⁽⁴⁾

11. detsembril võttis komisjon vastu ettepaneku määruse kohta, mis käsitleb *taimekaitsevahendite statistikat*.⁽⁵⁾ Need andmed on selliste toodetega tervisele ja keskkonnale kaasnevate ohtude hindamiseks esmatähtsad.

Pärast Euroopa Parlamendis toimunud esimese lugemise hääletust võttis nõukogu 23. oktoobril vastu poliitilise kokkuleppe *õhukvaliteedi direktiivi*⁽⁶⁾ ettepaneku kohta.

Veekaitse valdkonnas kirjutasid Euroopa Parlament ja nõukogu 15. veebruaril alla järgmistele õigusaktidele:

- direktiiv 2006/7/EÜ, mis käsitleb *suplusvee kvaliteedi juhtimist*.⁽⁷⁾ Selles ajakohastatakse varasemaid õigusakte ning seatakse eesmärgiks vähendada riske suplejate tervisele, keskendudes kõige olulisematele näitajatele, iseäranis soole enterokokkidele ja *Escherischia coli*le;
- direktiiv 2006/11/EÜ *teatavate ühenduse veekeskonda lastavate ohtlike ainete põhjustatava saaste kohta*.⁽⁸⁾ Tegu on kodifitseeritud versiooniga, mis asendab direktiivi 76/464/EMÜ⁽⁹⁾ ilma sisuliste muudatusteta.

Komisjon omalt poolt võttis 12. mail vastu *direktiivi ettepaneku karpide elukeskkonna vee nõutava kvaliteedi* kohta,⁽¹⁰⁾ mille eesmärk on kodifitseerida direktiiv 79/923/EMÜ.⁽¹¹⁾ Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid kõnealuse direktiivi vastu 12. detsembril.⁽¹²⁾ 17. juulil võttis komisjon vastu:

(1) KOM(2006) 636.

(2) KOM(2006) 250.

(3) KOM(2006) 747.

(4) KOM(2006) 745.

(5) KOM(2006) 778.

(6) KOM(2005) 447.

(7) ELT L 64, 4.3.2006.

(8) ELT L 64, 4.3.2006.

(9) EÜT L 129, 18.5.1976.

(10) KOM(2006) 205.

(11) EÜT L 281, 10.11.1979.

(12) Direktiiv 2006/113/EÜ (ELT L 376, 27.12.2006).

- direktiivi ettepaneku, mis käsitleb *keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas* ⁽¹⁾ ning millega muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ. ⁽²⁾ Selle eesmärk on parandada ennetusmeetmeid ning vähendada või likvideerida inimtegevusest tekkivaid keemilise reostuse allikaid (põllumajandus, tööstus, jäätmete põletamine ja/või ulakaadamine);
- teatise „*Euroopa Liidu pinnaveekogude keemilise saastuse kompleksne vältimine ja kontroll*”. ⁽³⁾ Komisjon soovib kehtestada vee jaoks keskkonnakvaliteedi standardid ja määratleb selleks selgesõnalised, ambitsioonikad ning jätkusuutlikud eesmärgid seoses eritähelpanu nõudvate („prioriteetsete”) pinnavees sisalduvate ainetega.

Komisjoni poolt 2005. aastal muudetud direktiivi ettepaneku, ⁽⁴⁾ milles käsitletakse *põhjavee kaitset reostuse eest*, põhjal jõuti 17. oktoobril Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelises lepituskomitees ühise tekstini. Seejärel kiitis kõnealuse ühise teksti 11. detsembril ametlikult heaks ka nõukogu ning 12. detsembril Euroopa Parlament. Vastuvõetud direktiivis ⁽⁵⁾ käsitletakse hindamiskriteeriumide ja saasteainete piirväärtuste kehtestamise teel põhjavee kaitse tugevdamist, tasakaalustades ühtlasi lähimuspõhimõttest lähtudes ühenduse ja riiklike ametivõimude volitusi.

Merereostus

22. detsembril esitas komisjon teatise, mis käsitleb juhusliku või tahtliku merereostuse alase koostöö korda alates 2007. aastast. ⁽⁶⁾

REACH

Teavet *kemikaalide registreerimise, hindamise, autoriseerimise ja piiramise (REACH)* kohta käsitletakse käesoleva aruande II peatüki 2. jaos punktis „Tootepoliitika”.

Loodusvarad ja jäätmed

25. jaanuaril võttis komisjon 2007.–2013. aastate finantsperspektiivi raames vastu teatise „*Välistegevus: keskkonda ning loodusvarade, sealhulgas energiaressursside säästvat majandamist käsitlev teemaprogramm*”. ⁽⁷⁾ Komisjoni eesmärk on välistegevuse ühtse programmi abil rõhutada arengu- ja muu välispoliitika keskkonnamõõtme tähtsust ning aidata kaasa Euroopa Liidu keskkonna- ja energiapoliitika edendamisele välismaal.

⁽¹⁾ KOM(2006) 397.

⁽²⁾ EÜT L 327, 22.12.2000.

⁽³⁾ KOM(2006) 398.

⁽⁴⁾ KOM(2005) 282.

⁽⁵⁾ Direktiiv 2006/118/EÜ (ELT L 372, 27.12.2006).

⁽⁶⁾ KOM(2006) 863.

⁽⁷⁾ KOM(2006) 20.

15. märtsil kirjutasid Euroopa Parlament ja nõukogu alla direktiivile 2006/21/EÜ *kaevandustööstuse jäätmete käitlemise kohta*,⁽¹⁾ mille eesmärk on tagada keskkonnasäästlik ja inimeste tervist mittekahjustav majandamine. 5. aprillil võtsid nad vastu direktiivi 2006/12/EÜ *jäätmete kohta*,⁽²⁾ millega kodifitseeritakse direktiiv 75/442/EMÜ.⁽³⁾ Komisjon omalt poolt näitab oma 19. juuli *aruandes jäätmeid käsitlevate ühenduse õigusaktide rakendamise kohta ajavahemikul 2001–2003*,⁽⁴⁾ et vaatamata pidevatele uutele edusammudele ei saa nende õigusaktide rakendamist mitte alati pidada rahuldavaks.

14. juunil kirjutasid Euroopa Parlament ja nõukogu alla määrusele (EÜ) nr 1013/2006 *jäätmesaadetiste kohta*,⁽⁵⁾ mille eesmärk on tugevdada, lihtsustada ja täpsustada jäätmesaadetiste praegust kontrollimenetlust ning asendada alates 12. juulist 2007 määrus (EMÜ) nr 259/93.⁽⁶⁾

6. septembril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu *direktiivi 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid* ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ.⁽⁷⁾ Selle direktiivi eesmärk on minimeerida patareide ja akude negatiivseid keskkonnamõjusid, kehtestades samas teatavad tingimused siseturu nõuetekohaseks toimimiseks.

27. juunil võttis nõukogu vastu järeldused seoses komisjoni teatisega *jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu temaatilise strateegia* ⁽⁸⁾ kohta.

23. oktoobril võttis nõukogu vastu järeldused seoses komisjoni teatisega *loodusvarade säästva kasutamise temaatilise strateegia* ⁽⁹⁾ kohta.

6. detsembril võttis komisjon vastu *aruande, mis käsitles direktiivi 94/62/EÜ (pakendite ja pakendijäätmete kohta) rakendamist* ning selle direktiivi mõjusid keskkonnale ja siseturu nõuetekohasele toimimisele.⁽¹⁰⁾ Aruande kokkuvõttest nähtub, et ringlussevõttu ja taaskasutamist käsitleva direktiivi eesmärgid on asjakohased ning et esialgu tuleb need muutmata kujul säilitada, eriti seoses mitmele liikmesriigile antud pika üleminekuajaga (millest mõni lõpeb aastal 2015).

(1) ELT L 102, 11.4.2006.

(2) ELT L 114, 27.4.2006.

(3) EÜT L 78, 26.3.1991.

(4) KOM(2006) 406.

(5) ELT L 190, 12.7.2006.

(6) EÜT L 30, 6.2.1993.

(7) ELT L 266, 26.9.2006.

(8) KOM(2005) 666.

(9) KOM(2005) 670.

(10) KOM(2006) 767.

Tsiviilkaitse ja võitlus katastroofidega

Teavet tsiviilkaitse ja katastroofidega võitlemise kohta käsitletakse käesoleva aruande IV peatüki 2. jaos.

Ülemaailmne keskkond ja rahvusvaheline mõõde

4. septembril võttis komisjon vastu teatise „*Vahemere keskkonnastrateegia loomine*”.⁽¹⁾ Selles esitatakse Vahemere partneritega tehtava koostöö põhisuunad ning tutvustatakse Vahemere reostuse vähendamise algatust (Horizon 2020).

Komisjonil oli põhiroll 2006. aastal *kemikaalide kasutamise rahvusvahelise strateegilise lähenemisviisi (SAICM)* algatamisel. Selle lähenemisviisi, mis töötati välja ja arutati läbi suure hulga enam kui 140 riigist pärit asjaomase osapoolega, sai Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Keskkonnaprogrammi nõukogu lõpuks vastu võtta veebruaris Dubais. SAICM püüdleb selle poole, et kemikaalide majandamine kogu planeedil aitaks saavutada 2002. aasta maailma säästva arengu tippkohtumisel määratletud eesmärgi, „et aastaks 2020 toodetakse ja kasutatakse kemikaale selliselt, et väheneks inimeste tervisele ja keskkonnale avalduv ebasoovitav mõju.” Euroopa Liit toetab tugevalt SAICMi ning kavatab väga aktiivselt toetada ka ülemaailmse tegevuskava elluviimist, milles nähakse ette ligi 300 erinevat meetet, et aidata maailma riikidel seda eesmärgi saavutada. Iseäranis aitab Euroopa Liidul SAICMi eesmärke saavutada vastu võetav keemiatoteid käsitlev ühenduse uus määrus (REACH).

Keskkonnateabe kättesaadavus ja avalikkuse osalemine

26. juunil tegi komisjon ettepaneku⁽²⁾ kiita ühenduse nimel heaks *keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni muudatus*. Selle muudatuse eesmärk on täpsustada poolte kohustusi seoses avalikkuse osalemisega geneetiliselt muundatud organisme käsitlevate otsuste tegemisel. 1998. aastal allkirjastatud Århusi konventsiooni kiitis ühendus heaks 2005. aasta alguses. 6. septembril allkirjastasid Euroopa Parlament ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1367/2006 Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes⁽³⁾ ning seda kohaldatakse alates 28. juunist 2007.

Direktiivi, *millega rajatakse ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE)*,⁽⁴⁾ ettepaneku põhjal jõuti 21. oktoobril Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelises lepituskomitees ühise tekstini. Kuuendas keskkonnaalases tegevusprogrammis

⁽¹⁾ KOM(2006) 475.

⁽²⁾ KOM(2006) 338.

⁽³⁾ ELT L 264, 25.9.2006.

⁽⁴⁾ KOM(2004) 516.

esitatud visiooni kohaselt peab INSPIREst saama põhiline kontrolli- ning geograafilise ja keskkonnavalase teabe vahend.

Põllumajandus ja maaelu areng

Märkused ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) kohta

Kooskõlas Euroopa Ülemkogus 2005. aasta detsembris saavutatud ja 17. mai institutsioonidevahelise kokkuleppega täpsustatud ühise seisukohaga *finantsperspektiivi kohta aastateks 2007–2013* ⁽¹⁾ esitas komisjon 24. mail ettepaneku määruse kohta, ⁽²⁾ milles sätestatakse määrusega (EÜ) nr 1782/2003 ettenähtud *otsetoetuste vabatahtliku ümbersuunamise* eeskirjad. Komisjon täpsustab vabatahtliku ümbersuunamise ja maaelu arengu fondi kasutamise korra. Liikmesriigid teatavad komisjonile nende poolt ajavahemikuks 2007–2012 kavandatud vabatahtlike ümbersuunamiste määra.

30. jaanuaril võttis nõukogu vastu määruse, millega sätestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu *äärepoolseimate piirkondade* jaoks. ⁽³⁾ Selles määruses sätestatakse POSEI süsteemi reform, mille kohaselt peab iga vastav liikmesriik esitama üldkava, mis koosneb prognoositavast tarnebilansist ja kõnealustes äärepoolseimates piirkondades kohaliku toodangu soodustamiseks võetavatest toetusmeetmetest.

18. septembril võttis nõukogu vastu määruse, ⁽⁴⁾ millega sätestatakse erimeetmed *Egeuse mere väikesaarte* põllumajanduse toetamiseks. Need meetmed peaksid parandama Egeuse meres asuvate väikeste saarte kõrvalisest asukohast ning saarelisest asendist tingitud rasket olukorda.

22. septembril nõukogule esitatud aruandes ⁽⁵⁾ teeb komisjon ettepaneku *laiendada energiakultuuride toetuskava kõigile uutele liikmesriikidele*. Komisjon leiab, et põllumeestele selle süsteemi ligitõmbavamaks muutmiseks on vaja seda lihtsustada. Aruandele lisatud määruse ettepanek hõlmab ka ühtse toetuskava lihtsustamist ning uute liikmesriikide jaoks ühtse pindalatoetuse kava (lihtsustatud otsetoetuskava) võimaliku kohaldamise tähtaja pikendamist kuni aastani 2010.

Toiduabi puudust kannatavatele kodanikele

4. aprilli resolutsioonis juhib Euroopa Parlament komisjoni tähelepanu ühtse põllumajanduspoliitika reformide tagajärgedele seoses heategevusasutuste varusta-

⁽¹⁾ Vt käesoleva aruande I peatükk.

⁽²⁾ KOM(2006) 241.

⁽³⁾ Määrus (EÜ) nr 247/2006 (ELT L 42, 14.2.2006). Vt ka käesoleva peatüki 1. jao punkt „Äärepoolseimad piirkonnad“.

⁽⁴⁾ Määrus (EÜ) nr 1405/2006 (ELT L 265, 26.9.2006).

⁽⁵⁾ KOM(2006) 500.

misega. Parlament väljendab muret, et kuna ühenduse riiklikud sekkumisvarud lakkaksid jätkusuutlikul moel füüsiliselt olemast, kaoks ka Euroopa *toiduabiprogrammi puudust kannatavatele kodanikele (PEAD)* õiguslik alus. Parlament soovib PEAD programmi säilitamist mitmeaastase eelarveeraldise vastuvõtmise teel ning selle laiendamist sea- ja linnuliha- ning munasektoris.

Maaelu areng

Kooskõlas *finantsperspektiiviga aastateks 2007–2013* ja institutsioonidevahelise kokkuleppega eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta⁽¹⁾ kinnitas nõukogu 19. juunil ajavahemikuks 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013 *Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi* kaudu maaelu arenguks antava ühenduse toetuse suuruseks 69,75 miljardit eurot koos jaotusega aastate lõikes. Nõukogu määras lähenemiseesmärgi alusel abikõlblikele piirkondadele⁽²⁾ minimaalselt 27,699 miljardit eurot. 19. detsembril võttis nõukogu vastu kaks uut määrust, mis täiendavad kõnealust abi.⁽³⁾

20. veebruaril võeti vastu otsus⁽⁴⁾ *ühenduse maaelu arengu strateegiasuuniste kohta (programmiperiood 2007–2013)*, mis määratleb kolm põhilist valdkonda: *põllumajandus- ja toiduainesektori majandus, keskkond ning maapiirkondade majandus ja elanikkond* laiemalt. Maaelu arengustrateegiate ja -programmide uus põlvkond koondatakse ümber nelja telje, nimelt:

- 1. telg – põllumajandus- ja metsandussektori konkurentsivõime parandamine;
- 2. telg – keskkonna ja paikkonna parandamine;
- 3. telg – maapiirkondade elukvaliteet ja maamajanduse mitmekesistamine;
- 4. telg – Leader.

19. juunil sõlmis nõukogu ühenduse nimel *Alpi konventsiooni protokoll* mägipiirkondade *põllumajanduse* kohta. Alpi konventsioon⁽⁵⁾ ning selle protokoll moodustavad õigusliku instrumendi, mis võimaldab ühendusel ühtses piiriülese strateegia raamistikus säilitada mägiapiirkonnas keskkonnasäästlikku ja Alpidele kohandatud põllumajandust.

Ühine turukorraldus

20. septembril⁽⁶⁾ esitas komisjon määruse ettepaneku *banaanisektori* kohta, millega muudetakse ühist turukorraldust põhjalikult vastavalt kolmele eesmärgile:

(1) Vt käesoleva aruande I peatükk.

(2) Otsus 2006/493/EÜ (ELT L 195, 15.7.2006).

(3) Määrus (EÜ) nr 1944/2006 (ELT L 367, 22.12.2006) ja määrus (EÜ) nr 2012/2006 (ELT L 384, 29.12.2006).

(4) Otsus 2006/144/EÜ (ELT L 55, 25.2.2006).

(5) Alpi konventsioon, mille ühendus ratifitseeris 26. veebruaril 1996.

(6) KOM(2006) 489.

- tagada põllumajanduses hõivatud rahvastikuosale rahuldav elatustase, stabiliseerides samas riiklikke kulutusi;
- kooskõlastada toetuste süsteem ühise põllumajanduspoliitika peamiste põhimõtetega ning Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirjadega;
- võtta arvesse tootmispiirkondade eripära.

Peamiste muudatuste hulgas on ka põhjalikud abikava ümberkorraldused eelarvevahendite ülekandmise teel kõrvalisele asukohale ning saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programmile (POSEI), eesmärgiga muuta see programm peamiseks banaanitootjate abimeetmeks *äärepoolseimates piirkondades*. Nende piirkondade puhul suureneks POSEI finantstoetuste maht 278,8 miljoni euro võrra aastas. Ühtse toetuskavaga hõlmataks ka äärepoolseimatest piirkondadest välja jäävad banaanikasvatuspriirkonnad ning need peaksid saama toetust 1,2 miljoni euro ulatuses. Küprosele eraldatakse lisaelarve raames 3,4 miljonit eurot, korrigeerides seda vastavalt uute liikmesriikide suhtes kohaldatavale juurdekasvukavale. Nõukogu võttis vastava määruse vastu 19. detsembril.⁽¹⁾

Lindude gripi levik Euroopa Liidus on arvestataval määral mõjutanud linnuliha tarbimist. 25. aprillil⁽²⁾ võeti vastu muudatused *muna- ja kodulinnulihasektorite* ühist turukorraldust käsitlevates õigusaktides, et liikmesriikide nõudmisel oleks turgude toetamiseks võimalik võtta erakorralisi meetmeid. Kõnealuse erandi eesmärk on võtta arvesse tõsiseid turuhäireid, mis on otseselt tingitud tarbijate usalduse kaotusest seoses ohuga inimeste või loomade tervisele.

19. juunil võttis nõukogu vastu määruse, millega lihtsustatakse *munade* turustusnorme.⁽³⁾ Normid jagunevad kahte kvaliteediklassi: kvaliteediklassi A kuuluvad otseselt inimtoiduks mõeldud värsked munad, kvaliteediklassi B kuuluvaid mune kasutatakse toiduainete- või muus tööstuses.

20. veebruaril kiideti heaks suhkrosektori turgude ühise korralduse reform.⁽⁴⁾ Sellega nähakse ette suhkru hinna langust kokku 36% ajavahemikul 2006/2007 kuni 2009/2010 ning alates 2006/2007. aastast hindade alanemist 60% ulatuses kompenseerivat otsetoetust tootjatele. Sektori restruktureerimise soodustamiseks eraldatakse toetust vabrikutele, kes tootmise nelja turustusaasta vältel lõpetavad. Kaitsemeetet (kaubandussoodustuste peatamine või ajutine äravõtmine) kohaldatakse siis, kui alates 2008/2009. turustusaastast suhkru import algatusest „Kõik peale relvade“ kasu saavast kolmandast riigist⁽⁵⁾ kasvab eelneva aastaga võrreldes enam kui 25%. Lisaks oli kaheksateistkümnele Euroopa Liitu suhkrut eksportivale AKV riigile (Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riigid) 2006. aastal ette nähtud 40 miljonit eurot

(1) Määrus (EÜ) nr 2013/2006 (ELT L 384, 29.12.2006).

(2) Määrus (EÜ) nr 679/2006 (ELT L 119, 4.5.2006).

(3) Määrus (EÜ) nr 1028/2006 (ELT L 186, 7.7.2006).

(4) Määrused (EÜ) nr 318/2006, (EÜ) nr 319/2006 ja (EÜ) nr 320/2006 (ELT L 58, 28.2.2006).

(5) Määrus (EÜ) nr 416/2001 (EÜT L 60, 1.3.2001).

rahalist kompensatsiooni.⁽¹⁾ Suhkru sooduslepingute muutmise eesmärgil sõlmis nõukogu 13. novembril Euroopa ühenduste ja Horvaatia vahelise stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingu protokoll. ⁽²⁾

Komisjon hindas *veinituru* ühist korraldust Euroopa ja rahvusvahelistel turgudel valitsevat olukorda silmas pidades ning avaldas 22. juunil vastava teatise,⁽³⁾ eesmärgiga avada ametlikult arutelu kõigi asjaomaste osapoolte ja Euroopa institutsioonide vahel esitamaks õigusaktide ettepanekuid eelkõige selleks, et:

- suurendada ELi veinitootjate konkurentsivõimet, tugevdada ELi kvaliteetveinide kui maailma parimate veinide mainet, võita tagasi vanad turud ja leida uued nii ELis kui ka mujal maailmas;
- luua veinisektorit hõlmav süsteem, mille aluseks on selged, lihtsad ja tõhusad eeskirjad, millega tagatakse pakkumise ja nõudluse tasakaal;
- luua veinisektorit hõlmav süsteem, millega säilitatakse ELi veinitootmise parimad traditsioonid, tugevdatakse mitmete maapiirkondade sotsiaalset struktuuri ja tagatakse keskkonnasõbralik tootmine.

Detsembrikuu istungitel esitasid komisjoni teatise kohta arvamuse vastavalt Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee.

18. detsembril tegi komisjon ettepaneku vaadata läbi kakskümmend üks valdkondlikku määrust, mis käsitlevad ühist turukorraldust, ja koondada need õigusraamistiku ühtlustamiseks ja lihtsustamiseks ühte määrusesse, ilma et see muudaks nimetatud määruste aluspõhimõtete poliitilist suundumust.⁽⁴⁾

Põllumajandustoodete kvaliteet

20. märtsil⁽⁵⁾ muudeti muudeti *kvaliteetseid põllumajandustooteid* käsitlevaid eeskirju, et parandada registreerimise korda, lihtsustada menetlusi ning täpsustada liikmesriikide rolli.

Mitmed Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide ning ka teiste asjaomaste isikute poolt esitatud ettepanekud avaldavad komisjonile survet vaadata üle põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika.

(1) Määrus (EÜ) nr 266/2006 (ELT L 50, 21.2.2006).

(2) Otsus 2006/882/EÜ (ELT L 341, 7.12.2006).

(3) KOM (2006) 319.

(4) KOM(2006) 822.

(5) Määrus (EÜ) nr 509/2006 (ELT L 93, 31.3.2006).

Metsastrateegia

15. juunil esitas komisjon *Euroopa Liidu metsanduse tegevuskava (2007–2011)*,⁽¹⁾ mis sisaldab kokku kaheksateist olulist meetet, mida komisjon kavatseb koos liikmesriikidega ellu viia ning mis toetavad nelja eesmärki:

- pikaajalise konkurentsivõime tagamine;
- keskkonna parandamine ja kaitse;
- elukvaliteedi parandamine;
- kooskõlastamise ja teabevahetuse soodustamine.

19. juuni nõukogu istungil toetas valdav enamik liikmesriikide delegatsioone nii neid eesmärke kui ka väljapakutud meetmeid.

Põllumajanduse keskkonnapoliitika näitajad

15. septembri teatises „*Põllumajanduse keskkonnapoliitika näitajate arendamine keskkonnaküsimuste ühisesse põllumajanduspoliitikasse kaasamise seireks*“⁽²⁾ tegi komisjon kokkuvõtte nende näitajate arendamisel tehtud edusammudest ning määras kindlaks peamised väljakutsed ja prioriteetsed meetmed edaspidiseks. Komisjon teeb ettepaneku:

- koondada piiratud hulk näitajaid, ajakohastades vastavaid andmekogusid ning laiendades neid uutele liikmesriikidele;
- kõrvaldada puudused, mis praegu piiravad teatavate näitajate teavitavat potentsiaali;
- luua näitajate haldamiseks Eurostati egiidi all ja tihedas koostöös liikmesriikide pädevate asutustega püsiv ja stabiilne süsteem.

Mahepõllumajandus

Mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete impordiga seotud märgistamist käsitleva määruse võttis nõukogu vastu 21. detsembril.⁽³⁾ Sellega muudetakse määruse (EMÜ) nr 2092/91 artiklit 11 ning antakse võimalus importida Euroopa Liitu kas selliseid mahepõllumajanduslikke tooteid, mis pärinevad kolmandatest riikidest, mille eeskirju käsitletakse samaväärsetena (varasema sätte säilitamine), või vastava tunnustuse saanud kontrolliasutuste poolt kontrollitud kolmandate riikide turuosalistelt pärinevaid tooteid (uus säte). Lisaks samaväärsuspõhimõttele sätestatakse uues määruses vahetu juurdepääsuõigus Euroopa turule neile mahe-

(1) KOM (2006) 302.

(2) KOM(2006) 508.

(3) Määrus (EÜ) nr 1991/2006 (ELT L 411, 30.12.2006).

põllumajanduslike toodete tootjatele ja töötlejatele, kes vastavad täpselt määruses (EÜ) nr 2092/91 sätestatud nõuetele.

Kalandus ja merestrateegia

Kalanduspoliitika suundumused

9. märtsil võttis komisjon vastu teatise *kalapüügisektori majandusliku olukorra parandamise* kohta.⁽¹⁾ Selles analüüsitakse mitmele Euroopa kalalaevastikule tekkinud majandusraskuste põhjuseid ning esitatakse rida meetmeid selle olukorraga toimetulekuks. Selles kirjeldatakse teavat päästmis- ja ümberkorraldusabi, mida liikmesriigid võivad kohanemiskeskustesse sattunud ettevõtetele kindla majandusliku aluse taastamiseks anda. Lisaks huvitatakse selles pikaajalistest meetmetest, mis on vajalikud Euroopa kalandussektori kui terviku kasumlikkuse jätkusuutliku taastamise soodustamiseks.

22. mail võttis nõukogu vastu määruse, millega kehtestatakse ühenduse *finantsmeetmed ühise kalanduspoliitika rakendamiseks ja mereõiguse valdkonnas*.⁽²⁾ Ettenähtud meetmed hõlmavad eelkõige järgmisi valdkondi: kontroll ja rakendamine, kaitsemeetmed, andmete kogumine, teadusalaste nõuannete parandamine, juhtimine, rahvusvahelised suhted ja mereõigus.

24. mail võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „*Konsulteerimise parandamine ühenduse kalanduse juhtimisel*“.⁽³⁾ Komisjon kavandab Euroopa Ühenduse kalastamisvõimaluste väljatöötamiseks ja vastuvõtmiseks teistsugust meetodit. Eesmärk on tõhustada sidusrühmadega peetavaid konsultatsioone, võimaldades komisjonil esitada ettepanekud teatavate kalavarude kohta aasta alguses ning alustada arutelusid muude kalavarude kohta varem.

22. juunil võttis komisjon vastu määruse projekti,⁽⁴⁾ mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist *vähese tähtsusega abi* suhtes kalandussektoris ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1860/2004. Kogemus näitab, et praegune vähese tähtsusega abi ülemmäär on kalandussektori jaoks liiga madal, eriti kuna Euroopa Liidu kalandusettevõtete keskmine käive on põllumajandusettevõtete omast suurem; sellele lisandub asjaolu, et erinevalt ühise põllumajanduspoliitika teatavatest sektoritest ei saa kalandussektor otseseid sissetulekutoetusi.

4. juulil esitas komisjon teatise pealkirjaga „*Säästva lähenemiseviisi rakendamine ELi kalanduses maksimaalse jätkusuutliku saagikuse kaudu*“.⁽⁵⁾ Teatistes pakutakse välja uus

⁽¹⁾ KOM(2006) 103.

⁽²⁾ Määrus (EÜ) nr 861/2006 (ELT L 160, 14.6.2006).

⁽³⁾ KOM(2006) 246 (ELT C 176, 28.7.2006).

⁽⁴⁾ ELT C 276, 14.11.2006.

⁽⁵⁾ KOM(2006) 360.

suund ühenduse kalavarude haldamiseks, keskendades selle pikaajalises plaanis Euroopa mere elusressursside potentsiaali võimalikult tõhusale kasutamisele, ilma et see ohustaks nende kasutamist tulevaste põlvkondade poolt. Komisjoni kinnitusel on tegevuskava täielikult kooskõlas ühise kalanduspoliitika laiema eesmärgiga tagada vee elusressursside kasutamine säästvates majandus-, keskkonna- ning sotsiaalsetes tingimustes.

14. juulil võttis komisjon vastu teatise „*Liikmesriikide aruanded ühise kalanduspoliitika eeskirjade tõsiste rikkumiste kohta 2004. aastal*”,⁽¹⁾ mis esimest korda hõlmab ka uusi liikmesriike. Aruandest selgub, et liikmesriigid on komisjoni teavitanud 9660 tõsisest rikkumisest 2004. aastal. Võrreldes eelneva aasta vastava näitajaga (9502), on täheldatav mõningane juurdekasv. Kõige sagedasemate rikkumiste hulka kuuluvad ühelt poolt loata kalapüük ja teiselt poolt turustusnormidele mittevastavate kalatoodete ladustamine, töötlemine, turuleviimine ja vedu.

27. novembril võttis komisjon vastu nõukogu otsuse ettepaneku,⁽²⁾ millega muudetakse otsust 2004/585/EÜ, millega asutatakse ühise kalanduspoliitika raames *piirkondlikud nõuandekomisjonid*. Komisjon soovib neile praegu antavat rahalist abi suurendada. Selleks teeb komisjon ettepaneku määratleda piirkondlikud nõuandekomisjonid Euroopa Liidu üldistes huvides tegutsevate asutustena. Samuti tugevdatakse ettepaneku kohase muudatusega kõnealuseid nõuandekomisjone ning tagatakse neile iga-aastane stabiilne toetus ühenduse eelarvest.

Euroopa kalandusfondid

27. juunil võttis nõukogu vastu määruse *Euroopa Kalandusfondi (EKF) kohta ajavahemikuks 2007–2013*.⁽³⁾ Selle õigusakti, mis asendab olemasoleva määruse Kalanduse Arendusrahastu (FIFG) kohta,⁽⁴⁾ eesmärk on soodustada meetmete rakendamist, mille eesmärk on säästev kalastamine ning majandustegevuse mitmekesistamine kalastuspiirkonnas. Idee seisneb püügiintensiivsuse vähendamises varude taastumise võimaldamiseks ning kalastamisel ja vesiviljeluses ning ka töötlemisel ja turustamisel keskkonnasäästliku varustuse ja praktika kasutamise julgustamises. Määrus sisaldab ka sätteid kalandussektoris tööhõive vähendamisest enim mõjutatud piirkondade abistamiseks. Kõnealuseks perioodiks eraldati EKF-le 3,85 miljardit eurot (2004. aasta hindades).

(1) KOM(2006) 387.

(2) KOM(2006) 732.

(3) Määrus (EÜ) nr 1198/2006 (ELT L 223, 15.8.2006).

(4) Määrused (EMÜ) nr 2080/93 (EÜT L 193, 31.7.1993) ja (EÜ) nr 1263/1999 (EÜT L 161, 26.6.1999).

Turukorraldus

28. novembril muutis nõukogu määrust (EÜ) nr 104/2000 *kalandus- ja akvakultuuri-tooteturu ühise korralduse kohta*. Uus määrus⁽¹⁾ võimaldab kalandusturuga seonduvate kulude rahastamiseks kasutada uut *Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF)*.

19. detsembril kehtestas nõukogu kalandusaastaks 2007 *soovitushinnad ja ühenduse tootjahinnad* teatavatele kalandustoodetele.

Varude kaitse ja majandamine

Komisjon esitas 2006. aastal kõnealuses valdkonnas mitu ettepanekut eesmärgiga kaitsta loodusvarasid mitmeaastaste programmide kaudu. Komisjon võttis 8. märtsil vastu määruse ettepaneku, milles sätestatakse tehnilised meetmed teatavate siirdekalavarude kaitseks;⁽²⁾ 24. juulil määruse ettepaneku, millega kehtestatakse Läänemere tursavarude ja nende varude püügi mitmeaastane kava,⁽³⁾ ja 24. augustil määruse ettepaneku teatavate kalavarude püügivõimaluste ning tingimuste kohta.⁽⁴⁾ Viimatinimetatud määruse võttis nõukogu vastu 20. novembril.⁽⁵⁾

23. veebruaril võttis nõukogu vastu määruse, millega kehtestatakse Biskaia lahe merikeelevaru säästva kasutamise mitmeaastane kava,⁽⁶⁾ ning 1. juunil määruse põhjaputassuu ja heeringa osas.⁽⁷⁾

19. detsembril võttis nõukogu vastu määruse, millega kehtestatakse 2007. ja 2008. aastaks ühenduse kalalaevadele *püügivõimalused* seoses *teatavate süvamere kalavarudega*.⁽⁸⁾ 21. detsembril võttis nõukogu vastu määruse *elektroniliste logiraamatute kasutamise ja laevade kaugseire* kohta.⁽⁹⁾

Äärepoolseimad piirkonnad

7. novembril võttis nõukogu vastu määruse, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 639/2004 *ühenduse äärepoolseimates piirkondades registreeritud kalalaevastike haldamise kohta*.⁽¹⁰⁾ Võttes arvesse kalandussektori erilist struktuurilist, sotsiaalset ja majandusolukorda kõnealustes piirkondades ning õigusaktide väljatöötamise keerukust selles mitteametlikus sektoris, millel on mõnikord neis teatavates piirkondades oluline tähtsus, lisati nõukogu poolt vastu võetud määrusele Euroopa Kalandusfondi kohta (vt eespool) nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioon, milles käsitleti konkreetselt nende

(1) Määrus (EÜ) nr 1759/2006 (ELT L 335, 1.12.2006).

(2) KOM(2006) 100.

(3) KOM(2006) 411.

(4) KOM(2006) 461.

(5) Määrus (EÜ) nr 1782/2006 (ELT L 345, 8.12.2006).

(6) Määrus (EÜ) nr 388/2006 (ELT L 65, 7.3.2006).

(7) Määrus (EÜ) nr 941/2006 (ELT L 173, 27.6.2006).

(8) Määrus (EÜ) nr 2015/2006 (ELT L 384, 29.12.2006).

(9) Määrus (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 409, 30.12.2006).

(10) Määrus (EÜ) nr 1646/2006 (ELT L 309, 9.11.2006).

piirkondade laevastikke. Sellest tuleneb vajadus parandada kehtivat korda, eelkõige mõningate nende piirkondade kasuks lubatavate erandite pikendamise osas.

30. novembril tegi komisjon ettepaneku võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse Assooride, Madeira, Kanaari saarte ning Prantsuse departemangude Guajaana ja Réunioni teatavate kalandussaaduste turustamisel nende piirkondade kaugusest tulenevate *lisakulude hüvituskava* aastateks 2007–2013.⁽¹⁾ Tegemist on alates 1992. aastast kehtiva kava pikendamisega. Selle kava kaudu antakse äärepoolseimatele piirkondadele jätkuvalt rahalist abi nende kalandustoodete transpordiga seotud lisakulude katmiseks. Samuti võimaldab see kava ettevõtjatel oma tegevust planeerida, toetades otsustavalt ka sektori stabiilsust.

Kalanduslepingud kolmandate riikidega

2006. aastal alustas komisjon erinevate kolmandate riikidega mitmete kalanduslepingute ja protokollide osas uusi läbirääkimisi. Need uued kalandusvaldkonna partnerluslepingud on parim viis tagada varude säästlik kasutamine kõigi osapoolte huvides. Samuti on eesmärgiks tagada suurem sidusus ühenduse eri poliitikavaldkondade vahel. Sellised lepingu sõlmiti Seišellide, São Tomé ja Príncipe, Mauritania, Peruu, Saalomoni saarte ja Guinea-Bissauga. 22. juulil parafeeritud leping Mauritaaniaga on rahalises mõttes (516 miljonit Euroopa Liidu abi lepinguga kaetud kuue aasta jooksul) ning ühenduse laevade kalapüügivõimaluste osas kõige olulisem Euroopa Liidu sõlmitud kalandusleping.

Merepoliitika

Komisjon avaldas 7. juunil *roheline raamatu „Euroopa Liidu tulevase merenduspoliitika suunas: Euroopa seisukoht ookeanide ja merede küsimuses”,*⁽²⁾ algatades samas väga laiaulatusliku konsultatsioonimenetluse. Kodanikel palutakse avaldada arvamust merede ja ookeanide majandamise küsimustes. Arutelu tulemused aitavad komisjonil töötada välja uue kompleksse merepoliitika. Keskseim rohelistes raamatus esitatud küsimus on järgmine: kas Euroopa võib lubada merede ja ookeanide majandamist valdkonniti ja koordineerimatult või on saabunud aeg töötada välja tõeliselt kompleksne merepoliitika, mis võimaldaks nii merekeskkonna kaitset kui ka avaks senikasutamata võimalusi tööhõive suurenemiseks ja majanduskasvuks? Kui nii, siis kuidas edasi toimida? Roheline raamat rõhutab nende valdkondade koostoimet ja vastastikust sõltuvust, mis praegu tihti unarusse jäetakse.

⁽¹⁾ KOM(2006) 740.

⁽²⁾ KOM(2006) 275.

Kasulikud viidad

- Keskkonna peadirektooraat:
http://ec.europa.eu/environment/index_et.htm
- Säästev areng:
<http://ec.europa.eu/environment/eussd/>
- Kliimamuutused:
http://europa.eu/press_room/presspacks/climate/index_en.htm
http://ec.europa.eu/environment/climat/home_en.htm
- Kyoto protokoll:
<http://ec.europa.eu/environment/climat/kyoto.htm>
- Põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektooraat:
http://ec.europa.eu/agriculture/index_en.htm
- Kalandus- ja merendusajjade peadirektooraat:
http://ec.europa.eu/dgs/fisheries/index_en.htm

3. jagu

Ühiste väärtuste edendamine Euroopa Liidus

Põhiõiguste kaitsmine ja võitlus diskrimineerimisega

Konsulaarkaitse

28. novembril võttis komisjon vastu *roheline raamatu* teemal *Euroopa Liidu kodanike diplomaatiline ja konsulaarkaitse kolmandates riikides*.⁽¹⁾ Dokumendi eesmärk on käivitada laialdane avalik mõttevahetus selle üle, kuidas tugevdada ELi kodanike õigust diplomaatilisele ja konsulaarkaitsele, mis on sätestatud EÜ asutamislepingu artiklis 20 ja mis sisaldub ka Euroopa Liidu põhiõiguste hartas. See näeb ette, et igal liidu kodanikul on õigus, viibides kolmanda riigi territooriumil, kus ei ole esindatud liikmesriik, mille kodanik ta on, saada kaitset mis tahes teise liikmesriigi diplomaatilistelt ja konsulaarasutustelt samadel tingimustel kui selle teise liikmesriigi kodanikud. Selle avaliku konsultatsiooni tulemuste põhjal võtab komisjon 2007. aastal vastu konkreetsed algatused.

⁽¹⁾ KOM(2006) 712.

Euroopa Põhiõiguste Amet

2006. aastal jätkus seadusandlik töö seoses komisjoni 30. juunil 2005 sõnastatud ettepanekuga, ⁽¹⁾ milles soovitatakse luua *Euroopa Põhiõiguste Amet*, mis vahetab välja 1997. aastal rajatud Rassismi ja Ksenofoobia Euroopa Järelevalvekeskuse. 14. veebruaril avaldas oma seisukoha Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, kelle soovitusel võiksid institutsioonid kutsuda loodava ameti hindama uute kavandatavate õigusaktide või ühenduse poliitika vastavust 2000. aastal vastuvõetud Euroopa Liidu põhiõiguste hartale. 12. oktoobril andis ettepanekule soodsa hinnangu ka Euroopa Parlament, esitades küll mõned muudatusettepanekud, millest üks käsitleb samuti Euroopa õigusaktide läbivaatamist ja rakendamist põhiõigustest kinni pidades. Arutelud nõukogus lõppesid poliitilise kokkuleppe saavutamise 4. detsembril.

Võitlus diskrimineerimisega

Euroopa Parlament kutsus oma 18. jaanuari resolutsioonis võtma uusi meetmeid nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil, et võidelda *homofobia* ⁽²⁾ vastu. 15. juuni resolutsioonis avaldas parlament taas nõrdimust *rassismi ja homofobia puhangute sagenemise* üle Euroopas, osutades erinevatele hiljuti asetleidnud kuritegudele. Regioonide Komitee soovitas oma samal päeval avaldatud arvamuses tugevdada laienenud Euroopas *vähemuste kaitset ja diskrimineerimisvastast poliitikat*. ⁽³⁾

Naiste ja laste kaitse

2. veebruaril soovitas Euroopa Parlament komisjonil ja liikmesriikidel käsitleda *naiste vägivaldset kohtlemist* kui inimõiguste rikkumist, mis näitab võimu ebavõrdset jaotumist sugude vahel, ning töötada välja üleilmne strateegia selle vastu võitlemiseks. Märtsis toimunud istungil toonitas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee üleeuroopalise strateegia vajadust, et võidelda naiste vastu suunatud koduvägivallaga. ⁽⁴⁾ Ka Euroopa Parlament avaldas oma 1. juuni resolutsioonis muret seoses *romi naiste* õiguste tõsiste rikkumistega, mis on liidus väideldavalt aset leidnud.

17. jaanuaril soovitas parlament muu hulgas, et Euroopa Liit toetaks *laste abitelefoni* loomist, millel on lastekaitstes oluline roll, ja et abitelefonidel oleks terves Euroopa Liidus sama number. ⁽⁵⁾

Teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörihm (EGE töörihm)

EGE töörihm jätkas *nanomediitsiini eetilisi aspekte* käsitleva arvamuse väljatöötamist, mis avaldatakse 2007. aasta algul. Töörihma tegevuse tutvustamiseks ja kodaniku-

(1) KOM(2005) 280.

(2) ELT C 287 E, 24.11.2006.

(3) ELT C 229, 22.9.2006.

(4) ELT C 110, 9.5.2006.

(5) ELT C 287 E, 24.11.2006.

ühiskonna kaasamiseks korraldati märtsis ümarlaud, mille kohta ilmus protokoll. EGE töörühm plaanib edaspidi koostada arvamuse meetmete kohta, mida rakendatakse ELi rahastatavate *inimembrüo tüvirakkude teadusuuringuprojektide* eetilisel hindamisel, ning arvamuse *nüüdisaegsete põllumajandustehnoloogiate* kohta rõhuasetusega säästval põllundusel.

Kultuur

Programm „Kultuur 2007“

Pärast Euroopa Liidu finantsraamistiku 2007–2013⁽¹⁾ ümber kulgenud arutelude lõppemist jätkus seadusandlik töö seoses programmi „Kultuur 2007“ väljatöötamisega. 19. mail saavutas nõukogu poliitilise kokkuleppe nimetatud programmi suhtes, millel on kolm eesmärki: kultuurisektoris töötavate inimeste riikidevahelise liikumise edendamine, kunstiteoste ja kultuuritoodete vaba riikidevaheline ringlus, kultuuridevahelise dialoogi parandamine. 24. oktoobril tegi Euroopa Parlament nõukogu 18. juulil avaldatud ühisseisukohta mõned väiksemad muudatusettepanekud. Pärast seda, kui nõukogu oli programmi teisel lugemisel heaks kiitnud, võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu selle lõpuks 12. detsembril vastu.⁽²⁾

Euroopa kultuuripealinnad

24. oktoobril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu otsuse, millega luuakse kultuurisündmusega „Euroopa kultuuripealinn“ seotud ühenduse meede aastateks 2007–2019.⁽³⁾ Uus meede täiustab linnade „kultuuripealinnaks“ nimetamise korda, tõstes nii konkurentsi kui ka programmi „Euroopa lisandväärtust“.

13. novembril nimetas nõukogu Esseni (Saksamaa), Pécsi (Ungari) ja Istanbuli (Türgi) Euroopa kultuuripealinnadeks aastal 2010.⁽⁴⁾

Kultuuriline mitmekesisus

18. detsembril ratifitseerisid ühendus ja teatavad liikmesriigid ühiselt *kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni*, mille Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsioon (UNESCO) võttis vastu 2005. aastal.

Kultuurilise mitmekesisuse teatavaid aspekte, mis on seotud *mitmekeelsusega*, käsitletakse käesoleva aruande II peatüki punktis „Õpe, haridus ja koolitus“.

(1) Vt käesoleva aruande I peatüki 3. jao punkt „2007.–2013. aasta finantsperspektiiv“.

(2) Otsus nr 1855/2006/EÜ (ELT L 372, 27.12.2006).

(3) Otsus nr 1622/2006/EÜ (ELT L 304, 3.11.2006).

(4) Otsus 2006/796/EÜ (ELT L 324, 23.11.2006).

Noored, kodanikuaktiivsus ja sport

Noorsoopoliitika

24. mail, pärast Euroopa Liidu uue aastateks 2007–2013 ettenähtud finantsraamistiku suhtes saavutatud institutsioonidevahelist kokkulepet,⁽¹⁾ võttis komisjon vastu muudetud ettepaneku seoses samas ajavahemikus rakendatava programmi „Aktiivsed noored” väljatöötamisega.⁽²⁾ Seadusandlik töö jätkus muudetud ettepaneku põhjal ning tipnes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri ühisotsusega.⁽³⁾ Selle programmi raames, mis on oma eelkäijast lihtsam ja paindlikum, hakatakse rahastama projekte 885 miljoni euro ulatuses järgmises viies valdkonnas: Euroopa noored, Euroopa vabatahtlik teenistus, noored maailmas, noorsootöötajad, poliitilise koostöö toetamine noorsoo valdkonnas. Programm toetab 13- kuni 30-aastaseid noori ning sellest saab osa varasemast suurem arv partnerriike.

Regioonide Komitee toetas oma veebruarikuu istungil⁽⁴⁾ komisjoni 2005. aasta mais soovitatud lähenemisviisi⁽⁵⁾ rakendamaks *Euroopa noortepakti*, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu kevadel 2005. Selles soovitatakse siiski, et liikmesriigid tagaksid kohalike ja piirkondlike ametivõimude osalemise riikliku tasandi strateegiate väljatöötamises, rakendamises ja järelevalves ning et nõukogu tagaks nende kaasamise Euroopa tasandil. Oma 23. veebruari kokkuvõttes nentis nõukogu, et pakti rakendamist käsitleti esimest korda liikmesriikide riiklike reformiprogrammide raames seoses noorte rolli suurendamisega uuendatud Lissaboni strateegias. Nõukogu kutsus 2006. aasta kevadel toimuvat Euroopa Ülemkogu tegema edasisi samme samas suunas.

Komisjon esitas oma 20. juuli teatises,⁽⁶⁾ mis käsitles 2001. aasta valge raamatu „Euroopa noorsoopoliitika uus hoog”⁽⁷⁾ järeelmeetmeid, liikmesriikide riigiaruannetel põhineva analüüsi tulemused, mis näitavad ühiseid eesmärke noorte kaasamise ja teavitamise vallas. Võttes arvesse hiljutisi algatusi nagu „D-kava”,⁽⁸⁾ soovitab komisjon muu hulgas struktureerida dialoogi noortega, et kaasata neid paremini Euroopa Liidu arengusse praegusel hetkel, kui toimub otsustav debatt liidu tuleviku üle.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitas 14. septembri teabearuandes oma arvamuse noorte haridus-, sotsiaal- ja kultuuritoetuste kohta, mis on ette nähtud Euroopa naabruspoliitika raames, eeskätt Euroopa partnerriikidele.

(1) Vt käesoleva aruande I peatüki 3. jao punkt „2007.–2013. aasta finantsperspektiiv”.

(2) KOM(2006) 228.

(3) Otsus nr 1719/2006/EÜ (ELT L 327, 24.11.2006).

(4) KOM(2005) 206.

(5) ELT C 192, 16.8.2006.

(6) KOM(2006) 417.

(7) KOM(2001) 681.

(8) Vt käesoleva aruande I peatüki 3. jao punkt „D-kava”.

Juba neljandat aastat korraldab haridusministeeriumide võrgustik ajavahemikus 21. märts – 9. mai koostöös komisjoniga üritustesarja „Kevadpäev Euroopas“, et tuua Euroopa teema noortele lähemale. Selle algatuse raames korraldati samaaegselt üritusi liikmesriikide, ühinevate riikide ja teiste Euroopa riikide (nt Norra ja Šveits) koolides.

Noori kaasatakse ka teistesse poliitikavaldkondadesse, kusjuures 2006. aastal oli prioriteediks võitlus diskrimineerimisega, eeskätt rassismi ja ksenofoobiaga. Noortega arvestati mitte ainult programmi „Noored“ raames korraldatud projektikonkurssidel, vaid kahes teiseski algatuses – komisjoni kampaanias „Mitmekesisuse poolt – diskrimineerimise vastu“, kus noored on üheks kahest sihtgrupist, ning Euroopa Nõukogu kampaanias „Kõik erinevad, kõik võrdsed“, mida komisjon toetab noorsoopartnerluse raames.

Kodanikuaktiivsus

2006. aastal jätkus seadusandlik töö komisjoni 2005. aasta aprillis esitatud ettepanekuga, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2007–2013 programm „Kodanikud Euroopale“, et edendada Euroopas kodanikuaktiivsust.⁽¹⁾ 18. mail saavutati nõukogus poliitiline kokkulepe, mille alusel sõnastati 25. septembril ametlik ühine seisukoht. 24. oktoobril tegi parlament sellesse teisel lugemisel neli muudatust, mis olid seotud eelarve jaotusega programmis ettenähtud meetmete vahel. Nõukogu kiitis ettepaneku heaks 11. detsembril asetleidnud teisel lugemisel. Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid kõnealuse otsuse lõplikult vastu 12. detsembril.⁽²⁾

Detsembris vastuvõetud ettevalmistavas arvamuses rõhutas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee vabatahtliku tegevuse tähtsust ja rolli Euroopa ühiskonnas, pannes kõigile asjaosalistele südamele soodustada vabatahtlikke algatusi kõigil tasandil – üleeuroopalisel, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul. Euroopa Liit peaks välja töötama vastavad struktuurid ja õhutama parimate tavade vahetust.

12. detsembril esitas komisjon aruande Euroopa kodanike osalemise kohta 2004. aasta Euroopa Parlamendi valimistel.⁽³⁾ Selle aruande põhjal tegi komisjon ettepaneku võtta vastu direktiiv, millega muudetakse teataval määral korda, mille alusel liikmesriigis elavad, kuid selle riigi kodakondsuseta liidu kodanikud saavad kasutada õigust hääletada ja kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel.⁽⁴⁾

⁽¹⁾ KOM(2005) 116.

⁽²⁾ Otsus nr 1904/2006/EÜ (ELT L 378, 27.12.2006).

⁽³⁾ KOM(2006) 790.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 791.

Sport

Euroopa Parlament mõistis oma 14. märtsi avalduses otsustavalt hukka kõik rassismi ilmingud jalgpallimatšide ajal. Oma 15. märtsi resolutsioonis avaldas parlament muret sunnitud prostitutsiooni üle rahvusvaheliste spordisündmuste ajal.

Keskraamatukogu

Komisjoni keskraamatukogu, mida kasutavad institutsioonide ametnikud ja välised teadustöötajad, jätkas oma teenuste, eeskätt trükistele sidusjuurdepääsu arendamist. 2006. aastal käivitati uus programm, mis võimaldab juhtida raamatukogu kui ühtset süsteemi ja pakub ka veebikataloogi.

Kasulikud viidad

- Inimõigused:
http://europa.eu/pol/rights/index_et.htm
- Teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa tööühm:
http://ec.europa.eu/european_group_ethics/index_en.htm
- Noorsoopoliitika:
http://ec.europa.eu/youth/index_en.html
- Kodanikuaktiivsus:
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/activecitizenship/index_en.htm
- Sõpruslinnade programm:
http://ec.europa.eu/towntwinning/index_en.html
- Sport:
http://ec.europa.eu/sport/index_en.html
- Kultuur:
http://ec.europa.eu/culture/eac/index_en.html

IV peatükk

Julgeoleku ja vabaduse tagamine

1. jagu

Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev Euroopa ala

Haagi programmi elluviimine

Taust

Haagi programm

Viimastel aastatel on järjest suurenenud Euroopa Liidu roll politsei-, tolli ja õiguslase koostöö edendamisel ning kooskõlastatud poliitika väljatöötamisel varjupaiga-, sisserände- ja välispiiride kontrolliga seotud küsimustes. Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide turvalisuse küsimus on tõsiselt päevakorda kerkinud eelkõige 2001. aastal Ameerika Ühendriikides, 2004. aastal Madridis ja 2005. aastal Londonis toimunud terrorirünnakute tõttu.

Pärast Euroopa Ülemkogu 1999. aasta Tampere istungjärku on liidul olnud justiits- ja siseküsimustes ühtne poliitiline raamistik. Kõnealusel kohtumisel koostatud viieaastane programm oli selles valdkonnas esimene.

Esimese viieaastase programmi lõppedes koostati 2004. aasta novembris Haagis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel uus, nn Haagi programm ajavahemikuks 2005–2009. Programm käsitleb vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala poliitika kõiki aspekte koos nende välismõõtmega, eriti selliseid valdkondi nagu põhiõigused ja kodakondsus, varjupaiga- ja sisserändeküsimused, piiride haldamine, integratsioon, terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus, õigus- ja politseikoostöö ning tsiviilõigus. Haagi programmile lisati uimastitevastase võitluse strateegia, mille Euroopa Ülemkogu 2004. aasta detsembris vastu võttis.

Nõukogu ja komisjoni 2005. aasta ühises tegevuskavas on määratletud Haagi programmi prioriteetid, millele tuleb lähiaastatel jõupingutused suunata. Samuti on koostatud vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala välispoliitilist mõõdet käsitlev strateegia.

Juunis esitas komisjon mitu teatist, milles anti hinnang *Haagi programmi rakendamisel saavutatud edusammude kohta* ja Euroopa Liidu poliitika kohta vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas.⁽¹⁾ Komisjon soovis edendada sel moel arutelu uute poliitiliste algatuste üle ja otsida võimalusi, et parandada praeguse poliitika toimimist.

Komisjon analüüsis ka politsei- ja õiguslase koostöö raames liikmesriikide ühehäälsust nõudvate otsuste vastuvõtmise protsessi puudusi. Seepärast soovitab ta nõukogul ja Euroopa Parlamendil kasutada EÜ asutamislepingu artikliga 42 sätestatud võimalust ning paigutada kõnealuse lepingu VI jaotises loetletud valdkonnad lepingu IV jaotise alla. Sel juhul kohaldataks nende suhtes kaasotsustamismenetlust ja hääletamisel Euroopa Parlamendis lihthälteenamust.

Nõukogu uuris Haagi programmi rakendamisel tehtud edusamme 4. detsembril ja Euroopa Ülemkogu oma detsembrikuisel kohtumisel.

Euroopa õigusruum

Tsiviil- ja kaubandusõigus

19. märtsil 2004⁽²⁾ tegi komisjon ettepaneku luua *Euroopa maksekorraldusmenetlus*, mille eesmärk on lihtsustada ja kiirendada vaidlustamata rahaliste nõuetega seotud piiriüleseid kohtuvaidlusi, vähendada asjaomaseid kulusid ning tagada Euroopa maksekorralduste vaba liikumine kõikides liikmesriikides. Seepärast soovitab komisjon kehtestada miinimumnõuded, mille järgimisel ei ole liikmesriigis vaja otsuse tunnustamiseks või täitmiseks korraldada mingeid vahemenetlusi. Komisjon võttis Euroopa Parlamendi poolt muudetud asjakohase ettepaneku vastu 7. veebruaril 2006. aastal.⁽³⁾ Parlament võttis kõnealuse ettepaneku vastu teisel lugemisel 25. oktoobril. Nõukogu võttis kõik Euroopa Parlamendi parandused vastu ja kiitis õigusakti 11. detsembril toimunud teisel lugemisel heaks. Euroopa Parlament ja nõukogu kirjutasid määrusele alla 12. detsembril.⁽⁴⁾

16. mail võttis komisjon vastu aruande *tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku kohta*.⁽⁵⁾ Aruande kohaselt on liikmesriikidevaheline õiguslane koostöö tänu võrgustikule üldiselt paranenud, kuid kõiki võimalusi ei ole veel ära kasutatud peamiselt seetõttu, et teatavate ülesannete täitmiseks puuduvad vajalikud vahendid. Probleemide lahendamiseks on komisjonil kavas esitada 2007. aastal õigusakti ettepanek, millega muudetakse võrgustiku loomise otsust. Aruandes rõhutatakse, et võrgustik on üks peamisi vahendeid ühtse Euroopa õigusruumi loomisel.

(1) KOM(2006) 331, KOM(2006) 332 ja KOM(2006) 333.

(2) KOM(2004) 173.

(3) KOM(2006) 57.

(4) Määrus (EÜ) nr 1896/2006 (ELT L 399, 30.12.2006).

(5) KOM(2006) 203.

29. juunil avaldas komisjon teatise *õiguslase koolituse kohta Euroopa Liidus* ⁽¹⁾ nii kriminaal- kui ka tsiviilasjades. Analüüsis liikmesriikides pakutavat õiguslast koolitust, esitas komisjon edasiseks tegevuseks oma ettepanekud ja kinnitas oma poliitilist tahet võtta õigusala töötajate koolitamise valdkonnas olulisi ja laialdasi meetmeid. Komisjoni arvates peaks kõnealuses tegevuses keskenduma kolmele valdkonnale, parandada on vaja õigusala töötajate teadmisi Euroopa Liidu õigusaktidest, riikide õigus- ja kohtusüsteemide vastastikust tundmaõppimist ning keelekoolitust.

Laiaulatusliku avaliku arutelu tulemusena võttis komisjon 17. juulil vastu määruse ettepaneku, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2201/2003 seoses kohtualluvusega ning kehtestatakse *abieluasjades* kohaldatavat õigust käsitlevad eeskirjad. ⁽²⁾ Eesmärk on parandada õiguskindlust, etteaimatavust ja paindlikkust eri riikide kodanike vaheliste abielulahutuste korral, mille arv Euroopa Liidus igal aastal kasvab. Ettepanekuga nähakse kõnealustele abielupaaridele ette teatav võimalus valida abielulahutuse ja lahusele käsitlevate menetluste puhul kohaldatav õigus ja pädev kohus. 17. juulil võttis komisjon vastu ka *roheline raamatu seaduste konflikti kohta abieluvara käsitlevates asjades*, sealhulgas kohtualluvuse ja vastastikuse tunnustamise küsimustes. Algatuse eesmärk on avada selles valdkonnas laiaulatuslik arutelu Euroopa Liidu kodanike probleemide lahendamiseks, mis on seotud liikmesriikides kehtivate erinevate abieluvararežiimide ja kollisiooninormidega. ⁽³⁾

24. oktoobril võttis komisjon vastu roheline raamatu „*Kohtuotsuste täitmise tõhustamise kohta Euroopa Liidus: pangakontode arestimine*”. ⁽⁴⁾ Selle eesmärk on algatada huvitatud isikute vahel laiaulatuslik arutelu selle üle, kuidas parandada rahaliste nõuete täitmist Euroopa Liidus. Selles kirjeldatakse praeguses õiguslikus olukorras tekkivaid probleeme ja võimaliku lahendusena tehakse ettepanek luua pangakontode arestimise Euroopa süsteem. Märkuste esitamise lõpptähtaeg on 31. märts 2007.

Kuna 7. juulil 2005 võeti vastu määruse ettepanek, millega muudetakse nõukogu 29. mai 2000. aasta määrust (EÜ) nr 1348/2000 *tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide Euroopa Liidu liikmesriikides kätteandmise kohta*, esitas komisjon 1. detsembril 2006 asjakohase muudatusettepaneku. ⁽⁵⁾ Ettepaneku eesmärk on parandada ja kiirendada dokumentide edastamist ja kätteandmist liikmesriikide vahel, lihtsustada teatavate sätete kohaldamist ning parandada taotluse esitaja ja adressaadi õiguskindlust.

⁽¹⁾ KOM(2006) 356.

⁽²⁾ KOM(2006) 399.

⁽³⁾ KOM(2006) 400.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 618.

⁽⁵⁾ KOM(2006) 751.

Kriminaalõigus

24. jaanuaril esitas komisjon aruande *Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta*.⁽¹⁾ Komisjon rõhutas, et alates ülevõtmismeetmete vastuvõtmisest Itaalias 2005. aastal kohaldatakse Euroopa vahistamismäärust kõikides liikmesriikides.

26. aprillil esitas komisjon *roheline raamatu süütuse presumptsiooni kohta*,⁽²⁾ et uurida, kas seda mõistetakse kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides ühetaoliselt ning millised on sellest tulenevad õigused. Kui arutelu käigus selgub vastav vajadus, siis kaalub komisjon süütuse presumptsioonist tulenevate õiguste loetlemist raamotsuse ettepanekus.

26. aprillil võttis komisjon vastu ka muudetud ettepaneku, mis puudutab *direktiivi intellektuaalomandi õiguste järgimise tagamiseks vajalike karistusmeetmete kohta*.⁽³⁾ Muudetud ettepanekus on esialgset ettepanekut⁽⁴⁾ täiendatud ja lisatud peaaegu kõik samaaegselt arutluses oleva raamotsuse ettepaneku sätteid, millega tugevdatakse karistusõiguslikku raamistikku, et võidelda intellektuaalomandi rikkumiste vastu. Muudetud ettepanekus on võetud arvesse komisjoni 23. novembri 2005. aasta teatist⁽⁵⁾ kohtu 13. septembri 2005. aasta otsuse tagajärgede kohta,⁽⁶⁾ mille kohaselt ühenduse õiguse kohaldamiseks vajalike kriminaalkaristuste sätestamine kuulub ühenduse õiguslooja pädevusse.

29. augustil esitas komisjon raamotsuse ettepaneku, mis käsitleb *Euroopa järelevalvekorraldust kohtueelsetes menetlustes Euroopa Liidu liikmesriikides*.⁽⁷⁾ Raamotsuse peamine eesmärk on võimaldada selle liikmesriigi õigusasutusel, kus rikkumine toime pandi, anda kohtueelsete järelevalvemeetmete kohaldamine üle liikmesriigile, kus on kahtlusaluse alaline elukoht, ning vältida sel moel eelvangistuse kohaldamist välisriigis.

6. oktoobril võttis nõukogu vastu raamotsuse *konfiskeerimisotsuste suhtes vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta*.⁽⁸⁾ Raamotsuse eesmärk on lihtsustada liikmesriikide koostööd. Selle põhimõtte kohaselt tunnustavad täideviiva liikmesriigi pädevad asutused raamotsusega kehtestatud eeskirjade kohaselt edastatud konfiskeerimisotsust ilma muude formaalsusteta ja võtavad kõik vajalikud meetmed otsuse täideviimiseks.

(1) KOM(2006) 8.

(2) KOM(2006) 174.

(3) KOM(2006) 168.

(4) KOM(2005) 276.

(5) KOM(2005) 583.

(6) Kohtuasi C-176/03, komisjon v. nõukogu.

(7) KOM(2006) 468.

(8) Raamotsus 2006/783/JSK (ELT L 328, 24.11.2006).

Jätkus õigusloomealane töö raamotsuse ettepanekuga, mis käsitleb Euroopa Liidu liikmesriikide vahel süüdimõistvate kohtuotsuste arvesse võtmist uue kriminaalmenetluse korral.⁽¹⁾ Kõnealuse raamotsuse eesmärk on määratleda tingimused isikule määratud eelnevate süüdimõistmistest arvessevõtmiseks muus liikmesriigis toime pandud muu kuriteo puhul.

Politsei- ja tollikoostöö

27. aprillil võttis nõukogu vastu soovitus, mis käsitleb kokkulepete sõlmimist politsei-, tolli- ja muude õiguskaitseasutuste vahel, kelle ülesandeks on kuritegevuse ärahoidmine ja selle vastu võitlemine. Kõnealuste ametlike kokkulepete ning pädevate ametite vahel riigi tasandil sõlmitud kokkulepete eesmärk on edendada koostööd ja mitut valdkonda hõlmavaid ühismeetmeid.

18. detsembril võttis nõukogu vastu raamotsuse, mille eesmärk on lihtsustada teabevahetust Euroopa Liidu liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahel.⁽²⁾

Europol ja Euroopa Politseikolledž

1. juunil kiitis nõukogu heaks Euroopa Politseikolledži (CEPOL) koostöökokkulepped Islandi politseikolledži, Norra kõrgema politseikoolituskeskuse ja Šveitsi politseiinstituudiga. Kokkulepped sõlmiti selleks, et korraldada kõrgematele politseiametnikele ühiskoolitust, mis võimaldab suurendada politseijõudude tõhusust kuritegevusevastases võitluses, eriti piiriüleste kuritegude puhul Euroopas.

20. detsembril tegi komisjon ettepaneku asendada Europoli konventsioon nõukogu otsusega, mida oleks lihtsam muuta.⁽³⁾

Andmekaitse ja teabevahetus

21. aprillil võttis komisjon vastu aruande⁽⁴⁾ nõukogu ühise seisukoha⁽⁵⁾ täitmise kohta, millega nähakse ette, et liikmesriikidel tuleb tagada, et nende pädevad ametiasutused vahetaksid andmeid väljastatud passide ja passiblankettide kohta, mis on varastatud, ebaseaduslikult omastatud, kaotatud või muudetud, teatavasse infosüsteemi integreerimiseks, tagades seejuures andmesubjekti põhiõiguste austamise. Komisjon nendib, et kuigi liikmesriigid on ühise seisukoha põhimõtteid suurel määral kohaldanud, peavad nad tegema veel olulisi jõupingutusi, et töötada välja meetmed, mis võimaldaksid neil Interpoliga andmete vahetusest tulenevaid eeliseid paremini kasutada.

(1) KOM(2005) 91.

(2) Raamotsus 2006/960/JSK (ELT L 386, 29.12.2006).

(3) KOM(2006) 817.

(4) KOM(2006) 167.

(5) Ühine seisukoht 2005/69/JSK (ELT L 27, 29.1.2005).

Terrorismi-, kuritegevuse- ja uimastivastane võitlus

Terrorismivastane võitlus

1. septembril võttis komisjon vastu *roheline raamatu õiguskaitse-, tolli- ja muude julgeolekuasutuste töös kasutatava ohu avastamise tehnoloogia kohta*.⁽¹⁾ Algatuse eesmärk on tagada vajalikud tingimused kõnealuse tehnika alase dialoogi alustamiseks ja selgitada välja, mis võiks olla Euroopa Liidu ülesanne selleks, et edendada ohu avastamise tehnoloogiat oma kodanike julgeoleku tagamiseks. Nõukogu ajakohastas nende *isikute, rühmituste ja üksuste loendit*, kelle suhtes kohaldatakse Euroopa Liidus *terrorismivastase võitluse meetmeid ja varade arestimist*.⁽²⁾

12. detsembril tutvustas komisjon uusi meetmeid *Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitse* parandamiseks. ⁽³⁾ Tegemist oli komisjoni teatisega Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitse programmi kohta ja direktiivi ettepanekuga, mis käsitleb Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride hindamist ja klassifitseerimist ning infrastruktuuride kaitse tõhustamise vajaduse hindamist. Direktiivi eesmärk on tagada, et esmatähtsate infrastruktuuride igasugused häired või mõjutamised oleksid võimalikult lühiajalised, erandlikud, hallatavad, võimalikult väikese geograafilise ulatusega ning võimalikult vähese kahjustava mõjuga.

Kuritegevusevastane võitlus

21. veebruaril esitas komisjon teatise *„Süüdimõistvate kohtuotsuste järgne õiguste äravõtmine Euroopa Liidus”*.⁽⁴⁾ Käesoleva teatise eesmärk on selgitada õiguste äravõtmise mõistet, hinnata Euroopa tasandil kohaldatavaid õigusakte ja visandada kõnealuses küsimuses rakendamiseks sobiv lähenemisviis. Vaatamata mitmetele juba võetud meetmetele teabevahetusmehhanismi parandamiseks, on vastastikuse tunnustamise suurimaks takistuseks endiselt ühtlustamise puudumine.

2. märtsil tegi komisjon nõukogule ettepaneku sõlmida *Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korrupsioonivastane konventsioon*.⁽⁵⁾ Konventsiooni eesmärk on tõhustada korrupsiooni ennetamise ja selle vastu võitlemise meetmeid, edendada rahvusvahelist koostööd ja tehnilise abi osutamist selles valdkonnas ning tagada avaliku halduse vastutus ning riigivara terviklikkus ja asjakohane haldus.

15. märtsil võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu direktiivi, mis käsitleb *üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste või üldkasutatavate sidevõrkude pakkujate*

(1) KOM(2006) 474.

(2) Ühised seisukohad 2006/231/ÜVJP (ELT L 82, 21.3.2006) ja 2006/1011/ÜVJP (ELT L 379, 28.12.2006).

(3) KOM(2006) 786.

(4) KOM(2006) 73.

(5) KOM(2006) 82.

tegevusega kaasnevate või nende töödeldud andmete säilitamist.⁽¹⁾ Direktiivi eesmärk on tagada, et kõnealused andmed oleksid kättesaadavad iga liikmesriigi õigusaktidega määratletud raskete kuritegude uurimisel, avastamisel ja nende eest vastutusele võtmisel.

7. augustil võttis komisjon vastu teatise *igakülgse ja ühtse ELi kuritegevuse ja kriminaalasjades õigusemõistmise näitajate hindamise strateegia väljatöötamise* kohta.⁽²⁾ Teatises kirjeldatakse komisjoni talituste, Eurostati, nende mõlema eksperdirühmade⁽³⁾ ja muude asjaomaste asutuste koordineeritud tegevust viie aasta tegevuskava elluviimisel (2006–2010), mille eesmärk on hinnata arvuliselt kuritegevust ja kriminaalasjades toimuvat õigusemõistmist Euroopa Liidu tasandil. Kõnealuse strateegia eesmärk on teha kindlaks ja töötada välja Euroopa Liidu jaoks ühised andmete kogumise miinimumnõuded ning meetodid. Pikemas perspektiivis peaks statistika areng Euroopa Liidus võimaldama võrrelda kuritegevuse struktuuri, taset ja suundumusi ning õigusemõistmist kriminaalasjades nii liikmesriikide kui ka piirkondade tasandil. Septembris toimunud istungjärgul uuris Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kodanikuühiskonna osalemist organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastases võitluses.

Võitlus inimkaubanduse vastu

Nõukogu 27. ja 28. aprilli kohtumiste päevakorra oluline punkt oli võitlus inimkaubanduse vastu. Nõukogu uuris Europoli rolli selles võitluses. Nõukogu andis hinnangu 2005. aastal vastu võetud tegevuskava täitmisele ja kinnitas oma kindlat otsust hoida ära see inimõiguste tõsisem rikkumine ja võidelda selle vastu. 2. mail esitas komisjon aruande inimkaubanduse vastase võitluse kohta.⁽⁴⁾ Komisjon märgib, et liikmesriigid näivad olevat nõukogu nõuded⁽⁵⁾ suures osas täitnud – seda tänu juba kehtivatele riiklikele õigusaktidele või uute asjakohaste õigusaktide rakendamisele.

24. juulil kiitis nõukogu heaks piiriülese organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ÜRO konventsiooni kaks lisaprotokollit. Esimene käsitleb võitlust maismaa-, mere- või õhustransporti kasutades toimuva inimkaubanduse vastu ja teise eesmärk on takistada ja ära hoida inimkaubandust, eriti naiste ja lastega kaubitsemist, ning selle eest karistada.

⁽¹⁾ Direktiiv 2006/24/EÜ (ELT L 105, 13.4.2006).

⁽²⁾ KOM(2006) 437.

⁽³⁾ Otsus 2006/581/EÜ (ELT L 234, 29.8.2006).

⁽⁴⁾ KOM(2006) 187.

⁽⁵⁾ Raamotsus 2002/629/JSK (ELT L 203, 1.8.2002).

Uimastivastane võitlus

1. juunil tegi komisjon nõukogule ettepaneku,⁽¹⁾ et *Bulgaaria, Rumeenia ja Türgi* võiksid juba enne nende ühinemist Euroopa Liiduga osaleda *Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse* töös, mille ülesanne on anda Euroopa Liidule ja liikmesriikidele objektiivset, tõepärast ja võrreldavat teavet narkootikumide ja narkomaania kohta. Juulis volitas nõukogu komisjoni alustama samasisulisi läbirääkimisi *Horvaatiaga*.

12. detsembril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu uuesti sõnastatud kujul vastu määruse, millega asutatakse Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus.⁽²⁾ Seda tehti kõnealuse valdkonna õigusaktide lihtsustamiseks.⁽³⁾

26. juunil võttis komisjon vastu *roheline raamatu kodanikuühiskonna rolli kohta Euroopa Liidu uimastipoliitikas*.⁽⁴⁾ Eesmärk on uurida võimalusi, et tuua uimastiprobleemidega otseselt kokku puutuvaid isikuid lähemale Euroopa Liidu uimastipoliitika kujundamisele. Rohelise raamatuga algatatakse laialdane arutelu selle üle, kuidas korraldada kõnealuses küsimuses komisjoni ja kodanikuühiskonna vahel struktureeritud ja järjepidevat dialoogi. Komisjon otsib ka võimalusi lisandväärtuse loomiseks konstruktiivse nõustamise kaudu, et kodanikuühiskonna kogemusi ja teadmisi oleks võimalik kasutada ELi tasandil toimivas poliitikakujundamises praktilisel ja püsival viisil. Praeguses järgus on põhiline eesmärk nimetatud panuse kasutamine ELi narkootikumidealases tegevuskavas.

Välispiiride haldamine ja sisseränne

Rändevood, varjupaigad ja sisseränne

25. jaanuaril võttis komisjon vastu teatise „*Temaatiline programm koostöök* kolmandate riikidega rände ja varjupaiga valdkondades”.⁽⁵⁾ Kõnealuse programmi üldine eesmärk on anda konkreetset ja täiendavat abi kolmandatele riikidele, et toetada nende pingutusi rändevoogude haldamise igakülgsel parandamisel. Programmil on viis konkreetset eesmärki: toetada rände ja arengu vahelisi seoseid, edendada tööjõurände tõhusat haldamist, võidelda ebaseadusliku rände vastu ning lihtsustada ebaseaduslike sisserändajate tagasivõtmist, kaitsta sisserändajaid ekspluaatimise ja tõrjutuse eest ning edendada varjupaiga ja pagulaste rahvusvahelise kaitse poliitikat. Kõnealuse programmiga jätkatakse 2006. aastal lõppenud programmi AENEAS⁽⁶⁾ raames alustatud tegevust.

(1) KOM(2006) 255, KOM(2006) 256 ja KOM(2006) 257.

(2) Määrus (EMÜ) nr 302/93 (EÜT L 36, 12.2.1993).

(3) Määrus (EÜ) nr 1920/2006 (ELT L 376, 27.12.2006).

(4) KOM(2006) 316.

(5) KOM(2006) 26.

(6) Määrus (EÜ) nr 491/2004 (ELT L 80, 18.3.2004).

17. veebruaril esitas komisjon *praktilise koostöö süvendamise kohta varjupaiga küsimustes* teatise „*Uued struktuurid ja meetodid: Euroopa ühise varjupaigasüsteemi otsustusprotsessi kvaliteedi parandamine*”.⁽¹⁾ Komisjon selgitab, kuidas liikmesriikidevahelise praktilise koostööga saab aidata kaasa Haagi programmi eesmärkide saavutamisele, mis on järgmised: luua Euroopa Liidu tasandil ühtne menetlus, koguda, uurida ja kasutada ühiselt päritoluriiki käsitlevat teavet ning parandada liikmesriikide koostööd, et lahendada näiteks liikmesriigi geograafilise asendi tõttu tekkinud olukord, mis avaldab survet tema varjupaigasüsteemile. Peamine eesmärk on tagada ühenduse õigusaktide kohaselt liikmesriikides vastu võetud otsuste suurem ühtlus ja parandada liikmesriikide varjupaigapoliitika juhtimise kõiki tahke.

19. juulil võttis komisjon vastu teatise *kolmandate riikide kodanike ebaseadusliku sisserände vastase võitluse poliitiliste prioriteetide kohta*.⁽²⁾ Selleks et tagada igakülgne lähenemine, näeb komisjon ebaseadusliku sisserände kõikide etappide puhuks ette asjakohased meetmed, alates koostööst kolmandate riikidega kuni liikmesriikidevahelise teabevahetuse parandamiseni. Komisjon teeb ettepaneku keskenduda peamiselt kolmele küsimusele: julgeolekumeetmete tugevdamine välispiiril, legaliseerimine ning ebaseaduslikult sisserännanud kolmandate riikide kodanike ebaseaduslik töötamine.

30. novembril esitles komisjon kahte sisserändeküsimust käsitlevat teatist:

- teatises „*Üldine lähenemisviis migratsioonile üks aasta hiljem: Euroopa tervikliku rändepoliitika poole*”⁽³⁾ tehakse kokkuvõtte koos Aafrika riikide ja piirkondlike organisatsioonidega tehtud märkimisväärsest tööst. Vastavalt Euroopa Ülemkogu poolt komisjonile antud volitustele piirneb meetme geograafiline ulatus ainult Aafrikaga. Samas selgitatakse dokumendis, kuidas saaks vajadusel kohaldada sarnaseid meetmeid teistes piirkondades, näiteks Ida-Euroopas, Ladina-Ameerikas või Aasias. Teatises pakutakse välja meetmed, mis aitaksid edendada dialoogi ja koostööd Aafrika riikidega kõikides rändega seotud küsimustes: seaduslik ja ebaseaduslik ränne, põgenike kaitse tugevdamine ning rände- ja arengupoliitika vaheliste seoste parem kasutamine;
- teatises „*Euroopa Liidu lõunapoolsete merepiiride haldamise tugevdamine*”⁽⁴⁾ keskendutakse Euroopa Liidu rändepoliitikat toetavale operatiivtööle. Teatises käsitletakse merepiiri haldamist, sest ebaseadusliku sisserände surve merepiirile kasvab pidevalt. Käsitletakse veel Euroopa Liidu välispiiridel tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri (Frontex) võimaluste optimaalset kasutamist. Kirjeldatakse mitmeid meetmeid, mis aitaksid parandada Euroopa Liidu piiride ühist haldamist, näiteks rannapatrulli võrgustiku ja Euroopa seiresüsteemi loomine ning operatiivkoostöö, et parandada liikmesriikide haldussuutlikkust

⁽¹⁾ KOM(2006) 67.

⁽²⁾ KOM(2006) 402.

⁽³⁾ KOM(2006) 735.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 733.

erinevatest rühmadest koosnevate rändevoogudega toimetulemiseks. Komisjon teeb teatises ka ettepaneku luua liikmesriikide pädevate asutuste eksperdirühm, mida saaks kiiresti rakendada, et aidata liikmesriikidel teostada varjupaigataotluste esmast läbivaatamist, näiteks aidates taotlusi tõlkida või jagades oma teadmisi varjupaiga taotlejate päritoluriigi kohta.

Euroopa Parlament võttis omalt poolt juulis vastu resolutsiooni sisserändajate integreerimise strateegia ja vahendite kohta Euroopa Liidus. Eriti tervitatakse komisjoni ettepanekut moodustada kolmandate riikide kodanike integreerimise Euroopa fond.⁽¹⁾ Ühtlasi kutsutakse nõukogu üles koostama üldist raamdirektiivi seadusliku rände kohta. Liikmesriike kutsutakse üles edendama sisserändajate osalemist poliitikas ning võitlema nende poliitilise ja sotsiaalse tõrjutuse vastu.

Septembris võttis parlament vastu resolutsiooni Euroopa Liidu ühise sisserändepoliitika kohta. Selles tõdetakse, et kuigi surve sisserände- ja varjupaigasüsteemidele kasvab, peavad liikmesriigid pidama kinni oma rahvusvahelistest kohustustest. Lisaks rõhutatakse, et sisserändeküsimusega seoses tuleb igasuguse lähenemisviisi puhul arvestada algpõhjustega, mis ajendavad inimesi riigist lahkuma, ning et Euroopa Liit peab koostama päritolu- ja transiitriikide jaoks selge investeringute ja arengukava.

Juulis võttis nõukogu vastu järeldused, milles tasakaalustatud ja igakülgse lähenemisviisi raames tunnustatakse sisserändeküsimuse kui Euroopa Liidu välissuhete lahutamatu osa tähtsuse kasvu. Nõukogu väljendas muret ebaseadusliku sisserände suurenemise üle Vahemere ja Atlandi ookeani äärses piirkondades ning rõhutas vajadust arutada kõiki selle kriitilise olukorraga seotud aspekte, sealhulgas operatiivkoostööd, et olla võimeline teostama piisavat merepiiri seiret.

5. oktoobril võttis nõukogu vastu otsuse *vastastikuse teabesüsteemi loomise kohta seoses liikmesriikide meetmetega varjupaiga ja sisserände valdkondades*.⁽²⁾ Liikmesriigid peavad võimalikult kiiresti edastama teabe nende riiklike meetmete kohta, mida nad kavatsavad võtta või on hiljuti võtnud varjupaiga ja sisserände valdkondades, kui nimetatud meetmel on tõenäoliselt märkimisväärne mõju mitmele liikmesriigile. Teave tuleb hiljemalt edastada siis, kui see avaldatakse. Kõnealuse teabe edastamiseks kasutatakse veebipõhist arvutivõrku, mida haldab Euroopa Komisjon. Arvutivõrgu kaudu riikliku meetme kohta edastatud teabest lähtuvalt võib korraldada arvamustevahetusi liikmesriikide ja komisjoni ekspertide vahel. Lisaks tehniliste arutelude korraldamisele koostab komisjon iga-aastase aruande liikmesriikide edastatud olulisema teabe kohta. Kõnealune aruanne edastatakse Euroopa Parlamendile ning nõukogule, et viimane neist korraldaks ministrite üldise arutelu liikmesriikide varjupaiga- ja sisserändepoliitika kohta.

⁽¹⁾ KOM(2005) 123.

⁽²⁾ Otsus 2006/688/EÜ (ELT L 283, 14.10.2006).

Viisad, välis- ja sisepiiride ületamine

10. jaanuaril esitas komisjon aruande *vastastikuse viisanõudest loobumise* kohta teatud kolmandate riikidega.⁽¹⁾ Komisjoni arvates on olukord oluliselt paranenud, võrreldes olukorraga vahetult pärast Euroopa Liidu eelmist laienemist 2004. aastal. Ülemkogu suhtus aruandesse positiivselt, kuid märkis, et Austraalia, Kanada ja Ameerika Ühendriikide viisanõudest loobumine ei laiene kõigile Euroopa Liidu kodanikele ning et olukorra parandamiseks ei ole toimunud mingit edasiminekut. Ülemkogu kutsus komisjoni üles jälgima kõnealuste riikidega seotud arenguid. 3. oktoobril esitas komisjon teise aruande, milles teavitatakse liikmesriike *täieliku vastastikuse viisavabaduse kehtestamisest Uruguay, Costa Rica ja Paraguayga*.⁽²⁾ Aruandes kutsutakse üles kaaluma asjakohaseid meetmeid vastastikuse viisavabaduse saavutamiseks nende kolmandate riikidega, kelle puhul edasimineku ei olnud piisav.

Euroopa Liidu ja Venemaa tippkohtumisel, mis toimus 25. mail Sotšis, sõlmiti kokkulepe viisade väljaandmise lihtsustamiseks Euroopa Liidu ja Venemaa kodanikele. Samuti sõlmiti tagasivõtuleping, millega vastastikkuse põhimõtet järgides kehtestati kiired ja tõhusad menetlused nende isikute tuvastamiseks ja tagasivõtmiseks, kes ei täida Venemaale või Euroopa Liitu sisenemise ja seal viibimise tingimusi.

31. mail võttis komisjon vastu määruse ettepaneku, millega muudetakse viisapid käsitlevaid *ühiseid konsulaarjuhiseid* diplomaatilistele ja konsulaaresindustele seoses biomeetria kasutuselevõtmisega ning viisataotlejate vastuvõtmise ja menetlemise korraldamise sätete lisamisega.⁽³⁾ Kõnealuse ettepaneku eesmärk on luua liikmesriikidele vajalik õiguslik alus kohustuslike biomeetriliste tunnuste kohta andmete kogumiseks viisataotlejalt ja luua õiguslik raamistik liikmesriikide konsulaaresinduste töö korraldamiseks, et tagada viisainfosüsteemi rakendamine. Ühised viisaosakonnad võimaldaksid tugevdada kohalikku konsulaarkoostööd ja seda optimeerida, samuti saaksid liikmesriigid vahendeid ühendades ja jagades kulusid kokku hoida.

1. juunil kiitis nõukogu heaks otsuse, mis käsitleb viisataotlejate menetlemisega seotud halduskulude katmiseks *võetavaid lõivusid*.⁽⁴⁾ Otsusega nähakse ette, et võttes arvesse Euroopa viisainfosüsteemi käivitamist ning viisataotlejalt biomeetriliste tunnuste kohta andmete kogumist, on vaja kõnealuseid lõivusid tõsta. Juunis võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu välispiiri ületavate isikute suhtes kohaldatava lihtsustatud korra, mille alusel liikmesriigid tunnustavad ühepoolselt teatavaid *Šveitsi ja Liechtensteini* välja antud elamislubasid oma territooriumilt läbisõiduks.⁽⁵⁾

(1) KOM(2006) 3.

(2) KOM(2006) 568.

(3) KOM(2006) 269.

(4) Otsus 2006/440/EÜ (ELT L 175, 29.6.2006).

(5) Otsus nr 896/2006/EÜ (ELT L 167, 20.6.2006).

13. juulil võttis komisjon vastu määruse ettepaneku, millega muudetakse loetelu kolmandatest riikidest, kelle kodanikel peab liikmesriikide välispiiride ületamisel olema viisa, ja nendest kolmandatest riikidest, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud.⁽¹⁾ Nõukogu võttis muudatuse vastu 21. detsembril.⁽²⁾

19. juulil esitas komisjon määruse ettepaneku *piirivalve kiirreageerimisrühmade moodustamiseks*.⁽³⁾ Kõnealuse ettepaneku eesmärk on kehtestada mehhanism, mis võimaldaks liikmesriikidel, kellel on olulisi raskusi oma välispiiri kontrollimisel, kasutada näiteks merepiiril ajutiselt teiste liikmesriikide piirivalve kogemusi ja inimressursse.

20. detsembril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu määruse, millega kehtestatakse liikmesriikide välispiiril toimuva kohaliku piiriliikluse eeskirjad.⁽⁴⁾

Rändega seotud küsimusi arutati ka 14. ja 15. detsembril toimunud Euroopa Ülemkogu istungil. Ülemkogu andis komisjonile mitmeid erivolitusi ettepanekute tegemiseks järgmistes valdkondades: seaduslik ränne, ebaseaduslik sisseränne, piirikontroll ja solidaarsusmehhanismid. Euroopa Ülemkogu istungil rõhutati koostöö ja dialoogi tähtsust päritolu- ja transiitriikidega ning vajadust, et välispoliitika (ja eriti arengupoliitika) hõlmaks rändega seotud küsimusi.

Schengeni infosüsteem (SIS)

15. märtsil võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu määruse, millega kehtestatakse isikute üle piiri liikumist reguleerivad *ühenduse eeskirjad (Schengeni piirieskirjad)*.⁽⁵⁾ Eeskirjadega kehtestatakse kontrolli tingimused Euroopa Liidu välispiiri ületavate isikute suhtes ning nähakse ette igasugune kontrolli kaotamine liikmesriikidevaheliste sisepiiride ületamisel. Komisjon võttis 19. juulil vastu määruse ettepaneku, millega kehtestatakse *ühenduse viisaeeskiri*.⁽⁶⁾ Tihedama Schengeni koostöö raames leiti, et ühisel viisapoliitikal on oluline osa ühise sisepiirikontrollideta ala loomises. Ettepanek koondab ühtsesse viisaeeskirja kõik õigusaktid, millega reguleeritakse viisadega seotud otsuseid, täiendab teatavaid kehtivaid õigusakte, et võtta arvesse hiljutist arengut, ning toetab läbipaistvust ja õiguskindlust.

12. juulil võttis komisjon vastu määruse ja otsuse ettepaneku, millega *teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II)* väljatöötamise esialgset tähtaega pikendatakse kuni 31. detsembrini 2007 ning nähakse ette vajalike eelarvevahendite eraldamine.⁽⁷⁾ Lisaks sätestatakse ettepanekus, et väljatöötamise ajal on süsteemi asukoht

(1) KOM(2006) 84.

(2) Määrus (EÜ) nr 1932/2006 (ELT L 405, 30.12.2006).

(3) KOM(2006) 401.

(4) Määrus (EÜ) nr 1931/2006 (ELT L 405, 30.12.2006).

(5) Määrus (EÜ) nr 562/2006 (ELT L 105, 13.4.2006).

(6) KOM(2006) 403.

(7) KOM(2006) 383.

Prantsusmaal ja Austrias. Nõukogu võttis nimetatud õigusaktid vastu 20. detsembril. (1) Samal kuupäeval võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu määruse, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist, (2) ja määruse, mis käsitleb liikmesriikides sõidukite registreerimistunnistusi väljaandvate teenistuste juurdepääsu teise põlvkonna Schengeni infosüsteemile (SIS II). (3)

Kasulikud viidad

- Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala:
http://ec.europa.eu/justice_home/index_en.htm
- Eurojust:
<http://eurojust.europa.eu/>
- Europol:
<http://www.europol.europa.eu/>
- Euroopa Politseikolledž (CEPOL):
<http://www.cepole.net/KIM/>

2. jagu

Riskijuhtimine

Rahvatervis

Tervist mõjutavad tegurid

11. septembril avaldas komisjon 2005. aasta detsembris vastu võetud rohelisele raamatule „*Tervisliku toitumise ja kehalise aktiivsuse edendamine: Euroopa mõõde ülekaalulisuse, rasvumise ja krooniliste haiguste ennetamisel*“ (4) saadud vastukaja kokkuvõtte. Nende kokkuvõtete põhjal teeb komisjon 2007. aasta esimese kvartali lõpuks ettepaneku selle kohta, milline võiks olla Euroopa Liidu toitumise ja kehakultuuri strateegia.

24. oktoobril võttis komisjon vastu teatise, mis käsitleb *Euroopa Liidu strateegiat liikmesriikide toetamiseks alkoholist põhjustatud kahju vähendamisel*. (5) Teatises on loetletud Euroopa Liidu tasandil võetud meetmed, kirjeldatud liikmesriikides kehtivaid

(1) Määrus (EÜ) nr 1988/2006 ja otsus 2006/1007/JSK (ELT L 411, 30.12.2006).

(2) Määrus (EÜ) nr 1987/2006 (ELT L 381, 28.12.2006).

(3) Määrus (EÜ) nr 1986/2006 (ELT L 381, 28.12.2006).

(4) KOM(2005) 637.

(5) KOM(2006) 625.

sätteid ja käibel olevaid häid tavasid ning määratletud mitu koostöövaldkonda, kus ühenduse meetmed tulemuslikult täiendaksid ja toetaksid riikide poliitikat alkoholi kahjuliku mõjuga võitlemisel.

Novembris avaldas komisjon rohelisele raamatule „*Elanikkonna vaimse tervise parandamine – Euroopa Liidu vaimse tervise strateegia suunas*” (1) toetuvad järeldused, mille põhjal töötatakse 2007. aasta esimese poolaasta jooksul välja kõnealuse valdkonna strateegia.

Tervishoiuteenused

26. septembril käivitas komisjon *avaliku arutelu tervishoiuteenuste alase ühenduse meetme üle*, et teha 2007. aasta jooksul konkreetsed ettepanekud.

Tervisealane teave

10. mail avas komisjon koos liikmesriikidega uue rahvatervisele pühendatud üleeuroopalise veebisaidi Health-EU.(2) Tegemist on portaaliga, mida on lihtne kasutada ja kuhu on koondatud usaldusväärne teave paljudel tervishoiuga seotud teemadel. Portaali on suunatud kõigile: kodanikele, patsientidele, tervishoiutöötajatele, teadlastele, otsusetegijatele ja ametnikele.

Veredoonorlus

19. juunil võttis komisjon vastu esimese aruande (3) *veredirektiivi* (4) *kohaldamise* kohta. Aruandes kirjeldatakse liikmesriikide meetmeid vabatahtliku veredoonorluse toetamiseks ning tutvustatakse neid, mille komisjon kavatseb vastu võtta, et edendada Euroopa Ühenduse omavarustatust sellise doonorluse kaudu.

Inimkoed ja -rakud

8. veebruaril võttis komisjon vastu direktiivi kudede ja rakkude annetamise ja hankimise ning nendega tehtavate katsete tehniliste eeskirjade kohta.(5) Sellised eeskirjad kehtestati selleks, et aidata rakendada kudede ja rakkude kvaliteedi- ja turvalisusenõudeid käsitlevaid Euroopa Liidu õigusnorme, mille liikmesriigid pidid oma õigusesse üle võtma enne 2006. aasta aprilli. Teine rakenduseeskirjade pakett, mis käsitleb inimkudede ja -rakkude töötlemist, säilitamist, ladustamist ja jaotamist, võeti vastu 24. oktoobril.(6)

(1) KOM(2005) 484.

(2) http://ec.europa.eu/health-eu/index_en.htm.

(3) KOM(2006) 313 (ELT C 184, 8.8.2006).

(4) Direktiiv 2002/98/EÜ (ELT L 33, 8.2.2003).

(5) Direktiiv 2006/17/EÜ (ELT L 38, 9.2.2006).

(6) Direktiiv 2006/86/EÜ (ELT L 294, 25.10.2006).

Ohutuse edendamine

23. juunil võttis komisjon vastu teatise *ohutuma Euroopa* kohta ning ettepaneku *kehavigastuste ärahoidmist ja ohutuse edendamist* käsitleva nõukogu soovitusel kohta.⁽¹⁾

26. septembril võttis komisjon vastu teatise *muudetud rahvusvaheliste meditsiiniliste sanitaareeskirjade kohta (2005)*.⁽²⁾ Rahvusvahelised meditsiinilised sanitaareeskirjad on vahend, mille eesmärk on ära hoida ja tõkestada haiguste levikut maailmas, vältides samal ajal kaubavahetuse ja reisijate liikumise põhjendamatu piiramist.

Gripipandeemia

30. märtsil avaldas komisjon hindamisaruande 23. ja 24. novembril 2005 toimunud Euroopa Liitu hõlmava gripipandeemia simulatsiooni kohta. Simulatsiooni käigus üritati ühest küljest kontrollida liikmesriikide valmisolekut ja suutlikkust tegutseda kooskõlastatult ning teisalt hinnata asjaosaliste (komisjon, riikide ametivõimud, Euroopa Liidu ametid, rahvusvahelised organisatsioonid ja farmaatsiatööstus) omavahelise teabevahetuse tõhusust.

Tubakatoodete tarbimise piiramine

2006. aasta veebruaris osales komisjon tubakatoodete tarbimise piiramist käsitleva raamkonventsiooni osaliste esimesel konverentsil; selle raamkonventsiooni võttis ülemaailmne tervishoiuassamblee vastu 2003. aastal. Konverentsil loodi sekretariaat ja neli töörühma: kahe töörühma ülesanne on koostada protokollid ebaseadusliku tubakatoodetega kauplemise ja piiriülese reklaami kohta ning kaks töörühma peavad töötama välja soovitusel suitsuvabade ruumide ning tubaka koostisainete ja tubaka kasutamisel tekkivate ainete tehtavate katsete jaoks.

Lisaks muule sai komisjon valmis terviseohu hoiatuste kogu, mis kujutab endast tubakatoodete pakenditele kantavaid värvifotosid. Edaspidi võivad liikmesriigid neid fotosid vabatahtlikult kasutada.

Tarbijakaitse

4. mail avaldas komisjon aruande *tarbijapoliitikat toetavate ühenduse meetmete rakendamise kohta aastatel 2004–2005*,⁽³⁾ milles esitati ülevaade otsuse nr 20/2004/EÜ rakendamisest nimetatud aja jooksul ja võeti kokku iga eesmärgi ning meetmega kaasnenud kulud.

⁽¹⁾ KOM(2006) 328 ja KOM(2006) 329 (ELT C 184, 8.8.2006).

⁽²⁾ KOM(2006) 552.

⁽³⁾ KOM(2006) 193.

11. mail võttis komisjon vastu otsuse 2006/502/EÜ,⁽¹⁾ millega keelati *selliste tulemasinate müük, mis ei ole lapsekindlad*, ning *selliste tulemasinate müük, mis sarnanevad lastele huvitavate objektidega* (mänguasjad, toit, mobiiltelefonid).

24. mail⁽²⁾ võttis komisjon vastu muudetud ettepaneku otsuse kohta, mis käsitleb *ühenduse tegevuskava tervise ja tarbijakaitse valdkonnas (2007–2013)*. Muudatustes võeti arvesse uut finantsraamistikku aastateks 2007–2013⁽³⁾ ning jagati tegevuskava kaheks eraldi tegevuskavaks, millest üks käsitleb tervist ja teine tarbijakaitset. Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid tarbijakaitse tegevuskava vastu 18. detsembril.⁽⁴⁾

21. juunil võttis komisjon vastu teatise direktiivi 98/6/EÜ (tarbijakaitse kohta *tarbijatele pakutavate toodete hindade avaldamisel*) rakendamise kohta.⁽⁵⁾ Kuigi direktiivi mõju täielik ulatus ei ole veel selge, ei tekitanud selle ülevõtmine komisjoni arvates liikmesriikides erilisi probleeme, vaid aitab paremini kaitsta tarbijate majandushuve.

21. septembril võttis komisjon vastu teatise direktiivi 97/7/EÜ (tarbijate kaitse kohta *sidevahendi abil sõlmitud lepingute korral*) rakendamise kohta.⁽⁶⁾ Komisjonil on hea meel selle üle, et kõik liikmesriigid on vastu võtnud selle direktiivi ülevõtmismeetmed, ning käesoleval hetkel ei ole mingit vajadust direktiivi läbivaatamise järele.

Toiduohutus ning loomade turvalisus ja heaolu

Lindude gripp

2006. aastal avastati Aasiast pärit H5N1 tüvega lindude grippi neljateistkümne liikmesriigi metslindudel ja viie liikmesriigi kodulinnukasvandustes. Tänu viivitamatutele kontrollimeetmetele kõigis gripikolletes suudeti viiruse levik Euroopa Liidus peatada ja ükski inimene ei nakatunud.

2005. aastal viirusega võitlemiseks võetud meetmeid on kohandatud vastavalt epidemioloogilise olukorra arengule, lisaks on liikmesriikides tugevdatud järelevalvet ja bioohutust. Läbi vaadati ka haiguse diagnoosimise meetodid.⁽⁷⁾ Lisaks direktiivile võeti võitluseks lindude gripiga vastu täiendavad sätted, et takistada viiruse H5N1 levikut metslindude⁽⁸⁾ ja kodulindude⁽⁹⁾ seas. Lisaks kiitis komisjon ametlikult heaks Madalmaade, Prantsusmaa ja Saksamaa esitatud vaksineerimise kavad selliste lindude jaoks, kelle puhul nakkusoht on eriti suur. Komisjon kiitis heaks ka

(1) EÜT L 198, 20.7.2006.

(2) KOM(2006) 234 ja KOM(2006) 235.

(3) Vt aruande I peatükk.

(4) Otsus nr 1926/2006/EÜ (ELT L 404, 30.12.2006).

(5) KOM(2006) 325.

(6) KOM(2006) 514.

(7) Otsus 2006/437/EÜ (ELT L 237, 31.8.2006).

(8) Otsus 2006/115/EÜ (ELT L 48, 18.2.2006).

(9) Otsus 2006/135/EÜ (ELT L 52, 23.2.2006).

seitsmeteistkümne liikmesriigi esitatud vaksineerimiskavad, mille eesmärk on kaitsta loomaaedades elavaid linde.

Loomade heaolu

23. jaanuaril võttis komisjon vastu *loomade kaitset ja heaolu käsitleva ühenduse tegevuskava*, milles määratletakse tulevaste algatuste üldised suunised aastateks 2006–2010. ⁽¹⁾ Lisaks esitas komisjon *kavandatud meetmete strateegilise raamistiku*, ⁽²⁾ et toetada kogu ühenduses ühtset lähenemist.

Vastuseks Euroopa kodanikele muret tegevatele loomakaitseküsimustele võttis komisjon 20. novembril vastu ettepaneku määruse kohta, millega *keelatakse kassi- ja koeranahkade import, eksport ja müük Euroopa Liidus*. ⁽³⁾ Ettepanekuga nähakse ette ka süsteem selliste nahkade avastamisega seotud teabe vahetamiseks.

Vesiviljelus

4. aprillil võttis komisjon vastu määruse ettepaneku, mis käsitleb *võõrliikide ja piirkonnast puuduvate liikide kasutamist vesiviljeluses*, ⁽⁴⁾ et tagada tasakaal sellist liiki vesiviljeluse majandusliku arengu ja ökosüsteemide säilimise vahel.

Ühenduse kontroll-laborid

23. mail võttis komisjon vastu määruse, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 VII lisa ja määratakse *uued ühenduse kontroll-laborid*. ⁽⁵⁾ Ühenduse kontroll-laborid teostavad erinevaid teaduslikke analüüse vastavalt toiduohutust ja loomatervishoidu käsitlevatele ühenduse õigusaktidele. Nende ülesanded hõlmavad näiteks selliste taudide diagnoosimist nagu brutselloos või suu- ja sõrataud.

Spongioosne entsefalopaatia

15. juuli tegevuskavas ⁽⁶⁾ esitas komisjon muudatused, mida võiks lühikeses, keskmises või pikemas perspektiivis teha *veiste spongioosse entsefalopaatia* vastastes Euroopa Liidu meetmetes. Seejärel võttis komisjon 21. novembril tegevuskava rakendamiseks vastu *transmissiivset spongioosset entsefalopaatiat* käsitleva tööprogrammi aastateks 2006–2007. ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ KOM(2006) 13 (ELT C 49, 28.2.2006).

⁽²⁾ KOM(2006) 14 (ELT C 67, 18.3.2006).

⁽³⁾ KOM(2006) 684.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 154 (ELT C 104, 3.5.2006).

⁽⁵⁾ Määrus (EÜ) nr 776/2006 (ELT L 136, 24.5.2006).

⁽⁶⁾ KOM(2005) 322.

⁽⁷⁾ SEK(2006) 1527.

18. detsembril sätestasid Euroopa Parlament ja nõukogu uued eeskirjad teatavate transmissiivsete spongiossete entsefalopaatiate vältimiseks, kontrollimiseks ja likvideerimiseks.⁽¹⁾

Taimekaitsevahendid

12. juulil tegi komisjon ettepaneku *taimekaitsevahendite suhtes kohaldatavate uute ühtlustatud ühenduse eeskirjade* kohta.⁽²⁾ Määruse ettepanekus kirjeldatud meetmed hõlmavad selgemaid nõuetekohasuse kriteeriume, lihtsamaid menetlusi ja andmekaitse eeskirju, sätteid teatavate toimeainete asendamise kohta turvalisemate ainetega ja selgroogsete loomade peal tehtavate katsete arvu vähendamist.

Ensüümid, lõhna- ja lisaained

28. juulil võttis komisjon vastu rea õigusaktide ettepanekuid, millega kehtestatakse esmakordselt *ühenduse ühtlustatud õigusnormid toiduensüümide kohta* ning parandatakse *lõhna- ja lisaainete suhtes kehtivaid eeskirju*.⁽³⁾ Nende tekstide eesmärk on muuta asjakohased õigusaktid selgemaks ja ajakohasemaks ning kehtestada lisaainete, lõhnaainete ja toiduensüümide jaoks lihtsam lubade andmise kord, lähtudes Euroopa Toiduohutusameti teaduslikest hinnangutest.

Parem koolitus ohutuma toidu nimel

20. septembril võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „*Parem koolitus ohutuma toidu nimel*”.⁽⁴⁾ Teatises käsitletakse selliste liikmesriikide ja kolmandate riikide pädevate asutuste koolitamist, kes teostavad kontrollimisi toiduainete ohutuse ja tarbijakaitse tagamiseks Euroopa Liidus. Muuhulgas nähakse teatisega ette võimalus usaldada koolitusprogrammi juhtimine täitevasutusele.

Biotehnoloogia

25. oktoobril võttis komisjon vastu aruande⁽⁵⁾ *geneetiliselt muundatud toitu ja sööta* käsitleva määruse (EÜ) nr 1829/2003⁽⁶⁾ rakendamise kohta. Aruandes käsitleti mitmeid teemasid, näiteks lubade andmise korda, märgistamist ning loata toodete esinemist Euroopa Liidu turul. Erilist tähelepanu pöörati lubade andmisel ja loata toodete käitlemisel omandatud kogemustele.

(1) Määrus (EÜ) nr 1923/2006 (ELT L 404, 30.12.2006).

(2) KOM(2006) 388.

(3) KOM(2006) 423, KOM(2006) 425, KOM(2006) 427 ja KOM(2006) 428.

(4) KOM(2006) 519.

(5) KOM(2006) 626.

(6) ELT L 268, 18.10.2003.

Transpordiohutus ja transpordi turvalisus

Aruanne transpordi turvalisuse ja selle rahastamise kohta

Augustis võttis komisjon vastu aruande õhu- ja meretranspordi turvalisuse ja selle rahastamise kohta.⁽¹⁾ Aruandes väljendati seisukohta, et transpordi turvalisuse rahastamiskulud võivad olla märkimisväärsed ning praegu kannavad neid kulusid peamiselt kasutajad. Aruandes selgitati eri liikmesriikides rahastamiseks kasutatavaid erinevaid mehhanisme ja hoiatati, et meetmete paljusus võib moonutada konkurentsi. Aruande järelduste kohaselt oleks transporditeenuste kasutajate huvides turvalisusmaksude suurem läbipaistvus; samas leiab komisjon, et kui riik rahastab terrorismivastaseid meetmeid transpordisektoris, ei ole üldiselt tegemist riigiabiga.

Ohtlike kaupade vedu

22. detsembril esitas komisjon ettepaneku ohtlike kaupade vedu käsitleva direktiivi kohta;⁽²⁾ ühest küljest süstematiseeritakse selle direktiiviga eeskirjad, mida kohaldatakse ohtlike kaupade veo suhtes raudteel ja maanteel, teisalt laiendatakse nende eeskirjade kohaldamisala ka veeteid pidi toimuvale veole. Lisaks soovitatakse direktiivis ühtlustada eeskirju võimalikult suure ulatuses, et muuta nende kohaldamine ühtlasemaks ning samal ajal ka turvalisemaks, lihtsamaks ja vähem kulukaks.

Meresõiduohutus

Pärast meresõiduohutuse kindlustamise kolmanda meetmepaketi⁽³⁾ vastuvõtmist 23. novembril 2005 esitas Regioonide Komitee 15. juunil seisukoha kõigi meetmete kohta. Komitee toetas tehtud ettepanekuid, sest tema arvates peaks kõnealune pakett märkimisväärselt suurendama meretranspordi ohutust, kuid samas tegi komiteele muret halduskoormus, mis võib seitsmes ettepanekus kirjeldatud meetmetega kaasneda.

27. märtsil võttis komisjon ettepaneku, mis käsitleb määrust *topeltpõhja ja -parraste või samaväärsete konstruktsiooninõuete kiirendatud järkjärgulise kasutuselevõtu kohta ühekordse põhja ja parrastega naftatankerite puhul*.⁽⁴⁾ Ettepaneku eesmärk on viia muudetud⁽⁵⁾ määruse (EÜ) nr 417/2002⁽⁶⁾ sätted kooskõlla poliitilise deklaratsiooniga, mille Euroopa Liidu Nõukogu esitas 2003. aastal Rahvusvahelisele Mereorganisatsioonile ja milles ta teatas, et liikmesriigid ei luba oma lipu all sõitvatel ühekordse

(1) KOM(2006) 431.

(2) KOM(2006) 852.

(3) KOM(2005) 586, KOM(2005) 587, KOM(2005) 588, KOM(2005) 589, KOM(2005) 590, KOM(2005) 592 ja KOM(2005) 593.

(4) KOM(2006) 111.

(5) EÜT L 249, 1.10.2003.

(6) EÜT L 64, 7.3.2002.

põhja ja parrastega tankeritel kasutada Marpoli konventsiooni 73/78 I lisas sätestatud erandeid.

Liiklusohutus

22. veebruaril võttis komisjon vastu *Euroopa liiklusohutuse tegevusprogrammi*⁽¹⁾ vahekokkuvõtte.⁽²⁾ Komisjon leiab, et pärast seda, kui liiklusohutusest sai liikmesriikide jaoks poliitiline prioriteet, on edusammud olnud palju kiiremad. Samas on vahekokkuvõttest näha, et areng on riigiti erinev. Komisjoni hinnangul tuleb jõupingutusi kahekordistada, et saavutada 2001. aastal kinnitatud eesmärk vähendada 2010. aastaks liiklusõnnetustes surmasaanute arvu poole võrra.

5. oktoobril võttis komisjon vastu kaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepanekut, milles käsitletakse *maanteede infrastruktuuri ohutuse korraldamist*⁽³⁾ ja *ühenduses registreeritud raskeveokitele tagantjärele peeglite paigaldamist*.⁽⁴⁾

20. detsembril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu *kolmanda direktiivi juhilubade kohta*.⁽⁵⁾

Nimetatud direktiivi kolm peamist eesmärki on järgmised:

- *pettustevastane võitlus* – selleks võetakse kasutusele ühtne juhiloa mudel (plastikkaart), piiratakse juhiloa halduslikku kehtivust kümne aastani (kehtivusaegaks võib määrata kuni 15 aastat) ja nähakse ette vabatahtliku mikrokiibi kasutuselevõtmise võimalus;
- *liiklusohutuse parandamine* – selleks võetakse kasutusele mopeedi juhiluba, kehtestatakse suuremate ja võimsamate mootorrataste kasutamisele järkjärgulise ülemineku põhimõte, määratletakse uuesti juhiloakategooriad, mille puhul on lubatud juhtida raskeveokist ja haagisest koosnevat liidendsõidukit, ja luuakse sõidueksami vastuvõtjate kohustusliku esialgse väljaõppe ja jätkukoolituse süsteem;
- *vaba liikumise hõlbustamine* – selleks kinnitatakse juhilubade vastastikuse tunnustamise põhimõte Euroopa Liidus ning ühtlustatakse juhilubade kehtivust käsitlevad eeskirjad ja raskeveokijuhtide arstliku kontrolli toimumise sagedus.

(1) KOM(2001) 370.

(2) KOM(2006) 74.

(3) KOM(2006) 569.

(4) KOM(2006) 570.

(5) Direktiiv 2006/126/EÜ (ELT L 403, 30.12.2006).

Lennuohutus

19. mail võttis komisjon vastu määruse (EÜ) nr 768/2006,⁽¹⁾ millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/36/EÜ⁽²⁾ ja mis käsitleb *ühenduse lennujaamu kasutavate õhusõidukite ohutust käsitleva teabe kogumist ja vahetamist ning teabesüsteemi haldamist*.

Euroopa Parlament ja nõukogu kirjutasid 12. detsembril alla määrusele (EÜ) nr 1899/2006 *tehniliste nõuete ja haldusprotseduuride* kooskõlastamise kohta *tsiviillennunduses*,⁽³⁾ millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 3922/91.⁽⁴⁾ Veel üks muudatus võeti vastu 20. detsembril.⁽⁵⁾

Seoses 14. detsembri 2005. aasta määruse (EÜ) nr 2111/2005 kohaldamisega võttis komisjon 22. märtsil vastu määruse (EÜ) nr 473/2006,⁽⁶⁾ millega kehtestatakse *rakenduseeskirjad ühenduse nimekirja tarvis, millesse kantakse lennuettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu*, ja määruse (EÜ) nr 474/2006,⁽⁷⁾ millega kehtestatakse *ühenduse nimekiri lennuettevõtjatest, kelle suhtes kohaldatakse ühenduse piires tegevuskeeldu*. Seejärel võttis komisjon 20. juunil⁽⁸⁾ ja 12. oktoobril⁽⁹⁾ vastu kaks määrust, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 474/2006, et ajakohastada asjaomane ühenduse nimekiri.

Lennundusjulgestus

4. oktoobril võttis komisjon vastu määruse, millega piiratakse õhusõiduki pardale lubatava *vedeliku kogust* ühenduse lennujaamadest väljuvatel lendudel ja parandatakse reisijate kontrollimise korda.⁽¹⁰⁾ See määrus oli komisjoni vastus terrorismi uutele vormidele, mille 10. augustil avastasid Heathrow' lennujaama julgeoleku eest vastutavad Suurbritannia ametivõimud. Muud lennundusjulgestuse alased otsused, mille komisjon 2006. aastal vastu võttis, käsitlevad *uute tehnoloogiate alase klausli* kehtestamist,⁽¹¹⁾ *läbivalgustusseadmete ja lõhkeaine avastamissüsteemide* tehnilisi norme⁽¹²⁾ ning *lastilendude julgeoleku eeskirju*.⁽¹³⁾

(1) ELT L 134, 20.5.2006.

(2) ELT L 143, 30.4.2004.

(3) ELT L 377, 27.12.2006.

(4) EÜT L 373, 31.12.1991.

(5) Määrus (EÜ) nr 1900/2006 (ELT L 377, 27.12.2006).

(6) ELT L 84, 23.3.2006.

(7) ELT L 84, 23.3.2006.

(8) Määrus (EÜ) nr 910/2006 (ELT L 168, 21.6.2006).

(9) Määrus (EÜ) nr 1543/2006 (ELT L 283, 14.10.2006).

(10) Määrus (EÜ) nr 1546/2006 (ELT L 286, 17.10.2006).

(11) Määrus (EÜ) nr 65/2006 (ELT L 11, 17.1.2006).

(12) Määrus (EÜ) nr 1448/2006 (ELT L 271, 13.9.2006).

(13) Määrus (EÜ) nr 831/2006 (ELT L 150, 3.6.2006).

Tarneahela turvalisus

27. veebruaril võttis komisjon vastu teatise *tarneahela turvalisuse tugevdamise* kohta.⁽¹⁾ Komisjoni arvates on vaja teha esimene samm kogu tarneahela turvalisuse parandamise suunas. Asjaomase raamistiku määratlemine aitab kaasa eri transpordiliikide ja operaatorite vahelisele koostalitusvõimele.

Energiatõhusus ja rajatiste ohutus

Energiavarustuse kindluse ja turvalisuse valdkonnas tegi komisjon 15. juunil ettepaneku ühenduse täiendava osamakse kohta Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga *Tšernobõli Fondi* (2) Ukrainas.

24. juulil võttis nõukogu vastu direktiivi 2006/67/EÜ,⁽³⁾ millega koodifitseeriti direktiiv 68/414/EMÜ,⁽⁴⁾ millega kohustatakse liikmesriike säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid.

Detsembris võttis komisjon vastu ettepaneku direktiivi kohta, mis käsitleb *Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitse programmi*,⁽⁵⁾ ning teatise *Euroopa esmatähtsate infrastruktuuride kaitse programmi kohta transpordi- ja energiasektoris*.⁽⁶⁾ Teatistes tehti liikmesriikidele ettepanek kriteeriumidepaketi kohta, mis võimaldaks kindlaks teha, millised on Euroopa mastaabis esmatähtsad energeetika- ja transpordinfrastruktuurid.

Kodanikukaitse ja toimetulek katastroofidega

Üleujutuste ohjeldamine

18. jaanuaril võttis komisjon vastu ettepaneku, mis käsitleb direktiivi *üleujutusohu hindamise ja ohjeldamise* kohta⁽⁷⁾ ning millega nähakse ette Euroopa tasandi üleujutusohu ohjeldamise raamistik. Vastavalt ettepanekule peaksid liikmesriigid vastutama kolme järgmise ülesande täitmise eest: üleujutusohu esialgne hindamine oma territooriumil paiknevas valgapiirkonnas või piiriülese valgapiirkonna osas, üleujutusohu kaartide koostamine ning üleujutusohutuse kava koostamine määratletud piirkondade jaoks.

(1) KOM(2006) 79.

(2) KOM(2006) 305.

(3) ELT L 217, 8.8.2006.

(4) EÜT L 308, 23.12.1968.

(5) KOM(2006) 787.

(6) KOM(2006) 786.

(7) KOM(2006) 15 (ELT C 67, 18.3.2006).

Kodanikukaitse

26. jaanuaril võttis komisjon vastu ettepaneku otsuse kohta, millega luuakse *ühenduse kodanikukaitse mehhanism*.⁽¹⁾ Otsuse eesmärk on tugevdada nõukogu otsusega 2001/792/EÜ, Euratom⁽²⁾ loodud mehhanismi eelmistest hädaolukordadest saadud õppetundide abil ning luua ühenduse tasandil õiguslik alus tugimeetmete ja täiendavate abinõude jaoks.

Olulisimad eriolukorrad, millele reageerimiseks Euroopa Liit ühenduse mehhanismi kasutas, olid 2006. aastal Kesk-Euroopa üleujutused ja Hispaania metsatulekahjud ning väljaspool Euroopa Liitu maavärin ja vulkaanipurse Indoneesias ja merereostus Liibanonis.

Lisaks võttis komisjon kasutusele *veebilehe, mille kaudu teavitatakse kogu maailmas toimunud suurõnnetustest*,⁽³⁾ hõlbustades seeläbi teabevahetust riikide kriisiabikeskuste ja üldsuse vahel.

Euroopa Liidu finantshuvide kaitse

Maikus tegi komisjon ettepaneku pikendada programmi *Pericles* kehtivust kuni 2013. aasta lõpuni.⁽⁴⁾ Selle vahetus-, abi- ja koolitusprogrammi eesmärk on *kaitsta eurot võltsimise eest*. Samas kuus tegi komisjon ettepaneku vaadata läbi *Euroopa Pettustevastase Ameti juurdluste* suhtes kohaldatavad sätted.⁽⁵⁾ Juunis⁽⁶⁾ tegi komisjon ettepaneku muuta programmi *Herakles* ja pikendada selle kehtivust kuni 2014. aasta lõpuni. Selle programmiga toetatakse *ühenduse finantshuvide kaitse* meetmeid.

22. detsembril⁽⁷⁾ tegi komisjon ettepaneku muuta nõukogu määrust (EÜ) nr 515/97,⁽⁸⁾ mis käsitleb liikmesriikide haldusasutuste *vastastikust abi* ning haldusasutuste ja komisjoni vahelist koostööd *tolli- ja põllumajandusküsimusi käsitlevate õigusaktide nõutava kohaldamise tagamisel*. Selle koostöö tugevdamiseks soovitas komisjon eelkõige anda liikmesriikide süsteemidele luba kasutada tolliinfosüsteemi andmebaasi ja luua uusi vahendeid (tolliuurimisandmebaas, Euroopa keskregister, mis sisaldab peamiste rahvusvahelise kaubaveoteenuse osutajate esitatud andmeid, tollijärelevalve operatsioonide kooskõlastamise alaline infrastruktuur, mis võimaldab OLAFil võtta vastu liikmesriikide esindajaid).

(1) KOM(2006) 29 (ELT C 67, 18.3.2006).

(2) EÜT L 297, 15.11.2001.

(3) <http://ec.europa.eu/comm/environment/civil/micdaily/micdaily.doc>.

(4) KOM(2006) 243.

(5) KOM(2006) 244.

(6) KOM(2006) 339.

(7) KOM(2006) 866.

(8) EÜT L 82, 22.3.1997.

Kasulikud viidad

- Tervishoiu ja tarbijakaitse peadirektoraat:
http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/index_en.htm
- Tarbijakaitse:
http://ec.europa.eu/consumers/index_en.htm
- Toiduainete ohutus:
http://ec.europa.eu/food/food/index_en.htm
- Rahvatervis:
http://ec.europa.eu/health/index_en.htm
- Transport:
http://ec.europa.eu/transport/index_en.html
- Euroopa Meresõiduohutusamet:
<http://emsa.europa.eu/>
- Energeetika:
http://ec.europa.eu/energy/index_en.html
- Rahvusvaheline Aatomienergia Agentuur:
<http://www.iaea.org/>
- Euroopa Pettustevastane Amet:
http://ec.europa.eu/anti_fraud/index_et.html

V peatükk

Euroopa Liit kui rahvusvaheline partner

Euroopa Liidu rolli tugevdamine rahvusvahelise jõuna

Pärast 2005. aasta oktoobris toimunud riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlikku kohtumist Hampton Courtis lepidi kokku, et Euroopa Liit peab võtma meetmeid oma välispoliitilise tegevuse tugevdamiseks ja sise- ja välispoliitika kooskõlastamiseks, vaatamata Euroopa Liidu põhiseaduse lepingule osaks saanud tagasilöögile. Selleks võttis komisjon 8. juunil vastu teatise Euroopa Liidu välistegevuse sidususe, tõhususe ja nähtavuse lisamise kohta.⁽¹⁾ Teatistes esitatakse hulk praktilisi ettepanekuid, mis ei nõua põhilepingute muutmist. Teatistes soovitakse tugevdada liidu rahvusvahelist rolli, parandades selleks strateegilist planeerimist ja arutades strateegilise planeerimise seisukohast olulisi küsimusi iga kord, kui vahetub Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja, tugevdades komisjoni ja nõukogu sekretariaadi vahelist koostööd ning töötades välja programmi liikmesriikide diplomaatiliste teenistuste ja nõukogu sekretariaadi töötajate vahetuseks, et süvendada suhteid liikmesriikidega.

1. jagu

Suhted naaberriikidega

Laienemine

Üldine lähenemine

8. novembril võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „Laiemisstrateegia ja peamised väljakutsed aastatel 2006–2007”, millega koos esitati eriaruanne Euroopa Liidu võime kohta võtta vastu uusi liikmeid. Nimetatud laiemisstrateegia käsitleb

⁽¹⁾ KOM(2006) 278.

Lääne-Balkani riike ja Türgit. Selles määratletakse olemasoleva strateegia põhjal üldine lähenemisviis, mis võimaldab võtta arvesse viienda laienemise kogemusi, toetada laienemisega seotud riike, suurendada üldsuse toetust edasisele laienemisele, tulla toime laienemisega seotud probleemidega ja tagada liidu integratsioonivõime. Komisjon oli enne seda oma 10. mai teatises „Kodanikekeskne tegevuskava – Euroopa Liit tulemuslikuks“⁽¹⁾ teinud üldise soovitusena pidada aru laienemise kasulikkuse ja liidu suutlikkuse üle võtta vastu uusi liikmeid.

Euroopa Ülemkogu 14. ja 15. detsembri kohtumisel saavutasid riigi- ja valitsusjuhid laienemise küsimuses uue konsensuse, mille kohaselt igas ühinemisläbirääkimiste etapis nõutakse rangelt teatavate tingimuste täitmist. Lisaks tuleb läbirääkimiste käigus võimalikult kiiresti lahendada sellised kriitilised küsimused nagu haldus- ja õigussüsteemi reform ja korruptsioonivastane võitlus. Liit ei määra võimalikku ühinemistähtaega seni, kuni läbirääkimised ei ole jõudnud lõppetappi. Samuti on Euroopa Ülemkogu arvamusel, et laienemise tempo peab lähtuma liidu võimest võtta vastu uusi liikmeid.

Bulgaaria ja Rumeenia

16. mail võttis komisjon vastu seirearuande Bulgaaria ja Rumeenia valmisoleku kohta ELiga ühinemiseks.⁽²⁾

26. septembril võttis komisjon vastu teise seirearuande,⁽³⁾ mille kohaselt on nimetatud kaks riiki teinud alates maikuu aruandest märkimisväärseid jõupingutusi, et viia lõpule oma ettevalmistused ühinemiseks Euroopa Liiduga. Bulgaaria ja Rumeenia valmisolek on piisav selleks, et täita 1. jaanuariks 2007 ühinemistingimused, mis on seotud poliitika, majanduse ja ühenduse õiguse ülevõtmisega. Suurest osast maikuu aruandes osutatud probleemidest on üle saadud: on lahendatud palju valdkondlikke küsimusi ning tõdetud teatavaid edusamme õigussüsteemi reformi ja korruptsiooni-, rahapesu- ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse alal. Samal ajal on valdkondi, kus tuleb veel saavutada konkreetseid tulemusi. Viimases aruandes on loetletud küsimused, mis nõuavad täiendavat tööd. Ühtlasi juhitakse tähelepanu neile ühenduse õiguse ja ühinemislepingu sätetele, mille eesmärk on tagada pärast laienemist Euroopa Liidu poliitika ja institutsioonide nõuetekohane toimimine. Pidades silmas aruande järeldusi, otsustas komisjon luua pärast liikmesriikidega konsulteerimist mehhanismi, mis võimaldaks teha koostööd õigussüsteemi reformimisel ja võitluses korruptsiooni, rahapesu ja organiseeritud kuritegevusega ning kontrollida sellealaseid edusamme. Selleks on kehtestatud võrdlusnäitajad, mis võtavad arvesse mõlema riigi olukorda. Nõukogu tervitas 17. oktoobril kõnealust komisjoni aruannet.

(1) Vt käesoleva aruande I peatüki 3. jagu.

(2) KOM(2006) 214.

(3) KOM(2006) 549.

13. detsembril lõi komisjon nimetatud mehhanismi, mis võimaldab teha koostööd õigussüsteemi reformimisel ja võitluses korrupsiooni ja organiseeritud kuritegevusega ning kontrollida sellealaseid edusamme. Mõlemad uued liikmesriigid koostavad sel eesmärgil igal aastal oma edusammude kohta aruande. Komisjon edastab Euroopa Parlamendile ja nõukogule nende aruannete põhjal oma märkused ja järeldused.

Türgi

23. jaanuaril võttis nõukogu vastu otsuse Türgi ühinemispartnerluse põhimõtete, prioriteetide ja tingimuste kohta.⁽¹⁾ Läbivaadatud partnerluse prioriteetid on seotud Türgi võimega täita 1993. aastal Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogul kindlaks määratud ühinemiskriteeriume ning 2005. aasta oktoobris nõukogus vastu võetud läbirääkimisraamistiku nõudeid. Prioriteetid käsitlevad nii õigusakte kui ka nende rakendamist ning nende valimisel lähtuti Türgi reaalsest võimalustest.

10. aprillil andis nõukogu oma heakskiidu, et sõlmida leping, millega kehtestatakse raamistik Türgi Vabariigi osalemiseks Euroopa Liidu kriisiohjamisoperatsioonides.⁽²⁾

29. novembril võttis komisjon vastu teatise,⁽³⁾ kus ta märgib, et Türgi ei ole Ankara lepingu lisaprotokollis täies ulatuses rakendanud ja et kaupade vaba liikumise piirangud, sealhulgas piirangud transpordile, kehtivad endiselt. Neid asjaolusid arvesse võttes soovib komisjon Türgi ühinemist arutaval valitsustevahelisel konverentsil mitte alustada läbirääkimisi kaheksa peatüki üle ja ajutiselt mitte sulgeda ühtegi peatükki enne, kui komisjon kinnitab, et Türgi on oma lisaprotokollist tulenevad kohustused täies ulatuses täitnud. 11. detsembril võttis nõukogu komisjoni soovitusel vastu.

Horvaatia

14. veebruaril võttis nõukogu vastu määruse,⁽⁴⁾ millega Euroopa partnerlus Horvaatiaga nimetatakse ümber „*ühinemispartnerluseks*“, et see oleks kooskõlas Türgiga sõlmitud partnerlusega. 20. veebruaril võttis nõukogu vastu otsuse Horvaatia ühinemispartnerluse põhimõtete, prioriteetide ja tingimuste kohta.⁽⁵⁾ Ühinemispartnerlusega ajakohastatakse Horvaatiat käsitleva komisjoni tegevusaruande tulemuste põhjal varasemat Euroopa partnerlust ning määratletakse ühtlasi uusi prioriteetseid tegevusvaldkondi. Prioriteetseid tegevusvaldkondi kohandatakse vastavalt konkreetse riigi vajadustele ja valmisolekule ning vajadusel saab neid ajakohastada. Horvaatia peaks nüüd töötama välja plaani, mis sisaldab täpset ajakava ja konkreetseid meetmeid, mida ta kavatses võtta ühinemispartnerluse prioriteetide täitmiseks. Need

(1) Otsus 2006/35/EÜ (ELT L 22, 26.1.2006).

(2) Otsus 2006/482/ÜVJP (ELT L 189, 12.7.2006).

(3) KOM(2006) 773.

(4) Määrus (EÜ) nr 269/2006 (ELT L 47, 17.2.2006).

(5) Otsus 2006/145/EÜ (ELT L 55, 25.2.2006).

prioriteedid on eelkõige seotud Horvaatia võimega täita 1993. aastal Kopenhaagenis Euroopa Ülemkogu kohtumisel kindlaks määratud kriteeriume ja stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames kehtestatud tingimusi.

Muud Lääne-Balkani riigid

Euroopa Liidu ja Lääne-Balkani riikide vaheliste suhete arenguga pärast 2005. aastal toimunud märkimisväärseid edusamme võib rahule jääda.

27. jaanuaril 2006 võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „*Lääne-Balkani riigid teel Euroopa Liitu: tugevdades stabiilsust ja suurendades heaolu*”.⁽¹⁾ Teatises jõuti järeldusele, et lootus ühineda Euroopa Liiduga soodustab Lääne-Balkani riikides tunduvalt poliitilisi ja majandusreforme ning aitab kaasa selle piirkonna rahvaste leppimisele. Samuti oldi arvamusel, et ELi poliitika tugevdamine Lääne-Balkani riikides, eriti vastastikust huvi pakkuvates valdkondades, mida piirkonna elanikud peavad väga oluliseks (nt õigus, vabadus ja julgeolek, haridus ja kaubandus), on parim viis kindlustada protsessi usaldusväärsust ja vähendada poliitilisi riske. Seepärast on ELi eesmärk edendada stabiilsust, julgeolekut ja heaolu Lääne-Balkanil, tuues piirkonda järk-järgult Euroopa Liidule lähemale. Euroopa Liidu ja Lääne-Balkani riikide välisministrid kiitsid nimetatud teatise Salzburgis 11. märtsil heaks.

30. jaanuaril võttis nõukogu vastu otsused, millega luuakse *Euroopa partnerlus endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi*,⁽²⁾ *Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina ning Serbia ja Montenegroga*, sealhulgas *Kosovoga*.⁽³⁾ Partnerlust ajakohastatakse selleks, et määratleda uued tegevusprioriteedid. Seejuures võetakse aluseks nende komisjoni aruannete tulemused, mis käsitlevad Lääne-Balkani riikide ettevalmistusi paremaks integreerumiseks Euroopa Liitu,⁽⁴⁾ ja komisjoni arvamus endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ühinemise kohta Euroopa Liiduga.⁽⁵⁾

15.–18. veebruarini külastas komisjoni president José Manuel Barroso esmakordselt Lääne-Balkani piirkonda. Teda saatis volinik Olli Rehn. Külastuse käigus edastasid president ja volinik Rehn piirkonna juhtpoliitikutele ergutava sõnumi, milles väljendati usku nende jõupingutustesse, ja kinnitasid taas komisjoni toetust Lääne-Balkani riikide võimalikule ühinemisele Euroopa Liiduga. Nad julgustasid nimetatud riikide juhte hoogustama reforme, et olla varem valmis ühinema Euroopa Liiduga.

9. jaanuaril⁽⁶⁾ muutis komisjon kaheksandat korda nõukogu määrust,⁽⁷⁾ millega kehtestatakse teatud eripiirangud, millega toetatakse *endise Jugoslaavia asjade*

(1) KOM(2006) 27.

(2) Otsus 2006/57/EÜ (ELT L 35, 7.2.2006).

(3) Otsused 2006/54/EÜ, 2006/55/EÜ, 2006/56/EÜ (ELT L 35, 7.2.2006).

(4) KOM(2005) 553, KOM(2005) 555, KOM(2005) 558 (ELT C 49, 28.2.2006).

(5) KOM(2005) 557 (ELT C 49, 28.2.2006).

(6) Määrus (EÜ) nr 23/2006 (ELT L 5, 10.1.2006).

(7) Määrus (EÜ) nr 1763/2004 (ELT L 315, 14.10.2004).

rahvusvahelise kriminaalkohtu (EJRK) volituste tõhusat rakendamist. 10. märtsil⁽¹⁾ pikendas nõukogu uuesti sellealaseid meetmeid isikute vastu, kes oma tegevusega aitavad vabaduses viibivatel isikutel jätkuvalt kõrvale hoida õigusemõistmisest kuritegude eest, milles EJRK on neile süüdistuse esitanud, või käituvad moel, mis võib takistada EJRK volituste tõhusat rakendamist. Enne seda tunnistas ta 23. jaanuaril⁽²⁾ kehtetuks ühise seisukoha 96/184/ÜVJP⁽³⁾ relvaekspordi kohta endisesse Jugoslaaviasse.

6. aprillil võttis komisjon vastu ettepaneku määruse⁽⁴⁾ kohta, mis käsitleb *Serbiale ja Montenegrole, sealhulgas Kosovole, ja endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile* antava ühenduse abi rakendamiseks loodud *Euroopa Ülesehitusametit*. Kuna määrus (EÜ) nr 2667/2000, millega ülesehitusamet loodi, kaotab 31. detsembril 2006 kehtivuse, tegi komisjon 2005. aasta detsembrikuu aruandele toetudes ettepaneku lõpetada ameti tegevus, taotledes samal ajal tema praeguste volituste ja põhikirja pikendamist kahe aasta võrra kuni 31. detsembrini 2008, et lõpetada järk-järgult ameti tegevus ühenduse rekonstruktsiooni-, arengu- ja stabilisatsiooniabi programmi CARDS raames. 28. novembril võttis nõukogu vastu sellekohase määruse.⁽⁵⁾

13. novembril võttis nõukogu vastu läbirääkimissuunised viisarežiimi lihtsustamist ja ebaseaduslike sisserändajate tagasivõtmist käsitlevate lepingute kohta Bosnia ja Hertsegoviina, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi, Montenegro ja Serbiaga. Samal ajal võttis komisjon vastu soovitusel, mis käsitleb viisarežiimi lihtsustamise lepingut Albaaniaga, kes on juba sõlminud Euroopa Ühendusega ebaseaduslike sisserändajate tagasivõtmist käsitleva lepingu. 30. novembril algasid ametlikud läbirääkimised kõikide nimetatud riikidega.

Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik

30. jaanuaril võttis nõukogu vastu ühise seisukoha,⁽⁶⁾ millega muudetakse *endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi* ekstremistide vastu suunatud piiravaid meetmeid ja pikendatakse nende kehtivust. Need meetmed on ette nähtud selleks, et takistada Euroopa Liidu territooriumile sisenemast teatavaid isikuid, kes toetavad aktiivselt vägivaldset tegevust või osalevad selles, seades seeläbi ohtu Ohridi raamlepingus sisalduvad stabiilsuse, territoriaalse terviklikkuse ning endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi paljurahvuselise olemuse aluspõhimõtted ja/või kahjustades ja takistades tahtlikult lepingu rakendamist tegevusega, mis ei kuulu demokratiseerimisprotsessi.

(1) Ühine seisukoht 2006/204/ÜVJP ja otsus 2006/205/ÜVJP (ELT L 72, 11.3.2006).

(2) Ühine seisukoht 2006/29/ÜVJP (ELT L 19, 24.1.2006).

(3) EÜT L 58, 7.3.1996.

(4) KOM(2006) 162.

(5) Määrus (EÜ) nr 1756/2006 (ELT L 332, 30.11.2006).

(6) Ühine seisukoht 2006/50/ÜVJP (ELT L 26, 31.1.2006).

20. veebruaril⁽¹⁾ pikendas ja muutis nõukogu *endisesse Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki* nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja volitusi.

Bosnia ja Hertsegoviina

Bosnia ja Hertsegoviinaga toimunud läbirääkimistel stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingu üle peeti kinni 2005. aasta novembris vastu võetud nõukogu suunistest. Läbirääkimised viidi põhimõtteliselt lõpule 2006. aasta detsembris. Leping esitatakse allkirjastamiseks pärast seda, kui Bosnia ja Hertsegoviina on teinud piisavalt edusamme Euroopa Liidu osutatud olulistes valdkondades, eelkõige politseireformi alal.

2006. aasta jaanuaris alustati Bosnia ja Hertsegoviinaga ka majandusdialoogi ja aprillis toimus selle raames esimene kohtumine.

30. jaanuaril nimetas nõukogu Christian Schwarz-Schillingi Euroopa Liidu eriesindajaks *Bosniasse ja Hertsegoviinasse*.⁽²⁾

Albaania

21. märtsil tegi komisjon ettepaneku kirjutada alla ja sõlmida stabiliseerimis- ja assotsiatsioonileping ja vaheleping *Albaaniaga*.⁽³⁾ 12. juunil kirjutati mõlemale lepingule alla.⁽⁴⁾ 1. detsembril hakkas kehtima vaheleping, mille abil jõustatakse stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingu kaubandussätted, tingimusel et nimetatud leping hiljem sõlmitakse.

Serbia ja Montenegro, sealhulgas Kosovo

Komisjon esitas juba 2005. aasta novembris ettepaneku *Serbia ja Montenegroga, sealhulgas Kosovoga*, sõlmitud Euroopa partnerluse ajakohastamiseks. 2006. aasta jaanuaris võttis nõukogu selle otsuse vastu (vt eespool). Kuna Montenegro kuulutas juunis välja iseseisvuse, esitas komisjon uue ettepaneku Euroopa partnerluse ajakohastamiseks ainult *Montenegroga*.⁽⁵⁾ Selle ettepaneku aluseks on praeguse Serbiat ja Montenegrot (sealhulgas Kosovot) hõlmava Euroopa partnerluse Montenegroga seotud osad. Nende osade ajakohastamiseks on lisatud prioriteetid, mis on seotud Montenegro uute pädevuste ja väljakutsetega, mis teda iseseisva riigina eesootavad.

⁽¹⁾ Ühismeede 2006/123/ÜVJP (ELT L 49, 21.2.2006).

⁽²⁾ Ühismeede 2006/49/ÜVJP (ELT L 26, 31.1.2006).

⁽³⁾ KOM(2006) 138.

⁽⁴⁾ Otsus 2006/580/EÜ (ELT L 239, 1.9.2006).

⁽⁵⁾ KOM(2006) 654.

3. mail otsustas komisjon peatada stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingu läbirääkimised Serbia ja Montenegroga, kuna nende ametiasutused ei täitnud oma kohustusi seoses EJRKga. Kuni selle hetkeni olid 2005. aasta oktoobris alanud läbirääkimised kulgenud edukalt. Komisjon ja nõukogu olid siiski algusest peale selgelt teatanud, et läbirääkimiste tempo ja lõpuleviimine sõltub täieliku koostöö tegemisest EJRKga.

Pärast seda, kui Montenegro kuulus välja iseseisvuse, kiitis nõukogu 24. juulil heaks komisjoni volitused pidada Montenegroga stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingu üle läbirääkimisi, kasutades seejuures ära eelnevalt liitriigi tasandil peetud läbirääkimistel saavutatud tulemusi. Läbirääkimised algasid 26. septembril.

10. aprillil võttis nõukogu vastu ühismeetme,⁽¹⁾ millega asutatakse *ELi planeerimisrühm (EUPT Kosovo)* seoses ELi võimaliku kriisiohjamise operatsiooniga *Kosovos* õigusriigi alal ja teistes võimalikes valdkondades.

12. mail⁽²⁾ tegi komisjon ettepaneku anda *Kosovole* toetuse kujul *erakorralist finantsabi*, et toetada usaldusväärse majanduskeskkonna ja eelarveraamistiku arendamist, soodustada peamiste haldustoimingute jätkumist ja tugevdamist ning lahendada riiklikke investeerimisvajadusi. Abi on ajaliselt piiratud ja täiendab Maailmapanga poolt Rahvusvahelise Arenguassotsiatsiooni rahastute kaudu antavat ja kahepoolsetelt rahastajatelt saadavat toetust. Selle saamine sõltub edusammudest mitmete meetmete rakendamisel (eelkõige riigi rahanduse valdkonnas), mis määratakse kindlaks tihedas koostöös Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapangaga. Tegu on esmatähtsa üleminekutoetusega enne Kosovo staatuse kindlaksmääramist. Abi ei seota uue staatusega ja see ei välista edaspidist EÜ ega rahvusvahelist toetust, mida staatuse kindlaksmääramise järel pärast 2007. aastat tõenäoliselt vajatakse. Erakorraline finantsabi võib ulatuda kuni 50 miljoni euroni. Nõukogu võttis abi käsitleva otsuse vastu 30. novembril.⁽³⁾

15. septembril võttis nõukogu vastu järgmise ühismeetme,⁽⁴⁾ millega asutatakse ELi rühm *Kosovos* võimaliku *rahvusvahelise tsiviilmissiooni* ja selle koostisosana Euroopa Liidu eriesindaja ametikoha loomise ettevalmistamisele kaasaaitamiseks.

(1) Ühismeede 2006/304/ÜVJP (ELT L 112, 26.4.2006).

(2) KOM(2006) 207.

(3) Otsus 2006/880/EÜ (ELT L 339, 6.12.2006).

(4) Ühismeede 2006/623/ÜVJP (ELT L 253, 16.9.2006).

Euroopa naabruspoliitika

Üldpõhimõtted

23. jaanuaril võttis nõukogu vastu otsuse,⁽¹⁾ millega võimaldatakse Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riikidel, samuti Venemaal, saada abi *tehnilise abi ja teabevahetuse programmi (TAIEX)* raames.

24. mail võttis komisjon vastu muudetud ettepaneku⁽²⁾ määruse kohta, milles kehtestatakse üldsätted *Euroopa naabus- ja partnerlusevahendi* loomiseks. Muudetud ettepanek võeti vastu pärast 17. mai institutsioonidevahelist kokkulepet mitmeaastase finantsraamistiku kohta aastateks 2007–2013.⁽³⁾ Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid vastava määruse vastu 24. oktoobril.⁽⁴⁾ Selle ajavahemiku jooksul määruse rakendamiseks ettenähtud piirsumma on 11,181 miljardit eurot.

28. novembril otsustas nõukogu pikendada Euroopa Investeeringuspanga volitusi anda Euroopa naabruspoliitika raames 12,4 miljardi euro ulatuses laene. 4. detsembril võttis komisjon vastu teatise *Euroopa naabruspoliitika arendamise* kohta.⁽⁵⁾ Teatis sisaldab konkreetseid ettepanekuid naabruspoliitika arendamiseks mitmes valdkonnas. Koos teatisega esitati aruanne, mis käsitleb seitset riiki, kelle suhtes Euroopa naabruspoliitikat kõigepealt kohaldatai ja kelle vastavaid tegevuskavasid on rakendatud alates 2005. aastast, ning hindab valdkonniti iga riigi edusamme.⁽⁶⁾ Komisjon võttis 4. detsembril vastu ka teatise, milles käsitletakse Euroopa naabruspoliitika partnerriikide osalemist ühenduse ametite tegevuses ja ühenduse programmides.

Koostöö Vahemere-äärsete riikidega

27. ja 28. novembril toimus Soomes Tamperes *Euroopa Liidu ja Vahemere riikide tipukohtumine*, millel osales komisjoni volinik Benita Ferrero-Waldner. Kohaletulnud tutvusid 2005. aastal Barcelonas kokkulepitud viieaastase tööplaani elluviimisel tehtud edusammudega. Samuti esitasid nad oma prioriteetid 2007. aastaks: teha koostööd terrorismivastase võitluse alal, liberaliseerida kauplemine põllumajandustoodete ja teenustega, tegeleda asutamisõiguse küsimusega, lähendada oma õigusakte ja suurendada investeeringuid, korraldada energeetikaministrite kohtumine, korraldada rändeministrite kohtumine, viia ellu Vahemere reostuse vastast võitlust käsitlev algatus „Horizon 2020“, käivitada komisjoni stipendiumikava Vahemere piirkonna üliõpilastele ja korraldada kõrgharidusministrite kohtumine ning viia ellu 2006. aastal

(1) Otsus 2006/62/EÜ (ELT L 32, 4.2.2006).

(2) KOM(2004) 628.

(3) Vt aruande I peatükk.

(4) Määrus (EÜ) nr 1638/2006 (ELT L 310, 9.11.2006).

(5) KOM(2006) 726.

(6) SEK(2006) 1504.

Istanbulis toimunud esimesel ministrivahelisel kohtumisel kokkulepitud tegevuskava, mis käsitleb naiste rolli suurendamist ühiskonnas.

Aasta jooksul toimus veel teisigi Euroopa Liidu ja Vahemere riikide kohtumisi, mille teemad olid konkreetsemad:

- 24. märtsil kohtusid Marrakechis Euroopa Liidu ja Vahemere riikide *kaubandusministrid*, et edendada kaubavahetust ja majandussuhteid kogu Vahemere piirkonnas. See oli esimene ministrivaheline kohtumine pärast Barcelona protsessi kümnenndale aastapäevale pühendatud tippkohtumist ning Euroopa Liidu ja Vahemere riikide partnerid kinnitasid sel puhul uuesti oma kohustust luua 2010. aastaks Vahemere piirkonnas vabakaubandusala;
- 21. ja 22. septembril kohtusid Rhodosel Euroopa Liidu ja Vahemere riikide *tööstusministrid*. Kohtumisel esitati ülevaade poliitilistest ja tehnilistest edusamudest, kuid samuti meetmetest, mida tuleb võtta, et tulla toime üleilmastumisest tingitud väljakutsetega. Kohtumisel osalejad käsitlesid samuti Euroopa Liidu ja Vahemere piirkonna partnerlusest tulenevaid uusi võimalusi, Euroopa Liidu naabruspoliitikat ja koostöö laiendamist, et kaasata sellesse innovatsioon ja tekstiilisektor;
- 28. ja 29. septembril toimus Strasbourgis Euroopa Liidu ja Vahemere riikide *põllumajandusministrite* kohtumine. Kokkutulnud rõhutasid nende ühiste kohustuste olulisust, mis kummalgi Vahemere kaldal asuvate riikide parlamendid ja kutseühingud on võtnud kooskõlastatud põllumajanduspoliitika edendamiseks ning Euroopa Liidu ja Vahemere riikide ettevõtjate vahelise koostöö tugevdamiseks, et luua Euroopa Liidu ja Vahemere riikide ühine põllumajanduspoliitika.

17. oktoobril esitas komisjon teatise ⁽¹⁾ *Euroopa – Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastu (FEMIP)* hindamise kohta, mis teostati tihedas koostöös Euroopa Investeerimis pangaga. Kuigi teatises rõhutatakse, et rahastu on aidanud kaasa vahendite eraldamisele, soovitatakse parandada selle võimet mõjutada majandusreforme.

14. veebruaril sõlmis nõukogu *Liibanoniga Euroopa – Vahemere piirkonna assotsiatsioonilepingu*. ⁽²⁾ Leping jõustus 1. aprillil ja selle eesmärk on panna alus poliitilisele dialoogile, mis looks toodete, teenuste ja kapitaliga kauplemise järkjärguliseks liberaliseerimiseks vajalikud tingimused ning soodustaks poolte vahel majandus-, sotsiaal-, kultuurilist ja rahanduskoostööd.

16. oktoobril andis nõukogu heakskiidu eespool nimetatud lepingu raames loodud assotsiatsiooninõukogu poolt vastu võetavale soovitusel *Euroopa Liidu ja Liibanoni vahelise tegevuskava* elluviimise kohta. Assotsiatsiooninõukogu võtab tegevuskava üheskoos ametlikult vastu pärast seda, kui Liibanon on viinud lõpule oma

⁽¹⁾ KOM(2006) 592.

⁽²⁾ Otsus 2006/356/EÜ (ELT L 143, 30.5.2006).

sisemenetlused. See tegevuskava kujutab endast Euroopa naabruspoliitika laiaulatuslikku majanduslikku ja poliitilist koostöövahendit. Tegevuskava ei hõlma üksnes assotsiatsioonilepingus sätestatud valdkondi, vaid näeb ette koostöö laienemise ka muudesse valdkondadesse, mis kuuluvad liikmesriikide pädevusse ja on seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga. Tegevuskava peaks aitama tihendada suhteid Liibanoniga. Selleks tuleb omakorda tugevdada majandusintegratsiooni, süvendada poliitilist koostööd ning lähendada Liibanoni õigusnorme liidu õigusnormidele.

7. juunil võttis komisjon vastu nõukogu otsuse ettepaneku, ⁽¹⁾ mille eesmärk on võtta Euroopa – Vahemere piirkonna lepinguga asutatud assotsiatsiooninõukogus vastu soovitus *Euroopa Liidu ja Egiptuse vahelise tegevuskava* elluviimise kohta. Komisjon pidas Egiptusega ettevalmistavaid läbirääkimisi, tehes seejuures nõukoguga tihedat koostööd. Nendel läbirääkimistel käsitleti kolm kuni viis aastat kestva tegevuskava eelnõu. Tegevuskava elluviimine peaks aitama kaasa assotsiatsioonilepingu sätete järgimisele ning toetama majandusliku integratsiooni ja poliitilise koostöö süvendamise kaudu suhete tihendamist Euroopa Ühenduse ja Egiptuse vahel. Kõnealune tegevuskava on üldine majandusliku ja poliitilise koostöö vahend, mis viib uuele tasemele Euroopa – Vahemere piirkonna assotsiatsioonilepingus sisalduvad kohustused ja eesmärgid ning sarnaneb seega teiste Vahemere riikidega sõlmitud tegevuskavadega.

14. novembril toimus Brüsselis *Euroopa Liidu ja Jordaania* assotsiatsiooninõukogu kohtumine, kus tehti kokkuvõtte omavaheliste suhete arengu kohta. Liit teatas, et hindab Jordaania võetud kohustusi, tema pikaajalist panust Euroopa Liidu ja Vahemere piirkonna partnerlusse ja tema osalemist viieaastases tööplaanis, mille keskmise pikkusega perioodi eesmärgid on poliitiline ja julgeolekualane koostöö, majanduskasv ja teostatavad majandusreformid, haridus ja sotsiaalkultuurilised vahetused, rändeküsimus, integreerimine ühiskonda ning õigus ja turvalisus.

Euroopa Liidu poliitika muid aspekte seoses Vahemere piirkonna ja Lähis-Ida riikidega on kirjeldatud allpool punktis, mis kajastab ELi panust julgeoleku tagamisel kogu maailmas.

Koostöö Ida-Euroopa riikidega

Ukraina

Euroopa naabruspoliitika 2005. aasta tegevuskava rakendamisel tehti reaalseid edusamme tänu asjaolule, et selle rakenduskorras on 2006. aastaks kehtestatud hulk prioriteete ja tähtaegu. Tegevuskava rakendamist uurisid ELi ja Ukraina koostöönõukogu ja muud partnerlus- ja koostöölepingu raames pädevad organid. Tehtud edusamme käsitleti märtsis ja novembris teostatud üldhinnangus.

⁽¹⁾ KOM(2006) 282.

6. aprilli resolutsioonis tervitas Euroopa Parlament 26. märtsil Ukrainas toimunud demokraatlikke ja läbipaistvaid parlamendivalimisi.

13. septembril võttis komisjon vastu soovitusel alustada Ukrainaga läbirääkimisi uue täiustatud lepingu üle, et asendada sellega praegune partnerlus- ja koostööleping, mis sõlmiti 1998. aastal ja kehtib kümme aastat.

Pärast 14. septembril Brüsselis toimunud pooltevahelist assotsiatsiooninõukogu kohtumist leidis 27. oktoobril Helsingis aset *Euroopa Liidu ja Ukraina tippkohtumine*, millel osalesid komisjoni president José Manuel Barroso ja komisjoni volinik Benita Ferrero-Waldner. Tippkohtumisel tehti eelkõige kokkuvõtte edusammudest, mida on tehtud ühiselt käivitatud algatuste puhul, näiteks energeetika- ja piiriküsimustes, ning ELi ja Ukraina 2005. aasta tegevuskava rakendamise kohta. Samuti parafeeriti tippkohtumisel kokkulepped viisarežiimi lihtsustamise ja ebaseaduslike sissetulekute tagasivõtmise kohta.

Lisaks täheldati, et riigipiiri haldamine Ukraina ja Moldova vahel on muutunud läbipaistvamaks. Alates juulist tugevdati nimetatud kahe riigi nõusolekul veelgi ELi piirihaldamise abimissiooni. Jaanuaris ja novembris korraldati mõlema riigiga piiriküsimustes kolmepoolsed kohtumised. Novembris toimunud kohtumise ajal kirjutasid Ukraina ja Moldova ühtlasi komisjoni voliniku Benita Ferrero-Waldneri juuresolekul alla tolli- ja piirialase teabe vahetust käsitlevale kokkuleppele.

Moldova

Euroopa naabuspoliitika 2005. aasta tegevuskava rakendamisel tehti reaalseid edusamme tänu asjaolule, et selle rakenduskorras on 2006. aastaks kehtestatud hulk prioriteete ja tähtaegu. Tegevuskava rakendamist uurisid ELi ja Moldova koostöönõukogu ja muud partnerlus- ja koostöölepingu raames pädevad organid. Tehtud edusamme käsitleti märtsis ja novembris teostatud üldhinnangus.

Alates 1. jaanuarist kohaldatakse Moldova suhtes üldist soodustuste süsteemi GSP+. Moldova ja komisjon on astunud veelgi samme, et pakkuda Moldovale võimalusel täiendavaid ühepoolseid kaubandussoodustusi.

Lisaks täheldati, et riigipiiri haldamine Moldova ja Ukraina vahel on muutunud läbipaistvamaks (vt eespool).

Komisjon toetas jätkuvalt jõupingutusi lahenduse leidmiseks Transnistria konfliktile. Ta korraldas septembris ja novembris Transnistria ettevõtjatele seminare, et selgitada neile kaubavahetusvõimalusi Euroopa Liiduga ja vajadust osaleda nende ärakasutamiseks Moldova ametlikus raamistikus.

Komisjon viis samuti lõpule ettevalmistused läbirääkimiste alustamiseks Moldovaga, et sõlmida kokkulepped viisarežiimi lihtsustamise ja ebaseaduslike sissetulekute tagasivõtmise kohta.

tagasivõtmise kohta. Nõukogu võttis vastavad läbirääkimissuunised vastu 19. detsembril.

Valgevene

Euroopa Liidu ja Valgevene vahelised suhted katkesid pärast seda, kui rahvusvaheline üldsus mõistis hukka 19. märtsil 2006 toimunud presidendivalimised. Kuna presidendivalimistel rikuti välisriikide hoiatustele vaatamata rahvusvahelisi valimisreegleid, kehtestas Euroopa Liit 18. mail teatavate Valgevene ametnike ja president Lukašenka vastu piiravad meetmed.⁽¹⁾ Nii näiteks külmutas nõukogu kõik rahalised vahendid ja majandusressursid, mis kuuluvad rahvusvahelisi valimisreegleid rikkunud isikutele, ning koostas nimekirja kolmekümne kuuest isikust, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid. Nende hulka kuulub ka president Lukašenka.

21. novembril esitas komisjon dokumendi, kus kirjeldatakse meetmeid, mida liit võiks Valgevene heaks võtta juhul, kui viimane alustaks demokratiseerimist, austaks inimõigusi ja järgiks õigusriigi põhimõtteid. Dokument toob konkreetseid näiteid selle kohta, kui kasulik oleks Valgevene elanikkonnale luua Euroopa naabruspoliitika raames liiduga lähemad suhted.

Koostöö Lõuna-Kaukaasia riikidega

Komisjoni volinik Benita Ferrero-Waldner külastas 16. ja 17. veebruaril ning 2. ja 3. oktoobril Lõuna-Kaukaasiat, et tutvuda Euroopa naabruspoliitika tegevuskavade, piirkonna lahendamata konfliktide ja energia varustuskindlusega seotud küsimustega. *Armeenia*, *Aserbaidžani* ja *Georgia* lõplikes Euroopa naabruspoliitika tegevuskavades lepidi kokku 2. ja 3. oktoobril, mil külastati nende kolme riigi ministreid. Komisjon esitas 24., 25. ja 26. oktoobril tegevuskavade ametliku teksti ja need võeti vastu koostöönõukogu kohtumistel, mis peeti iga riigiga 14. novembril Brüsselis. Nimetatud kohtumiste käigus kinnitasid liidu ja teiste osapoolte esindajad oma tahet teha koostööd selleks, et kasutada täielikult ära Euroopa naabruspoliitika tegevuskavadega pakutavaid võimalusi.

Euroopa Liidu ja *Armeenia* koostöönõukogu tegi kokkuvõtte Lõuna-Kaukaasia olukorrast ning Armeenias rakendatud poliitilistest ja majandusreformidest. Samuti käsitleti energeetikaküsimusi, näiteks Medzamori tuumaelektriijaama likvideerimiseks tehtud ettevalmistusi. Lisaks pööras Euroopa Liit tähelepanu inimõiguste ja hea valitsemistava teemale, mis on kahepoolse dialoogi oluline osa, ning rõhutas, et on ülimalt tähtis, et järgmistel Armeenia parlamendivalimistel, mis on kavandatud 2007. aasta kevadeks, peetaks täielikult kinni Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganiatsiooni (OSCE) ja Euroopa Nõukogu programmi raames võetud kohustustest.

⁽¹⁾ Ühine seisukoht 2006/362/ÜVJP ja määrus (EÜ) nr 765/2006 (ELT L 134, 20.5.2006).

Euroopa Liidu ja *Aserbaidžaaani* koostöönõukogu kohtumisel väljendas liit muret hiljuti Aserbaidžaanis aset leidnud sündmuste üle, eriti seoses ajakirjandusvabaduse ja muude massiteabevahendite vabadusega. Sellele vaatamata leidis aset viljakas mõttevahetus mõlema poole vaheliste suhete üle energiavaldkonnas. Mõttevahetus toimus päev pärast seda, kui president José Manuel Barroso ja president İlham Alijev olid 7. novembril kirjutanud alla Euroopa Liidu ja Aserbaidžaaani vahelise energiaalase partnerluse loomist käsitlevale lepinguprotokollile.

Euroopa Liidu ja *Georgia* koostöönõukogu tegi kokkuvõtte omavaheliste suhete kohta, käsitledes ka Georgias rakendatud poliitilisi ja majandusreforme ning Georgia ja Venemaa vahelisi suhteid viimasel ajal.

Strateegiline partnerlus Venemaaga

25. mail toimus Sotšis *Euroopa Liidu ja Venemaa tippkohtumine*, kus viibis kohal ka komisjoni president José Manuel Barroso. Pooled leppisid kokku lähenemisviisis, mille abil töötatakse välja uus Euroopa Liidu ja Venemaa vaheliste suhete raamistik, et asendada sellega praegune partnerlus- ja koostööleping. Tippkohtumine andis ka uue tõe üldkava rakendamisele, mis on seotud nelja ühisruumi loomisega Euroopa Liidu ja Venemaa vahel. Samuti kirjutati alla viisaväljastamise lihtsustamist ja ebaseaduslike sisserändajate tagasivõtmist käsitlevatele kokkulepetele.

Tippkohtumise järel võttis Euroopa Parlament 15. juunil vastu resolutsiooni, kus rõhutatakse Euroopa Liidu ja Venemaa vahelise partnerluse tugevdamise ja parandamise olulisust. Partnerluse aluseks peaks olema omavaheline sõltuvus ja ühine huvi kõigi nelja ühisruumi väljaarendamise vastu. Parlament osutab energiaalase koostöö strateegilisele tähtsusele ja vajadusele teha Venemaaga koostööd, et toetada rahu, stabiilsust ja turvalisust ning võidelda rahvusvahelise kuritegevuse, vägivaldsete äärmusrühmituste, uimastite, inimkaubanduse ja piiriülese organiseeritud kuritegevuse vastu. Parlament väljendab siiski pettumust, kuna Transnistria ja Lõuna-Kaukaasia konflikti lahendamisel ei ole tehtud edusamme ja Vene ametivõimud ei soovi koos Valgevenega aidata kaasa tõelisele demokratiseerimisele.

Lisaks avaldas Euroopa Parlament oma 25. oktoobri resolutsioonis tunnustust vene uuriva ajakirjaniku Anna Politkovskaja tööle ja saavutustele, kes langes mõrvari ohvriks. Parlament nõudis komisjonilt ja liikmesriikidelt, et nad jääksid Venemaaga partnerlus- ja koostöö lepingu uuendamiseks peetavatel läbirääkimistel kindlaks oma seisukohale ja seaksid tingimuseks, et Venemaa kaitseks ajakirjandusvabadust ja austaks ajakirjanduse sõltumatust vastavalt sellealastele Euroopa õigusnormidele.

25. novembril toimus Helsingis *teine Euroopa Liidu ja Venemaa tippkohtumine*, kus viibis kohal ka komisjoni president José Manuel Barroso. Pooled tutvusid nelja ühisruumi loomist käsitleva üldkava rakendamisega ja vahetasid eelkõige mõtteid võimaluste üle, mis tekivad kogu Venemaa majanduse ulatuslikuks integreerimiseks

pärast tema ühinemist Maailma Kaubandusorganisatsiooniga. Sõlmiti lepinguprotokoll üle Siberi toimuvate lendude maksustamise järkjärguliseks kaotamiseks. Pärast seda ühinesid Euroopa Liidu ja Venemaa juhtidega Norra ja Islandi peaminister, et osaleda põhjamõõtte teemalisel tippkohtumisel, kus kiideti heaks poliitiline deklaratsioon ja raamdokument uue põhjamõõtte poliitika käivitamise kohta alates 1. jaanuarist 2007.

13. detsembril võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni eespool nimetatud teise tippkohtumise kohta. Enne seda kutsus parlament 16. novembril ühendust üles määratlema Euroopa põhjamõõtte poliitika raames Läänemere strateegia.

Euroopa Liidu ja Venemaa alaline koostöö nõukogu kohtus märtsis Moskvas ja oktoobris Helsingis. Kohtumistel käsitleti õiguse ja siseasjade (kahel korral), transpordi, keskkonna, välispoliitika ja energeetikaga seotud küsimusi.

22. detsembril esitas komisjon aruande, milles antakse positiivne hinnang isikute hõlbustatud transiidi toimimisele Kaliningradi oblasti ja ülejäänud Venemaa osade vahel.⁽¹⁾

Kasulikud viidad

- Laienemise peadirektooraat:
http://ec.europa.eu/enlargement/index_et.htm
- Välissuhete peadirektooraat:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/index.htm
- Endise Jugoslaavia rahvusvaheliste asjade kriminaalkohus:
<http://www.un.org/icty/index.html>
- Euroopa naabruspoliitika:
http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm
- Vahemere lõunakaldal asuvad riigid ja Lähis-Ida piirkond:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/med_mideast/intro/index.htm
- Barcelona protsess:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/euromed/bd.htm
- Euroopa Liidu ja Venemaa suhted:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/russia/intro/index.htm
- Euroopa Liidu ja Ukraina suhted:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/ukraine/intro/index.htm

⁽¹⁾ KOM(2006) 840.

2. jagu

Euroopa Liit maailmamajanduses

Rahvusvaheline kaubandus

Mitmepoolsed läbirääkimised: Doha voor

Pärast 2005. aasta detsembris Hongkongis toimunud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) tippkohtumise tagasihoidlikke tulemusi oli Doha vooru jätkumine Euroopa Liidu jaoks 2006. aastal endiselt olulisel kohal. Ka Euroopa Parlament rõhutas oma 4. aprilli resolutsioonis vajadust sõlmida kiiresti julge, kuid samas tasakaalukas ja realistlik kokkulepe. Juuni lõpus ministrite tasandil toimunud läbirääkimistevooruga ajal kogunes nõukogu erakorralisele istungile. 12. juuni järeldustes väljendas nõukogu kavatsust tulla läbirääkimistevooruks kokku ka juulis või augustis. Läbirääkimised kestsid vaid mõne tunni ega andnud tulemusi; seepärast otsustas WTO peadirektor Pascal Lamy teha ettepaneku peatada läbirääkimised määramata ajaks. 9. ja 10. septembril toimus Rio de Janeiro G-20 riikide kutsel ministrite kohtumine, mille osales komisjoni esindajana Peter Mandelson ja mille eesmärk oli anda hinnang ebaõnnestumise põhjustele. Septembri lõpus külastas volinik Mandelson Ameerika Ühendriike, et pidada Ameerika ametivõimudega aru läbirääkimiste taaskäivitamise võimaluste üle. Novembrikuisel üldkogul teatas P. Lamy, et tasapisi alustatakse töödega uuesti.

Vaidluste lahendamine

2006. aastal võttis Euroopa Liit osa 36-st WTO-le esitatud kaubandusvaidlusest (kaheksateistkümnel juhul kaebuse esitajana ja kaheksateistkümnel juhul süüdistatavana). Enamiku vaidlusküsimuste puhul olid Euroopa Liidu vastaspooleks *Ameerika Ühendriigid* (üheksal juhul kaebuse esitajana ja viiel juhul süüdistatavana). Olulisimad vaidlusküsimused olid seotud Airbusi ja Boeingu lennukitega; Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid esitasid WTO-le kaebused, kuna väidetavalt on suurte tsiviillennukite valmistajatele antud toetusi. EL esitas ajakohastatud kaebuse uurimistoimkonnale 20. jaanuaril ja Ameerika Ühendriigid 31. jaanuaril. 2006. aastal esitas Euroopa Liit esimest korda kaebuse Hiina vastu seoses autoosade impordi suhtes kohaldatavate meetmetega (15. septembril taotleti uurimistoimkonna loomist). Mis puudutab Euroopa Liidu vastu esitatud kaebusi, siis lükkas WTO tagasi enamiku Ameerika väiteid ühenduse tollirežiimi kohta (apellatsioonikogu 13. novembri aruanne) ning võttis vastu otsuse seoses *Argentina, Kanada ja Ameerika Ühendriikide* poolt Euroopa Liidu vastu esitatud kaebusega, mis käsitleb väidetavat *de facto* moratooriumi geneetiliselt muundatud organismide heakskiitmise suhtes (uurimistoimkonna 29. septembri aruanne).

Kaubanduspoliitika vahendid

30. novembril oli pooleli 59 uurimist dumpingu- ja subsiidiumivastaste meetmete või kaitsemeetmete kohta. Kokku toimus 76 uurimist. Samal kuupäeval oli jõus 134 dumpinguvastast meetet ja 12 tasakaalustavat meetet ning mitu kohustust, mille olid võtnud kokku 12 riiki. Dumpinguga võitlemiseks on kehtestatud kokku 9 ajutist ja 13 lõplikku meetet.

6. detsembril võttis komisjon vastu *roheline raamatu* pealkirjaga „*Globaalne Euroopa. Euroopa kaubanduse kaitsevahendid muutuvast globaalses majanduses*”.⁽¹⁾ Selle algatuse eesmärk on leida konsultatsioonide käigus tasakaal ühenduse majanduse eri osapoolte (tarbijad, turustajad ja vahendajad, tööstusharud ja liikmesriigid) huvide vahel. Nende konsultatsioonide tulemuste põhjal kavatses komisjon esitada teatise ettepanekutega õigusaktide kohta, millega kohandataks nende kaubanduse kaitsevahendite kasutamist vastavalt üleilmastuva majanduse uutele nõudmistele.

Ekspordikrediit

Augustis võttis komisjon vastu ettepaneku⁽²⁾ uue otsuse kohta, millega asendataks nõukogu 22. detsembri 2000. aasta otsus, et seega inkorporeerida ühenduse õigusesse riiklikult toetatava ekspordikrediidi suuniseid käsitleva Majanduskoostöö ja Aarengu Organisatsiooni (OECD) kokkuleppe viimane versioon, mis jõustus 2005. aasta detsembri alguses.

Kahesugune kasutus

27. veebruaril võeti vastu muudatus nõukogu määruses (EÜ) nr 1334/2000, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ja tehnoloogia ekspordi kontrollimiseks.⁽³⁾ Selle muudatusega kiideti heaks kahesuguse kasutusega kaupade ja tehnoloogia ekspordikontrolli loetelu uusim versioon. 18. detsembril esitas komisjon teatise selliste kaupade ja tehnoloogia ekspordi kontrollimise ühenduse korra läbivaatamise kohta.⁽⁴⁾ Lisaks tegi komisjon ettepanekud määruse muutmise ja ümbersõnastamise kohta,⁽⁵⁾ et integreerida soovitusel, mis esitati 2004. aasta vastastikusel ekspordihinnangus määruse rakendamise kohta liikmesriikides, ning täita ÜRO resolutsioonis 1540 (2004) kirjeldatud kohustused ekspordikontrolli kohta.

(1) KOM(2006) 763.

(2) KOM(2006) 456.

(3) Määrus (EÜ) nr 394/2006 (ELT L 74, 13.3.2006).

(4) KOM(2006) 828.

(5) KOM(2006) 829.

Pääs välisturule

Komisjon jätkas interaktiivses tasuta andmebaasis „*Turulepääs*”⁽¹⁾ sisalduva teabe arendamist, et pakutav teave vastaks kasutajate vajadustele. Lisaks algatati 2006. aasta sügisel avalik arutelu sidusrühmadega vastavalt 4. oktoobri teatisele *üleilmastuva majanduse* kohta, milles väljendati kavatsust pöörata turulepääsu käsitlevas Euroopa strateegias erilist tähelepanu eksportijate jaoks olulistele tōketele.⁽²⁾

Pääs Euroopa Liidu turule

2004. aastal käivitas komisjon uue tasuta võrguteenuse „*Ekspordi abiliin arengumaa-dele*”,⁽³⁾ näidates seega kindlat tahet aidata arengumaadel integreeruda maailma majandusse. Nimetatud võrguteenuse pakutavat teavet on sellest ajast saati, ja eriti 2006. aastal, pidevalt täiendatud (eelkõige teave nii liikmesriikides kui ka Euroopa Liidus kohaldatavate sanitaar- ja fütosanitaareeskirjade kohta). Lisaks on käivitatud ekspordi abiliini tegevust toetav strateegia (esitluste korraldamine, seminarid, uued trükised hispaania, inglise, portugali ja prantsuse keeles), et kõnealune võrguteenus oleks kõigile asjahuvilistele võimalikult kasulik.

Terasetōostus

13. novembril võttis nõukogu vastu läbirääkimissuunised lepingute jaoks, mis käsitlevad *Venemaa, Ukraina ja Kasahstani* teatavate terasetoodete suhtes kohaldatavaid koguselisi piiranguid. Läbirääkimised nende lepingute üle on veel pooleli. 11. detsembril võttis nõukogu vastu määrused autonoomsete meetmete kohta, millega määratakse koguselised piirangud neist kolmest riigist pärit terasetoodete impordi jaoks ajavahemikul 1. jaanuarist 2007 kuni nimetatud lepingute jõustumiseni.⁽⁴⁾ Autonoomsed meetmed hōlmavad ka laienemist käsitlevaid sätteid (lāhetamise üleminekukord). 18. detsembril võttis komisjon vastu määruse, millega eelnevat järelevalvet teatavate raua- ja terasetoodete impordi üle jätkatakse kuni 31. detsembrini 2009.⁽⁵⁾

Tekstiiltooted

14. septembril volitas nõukogu komisjoni pidama *Valgevenega* läbirääkimisi tekstiiltoodetega kauplemist käsitleva lepingu üle. Pärast Valgevenega kokkuleppele jõudmist võttis nõukogu 19. detsembril vastu otsuse lepingule allkirjutamise ja lepingu ajutise kohaldamise kohta alates 1. jaanuarist 2007.

(1) http://ec.europa.eu/trade/index_en.htm.

(2) KOM(2006) 567.

(3) <http://exporthelp.europa.eu/>.

(4) ELT L 360, 19.12.2006.

(5) Määrus (EÜ) nr 1915/2006 (ELT L 365, 21.12.2006).

Samalaadne protsess käivitati ka tekstiiltoodetega kauplemist käsitleva lepingu pikendamiseks *Ukrainaga*. Pärast Ukrainaga kokkuleppele jõudmist võttis komisjon 27. novembril vastu ettepaneku nõukogu otsuse kohta, mis käsitleb lepingu allkirjastamist ja ajutist kohaldamist alates 1. jaanuarist 2007, et tagada õiguskindlus selliste toodetega kauplemisel kuni ajani, mil jõuab lõpule Ukraina ühinemine Maailma Kaubandusorganisatsiooniga.⁽¹⁾

4. detsembril kohandas nõukogu kolmandatest riikidest imporditavate tekstiiltoodete suhtes kohaldatavaid kvoote, mis on ette nähtud lepingute, protokollide või muude kahepoolsete kokkulepetega, et võtta arvesse Bulgaaria ja Rumeenia vajadusi seoses Euroopa Liiduga ühinemisega 1. jaanuaril 2007.

Tolliliit

17. mail esitas komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku otsuse kohta, millega kehtestatakse ühenduse *tollitegevusprogramm „Toll 2013“*.⁽²⁾ See algatus aitab osalevate riikide tolliasutustel hõlbustada seaduslikku kaubandust ning lihtsustada ja kiirendada tolliprotseduure, kaitstes samas kodanike turvalisust ja ohutust ning ühenduse finantshuve. Reaalse väljundi leiab see eelkõige üleeuroopalise elektroonilise tollikeskkonna loomises, ajakohastatud tolliseadustiku rakendamises ning teabe ja heade tavade vahetamises kolmandate riikide tolliasutustega.

Üleatlandilised suhted

Üleatlandilise majanduskoostöö algatus sündis 2005. aastal Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide tippkohtumisel. 2006. aastal tehtud jõupingutused olid seotud järgmiste eesmärkidega: edendada normide ja eeskirjade alast koostööd; toetada kapitaliturude avamist ja vastastikust konkurentsi; soodustada koostööd võitluses rahapesu ja terrorismi rahastamisega; ergutada tehnoloogilist uuendus- ja arendustegevust; aidata kaasa kaubavahetusele, reisimisele ja julgeolekule; edendada energiatõhusust, intellektuaalomandiga seotud õigusi, investeringuid, konkurentsipoliitikat, riigihangete korraldamist ja teenuseid.

Euroopa Parlament võttis 1. juunil vastu olulise resolutsiooni, milles käsitleti suhete parandamist Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahel, asendades selleks praegu kehtiva üleatlandilise tegevuskava *üleatlandilise partnerluslepinguga*, mis peaks jõustuma 2007. aastal. Euroopa Parlamendi sõnul peaks üleatlandiline partnerlusleping laiendama praegust tegevuskava poliitika, majanduse ja julgeoleku valdkonnas.

⁽¹⁾ KOM(2006) 730.

⁽²⁾ KOM(2006) 201.

13. juuni resolutsioonis avaldas Euroopa Parlament muret Guantánamo vangilaagris kinnipeetavate vangide olukorra üle.

21. juunil toimus Viinis *Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide tippkohtumine*. Euroopa Liitu esindasid nõukogu tollane esimees Austria liidukantsler Wolfgang Schüssel, Austria välisminister Ursula Plassnik, komisjoni president José Manuel Barroso, komisjoni liikmed Benita Ferrero-Waldner ja Peter Mandelson ning nõukogu peasekretär ja ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Javier Solana. Ameerika Ühendriike esindasid president George W. Bush ja riigisekretär Condoleezza Rice. Arutelud keerlesid peamiselt nelja teema ümber: välispoliitika, kusjuures tähelepanu pöörati eelkõige Iraani, Lähis-Ida ja demokraatia edendamise seotud küsimustele; energeetika, mille puhul rõhutati vajadust tugevdada Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide strateegilist koostööd selles valdkonnas ning toetada heade tavade väljakujunemist energiaturul; majandus ja kaubavahetus, mille puhul arutleti peamiselt edusammude üle Maailma Kaubandusorganisatsiooni Doha läbirääkimistevooru lõpuleviimisel; kliimamuutus ja tõhusaimad moodused sellega toimetulekuks. Lisaks andis see tippkohtumine Euroopa Liidule ja Ameerika Ühendriikidele võimaluse käivitada intellektuaalomandi õiguste üldise tugevdamise ühine tegevuskava, mis toetub tihedamale tollikoostööle ja eelkõige andmevahetusele. Samuti võimaldas tippkohtumine uuendada kõrg- ja kutseharidusalast koostööprogrammi.

Et Euroopa Ühenduste Kohus oli tühistanud ELi ja Ameerika Ühendriikide vahelise *lennureisijate isikuandmete töötlemise ja edastamise kokkuleppe*, soovitas komisjon 16. juuni teatises,⁽¹⁾ et komisjon ja nõukogu teavitaksid ühiselt Ameerika Ühendriike lepingu denonsseerimisest, mis jõustus 30. septembril. 27. juunil võttis nõukogu vastu läbirääkimissuunised, et asendada praegune leping asjakohasel õiguslikul alusel põhineva uue lepinguga. Uus leping sõlmiti 19. oktoobril ning seda kohaldatakse ajutiselt alates nimetatud kuupäevast kuni 31. juulini 2007 võimalusega pikendada lepingu kehtivusaega kahe osapoole vastastikusel kirjalikul kokkuleppel.

Kanada ja Euroopa Liit tegelesid omavaheliste majandus- ja kaubandussuhete süvendamisega. 2006. aasta läbirääkimistevoorus keskenduti kaubanduse ja investeringute edendamise lepingule. Mais otsustasid osapooled vastastikusel kokkuleppel peatada läbirääkimised ajutiselt kuni ajani, mil avaldatakse Doha arengukava käsitlevate WTO arutelude tulemused (vt eespool).

Suhted Ida-Euroopa riikidega

Poliitilisi ja majanduslikke suhteid Ida-Euroopa riikide ning Balkani, Lõuna-Kaukaasia ja Kesk-Aasia riikidega käsitletakse käesoleva peatüki 1. jaos.

⁽¹⁾ KOM(2006) 335.

Suhted muude tööstusriikidega (1)

Üldine lähenemine

25. jaanuaril esitas komisjon 2007.–2013. aasta finantsperspektiivi raames *temaatilise programmi koostööks tööstusriikidega ja muude suure sissetulekuga riikidega*.⁽²⁾ Euroopa Liidu strateegilised huvid on seotud peamiselt selliste koostööpartneritega, kes on OECD olulised liikmed, kuid ei kuulu Euroopa Liitu, lisaks neile ka teatavate Aasia riikide ja territooriumidega ning Pärsia lahe koostöönõukogusse kuuluvate riikidega. Koostöö peaks keskenduma viiele esmatahtsale valdkonnale: diplomaatilised suhted; majanduspartnerluse, kaubandus- ning teadus- ja tehnikakoostöö edendamine; rahvaste omavahelise suhtluse toetamine eelkõige hariduskoostöö arendamise kaudu; vastastikune dialoog; teadlikkuse arendamine. Juunikuus toimusid Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni arutelud vahendite üle, mis reguleerivad koostööd kolmandate riikidega, ning selle arutelu käigus jõuti järeldusele, et tööstusriikidega tehtava koostöö jaoks võetakse kasutusele konkreetne vahend, mis vastab oma olemuselt 25. jaanuari teatise kirjeldatule.

G-8 tippkohtumine

Riigipead ja valitsusjuhid kohtusid 15.–17. juulil Peterburis; kohtumisel osalesid ka komisjoni president José Manuel Barroso ja nõukogu tollane esimees Soome peaminister Matti Vanhanen. Tippkohtumise tulemusena võeti vastu deklaratsioon säästvat arengut, uuendusi ja tarbijate tervist ohustava piraatluse ja võltsimise vastase võitluse kohta. Kuigi tuumaenergia kasutamise ja kliimamuutustega seotud küsimustes esineb endiselt erimeelsusi ja Venemaa suhtub vastumeelselt energiaharta ratifitseerimisse, võtsid G-8 riikide juhid vastu ka deklaratsiooni üldise energiavarustuskindluse kohta.

Jaapan

24. aprillil toimus Tokios viieteistkümnes *Euroopa Liidu ja Jaapani tippkohtumine*. Lisaks komisjoni presidendile José Manuel Barrosole ja komisjoni liikmele Benita Ferrero-Waldnerile esindasid Euroopa Liitu veel nõukogu tollane eesistuja Austria liidukantsler Wolfgang Schüssel ning nõukogu peasekretär ja ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Javier Solana. Kohtumisel käsitleti peamiselt Euroopa Liidu ja Jaapani suhete poliitilisi ja majanduslikke aspekte, ülemaailmseid probleeme, eelkõige energeetikavaldkonnas, ning mitmesuguseid rahvusvahelisi küsimusi, näiteks piirkondlikku koostööd Ida-Aasias ja suhteid Hiina, Korea poolsaare riikide, Venemaa, Iraani ja Lähis-Ida riikidega.

(1) Suhteid selliste riikidega nagu India ja Hiina käsitletakse käesoleva peatüki 3. jaos.

(2) KOM(2006) 25.

Lõuna-Korea

9. septembril Helsingis toimunud kolmandal *Euroopa Liidu ja Lõuna-Korea tippkohtumisel* osalesid komisjoni president José Manuel Barroso, komisjoni liige Benita Ferrero-Waldner, nõukogu tollane eesistuja Soome peaminister Matti Vanhanen, ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Javier Solana ja Korea president Roh Moo-hyun. Majandusküsimusi käsitlevate arutelude käigus keskenduti vahenditele, mille abil veelgi tugevdada kahe partneri niigi olulisi kaubandussidemeid. Muu hulgas arutleti kahepoolse vabakaubanduskokkuleppe sõlmimist käsitlevate läbirääkimiste alustamise üle. Poliitiliste arutelude põhiteemad olid olukord Korea poolsaarel ja selle võimalik areng, Põhja- ja Lõuna-Korea vahelised suhted ja muud rahvusvahelised küsimused.

Tippkohtumise ajal kirjutati alla Euroopa Ühenduse ja Lõuna-Korea vahelisele lepingule *ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi (GNSS)* arendamise kohta.

Šveits

27. veebruaril võttis nõukogu vastu mitu otsust, et sõlmida Šveitsiga lepingud, mis võimaldaksid sellel riigil osaleda ühenduse audiovisuaalvaldkonna programmides „*MEDIA pluss*” ja „*MEDIA koolitus*”, *Euroopa Keskkonnaagentuuris*, *Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusvõrgus* ning *statistikaalases koostöös* Euroopa Liiduga. 27. veebruaril kirjutasid nõukogu eesistuja ja komisjoni president alla ka vastastikuse mõistmise memorandumile, mis käsitleb Šveitsi riigi poolt viie aasta jooksul antavat miljardi Šveitsi frangi suurust toetust selliste projektide rahastamisele, mille eesmärk on vähendada sotsiaalmajanduslikku ebavõrdsust Euroopa Liidu kümnes uues liikmesriigis. Tulenevalt laienemisest kohandati ka Šveitsiga sõlmitud kahepoolseid valdkondlike lepinguid (näiteks lepinguid *isikute vaba liikumise ja avalike hangete* kohta).

15. mail kiitis nõukogu heaks *teadus- ja tehnikakoostöö kokkuleppe* sõlmimise Šveitsiga. 10. augustil kiitis nõukogu heaks kokkuleppe, mis käsitleb Šveitsi osalemist Euroopa Liidu sõjalistes operatsioonides, millega toetatakse Kongo Demokraatlikus Vabariigis tegutsevat ÜRO missiooni (MONUC) riigis toimuva valimisprotsessi ajal (*operatsioon „EUFOR RD Congo”*).

Euroopa Majanduspiirkonna riigid

27. veebruaril kiitis nõukogu heaks *Euroopa Kaitseagentuuri* ja *Norra* kaitseministeeriumi vaheliste suhete korraldamist käsitleva halduskokkuleppe eelnõu.

21. veebruaril⁽¹⁾ sõlmis nõukogu protokoll, mille põhjal hakatakse *Islandil* ja *Norras* kohaldama sätteid, mis käsitlevad *varjupaigataotluste* läbivaatamise eest vastutava riigi määramist juhul, kui mõne kolmanda riigi kodanik on esitanud varjupaigataotluse

⁽¹⁾ Otsus 2006/167/EÜ (ELT L 57, 28.2.2006).

mõnes liikmesriigis, Islandil või Norras. 27. juunil kiitis nõukogu heaks Euroopa vahistamismäärusel põhinevat Euroopa Liidu, Islandi ja Norra vahelist *üleandmismenetlust* käsitleva kokkuleppe allkirjastamise.

Kasulikud viidad

- Kaubanduse peadirektooraat:
http://ec.europa.eu/trade/index_en.htm
- Maailma Kaubandusorganisatsioon:
<http://www.wto.org/index.htm>
- Doha arengukava:
http://ec.europa.eu/trade/issues/newround/doha_da/index_en.htm
http://www.wto.org/english/tratop_e/dda_e/dda_e.htm
- Välissuhete peadirektooraat:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/index.htm
- Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide suhted:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/us/intro/index.htm

3. jagu

Rahvusvaheline solidaarsus

Ühiste väärtuste kaitsmine ja edendamine väljaspool Euroopa Liitu

Rahvusvahelisel areenil olid Euroopa Liidu 2006. aasta eesmärgid seoses ühiste väärtustega järgmised: inimõiguste kaitse, õigusriigi ja demokraatia edendamise rahvusvaheliste põhimõtete ühtlustamine ning demokraatlike arenguprotsesside ülemaailmse usaldusväarsuse tõstmine kogu maailmas, seda eelkõige valimisvaatlusmissioonide kaudu.

25. jaanuaril käivitas komisjon 2007.–2013. aasta finantsperspektiivi raames teostatava *demokraatia ja inimõiguste ülemaailmse edendamise temaatilise programmi*.⁽¹⁾ Nimetatud programm on jätk Euroopa demokraatia ja inimõiguste algatusele (EIDHR), mille õiguslik alus kaotab kehtivuse 2006. aasta lõpus, ning sellel on kaks järgmist strateegilist eesmärki: esiteks parandada inim- ja põhiõigustest kinnipidamist seal, kus need on kõige suuremas ohus, ning toetada tagakiusamise ja väärkohtlemise ohvreid, ning teiseks tugevdada kodanikuühenduste rolli inimõiguste edendamisel ja demokraatlike ümberkorralduste tegemisel ning toetada arengut poliitikas osalemise ja esindatuse suunas.

⁽¹⁾ KOM(2006) 23.

Kui täpsem olla, siis rahastati 2006. aastal Euroopa demokraatia ja inimõiguste algatuse raames ligi 35 miljoni euroga 14 Euroopa Liidu korraldatud valimisvaatlusmissiooni. Missioonid toimusid järgmistes piirkondades ja riikides:

- Aasia / Vaikse ookeani piirkond: Fidži (mai), Aceh – Indoneesia (detsember);
- Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkond: Haiti (veebruar–aprill), Boliivia (juuli), Mehhiko (juuli), Nicaragua (november) ja Venezuela (detsember);
- Lähis-Ida: Gaza sektor / Jordani jõe läänekallas (jaanuar) ja Jeemen (september);
- Aafrika: Uganda (veebruar), Kongo Demokraatlik Vabariik (juuli–oktoober), Sambia (september) ja Mauritania (november–detsember): kohalikud valimised / parlamendivalimised.

20. detsembril võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu määruse *uue rahastamisvahendi* loomise kohta demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas.⁽¹⁾ Määruse eesmärk on luua programmile õiguslik alus. Nagu EIDHri puhul on uue rahastamisvahendi kitsam ülesanne aidata täita Euroopa Liidu selliseid poliitilisi eesmärke, mis on seotud inimõiguste ja demokraatia edendamisega väljaspool ELi, nii nagu nähakse ette Euroopa Liidu lepingus, komisjoni teatistes, Euroopa Parlamendi resolutsioonides ja nõukogu järeldustes, mis on viimaste aastate jooksul vastu võetud. Nimetatud poliitilised eesmärgid on väga laiahaardelised: näitena võib tuua Euroopa Liidus inimõiguste valdkonnas vastu võetud suunised ja mitmel juhul ka stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi, Euroopa naabruspoliitika ja Euroopa arengukonsensus, samuti uued piirkondlikud algatused, nagu Euroopa Liidu Aafrika strateegia, liidu strateegilise partnerluse Ladina-Ameerikaga ning liidu Aasia poliitika. Uus vahend töötatakse sarnaselt selle eelkäijaga välja nii, et see täiendaks vahendeid, mis on ELi demokraatia ja inimõiguste alase poliitika elluviimise tagamiseks juba olemas ja milleks on näiteks poliitiline dialoog, diplomaatia või finants- ja tehnilise koostöö eri vormid. Sellega täiendatakse ka uue stabiliseerimisvahendi raames kriisilukordades võetavaid meetmeid (vt allpool).

10. aprillil allkirjastas nõukogu *Rahvusvahelise Kriminaalkohtu* ja Euroopa Liidu vahelise koostöö ja abistamise lepingu.⁽²⁾ Liit ja kriminaalkohus teevad tihedat koostööd ning peavad vajaduse korral nõu vastastikust huvi pakkuvates küsimustes. Võetud koostöö ja vastastikuse abistamise kohustuse täitmiseks suhtlevad osalised omavahel korrapäraselt, nt koosolekutel osalemise, teabevahetuse, Euroopa Liidu töötajate tunnistuste ning koostöö kaudu kohtu prokuröriaga. Kriminaalkohtu toetamine on liidule ülioluline ning liit on kindlalt otsustanud anda oma panuse kriminaalkohtu töö sujumiseks ja tagada kohtule ülemaailmse toetuse, kutsudes võimalikult paljusid ühinema Rooma statuudiga.

(1) Määrus (EÜ) nr 1889/2006 (ELT L 386, 29.12.2006).

(2) ELT L 115, 28.4.2006.

Ka Euroopa Parlament on jätkanud inimõiguste valdkonnas tehtud tööd, mõistes hukka paljude maailma paikades toime pandud rikkumisi. Inimõiguste rikkumist tuvastati Egiptuses, Ida-Timoris, Kambodžas, Kasahstanis, Kuubas, Mauritaanias, Peruu, Põhja-Koreas, Somaalias, Süürias, Transnistrias, Tšaadis, Tuneesias ja Guantánamos. Inimõiguste kaitse eriti olulistele probleemidele juhiti tähelepanu ka teatavas arvus resolutsioonides. Eelkõige käsitleti nendes homofoobia-, rassismi-, inimkaubandus- ning naiste ja laste suhtes toime pandud vägivalda küsimusi. Samuti loodi parlamendis ajutine komisjon, mille ülesandeks oli uurida liikmesriikide oletatavat kasutamist vangide ebaseaduslikuks transportimiseks ja kinnipidamiseks USA Luure Keskagentuuri poolt. Nii nõukogu kui ka Euroopa Parlament tervitasid Inimõiguste Nõukogu loomist ÜRO juurde.

17. oktoobril võttis nõukogu kaheksandat korda vastu Euroopa Liidu iga-aastase aruande inimõiguste kohta.

Arengupoliitika

2007.–2013. aasta finantsperspektiiv

25. jaanuaril võttis komisjon 2007.–2013. aasta finantsperspektiivi suuniste raames vastu neli arenguteemalist teatist, eesmärgiga tugevdada Euroopa Liidu rolli maailmas:

- esimeses teatises esitatakse *inim- ja sotsiaalarengu teemaprogrammi käsitlev kava* ⁽¹⁾ ning tehakse kindlaks kuus laiaulatuslikku meetmesektorit: tervishoid, teadmised ja kogemused, tööhõive ja sotsiaalne ühtekuuluvus, sugudevaheline võrdsus, lapsed ja noored, kultuur;
- teises teatises keskendutakse strateegiale, millega loodetakse parandada *toiduainetega kindlustamist* aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks, ⁽²⁾ komisjon esitab selles tulevase teemaprogrammi suunised. Nimetatud programm on mõeldud riigisiseste toiduga kindlustamise programmide täiendamiseks. Programmil on kolm põhieesmärki: toetada rahvusvahelise avaliku sektori abiprogramme, mis aitavad otseselt kaasa toiduainetega kindlustamisele ja ülemaailmsete programmide rahastamisele; tegeleda julgeolekuga riikides või piirkondades, kus ei ole sisse seatud toimivat valitsust või kus ükski strateegiline raamistik ei toimi, ning edendada toiduga kindlustamise valdkonna uuenduslikke tegevussuundi ja strateegiaid. Need suunised, mis hõlmavad mandri, riigi, piirkondlikku ja kohalikku tasandit, on suunatud peamiselt Aafrikale;
- kolmas teatis käsitleb kava, millega asendatakse eelarveread, mis on praegu mõeldud valitsusväliste organisatsioonide kaasrahastamise programmile ja

⁽¹⁾ KOM(2006) 18.

⁽²⁾ KOM(2006) 21.

detsentraliseeritud koostööprogrammile.⁽¹⁾ Kõikide Euroopa Liidu ja tema partnerriikide kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kohalike omavalitsuste algatusõigust toetatakse uue programmiga „*Valitsusvälised osalejad ja kohalikud ametivõimud arenguprotsessis*”. Selle programmiga rahastatakse kodanikuühiskonna ja kohalike omavalitsuste endi algatusi, kui piirkondlikud programmid ei sobi selleks, ning täiendatakse teiste sektoripõhiste teemaprogrammide abi. Kolm peamist meetmevaldkonda on: partnerriikides ja -piirkondades võetavad meetmed, mis edendavad osalust soodustavat ja vaba ühiskonda, teadlikkuse suurendamine ja haridus arenguvaldkonnas ELis ja ühinejariikides ning kooskõlastamine ja teabevahetus kodanikuühiskonna ja kohalike omavalitsuste võrgustike vahel;

- neljanda teatise pealkiri on „*Välistegevus: keskkonda ning loodusvarade, sealhulgas energiressursside säästvat majandamist käsitlev teemaprogramm*”⁽²⁾ ja selle eesmärk on rõhutada ühtse välistegevuse programmi kaudu arengu- ja muu välispoliitika keskkonnamõõtmel tähtsust ning aidata kaasa Euroopa Liidu keskkonna- ja energiapoliitika edendamisele välismaal.

Neid erinevaid teemaprogramme toetatakse rahaliselt üldotstarbelisest *arengukoostöö- ja majanduskoostöö vahendist*, mille kohta komisjon esitas muudetud määruse ettepaneku pärast maikuu saavutatud institutsioonidevahelist kokkulepet 2007.–2013. aasta finantsraamistiku kohta.⁽³⁾

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus selle vahendi loomise kohta võeti vastu 18. detsembril.⁽⁴⁾ Määruse kohaselt eraldatakse vahendile 2007.–2013. aastaks kokku 16,897 miljardit eurot. Ettenähtud meetmeid teostatakse kahel tasandil, mis toetavad teineteist. Esimene tasand on geograafiline ja hõlmab Aasiat, Kesk-Aasiat, Ladina-Ameerikat, Lähis-Ida ja Lõuna-Aafrikat, teine tasand on temaatiline ja võimaldab tugevdada piirkondlikke programme, lähtudes nende konkreetsetest vajadustest, näiteks rände-, haridus- ja tervishoiuvaldkonnas. Teemaatilistest programmist võivad saada toetust ka Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riigid. Neile AKV riikidele, kes vajavad abi, et kohaneda ühenduse suhkrureformi mõjuga, on eraldatud konkreetne summa. Ühtlasi luuakse arengukoostöö vahendiga lihtsustatud süsteem, mis asendab hulga olemasolevaid vahendeid ühtse rahastamisvahendiga, nii et kõikide liidu meetmete vastuvõtmisel on võimalik lähtuda ühtsetest põhimõtetest ja kasutada menetlust, mis lihtsustab otsuste tegemise protsessi.

Euroopa Parlament ja nõukogu löid 15. novembril ka *stabiliseerimisvahendi*,⁽⁵⁾ mis on konkreetsema eesmärgiga ja mõeldud reageerimiseks kriisiolukordadele kolmandates riikides.

(1) KOM(2006) 19.

(2) KOM(2006) 20.

(3) Vt käesoleva aruande I peatüki 3. jagu.

(4) Määrus (EÜ) nr 1905/2006 (ELT L 378, 27.12.2006).

(5) Määrus (EÜ) nr 1717/2006 (ELT L 327, 24.11.2006).

Stabiliseerimisvahendile on 2007.–2013. aastaks eraldatud kokku 2,026 miljardit eurot ja selle eesmärk on aidata kriisilukorras või tekkivas kriisilukorras tagada stabiilsus efektiivse reageerimisega, mis aitab säilitada, luua või taastada tingimused, mis on olulised ühenduse arengu- ja koostööpoliitika nõuetekohaseks rakendamiseks. Stabiliseerimisvahendi eesmärk on samuti aidata luua võime tulla toime destabiliseeriva mõjuga konkreetsete globaalsete ja piirkonnaülestes ohtudega ning tagada valmisolek tegeleda kriisieelsete ja -järgsete olukordadega.

Arengupoliitika järjepidevus

Tunnetades oma vastutust maailma suurima abiandjana, võttis Euroopa Liit 2006. aastal kohustuseks suurendada abi tõhusust.

Komisjon tegi tegevuskava ettepaneku liidu arenguabi tõhustamiseks, ühtlustamiseks ja mõju parandamiseks üheksa lühiajalises perspektiivis võetava meetme kaudu, mille viib ellu komisjon koos liikmesriikidega. Järgmised kolm dokumenti, mille komisjon võttis vastu 2. märtsil, moodustavad üheskoos nn *abi tõhususe paketi*:

- teatis „*ELi abi: rohkem, paremini ja kiiremini*” on konkreetne tegevuskava.⁽¹⁾ Iga meetme kohta esitatakse kavas 2006.-2007. aasta töökalender;
- teatis „*Euroopa mõju tugevdamine: riiklike strateegiadokumentide ja ühiste mitmeaastaste programmide koostamise ühine raamistik*” on tegevuskava üks esimesi konkreetseid tegevusväljundeid. Selles esitatakse liidu ühtne raamistik arenguabi tõhustamiseks;
- teatise „*Arengu rahastamine ja abi tulemuslikkus – ELi abi järkjärgulise suurendamisega aastatel 2006-2010 seotud ülesanded*” käsitletakse nii abi mahu kui ka tõhususe suhtes liidu võetud kohustuste hindamist.

Eespool nimetatud kolme teatise põhjal koostas komisjon 2006. aasta doonorriikide atlase.

Aprillis tervitasid Euroopa Parlament ja nõukogu arenguabi tõhususe vallas saavutatud üldisi edusamme.

Komisjon jätkas arenguvaldkonna tööd ning esitas 30. augustil teatise „*Euroopa arengukonsensuse juhtimine: teel ühtsele lähenemisviisile Euroopa Liidus*”.⁽²⁾ Komisjoni eesmärk on määrata Euroopa arengukonsensusega kooskõlas kindlaks poliitilised põhimõtted ja praktilised tegevuskavad. Teatis koosneb kolmest osast: esimeses osas keskendutakse poliitikasuundadele ning käsitletakse kõiki arenguriikide demokraatlike protsesside toetamisel ja olukorra hindamisel juhtimisküsimuses oluliseks peetavaid tahke, nii poliitilisi, sotsiaalseid, kultuuri- kui keskkonnaalaseid. Teises osas esitatakse nimetatud lähenemise praktilised rakendusviisid: stimuleerivate meetmete

⁽¹⁾ KOM(2006) 87.

⁽²⁾ KOM(2006) 421.

kasutuselevõtt 10. Euroopa Arengufondi kavandamisel 2,7 miljardi euro suuruse tõukeharu näol ning Aafrika riikide vastastikuse järelevalve mehhanismi toetamine NEPADi (uus partnerlus Aafrika arenguks) ja Aafrika Liidu raames. Kolmandas osas kirjeldatakse ühenduse lähenemist seoses demokraatliku juhtimisega muudes arenguriikides.

Komisjon võttis samuti konkreetseid meetmeid, et toetada 2. märtsil 2005 ligi saja riigi ja kahekümne viie arenguagentuuri poolt allkirjastatud Pariisi deklaratsiooni arenguabi tulemuslikkuse kohta. Selleks osalesid arenguriikides asuvad komisjoni delegatsioonid 2006. aastal Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) korraldatud uuringus, et hinnata tehtud edusamme kaheteistkümne spetsiaalse näitaja alusel.

Inim- ja sotsiaalareng

Komisjon tagas tervishoiu, hariduse, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse, HIVi/AIDSi ja lastega seotud küsimuste kaasamise arengukoostöösse, eelkõige 10. EAFi kavandamise (vt allpool). Kuna komisjon sai juulis üheks aastaks kiiralgatuse „Haridus kõigile” kaasesistujaks, on tal keskne koht ülemaailmses arutelus, mis käsitleb abiandjate tegevuse ühtlustamist ja abi tulemuslikkust hariduse valdkonnas. Komisjon jätkab oma jõupingutusi, et tugevdada kiiralgatuse raames liidu kui terviku rolli, tehes seejuures tihedat koostööd liikmesriikidega. 2006. aastal tugevnes komisjoni roll ka ülemaailmses HIVi/AIDSi, tuberkuloosi ja malaaria vastu võitlemise fondis, millele ta eraldas viieks aastaks kokku 522,5 miljonit eurot. Komisjoni roll tugevnes tänu sellele, et tema esindaja nimetati kuni 2007. aasta aprillini haldusnõukogu aseesimeheks.

21. detsembril esitas komisjon teatise pealkirjaga „*Euroopa tegevusprogramm arengumaade tervishoiutöötajate nappusega seotud probleemi lahendamiseks (2007–2013)*”.⁽¹⁾ Teatises tehakse ettepanek töötada välja raamistik, mis võimaldaks tulevikus jälgida ühenduse abi andmist nimetatud valdkonnas, ning nähakse ette hiljuti asutatud *arengukoostöö rahastamisvahendi* kasutamine (vt eespool).

Euroopa Parlament väljendas omalt poolt 30. novembri resolutsioonis taas muret HIVi/AIDSi ja muude epideemiate leviku üle, mille all kannatavad kõige vaesemad maailma rahvad.

Rahvusvaheline koostöö uimastivastase võitluse alal

2006. aastal tugevdati 2003. aastal vastu võetud *Pariisi pakti*, mis on seotud heroini liikumistega. Pakti tugevdamisele aitasid kaasa kaks olulist sündmust, milles osales aktiivselt ka komisjon: esiteks Moskvas toimunud ministrite kohtumine, millest võttis osa komisjoni volinik Benita Ferrero-Waldner, ja teiseks Pariisi pakti toetava ja põhiliselt komisjoni poolt rahastatava projekti teise etapi käivitamine. Ühe suurema

⁽¹⁾ KOM(2006) 870.

saavutusena tagati, et pakt keskenduks ka nõudlusele, mitte ainult tarnele. Komisjon osales samuti ümarlauakohtumistel, kus arutati Afganistani, tema naaberriikide ja Pärsia lahe piirkonna küsimust seoses paktiga.

Komisjon võttis osa ka muudest olulistest mitmepoolsetest algatustest: uimastikomisjoni 49. istungjärgust Viinis (märts), kahest Dublini rühma iga-aastasest kohtumisest Brüsselis (veebruar ja juuli) ja Londoni konverentsist *jagatud vastutuse* teemal (november).

Kahepoolsete suhete raames pidas liit uimastite küsimuses ühe iga-aastase kõrgetasemelise kohtumise Ladina-Ameerika ja Kariibi mere riikidega ja teise Andide piirkonna riikidega. Esimene kohtumine toimus märtsis Viinis ja teine septembris Brüsselis. Kolmepoolsed kohtumised leidsid aset Ameerika Ühendriikide, Venemaa, Lääne-Balkani riikide ja Ukrainaga.

Kuigi enamik koostööprojekte keskenduvad ka edaspidi Afganistanile ja Andide piirkonnale ning vähemal määral Ida-Euroopale, Kesk-Aasiale, Kaukaasiale ja Balkani poolsaarele, on käivitatud ka mõned algatused, mis on üldised (arengumaade valitsusväliste organisatsioonide toetamine, praeguste rahvusvaheliste meetmete analüüsimiseks antav abi jms) või piirkondadevahelised (Ladina-Ameerika, Kariibi mere piirkond, islamiriigid, uimastite salakaubavedu Ladina-Ameerika ja Aafrika vahel jms) ning aitavad lahendada riiklikes ja piirkondlikes programmides käsitlemata küsimusi.

Humanitaarabi

Komisjon lähtub kolmandates riikides loodusõnnetuste või inimese poolt tekitatud õnnetuste ohvritele abi andmisel humanitaarabi poliitika raames üksnes nende vajadusest humanitaarabi järele. 2006. aastal reageeris komisjon humanitaarkriisidele enam kui 60 riigis, tehes selleks 90 rahastamisotsust kogusummas 671 miljonit eurot.

Komisjoni põhimõte on pöörata erilist tähelepanu unustatud kriisipiirkondadele, mille humanitaarabivajadus on suur, kuid mida ei kajastada massiteabevahendites ja mis saavad rahastajatelt vähe abi (nagu nähtub ametliku abi tasemest). 2006. aastal eraldati unustatud kriisipiirkondade (Alžeerias asuvad Sahrawi pagulased, Tšetšeenia ja tema naabervabariigid, Jammu ja Kashmiri osariigi separatistide konflikt, Nepal ja Birma) toetuseks kokku 66,4 miljonit eurot, mis moodustab 2006. aastal piirkondlike otsuste põhjal eraldatud summast 11%.

Kui 2005. aastal toimus mitu suurt loodusõnnetust, siis 2006. aastal halvenes tunduvalt olukord mitmes piirkonnas, kus on kaua kestnud keerukas konflikt: Därfüris, Kongo Demokraatlikus Vabariigis, Sri Lankal ja okupeeritud Palestiina aladel. Komisjonil tuli juulis ja augustis samuti kiiresti reageerida äkitselt alanud kriisiolukorrale Liibanonis, mis kestis küll lühikest aega, kuid oli väga keeruline.

Seoses sellega pidi komisjon taotlema Euroopa Liidu hädaabireservi kasutuselevõtmist, nagu on juhtunud peaaegu kõikidel viimastel aastatel. 2006. aastal tuli hädaabireservi kasutada kolmel korral, et anda abi Sudaanile (Därfürile), Liibanonile ja okupeeritud Palestiina aladele. Abi kogusumma oli 140 miljonit eurot, mis suurendas esialgselt eelarvest ettenähtud vahendeid (495 miljonit eurot) 35% võrra.

Peamised humanitaarabioperatsioonid

2006. aastal eraldas komisjon humanitaarabi peadirektoraadi (ECHO) vahendusel humanitaarabiks 670,5 miljonit eurot.

Toetatud operatsioonid on loetletud tabelis 1.

TABEL 1

Humanitaarabi rahastamise otsused (2006. aasta eelarve) geograafiliste piirkondade kaupa (30.11.2006 seisuga) (eurodes)

Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkond	322 060 000
Somaali poolsaar ⁽¹⁾	161 050 000
Ida-Aafrika järvede piirkond ⁽²⁾	84 050 000
Lääne-Aafrika ⁽³⁾	56 150 000
Kariibi mere, Vaikse ookeani ja India ookeani piirkond	1 610 000
Lõuna-Aafrika piirkond ⁽⁴⁾	19 200 000
Uued sõltumatud riigid (Kaukaasia riigid, Tadžikistan)	33 000 000
Lähis-Ida	134 000 000
Põhja-Aafrika	10 900 000
Aasia	86 327 000
Ladina-Ameerika	18 600 000
Valdkondlik rahastamine ja toetused	20 500 000
Tehniline abi (ekspertid ja avansid)	19 000 000
DIPECHO – tegevustoetus ja katastroofide vältimine	19 050 000
Muud kulud (auditid, hindamised, teave ja kommunikatsioon jne)	7 116 852
2006 kokku	670 553 852

⁽¹⁾ Djibouti, Eritrea, Etioopia, Keenia, Somaalia, Sudaan ja Uganda.

⁽²⁾ Burundi, Kongo Demokraatlik Vabariik, Rwanda ja Tansaania.

⁽³⁾ Tšaad, Côte D'Ivoire, Guinea, Guinea-Bissau, Libeeria, Mali, Mauritania, Niger ja võitlus piirkondlike epideemiate vastu.

⁽⁴⁾ Angola ja Zimbabwe.

Valmisolek suurõnnetusteks

Komisjon toetab mitmes piirkonnas üle kogu maailma meetmeid, mis on seotud valmisolekuga suurõnnetusteks. 2006. aastal toetati DIPECHO programmide raames selliseid meetmeid Kariibi mere saartel, Ladina-Ameerikas, Kesk-Aasias, Kagu-Aasias ja

Lõuna-Aasias. Samuti võeti 2006. aastal erimeetmeid, nagu Somaali poolsaare põuaks valmisolekut käsitlev otsus. Humanitaarabi peadirektooraat püüab integreerida suurõnnetusteks valmisoleku süstemaatilisel oma hädaabi meetmetesse, kui see on kohane, ning jätkab koos muude komisjoni talituste ja asjaomaste sidusrühmadega tööd selle nimel, et suurõnnetuse ohu vähendamine lülitataks säästva arengu meetmetesse.

Humanitaarabi peadirektooraadi (ECHO) tegevuse hindamine

Humanitaarabi peadirektooraadi (ECHO) tegevust on selle tegutsemise jooksul juba kaks korda põhjalikult hinnatud. 2006. aastal tehti seda kolmandat korda (2000.-2005. aasta kohta). Seega on nüüd olemas hinnang kogu peadirektooraadi tegevusele alates selle loomisest 1992.–1993. aastal.

Hinnangus tunnustatakse humanitaarabi peadirektooraadi (ECHO) silmapaistvat rolli rahvusvaheliste humanitaarabi organisatsioonide ja rahastajate hulgas, keskendutakse tema ülesehitusele, tegevuspõhimõtetele ja rahvusvahelisele mõjule. Kuigi aruanne pakub mõtlemisainet mitmel põhjusel, on juba praegu selge, et edasiste prioriteetide hulka kuulub komisjoni talituste tegevus- ja kooskõlastusvõime tugevdamine ja parandamine.⁽¹⁾

Piirkondlik strateegia

Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikidega ning ülemere- maade ja -territooriumidega tehtava koostöö raamistik ja finantsjuhtimine

1. ja 2. juunil Port Moresbys (Paapua Uus-Guinea) toimunud AKV-EÜ ministrite kohtumisel jõuti kokkuleppele AKV riikidele ajavahemikuks 2008–2013 eraldatavas ühenduse abisummas. Selleks on 10. Euroopa Arengufondist 21,966 miljardit eurot, millele lisandub kuni 2 miljardit Euroopa Investeeringuspanga omavahenditest.

Uue finantsraamistiku rakenduseeskirjad koostati nõukogus kogunenud liikmesriikide valitsuste esindajate sisekokkuleppe teel.⁽²⁾ Nimetatud sisekokkuleppe raames eraldatakse ühendusega ühinenud ülemeremaadele ja -territooriumidele 10. EAFist 286 miljonit eurot. Samuti eraldata komisjonile 430 miljonit eurot, et katta EAFi kavandamise ja rakendamisega tekkinud kulud. 10. EAFile eraldata seega kokku 22,682 miljardit eurot. See näitab 9. EAFiga võrreldes üle 30% kasvu.⁽³⁾

2006. aastal eraldata EAFist AKV riikidele ning ülemeremaadele ja -territooriumidele kokku 3,4 miljardit eurot. Nimetatud summa jagunemist kajastab alljärgnev tabel 2.

⁽¹⁾ Aruandega on võimalik tutvuda järgmisel Interneti-aadressil: http://ec.europa.eu/echo/evaluation/partners_en.htm#echo.

⁽²⁾ ELT L 247, 9.9.2006.

⁽³⁾ AKV-EÜ ministrite nõukogu otsus nr 1/2006 (ELT L 247, 9.9.2006).

TABEL 2**EAFist 2006. aastal AKV riikidele ning ülemeremaadele ja -territooriumidele eraldatud vahendid***(eurodes)*

Meetmepiirkonnad	2006. aastaks ette nähtud summa
Aafrika	2 019 297 729
Kariibi mere piirkond	224 019 564
Vaikse ookeani piirkond	10 251 728
Ülemeremaad ja -territooriumid	77 800 813
Muud kui piirkondlikud programmid	1 076 490 081
Kokku	3 407 859 915

Partnerlus AKV riikidega

Majandus- ja kaubanduskoostöö raames esitas komisjon teatava arvu AKV riike käsitlevaid *piirkondliku partnerluse strateegiaid*. Nendes viiakse liidu ja asjaomaste piirkondade koostöö kooskõlla 2005. aasta detsembris vastu võetud arengupõhimõtete deklaratsiooni ning 2005. aastal muudetud Cotonou lepinguga. Samuti aitavad strateegiad täita liidu kohustusi seoses abi tõhususega.

Kaubanduse valdkonnas jätkusid 2006. aastal läbirääkimised *majanduskoostöö lepingute* üle Euroopa Liidu ja kuue AKV piirkonna vahel, nagu oli ette nähtud Cotonou lepingu raames. Arutelude käigus käsitleti eelkõige kaubanduse, arenguabi ja piirkondliku integratsiooni vahelisi seoseid.

Aafrika

2005. aastal vastu võetud Euroopa Liidu Aafrika strateegia raames esitas komisjon 13. juulil teatise „*Aafrika ühendamine: ELi ja Aafrika infrastruktuurialane partnerlus*“. Partnerluse eesmärk on suurendada oluliselt liidu sellised investeeringuid Aafrikasse, mis on seotud infrastruktuuri, energia, vee ning infotehnoloogia ja sidevahenditega.

20. oktoobril võttis komisjon vastu *Somaali poolsaart* käsitleva spetsiaalse teatise, millega tehakse ettepanek luua Aafrika Liidu strateegia raames piirkondlik poliitiline koostöö rahu, julgeoleku ja arengu tagamiseks nimetatud piirkonnas.⁽¹⁾ Kirjeldatud algatuse põhieesmärk on kõrvaldada piirkonna ebastabiilsuse algpõhjused, taastada kaotatud usaldus ja edendada konfliktide ennetamist. Selleks tahetakse teatise abil luua poliitiline raamistik, mis hõlmaks konkreetseid piirkondlikke algatusi ja programme.

⁽¹⁾ KOM(2006) 601.

Samal eesmärgil töötasid nõukogu peasekretär, ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjon välja spetsiaalse Euroopa Liidu kava, et tugevdada Aafrika riikide võimet ennetada, hallata ja lahendada konflikte. Seda algatust toetati 13. novembril ka nõukogu järeldustes.

22. ja 23. novembril toimus Tripolis (Liibüa) *esimene ELi ja Aafrika riikide ministrite kohtumine rände- ja arengüküsimustes*, kus osalesid ka komisjoni asepresident Franco Frattini ja volinik Louis Michel.

13.–17. novembril korraldati komisjoni algatusel Brüsselis esimest korda Euroopa arengukoostöö päevad, mille teema oli „*Muutuv Aafrika*” (Africa on the Move). Arengukoostöö päevade raames toimus mitu üritust, sealhulgas poliitikafoorum, ärifoorum ja kunstinäitused.

Euroopa Ülemkogu rõhutas oma detsembrikuisel kohtumisel, et tahab kindlasti teha jõupingutusi Euroopa Liidu ja Aafrika riikide ühisstrateegia väljatöötamiseks, mis on kavas võtta vastu teisel pooltevahelisel tippkohtumisel 2007. aastal. Lisaks tervitas ülemkogu esimeste demokraatlike valimiste toimumist Kongo Demokraatlikus Vabariigis pärast üle neljakümne aasta pikkust vaheaega. Ülemkogu avaldas samuti toetust üleüldisele rahukokkuleppele Sudaanis ja juunis Araabia Liiga poolt algatatud läbirääkimistele Somaalias. Samal ajal väljendas ta muret asjaolude üle, mis takistavad endiselt rahuprotsessi Côte d'Ivoire'is.

28. juunil võttis komisjon vastu kaks teatist, milles käsitletakse liidu ja *Lõuna-Aafrika Vabariigi kahepoolseid suhteid*:

- esimese teatisega ⁽¹⁾ „*ELi ja Lõuna-Aafrika Vabariigi strateegilise partnerluse poole*” esitatakse Lõuna-Aafrika Vabariigi ja ELi suhete mitmekülgne, ühtne ja kooskõlastatud pikaajaline raamistik. Raamistikus peaks võtma arvesse nimetatud riigis aset leidnud kohutavaid sündmusi, selle riigi rolli Lõuna-Aafrikas ning ainulaadset positsiooni nii oma mandril kui ka maailma tasandil, lähtudes samas aastatuhande arengueesmärkidest, Euroopa arengukonsensusest ja Euroopa Liidu Aafrika strateegiast. Partnerlus seatakse sisse järgmise tegevuse kaudu: liikmesriikide, ühenduse ja Lõuna-Aafrika Vabariigi koondamine ühtsesse ja terviklikku raamistikku, mis täidab ühistel alustel püstitatud täpseid eesmärke, milles käsitletakse kõiki arenguvaldkondi ja kõiki osalisi; üleminek poliitiliselt dialoogilt strateegilisele poliitilisele koostööle ning ühistele piirkondlikule, Aafrika ja maailma tasandi eesmärkidele; majandus- ja kaubanduskoostöö tugevdamine; koostöö laiendamine sotsiaal-, kultuuri- ja keskkonnavaldkonda;
- komisjonis vastu võetud teises teatises ⁽²⁾ tuuakse välja küsimused, millest lähtudes tuleks läbi vaadata Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning

⁽¹⁾ KOM(2006) 347.

⁽²⁾ KOM(2006) 348.

Lõuna-Aafrika Vabariigi vaheline kaubandus-, arengu- ja koostööleping. 28. novembril võttis nõukogu vastu sellekohased läbirääkimissuunised.

Muu hulgas pöörati 2006. aastal eritähelepanu liidu suhetele *Kongo Demokraatliku Vabariigiga*, kes on otsustanud liikuda suurema stabiilsuse ja demokraatia suunas. Seda toetavad juulis ja oktoobris toimunud presidendi- ja parlamendivalimised. Väga palju tähelepanu pöörati ka Sudaani Därfüri piirkonna poliitilisele ja humanitaarolukorrale.

Kariibi mere piirkond

2. märtsil võttis komisjon vastu teatise *Euroopa Liidu ja Kariibi mere piirkonna kasvu-, stabiilsus- ja arengupartnerluse kohta*.⁽¹⁾ Selles esitab komisjon Kariibi mere piirkonda hõlmava pikaajalise strateegia ning uurib, kuidas kasutada ELi arengukoostöö poliitikat ning selle vahendeid kõige paremini ära, et Kariibi mere piirkond oleks võimeline saavutama iseseisvalt pikaajalised arengueesmärgid ega muutuks ebaturvaliseks. Ettepanekus toetatakse komisjoni eelmistele arengudokumentidele, eelkõige aastatuhande arengueesmärkidele ja Euroopa arengukonsensusele. Strateegia eesmärgid täidetakse uue Euroopa Liidu ja Kariibi mere partnerluse raames, mis koosneb kolmest üksteisest sõltuvast teljest: poliitilise partnerluse määratlemine, majanduse tugevate ja nõrkade külgede kindlakstegemine ning sotsiaalse ühtekuuluvuse ja vaesuse vastu võitlemise edendamine.

Nõukogu omalt poolt võttis 10. aprillil vastu järeldused, milles tõi välja partnerluse aluspõhimõtted.

Vaikse ookeani piirkond

29. mail võttis komisjon vastu teatise „*ELi suhted Vaikse ookeani saartega – tugevdatud partnerluse strateegia*“.⁽²⁾ Nõukogu tervitas teatise vastuvõtmist oma 17. juuli järeldustes. Nimetatud teatis on 30 aasta jooksul esimene Euroopa Liidu ametlik strateegia suheteks Vaikse ookeani piirkonnaga. Selle eesmärk on ühtlustada poliitilist dialoogi, panna veelgi enam rõhku arengukoostööle ning tõhustada abi andmist. Komisjoni ettepanek annab tunnistust Vaikse ookeani piirkonna järjest suuremast keskkonnaalasest, poliitilisest ja majanduslikust tähtsusest. Strateegia koondub kolme suurema ettepaneku ümber: tugevdada poliitilisi suhteid sellistes ühist huvi pakkuvates valdkondades nagu maailma poliitiline julgeolek, kaubandus, majanduslik ja sotsiaalne areng; tösta esikohale selliste valdkondade arengukoostöö, kus Vaikse ookeani riikidel on tõsiseid vajakajäämisi ning kus Euroopa Liidul on nendega võrreldes suhteline edumaa ja head tulemused, nt loodusvarade säästev majandamine, regionaalkoostöö või head juhtimistavad; tõhustada abi andmist, eraldades eelkõige tihedamini otseseid eelarvetoetusi või tehes tihedamat koostööd teiste

⁽¹⁾ KOM(2006) 86.

⁽²⁾ KOM(2006) 248.

partneritega, eriti Austraalia ja Uus-Meremaaga. Strateegia võimaldab viia liidu ja Vaikse ookeani piirkonna vahelise koostöö koostööga institutsioonides 2005. aasta detsembris vastu võetud arengupõhimõtete deklaratsiooni ning 2005. aastal muudetud Cotonou lepinguga. Samuti aitab see viia praktiliselt ellu liidu kohustusi seoses abi tõhususega.

Koostöö Aasia riikidega

Nõukogu rõhutas Aasia riikidega tehtava majanduskoostöö olulisust oma 20. märtsi järeldustes.

Ka juhtis nõukogu tähelepanu oma kavatsusele rakendada liidu abi tõhustamiseks ja jälgimiseks asjakohast järelevalve- ja hindamissüsteemi ning koordineerida abi kohapeal. Muu hulgas väljendatakse toetust jõupingutustele, mida komisjon teeb välistegevusprogrammidega seotud menetluste parandamiseks ja lihtsustamiseks.

2006. aastal oli *ASEMi dialoogi* ehk Aasia-Euroopa kohtumiste 10. aastapäev. Sündmust tähistati septembris Helsingis toimunud kuuendal Aasia-Euroopa tippkohtumisel, kuhu olid kogunenud ELi 25 liikmesriigi ja 13 Aasia riigi riigi- või valitsusjuhid ning samuti komisjoni president José Manuel Barroso ja komisjoni liige Benita Ferrero-Waldner. Põhiteemadena arutati mitmepoolsete suhete edendamist, majanduskoostöö süvendamist ning kliimamuutuse pidurdamist. Käsitleti ka Põhja-Korea ja Birma (Myanmar) demokraatia küsimust. Osalejad võtsid vastu nn Helsingi deklaratsiooni, mis kajastab mitteametliku dialoogi jätkukava.

Mis puutub kahepoolsetesse suhetesse, siis toimus Helsingi tippkohtumise raames 9. septembril ka eraldi kohtumine *Hiinaga*. Osalejad arutlesid koostöö tugevdamise, keskkonna- ja kliimamuutuse, tagasivõtu ja inimõiguste, samuti majanduslike ja kaubanduslike aspektide ja energiaohutuse üle. Kohtumisele eelnenud päeval võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni, milles avaldati muret inimõiguste olukorra üle Hiinas. Poliitilisele kohtumisele järgnes kaubanduskohtumine, milles keskenduti innovatsioonikoostööle.

24. oktoobril võttis komisjon vastu teatise pealkirjaga „*EL-Hiina: tihedam partnerlus, suurem vastutus*“.⁽¹⁾ Teatise määratletakse uus strateegia, milles võetakse arvesse asjaolu, et Hiinast on uuesti saanud oluline jõud majanduses ja välispoliitikas. Selles üldstrateegias tuuakse esile järgmised prioriteedid: Hiina toetamine liikumisel avatuma ja pluralistlikuma ühiskonna suunas; säästev areng, eriti energeetika valdkonnas, kliimamuutused ja rahvusvaheline koostöö; kaubandus- ja majandussuhted; kahepoolse koostöö tugevdamine, eriti teaduse ja tehnoloogia, kuid samuti rändevaldkonnas, ülemaailmse julgeoleku edendamine Ida-Aasias ja väljaspool seda, samuti seoses massihävitusrelvade leviku tõkestamisega.

⁽¹⁾ KOM(2006) 631.

Teatisele on lisatud töödokument, milles soovitatakse töötada välja ka uus ELi ja Hiina vaheliste *kaubandus- ja investeerimissuhete* strateegia. (1)

Et tugevdada ELi ja Hiina vahelist koostööd nimetatud valdkonnas, teatasid komisjoni volinik Janez Potočnik ja Hiina teadus- ja tehnikaministri asetäitja Wu Zhongze 11. oktoobril Brüsselis, et 2007. aastast saab „*Euroopa Liidu ja Hiina vahelise teadus- ja tehnoloogiakoostöö aasta*”.

28. septembril võttis Euroopa Parlament vastu olulise resolutsiooni Euroopa Liidu majandus- ja kaubandussuhete kohta *Indiaga*, eesmärgiga jätkata 2005. aastal vastu võetud ühise tegevuskava elluviimist. Tegevuskava võeti vastu Euroopa Liidu ja India strateegilise partnerluse raames, mis lepidi omakorda kokku 2004. aastal.

13. oktoobril toimus Helsingis *Euroopa Liidu ja India seitsmes tippkohtumine*. Võttes arvesse omavahelist strateegilist partnerlust ja kõrgetasemelise tööühma kaubandusalast aruannet, kus soovitatakse tihendada sellealaseid suhteid, arutasid pooled kahepoolse vabakaubandus- ja investeerimislepingu küsimust. Samuti kinnitati taas oma poliitilist toetust mitmepoolsuse põhimõttele ja terrorismivastasele võitlusele. Lisaks kliimasoojenemise vastastele meetmetele peeti oluliseks rahvusvahelist katsetermotuumareaktorit (ITER), milles India osaleb alates 21. novembrist, ja globaalset navigatsioonisatelliitide süsteemi.

Konkreetne näide Euroopa Liidu toetusest aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele on India jätkuv abistamine tervishoiu ja hariduse valdkonnas.

Olukord *Acehis (Indoneesia)* ja *Birmas* on tundlik küsimus ja selle suhtes võttis Euroopa Liit ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames erimeetmeid. (2)

Koostöö Ladina-Ameerika riikidega

2006. aastal said Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika riikide vahelised suhted uue hoo: lisaks kaubandus- ja assotsiatsioonilepingute sõlmimisele töötati välja foorumid eri dialoogide pidamiseks.

27. veebruaril tervitas nõukogu komisjoni teatist „*Tugevam partnerlus Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahel*” (3) ning rõhutas, et liidu eesmärk on jätkata tihedat koostööd Ladina-Ameerikaga, et edendada ühiseid väärtusi ja huve ning töötada koos rahu ja turvalisuse, inimõiguste kaitsmise ja edendamise ning kodanikuühiskonna ja demokraatia tugevdamise nimel. Nimetatud piirkonna ja ELi strateegilise partnerluse põhieesmärk on tagada sotsiaalne ühtekuuluvus, säästev areng, sealhulgas keskkonnanakaitse ja rahvusvahelise keskkonnajuhtimise tugevdamine, samuti soodustada piirkondlikku integratsiooni ja stabiilsust.

(1) KOM(2006) 632.

(2) Vt käesoleva peatüki 4. jagu.

(3) KOM(2005) 636.

Sel aastal toimus Viinis kolm kohtumist:

- 12. mail toimus ELi 25 liikmesriigi riigi- ja valitsusjuhtide ning nende *Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna* 33 ametivenna vaheline neljas kohtumine. Kohtumise põhiteema oli *kahepoolse strateegilise assotsiatsiooniprotsessi laiendamise* ning päevakorras nähti ette teatavate poliitiliste võtmeküsimuste käsitlemist, nagu sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamine, piirkondlik integratsioon ja mitmepoolsed suhted. Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikidega peetud süvadialoogile lisandusid kahepoolsed ja piirkondlikud kohtumised;
- 13. mail ELi ja *Mehhiko* vahel peetud kohtumine andis võimaluse hinnata alates 2004. aasta Guadalajara kohtumisest tehtud edusamme ning leida viise Euroopa Liidu, Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna vahelise assotsiatsiooni jätkuvaks tugevdamiseks. Kohtumise põhitulemusteks oli assotsiatsioonilepingu läbirääkimiste alustamine Kesk-Ameerikaga ning otsus algatada 2006. aastal protsess, mis viiks läbirääkimiseni assotsiatsioonilepingu sõlmimiseks Andide Ühendusega;
- 13. mail peeti ka kohtumine ELi ja *Tšiili* vahel, kus mõlemad osalised väljendasid soovi suhteid tugevdada. Lepiti kokku, et seda tehakse assotsiatsioonilepingu teel ning et mõlemad osalised paluvad oma pädevatel ametkondadel selgitada välja ja võtta kasutusele vahendid, mis tugevdaksid assotsiatsiooniprotsessi kõigis kahepoolsete suhete reguleerimisalasse kuuluvates valdkondades.

5. juulil esitas Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse Euroopa Liidu ja Andide Ühenduse suhete kohta.⁽¹⁾ Komitee leidis, et Euroopa Komisjon ja Andide Ühendus peaksid looma koostöös Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Andide nõuandekomisjoniga kodanikuühiskonna korrapärase foorumi, kus mõlema piirkonna organisatsioonid ja ühendused saaksid väljendada oma arvamust ELi ja Andide Ühenduse suhete kohta.

Ladina-Ameerika riikidega tehtava koostöö raames 2006. aastal heaks kiidetud projektide ja programmide tegevus oli põhiliselt seotud sotsiaalse ühtekuuluvuse ja piirkondliku integratsiooni toetamisega ning institutsioonide suutlikkuse tõstmise ja majanduskoostööga. Neist eri eesmärkidest tulenevad rahastamiskohustused ulatusid 330 miljoni euroni.

Kasulikud viidad

- Välissuhete peadirektooraat:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/index.htm
- Koostöötalitus EuropeAid:
http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm
- Inimõigused:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/human_rights/intro/index.htm

⁽¹⁾ ELT C 309, 16.12.2006.

- Arengukoostöö ja arengu peadirektoraat:
http://ec.europa.eu/development/index_en.htm
- Aastatuhande arengueesmärgid:
<http://www.un.org/millenniumgoals/>
- Euroopa Humanitaarabi Amet:
http://ec.europa.eu/echo/index_en.htm
- Suhted AKV riikidega:
<http://www.acpsec.org/>
- Cotonou koostööleping:
http://ec.europa.eu/development/body/cotonou/index_en.htm
- Suhted Vahemere piirkonna riikidega:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/med_mideast/intro/index.htm
- Suhted Aasia riikidega:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/asia/index.htm
http://ec.europa.eu/europeaid/projects/asia/index_en.htm
- Suhted Ladina-Ameerika riikidega:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/la/index.htm
http://ec.europa.eu/europeaid/projects/amlat/index_fr.htm

4. jagu

Panus ülemaailmse julgeoleku tagamisse

Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP)

Relvakaubandus

27. veebruaril ajakohastas nõukogu Euroopa Liidu *sõjavarustuse üldnimekirja*,⁽¹⁾ mida reguleeritakse *Euroopa Liidu relvaekspordi tegevusjuhendi kriteeriumidega*.

15. juunil kutsus Euroopa Parlament 2006. aastaks kavandatud konverentsi osalejariike üles leppima kokku relvakaubanduse üldpõhimõtetes, et vaadata konverentsi raames läbi ÜRO tegevusprogramm väike- ja kergrelvadega ebaseadusliku kaubitsemise ennetamiseks, selle vastu võitlemiseks ja likvideerimiseks ning töötada välja relvakaubandust käsitlev rahvusvaheline leping.

⁽¹⁾ ELT C 66, 17.3.2006.

11. detsembri järeldustes väljendas nõukogu heameelt, et tänu ÜRO Peaassamblee algatusele on ametlikult alustatud relvakaubandust käsitleva rahvusvahelise lepingu väljatöötamist.

ÜVJP elluviimine

10. aprillil võttis nõukogu vastu *Euroopa Liidu eriesindajate* nimetamise, volituste ja rahastamise *suunised*. Nõukogu soostus pikendama eriesindajate volitusi kuni ühe aastani, säilitades samas paindlikkuse määrata vastavalt vajadusele erivolitusi. Edaspidi kutsutakse esindajaid esitama oma tegevuse kohta korrapäraseid aruandeid ning täielikku aruannet oma ametiülesannete lõpuleviimisest.

16. novembril rõhutas nõukogu soolise võrdõiguslikkuse edendamise tähtsust ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames kõikidel tasanditel. Nõukogu kutsus liikmesriike üles esitama eriesindajate ja missiooni juhtide ametikohtadele rohkem naiskandidaate.

Aasta jooksul ÜVJP raames vastu võetud nõukogu ühismeetmed ja ühised seisukohad olid seotud järgmiste teemadega:

- Balkani piirkond:
 - ühise seisukoha 96/184/ÜVJP (relvaekspordi kohta endisesse Jugoslaaviasse) tühistamine,⁽¹⁾
 - endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu (EJRK) volituste tõhusat rakendamist toetavate meetmete ajakohastamine,⁽²⁾
 - ühise seisukoha 2004/694/ÜVJP (edasiste meetmete kohta, millega toetatakse endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu (EJRK) volituste tõhusat rakendamist) rakendamine,⁽³⁾
 - ühise seisukoha 2004/694/ÜVJP (edasiste meetmete kohta, millega toetatakse endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu (EJRK) volituste tõhusat rakendamist) kehtivusaja pikendamine,⁽⁴⁾
 - Euroopa Liidu eriesindaja nimetamine Bosniasse ja Hertsegoviinasse,⁽⁵⁾
 - Euroopa Liidu eriesindaja volituste muutmise Bosnias ja Hertsegoviinas,⁽⁶⁾
 - Bosnias ja Hertsegoviinas toimuva Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni ELI relvajõudude juhataja nimetamine,⁽⁷⁾

(1) Ühine seisukoht 2006/29/ÜVJP (ELT L 19, 24.1.2006).

(2) Ühine seisukoht 2006/204/ÜVJP (ELT L 72, 11.3.2006).

(3) Otsused 2006/205/ÜVJP (ELT L 72, 11.3.2006) ja 2006/484/ÜVJP (ELT L 189, 12.7.2006).

(4) Ühine seisukoht 2006/671/ÜVJP (ELT L 275, 6.10.2006).

(5) Ühismeede 2006/49/ÜVJP (ELT L 26, 31.1.2006).

(6) Ühismeede 2006/523/ÜVJP (ELT L 205, 27.7.2006).

(7) Otsus 2006/497/ÜVJP (ELT L 196, 18.7.2006).

- lepingu sõlmimine Euroopa Liidu ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahel endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi osalemise kohta Euroopa Liidu kriisiohjamise sõjalises operatsioonis Bosnias ja Hertsegoviinas (operatsioon ALTHEA),⁽¹⁾
- ühismeetme 2005/824/ÜVJP (Euroopa Liidu politseimissiooni kohta Bosnias ja Hertsegoviinas) rakendamine,⁽²⁾
- Euroopa Liidu politseimissiooni (EUPM) juhi/politseiuülemade volituste pikendamine Bosnias ja Hertsegoviinas,⁽³⁾
- ühise seisukoha 2004/133/ÜVJP (endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ekstremistide vastu suunatud piiravate meetmete kohta) muutmine ja kehtivusaja pikendamine,⁽⁴⁾
- Euroopa Liidu eriesindaja endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis volituste muutmine ja pikendamine,⁽⁵⁾
- ELi planeerimisrühma (EUPT Kosovo) asutamine seoses ELi võimaliku kriisiohjamise operatsiooniga Kosovos õigusriigi alal ja teistes võimalikes valdkondades,⁽⁶⁾
- ELi rühma asutamine Kosovos võimaliku rahvusvahelise tsiviilmissiooni ja selle koostisosana Euroopa Liidu eriesindaja ametikoha loomise ettevalmistamisele kaasaaitamiseks (ICMi/EUSRi ettevalmistusrühm),⁽⁷⁾
- Euroopa Liidu järelevalvemissiooni juhi volituste pikendamine,⁽⁸⁾
- Euroopa Liidu järelevalvemissiooni volituste pikendamine ja muutmine,⁽⁹⁾
- 2006/304/ÜVJP (millega asutatakse ELi planeerimisrühm (EUPT Kosovo)) muutmine ja selle kehtivuse pikendamine,⁽¹⁰⁾
- ELi planeerimisrühma (EUPT Kosovo) juhi volituste pikendamine;⁽¹¹⁾
- Lõuna-Kaukaasia:
 - Euroopa Liidu eriesindaja nimetamine Lõuna-Kaukaasiasse,⁽¹²⁾

(1) Otsus 2006/477/ÜVJP (ELT L 188, 11.7.2006).

(2) Otsus 2006/865/ÜVJP (ELT L 335, 1.12.2006).

(3) Otsus 2006/979/ÜVJP (ELT L 365, 21.12.2006).

(4) Ühine seisukoht 2006/50/ÜVJP (ELT L 26, 31.1.2006).

(5) Ühismeede 2006/123/ÜVJP (ELT L 49, 21.2.2006).

(6) Ühismeede 2006/304/ÜVJP (ELT L 112, 26.4.2006).

(7) Ühismeede 2006/623/ÜVJP (ELT L 253, 16.9.2006).

(8) Otsus 2006/866/ÜVJP (ELT L 335, 1.12.2006).

(9) Ühismeede 2006/867/ÜVJP (ELT L 335, 1.12.2006).

(10) Ühismeede 2006/918/ÜVJP (ELT L 349, 12.12.2006).

(11) Otsus 2006/980/ÜVJP (ELT L 365, 21.12.2006).

(12) Ühismeede 2006/121/ÜVJP (ELT L 49, 21.2.2006).

- Euroopa Liidu ja Georgia valitsuse vahelise lepingu sõlmimine Lõuna-Kaukaasiasse määratud Euroopa Liidu eriesindaja ja tema toetusüksuse staatuse kohta Georgias, ⁽¹⁾
- Euroopa Liidu uus panus Georgia/Lõuna-Osseetia konflikti lahendamise protsessi; ⁽²⁾
- Kesk-Aasia:
 - Kesk-Aasiasse nimetatud Euroopa Liidu eriesindaja volituste pikendamine ja ühismeetme 2005/588/ÜVJP muutmise, ⁽³⁾
 - Euroopa Liidu eriesindaja nimetamine Kesk-Aasiasse, ⁽⁴⁾
 - teatavate Usbekistani vastu suunatud piiravate meetmete kehtivuse pikendamine; ⁽⁵⁾
- Aasia:
 - Euroopa Liidu eriesindaja volituste pikendamine Afganistanis, ⁽⁶⁾
 - Euroopa Liidu ja Indoneesia valitsuse vahel kirjavahetuse teel sõlmitud kokkuleppe (Acehis (Indoneesia) läbi viidava Euroopa Liidu järelevalvemissiooni (Acehi järelevalvemissioon – AJM) ja selle isikkoosseisu ülesannete, staatuse, privileegide ja immunitetide kohta) pikendamine, ⁽⁷⁾
 - ühismeetme 2005/643/ÜVJP (Acehis (Indoneesia) läbi viidava Euroopa Liidu järelevalvemissiooni (Acehi järelevalvemissiooni – AJM)) mitmekordne muutmise ja pikendamine, ⁽⁸⁾
 - Birma vastu suunatud piiravate meetmete uuendamine, ⁽⁹⁾
 - Euroopa Liidu osalemine Korea poolsaare energia arenduse organisatsioonis (KEDO), ⁽¹⁰⁾
 - Korea Rahvademokraatliku Vabariigi vastu suunatud piiravate meetmete vastuvõtmine; ⁽¹¹⁾

⁽¹⁾ Otsus 2006/366/ÜVJP (ELT L 135, 23.5.2006).

⁽²⁾ Ühismeede 2006/439/ÜVJP (ELT L 174, 28.6.2006).

⁽³⁾ Ühismeede 2006/118/ÜVJP (ELT L 49, 21.2.2006).

⁽⁴⁾ Otsus 2006/670/ÜVJP (ELT L 275, 6.10.2006).

⁽⁵⁾ Ühine seisukoht 2006/787/ÜVJP (ELT L 318, 17.11.2006).

⁽⁶⁾ Ühismeede 2006/124/ÜVJP (ELT L 49, 21.2.2006).

⁽⁷⁾ Otsused 2006/201/ÜVJP (ELT L 71, 10.3.2006), 2006/448/ÜVJP (ELT L 176, 30.6.2006) ja 2006/666/ÜVJP (ELT L 273, 4.10.2006).

⁽⁸⁾ Ühismeetmed 2006/202/ÜVJP (ELT L 71, 10.3.2006), 2006/407/ÜVJP (ELT L 158, 10.6.2006) ja 2006/607/ÜVJP (ELT L 246, 8.9.2006).

⁽⁹⁾ Ühine seisukoht 2006/318/ÜVJP (ELT L 116, 29.4.2006).

⁽¹⁰⁾ Ühine seisukoht 2006/244/ÜVJP (ELT L 88, 25.3.2006).

⁽¹¹⁾ Ühine seisukoht 2006/795/ÜVJP (ELT L 322, 22.11.2006).

- Aafrika:

- Euroopa Liidu eriesindaja volituste pikendamine Ida-Aafrika järvede piirkonnas, ⁽¹⁾
- ühismeetme 2004/847/ÜVJP (Euroopa Liidu politseimissiooni kohta Kinshasas (Kongo Demokraatlik Vabariik) seoses integreeritud politseiüksuse loomisega (EUPOL Kinshasa)) muutmine ja kehtivusaja pikendamine, ⁽²⁾
- ühismeetme 2005/355/ÜVJP (Kongo Demokraatliku Vabariigi (KDV) julgeolekusektori reformide alase Euroopa Liidu nõustamis- ja abimissiooni kohta) muutmine ja kehtivusaja pikendamine, ⁽³⁾
- Kongo Demokraatlikus Vabariigis tegutseva ÜRO missiooni (MONUC) valimisprotsessi ajal toetav Euroopa Liidu sõjaline operatsioon, ⁽⁴⁾
- Kongo Demokraatlikus Vabariigis tegutsevat ÜRO missiooni (MONUC) valimisprotsessi ajal toetava Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni (operatsioon EUFOR RD Congo) käivitamine, ⁽⁵⁾
- panustajate komitee asutamine Kongo Demokraatlikus Vabariigis tegutsevat ÜRO missiooni (MONUC) valimisprotsessi ajal toetava Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni jaoks, ⁽⁶⁾
- kolmandate riikide panuse heakskiitmine Kongo Demokraatlikus Vabariigis tegutsevat ÜRO missiooni (MONUC) valimisprotsessi ajal toetavas Euroopa Liidu sõjalises operatsioonis, ⁽⁷⁾
- Kongo Demokraatliku Vabariigi vastu suunatud piiravate meetmete muutmine, ⁽⁸⁾
- Šveitsi Konföderatsiooni panus Kongo Demokraatlikus Vabariigis tegutsevat ÜRO missiooni (MONUC) valimisprotsessi ajal toetavasse Euroopa Liidu sõjalisse operatsiooni (operatsioon EUFOR RD Congo), ⁽⁹⁾
- Šveitsi Konföderatsiooni osalemine Kongo Demokraatlikus Vabariigis tegutsevat ÜRO missiooni (MONUC) valimisprotsessi ajal toetavas Euroopa Liidu sõjalises operatsioonis (operatsioon EUFOR RD Congo), ⁽¹⁰⁾
- ühismeetme 2004/847/ÜVJP (Euroopa Liidu politseimissiooni kohta Kinshasas (KDV)) muutmine, ⁽¹¹⁾

⁽¹⁾ Ühismeede 2006/122/ÜVJP (ELT L 49, 21.2.2006).

⁽²⁾ Ühismeede 2006/300/ÜVJP (ELT L 111, 25.4.2006).

⁽³⁾ Ühismeede 2006/303/ÜVJP (ELT L 112, 26.4.2006).

⁽⁴⁾ Ühismeede 2006/319/ÜVJP (ELT L 116, 29.4.2006).

⁽⁵⁾ Otsus 2006/412/ÜVJP (ELT L 163, 15.6.2006).

⁽⁶⁾ 2006/492/ÜVJP, poliitika- ja julgeolekukomitee otsus MONUC SPT/2/2006 (ELT L 194, 14.7.2006).

⁽⁷⁾ 2006/499/ÜVJP, poliitika- ja julgeolekukomitee otsus MONUC SPT/1/2006 (ELT L 197, 19.7.2006).

⁽⁸⁾ Ühine seisukoht 2006/624/ÜVJP (ELT L 253, 16.9.2006).

⁽⁹⁾ Otsus 2006/675/ÜVJP (ELT L 276, 7.10.2006).

⁽¹⁰⁾ Otsus 2006/676/ÜVJP (ELT L 276, 7.10.2006).

⁽¹¹⁾ Ühismeetmed 2006/868/ÜVJP (ELT L 335, 1.12.2006) ja 2006/913/ÜVJP (ELT L 346, 9.12.2006).

- Sudaani vastu suunatud piiravaid meetmeid käsitleva ühise seisukoha 2005/411/ÜVJP rakendamine,⁽¹⁾
- Sudaani määratud Euroopa Liidu eriesindaja volituste uuendamine ja ülevaatamine,⁽²⁾
- ühismeetme 2005/557/ÜVJP (Aafrika Liidu missiooni Sudaani Därfüri piirkonnas toetava Euroopa Liidu tsiviil-sõjalise tegevuse kohta) rakendamine,⁽³⁾
- Sudaani määratud Euroopa Liidu eriesindaja sõjalise nõuniku nimetamine,⁽⁴⁾
- politseinõuniku nimetamine ELi politseiüksuse juhile / Euroopa Liidu eriesindajale Sudaanis,⁽⁵⁾
- Côte d'Ivoire'i vastu suunatud piiravate meetmete uuendamine,⁽⁶⁾
- Côte d'Ivoire'i vastu suunatud piiravaid meetmeid käsitleva ühise seisukoha 2004/852/ÜVJP rakendamine,⁽⁷⁾
- Libeeria vastu suunatud piiravate meetmete uuendamine,⁽⁸⁾
- Libeeria vastu suunatud teatud piiravate meetmete muutmine ja pikendamine,⁽⁹⁾
- Zimbabwe vastu suunatud piiravate meetmete uuendamine,⁽¹⁰⁾
- lepingu sõlmimine Euroopa Liidu ja Gaboni Vabariigi vahel Euroopa Liidu juhitud vägede staatuse kohta Gaboni Vabariigis;⁽¹¹⁾
- Ladina-Ameerika ja Kariibi mere saared:
 - ühismeetme 2002/589/ÜVJP rakendamine, et tagada Euroopa Liidu osalemine väike- ja kergrelvade destabiliseeriva hankimise ja leviku vastases võitluses Ladina-Ameerikas ja Kariibi mere piirkonnas;⁽¹²⁾
- Lähis-Ida:
 - Euroopa Liidu eriesindaja volituste pikendamine Lähis-Ida rahuprotsessis;⁽¹³⁾
 - ühismeetme 2005/190/ÜVJP (Euroopa Liidu integreeritud õigusriigimissiooni EUJUST LEX kohta Iraagis) muutmine ja kehtivusaja pikendamine,⁽¹⁴⁾

(1) Otsus 2006/386/ÜVJP (ELT L 148, 2.6.2006).

(2) Ühismeede 2006/468/ÜVJP (ELT L 184, 6.7.2006).

(3) Otsused 2006/486/ÜVJP (ELT L 192, 13.7.2006) ja 2006/725/ÜVJP (ELT L 296, 26.10.2006).

(4) 2006/634/ÜVJP, poliitika- ja julgeolekukomitee otsus Därfür/3/2006 (ELT L 258, 21.9.2006).

(5) 2006/756/ÜVJP, poliitika- ja julgeolekukomitee otsus Därfür/4/2006 (ELT L 309, 9.11.2006).

(6) Ühine seisukoht 2006/30/ÜVJP (ELT L 19, 24.1.2006).

(7) Otsused 2006/172/ÜVJP (ELT L 61, 2.3.2006) ja 2006/483/ÜVJP (ELT L 189, 12.7.2006).

(8) Ühine seisukoht 2006/31/ÜVJP (ELT L 19, 24.1.2006).

(9) Ühine seisukoht 2006/518/ÜVJP (ELT L 201, 25.7.2006).

(10) Ühine seisukoht 2006/51/ÜVJP (ELT L 26, 31.1.2006).

(11) Otsus 2006/475/ÜVJP (ELT L 187, 8.7.2006).

(12) Otsus 2006/1000/ÜVJP (ELT L 367, 22.12.2006).

(13) Ühismeede 2006/119/ÜVJP (ELT L 49, 21.2.2006).

(14) Ühismeetmed 2006/413/ÜVJP (ELT L 163, 15.6.2006) ja 2006/708/ÜVJP (ELT L 291, 21.10.2006).

- relvade ja nendega seotud materjalide müügi või tarnimise keelustamine üksustele või üksikisikutele Liibanonis kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1701 (2006),⁽¹⁾
- teatavate palestiinlaste ajutine vastuvõtmine Euroopa Liidu liikmesriikides,⁽²⁾
- ühismeetme 2005/889/ÜVJP (millega asutatakse Euroopa Liidu piirihaldamise abimissioon Rafah' piiriületuspunktis (EU BAM Rafah)) muutmine ning selle pikendamine,⁽³⁾
- ühismeetme 2005/797/ÜVJP (Euroopa Liidu politseimissiooni kohta Palestiina aladel) rakendamine;⁽⁴⁾
- Ida-Euroopa:
 - teatud Valgevene ametnike vastu suunatud piiravad meetmed ja ühise seisukoha 2004/661/ÜVJP kehtetuks tunnistamine,⁽⁵⁾
 - teatud Valgevene ametnike vastu suunatud piiravaid meetmeid käsitleva ühise seisukoha 2006/276/ÜVJP rakendamine,⁽⁶⁾
 - Moldova Vabariigi Transnistria piirkonna juhtkonna vastu suunatud piiravate meetmete pikendamine,⁽⁷⁾
 - Moldova Vabariigi Transnistria piirkonna juhtkonna vastu suunatud piiravaid meetmeid käsitleva ühise seisukoha 2004/179/ÜVJP rakendamine,⁽⁸⁾
 - Euroopa Liidu eriesindaja volituste pikendamine Moldovas;⁽⁹⁾
- muud valdkonnad ja piirkonnad:
 - terrorismivastaste erimeetmete rakendamist käsitleva ühise seisukoha 2001/931/ÜVJP ajakohastamine,⁽¹⁰⁾
 - Euroopa Liidu ja Türgi Vabariigi lepingu (millega kehtestatakse raamistik Türgi Vabariigi osalemiseks Euroopa Liidu kriisiohjamisoperatsioonides) sõlmimine,⁽¹¹⁾
 - Euroopa Liidu ja Horvaatia Vabariigi vahelise salastatud teabe vahetamise julgeolekukorda käsitleva kokkuleppe sõlmimine,⁽¹²⁾

(1) Ühine seisukoht 2006/625/ÜVJP (ELT L 253, 16.9.2006).

(2) Ühine seisukoht 2006/755/ÜVJP (ELT L 308, 8.11.2006).

(3) Ühismeede 2006/773/ÜVJP (ELT L 313, 14.11.2006).

(4) Otsus 2006/807/ÜVJP (ELT L 329, 25.11.2006).

(5) Ühine seisukoht 2006/276/ÜVJP (ELT L 101, 11.4.2006).

(6) Ühine seisukoht 2006/362/ÜVJP (ELT L 134, 20.5.2006) ja otsus 2006/718/ÜVJP (ELT L 294, 25.10.2006).

(7) Ühine seisukoht 2006/95/ÜVJP (ELT L 44, 15.2.2006).

(8) Otsus 2006/96/ÜVJP (ELT L 44, 15.2.2006).

(9) Ühismeede 2006/120/ÜVJP (ELT L 49, 21.2.2006).

(10) Ühised seisukohad 2006/231/ÜVJP (ELT L 82, 21.3.2006), 2006/380/ÜVJP (ELT L 144, 31.5.2006) ja 2006/1011/ÜVJP (ELT L 379, 28.12.2006).

(11) Otsus 2006/482/ÜVJP (ELT L 189, 12.7.2006).

(12) Otsus 2006/317/ÜVJP (ELT L 116, 29.4.2006).

- Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelisele lepingule (mis käsitleb lennuettevõtjate poolt reisijate isikuandmete (PNR) töötlemist ja edastamist Ameerika Ühendriikide Sisejulgeolekuministeeriumile) alla kirjutamine, ⁽¹⁾
- otsuse 96/409/ÜVJP (tagasipöördumistunnistuse kehtestamise kohta) kohandamine, et võtta arvesse Bulgaaria ja Rumeenia ühinemist Euroopa Liiduga. ⁽²⁾

Euroopa Liidu julgeolekustrateegia ning julgeoleku- ja kaitsepoliitika

Üldine lähenemisviis

Pärast 21. novembril Brüsselis toimunud konverentsi võttis nõukogu 11. detsembril vastu ühise julgeoleku ja kaitsepoliitika *tsiviilaspekte* käsitleva tegevuskava, et suurendada kõnealuse poliitika tsiviilsuutlikkust.

16. novembril arutas Euroopa Parlament *Euroopa julgeolekustrateegia* rakendamist ühise julgeoleku ja kaitsepoliitika raames. Kõnealune strateegia võeti vastu 2003. aastal ning parlamendi arvates on selles antud igakülgne hinnang tänapäeval maailma ähvardavatele ohtudele. Parlament toetab arvamust, et parim moodus kõnealuses dokumendis seatud eesmärkide saavutamiseks on tegeliku mitmepoolsuse rakendamine, mis toetub rahvusvahelistele institutsioonidele ja rahvusvahelisele õigusele. Parlament on samuti seisukohal, et geopoliitilise olukorra muutumise tõttu peaks strateegia hõlmama uusi väljakutseid (näiteks tihenev konkurents energeetikasektoris, looduskatastroofid ja välispiiride turvalisus). Euroopa Parlament esitas mitu ettepanekut strateegia teatavate valdkondade kohta, sh geograafilise naabrusega seotud suutlikkuse suurendamine, esmatähtsad transpordivõrgud, Euroopa kaitsevarustuse turu loomine, ühine teabesüsteem jne.

Julgeolekusektori reformimine

24. mail võttis komisjon vastu teatise *Euroopa Ühenduse toetusmeetmete kontseptsiooni kohta julgeolekusektori reformi valdkonnas*. ⁽³⁾ Ühendus toetab geograafiliste ja valdkondlike programmide kaudu kõnealuse sektori reformimist rohkem kui 70 riigis. Nii liikmesriigid kui ka komisjon on märkinud, et tõhusama tegevuse nimel on vaja algetada ELi tasandil sügavam arutelu, mis hõlmaks ka kolme sammast. Lähtudes eri riikidele praegu antavast abist, piirkondlikust olukorrast ja olemasolevast poliitilisest raamistikust, mille raames Euroopa Ühendus julgeolekusektori reformi toetab, tuleb komisjon meelde kõnealuse toetuse põhimõtteid ja teeb ettepaneku uute meetmete võtmiseks, et tugevdada igasugust ühenduse antavat abi selle lisandväärtuse kaudu.

⁽¹⁾ Otsus 2006/729/ÜVJP/JSK (ELT L 298, 27.10.2006).

⁽²⁾ Otsus 2006/881/ÜVJP (ELT L 363, 20.12.2006).

⁽³⁾ KOM(2006) 253.

Selleks et suurendada julgeolekusektori reformi raames Euroopa Liidu antavat abi, teeb komisjon ettepaneku: tugevdada asjakohast poliitikat ja kavandada dialoogi, siduda julgeolekusektori reform riiklike ja piirkondlike strateegiadokumentide, tegevuskavade ja programmivahenditega, kooskõlastada kavade koostamist, tugevdada üldiselt Euroopa Liidu toetuse rakendamist, töötada välja planeerimis- ja rakendamisvahendid, valmistada kohapealsete missioonide ja programmide tarbeks ette tehniline teadmistepagas ja eksperdirühmad, suurendada oluliselt julgeolekusektori reformimisega seotud koolituste osatähtsust, tugevdada rahvusvaheliste partneritega tehtavat koostööd.

12. juunil kiitis nõukogu komisjoni teatise heaks. Nõukogu leiab, et sellega täiendatakse Euroopa Liidu kontseptsiooni EJKP raames toimuva julgeolekusektori reformi toetamisest, mille kohta võeti vastu otsus 2005. aasta novembris, ning et need kaks dokumenti koos moodustavad poliitikaraamistiku. Muu hulgas leiab nõukogu, et reformimisel peaks lähtuma OECD arenguabikomitee sõnastatud põhimõtetest. Käesolevaks ajaks on nii nõukogu kui ka komisjon heaks kiitnud ühise aruteludokumendi.

Massihävitusrelvad

27. veebruaril võttis nõukogu *massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia raames* vastu ühismeetme *bioloogiliste ja toksinrelvade konventsiooni toetamiseks*.⁽¹⁾ Ühismeetme eesmärk on viia 2003. aasta detsembris vastu võetud strateegia teatavad aspektid viivitamatult ja asjakohaselt ellu. Veel samal päeval võttis nõukogu vastu ka *bioloogiliste ja toksinrelvade vastase ELi tegevuskava*. Kõnealune kava täiendab ühismeetmeid ning selles sätestatakse meetmed, mida liikmesriigid peavad võtma bioloogiliste ja toksinrelvade konventsiooni rikkumise korral ELis. 16. novembril esitatud resolutsioonis taotles Euroopa Parlament, et EL võtaks ulatuslikumad kohustused asjakohase konventsiooni toetuseks.

20. märtsil esitas nõukogu Euroopa Liidu seisukoha *massihävitusrelvade leviku tõkestamise režiimi tugevdamise ja läbivaatamise kohta*,⁽²⁾ et teha eeltööd Genfi konverentsi (20. november – 8. detsember 2006) ja selle ettevalmistuskomisjoni (26.–28. aprill 2006) tarbeks.

Samuti võeti selge seisukoht *tuumakatsetuste* valdkonnas.⁽³⁾ Selles kinnitas nõukogu oma toetust Üldise Tuumakatsetuste Keelustamise Lepingu Organisatsiooni (CTBTO) ettevalmistuskomisjoni tegevusele. Püstitatud eesmärgid on järgmised: CTBTO ettevalmistuskomisjoni kontrollisüsteemi toimimise tõhustamine, üldise tuumakatsetuste keelustamise lepingule (CTBT) alla kirjutanud riikide suutlikkuse parandamine CTBTst tulenevate kontrollikohustuste täitmisel ning neile võimaluse andmine

(1) Ühismeede 2006/184/ÜVJP (ELT L 65, 7.3.2006).

(2) Ühine seisukoht 2006/242/ÜVJP (ELT L 88, 25.3.2006).

(3) Ühismeede 2006/243/ÜVJP (ELT L 88, 25.3.2006).

lepingusüsteemis osalemisest ja potentsiaalsetest tsiviil- ja teadusalastest kasutamisevõimalustest igakülgse kasu saamiseks.

ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1540 (2004) rakendamise toetuseks ja massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise raames⁽¹⁾ otsustas nõukogu viia ellu mitmeid Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri projekte.⁽²⁾

11. detsembril võttis nõukogu vastu aruteludokumendi, mis käsitles Euroopa Liidu massihävitusrelvade leviku tõkestamise strateegia rakendamise kontrollimist ja tõhustamist, et parandada kõnealuses valdkonnas ELi tasandil koostoimet.

Euroopa Kaitseagentuur

2004. aastal loodud Euroopa Kaitseagentuur on oma teisel tööaastal saavutanud juba konkreetseid tulemusi. Euroopa kaitsevarustuse turuga seoses tuleb mainida, et 1. juulil jõustus vabatahtlikkusel põhinev valitsustevaheline süsteem kaitsevarustuse riigihangete teostamiseks ning sellega on ühinenud 22 liikmesriiki, kõnealuste riigihangete väljakuulutamiseks on avatud elektrooniline teadetetahvel, vastu on võetud tarneahela heade tavade koodeks ja sõlmitud vastastikused kokkulepped teabe ja tarnete turvalisuse tagamiseks. Välja on töötatud esialgne nägemus Euroopa tegelikust ja vajalikust kaitse suutlikkusest pikemas perspektiivis ning Euroopa Kaitseagentuuri juhtkomitee kiitis selle 3. oktoobril heaks kui põhjendatud aluse agentuuri keskmise pikkusega ja pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks. Järgmise sammuna koostatakse Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames vajaliku suutlikkuse suurendamise kava. Lähtuvalt 2005. aasta oktoobris Hampton Courtis saavutatud kokkuleppest teha kaitse sektoris teadus- ja arendustööle rohkem ühiseid kulutusi ja kasutada neid paremini, algatas Euroopa Kaitseagentuuri juhtkomitee 13. novembril esimese asjakohase ühise investeerimiskava, milles osaleb 19 riiki (18 liikmesriiki ja Norra), mille eelarve on 54 miljonit eurot ning mis hõlmab relvajõudude kaitse korraldamist. Komisjon on Euroopa Kaitseagentuuri struktuuris esindatud, kusjuures komisjoni talituste ja agentuuri vahel toimib tihe koostöö, et täiendada üksteist ja kasutada ära tekkiv sünergia (näiteks tarkvaral põhinev raadioside). Samal ajal hoitakse siiski lahus kummagi institutsiooniline vastutus.

Seoses Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika arengu kvartaliaruandega väljendati nõukogu kohtumisel heameelt, et liikmesriigid on pidanud kinni taktikaliste üksuste puhul võetud kohustustest, mis võimaldab saavutada Euroopa Liidu täieliku operatiivse tegutsemisvõime juba enne 1. jaanuari 2007. Nõukogu 13. novembri järeldustes võeti arvesse Euroopa Kaitseagentuuri juhi esitatud tegevusaruannet ning tunnustati saavutatud tulemusi.

(¹) Ühismeede 2006/419/ÜVJP (ELT L 165, 17.6.2006).

(²) Ühismeede 2006/418/ÜVJP (ELT L 165, 17.6.2006).

Lähis-Ida rahuotsess

Palestiina territoorium

Pärast seda, kui Iisrael 2005. aastal Gaza sektorist taandus, tundus Iisraeli-Palestiina kriisile lahenduse leidmine ja piirkonnas kestva rahu saavutamine käegakatsutavam. 2006. aastal aga olukord halvenes ning kestva rahu saavutamine näib taas kättesaamatu.

25. jaanuari *Palestiina Seadusandliku Nõukogu* valimised olid vabad ja tasakaalustatud. Nõukogu kutsus valimistest võitjana väljunud Hamasi ja teisi rühmitusi lõpetama vägivald, tunnustama Iisraeli riigi olemasolu ning nõustuma olemasolevate kokkulepetega. Nõukogu rõhutas, et kõikidel osalistel tuleks pidada Iisraeli konflikti rahumeelset lahendamist oma püsivaks kohustuseks, ning pani südamele, et vägivald ja terror ei kuulu demokraatlike arenguprotsesside juurde. Hamasi juhitud uus Palestiina valitsus keeldus neid põhimõtteid täitmast, mis tõi territooriumil kaasa humanitaar-, majandus- ja finantskriisi. 15. mail toetas ELi Nõukogu *palestiinlastele otsese humanitaarabi andmiseks ajutise rahvusvahelise mehhanismi* loomist. Kõnealune mehhanism, mis hõlmab kolme valdkonda (tervishoid, avalikud teenused ja sotsiaaltoetused), kiideti heaks juunis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel.

15. mai istungil soovitas nõukogu muu hulgas teha Iisraeli peaministrile ja Palestiina omavalitsusjuhile ettepanek sõlmida Iisraeli-Palestiina konflikti lahendamiseks eelkokkulepe. 1. juunil võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni, milles väljendas oma tõsist muret Gaza sektori ja Jordani jõe äärsete piirkondade olukorra üle ning kutsus Iisraeli valitsust taastama Palestiina käibemaksu ja tollimaksu ülekandeid, mis Iisrael oli alates 2006. aasta jaanuarist külmutanud. 17. juunil nõudis nõukogu Gaza sektoris kinni peetud Iisraeli sõduri kohest ja tingimusteta vabastamist. Iisraeli kutsuti üles mitte reageerima intsidendile mõtlematult, mitte hävitama tsiviilinfrastruktuuri ning vabastama Palestiina valitsus- ja riigiametnikud. Palestiina aladel järjest süveneva humanitaarkriisi tõttu kiitis nõukogu 15. septembril heaks ajutise rahvusvahelise mehhanismi pikendamise kolme kuu võrra. Komisjon eraldas mehhanismi rahastamiseks ligikaudu 100 miljonit eurot. Seega oli 2006. aastal Palestiina territooriumile ELi eelarvest antud abi maht 329 miljonit eurot. 16. novembri resolutsioonis väljendas Euroopa Parlament taas muret olukorra pärast Gaza sektoris.

Liibanon

Juuli keskel nõudis nõukogu Hezbollah' vägede poolt röövitud kahe Iisraeli sõduri kohest ja tingimusteta vabastamist ning igasuguse vaenutegevuse lõpetamist Iisraeli linnade suhtes.

Kuna olukord halvenes, väljendas nõukogu 1. augustil tõsist muret Liibanoni ja Iisraeli tsiviilohvrite, inimkannatuste ja tsiviilinfrastruktuuri hävitamise pärast ning riigi sees oma kodukohast lahkuma sunnitud inimeste suure hulga pärast. Samuti mõisteti

hukka nii Hezbollah' raketirünnakud Iisraeli vastu kui ka süütute tsiviilisikute, sh peamiselt naiste ja laste hukkumine Iisraeli õhurünnakute tagajärjel. Nõukogu rõhutas, et Euroopa Liit toetab Liibanoni suveräänsust ning Liibanoni ja Euroopa pikaajast poliitilist ja majanduslikku partnerlust. Komisjon omalt poolt võttis kasutusele *kiirreageerimise korra*, et aidata neid arenguriike, kes soovisid oma kodanikke Liibanonist kodumaale tagasi tuua. Komisjon eraldas 11 miljonit eurot, mis võimaldas evakueerida kõige ohustatumad isikud.

Pärast ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1701 (2006) vastuvõtmist tervitas nõukogu 25. augustil liikmesriikide soovi anda oma panus Iisraeli ja Hezbollah' vahelise relvarahu säilitamiseks kokku kutsutud *ÜRO ajutiste relvajõudude tugevdamiseks Liibanonis*. Nõukogu rõhutas veelkord oma pühendumust Liibanoni elanikele vajaliku humanitaarabi andmisel ning kutsus Iisraeli lõpetama Liibanoni suhtes õhu- ja mereblokaadi.

15. septembril kiitis nõukogu heaks Liibanoni armee mobiliseerimise Lõuna-Liibanonis. Nõukogu võttis vastu ühise seisukoha, milles käsitletakse relvade ja nendega seotud materjalide müügi või tarnimise keeldu üksustele või üksikisikutele Liibanonis kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1701 (2006).⁽¹⁾ Samuti võeti 25. septembril vastu määrus teatavate Liibanoni vastu suunatud piiravate meetmete kohta.⁽²⁾

Pärast suvist konflikti korraldas komisjon koos liikmesriikidega missioone kahjustuste ja vajaduste hindamiseks, et määratlada Liibanoni esialgsed esmavajadused. Komisjon võttis kohustuse osaleda riigi majanduse taastamises ja ülesehitustöös. 2006. aastal eraldati kõnealuste kohustuste täitmiseks 42 miljonit eurot.

Iraan

2006. aastal ilmestas Euroopa Liidu ja Iraani vahelisi suhteid *tuumaprobleem*. 30. jaanuaril kutsus nõukogu Iraani lõpetama igasuguse uraani rikastamise ja ümbertöötlemisega seotud tegevuse senikauaks, kui rahvusvaheline üldsus on veendunud Iraani tuumaprogrammi rahumeelses eesmärgis. Ta rõhutas, et Euroopa Liit ei sea kahtluse alla Iraani õigust töötada rahumeelsetel kavatsustel välja tuumaenergia.

Pärast Euroopa Liidu ja rahvusvahelise üldsuse mitmeid edutuid üleskutseid alustada läbirääkimisi otsustas Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri kõrgem nõukogu saata Iraani ÜRO Julgeolekunõukogu ette ärakuulamisele.

20. märtsil avaldas nõukogu kahetsust, et Iraan ei suutnud viia täielikult ellu Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri kõrgema nõukogu vajalikuks peetud meet-

(1) Ühine seisukoht 2006/625/ÜVJP (ELT L 253, 16.9.2006).

(2) Määrus (EÜ) nr 1412/2006 (ELT L 267, 27.9.2006).

meid ning kutsus Iraani veelkord peatama täielikult igasuguse uraani rikastamise ja ümbertöötlemisega seotud tegevuse. Samuti väljendas nõukogu oma hämmingut Iraani inimõiguste alase olukorra suhtes ning mõistis hukka vägivalda kasutamise rahumeelsete meeleavaldajate suhtes, kes tähistasid rahvusvahelist naistepäeva.

Nõukogu peasekretär ning ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Javier Solana esitas mitu Iraaniga seotud ettepanekut, sh Euroopa Liidu abipakkumise Iraani tsiviiluumaprogrammi arendamiseks koostöös Ameerika Ühendriikide, Hiina, Prantsusmaa, Saksamaa, Venemaa ja Ühendkuningriigiga. Kuna Iraani valitsus keeldus sellest ettepanekust, märkis nõukogu 17. juulil, et ta on sunnitud pöörduma ÜRO Julgeolekunõukogu poole, et muuta Aatomienergiaagentuuri otsused siduvaks.

Ülesehitusprotsess

Iraak

Kuigi Iraagis valitses kogu aasta vältel endiselt väga ebaturvaline õhkkond, täheldati 2006. aastal ka teatavat edu seoses rahvusliku valitsuse moodustamisega. Nõukogu on jälginud olukorda väga tähelepanelikult ning esitanud selle kohta mitu korda oma arvamuse. 15. septembril tervitas nõukogu näiteks 27. juulil algatatud *Compact*'i protsessi saavutusi. Nõukogu kinnitas, et Euroopa Liit annab nimetatud protsessile jätkuvalt abi. Protsessi eesmärk on rahvusvahelise üldsuse toetuse saavutamine, et viia ellu Iraagi enda ülesehitusvisioon. Praegu käivad muu hulgas läbirääkimised Euroopa Ühenduse ja Iraagi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu sõlmimiseks.

17. oktoobril pikendas nõukogu kuni 31. detsembrini 2007 *Iraagis tegutsevat Euroopa Liidu integreeritud õigusriigimissiooni Eujust Lex*,⁽¹⁾ mis on asutatud Iraagi kriminaalõigussüsteemi esmaste koolitusvajaduste katmiseks.

Komisjon omalt poolt esitas 7. juunil teatise „*Soovitud Euroopa Liidu uuendatud suhete arendamiseks Iraagiga*”.⁽²⁾ Kuigi ühes varasemas, 2004. aasta juunis vastu võetud teatises⁽³⁾ püstitatud eesmärgid (turvalisus, stabiilsus ja demokraatia, vaba turumajandus, rahumeelne rahvusvaheline integreerumine) kuuluvad endiselt täitmisele, on komisjon Euroopa Liidu panuse suurendamiseks seadnud järgmisi uusi eesmärgi: aidata parandada julgeolekutingimusi, levitades õigusriigi ning inimõiguste austamise põhimõtteid; aidata pädevatel riigisestel asutustel osutada põhiteenuseid paremini; luua toimiv avaliku halduse süsteem; toetada mehhanisme, mis võimaldavad luua soodsa pinnase majanduse ja heaolu taastamiseks. Komisjon leiab, et Euroopa Liit peab tegema koostööd nii piirkondlike kui ka rahvusvaheliste osalejatega.

(1) Ühismeede 2006/708/ÜVJP (ELT L 291, 21.10.2006).

(2) KOM(2006) 283.

(3) KOM(2004) 417.

12. juulil ja 21. novembril kiitis komisjon heaks meetmed Iraagi ülesehituse toetamiseks. Seega moodustas ühenduse toetus Iraagile 2006. aastal 200 miljonit eurot.

Tsunamijärgne ülesehitustöö

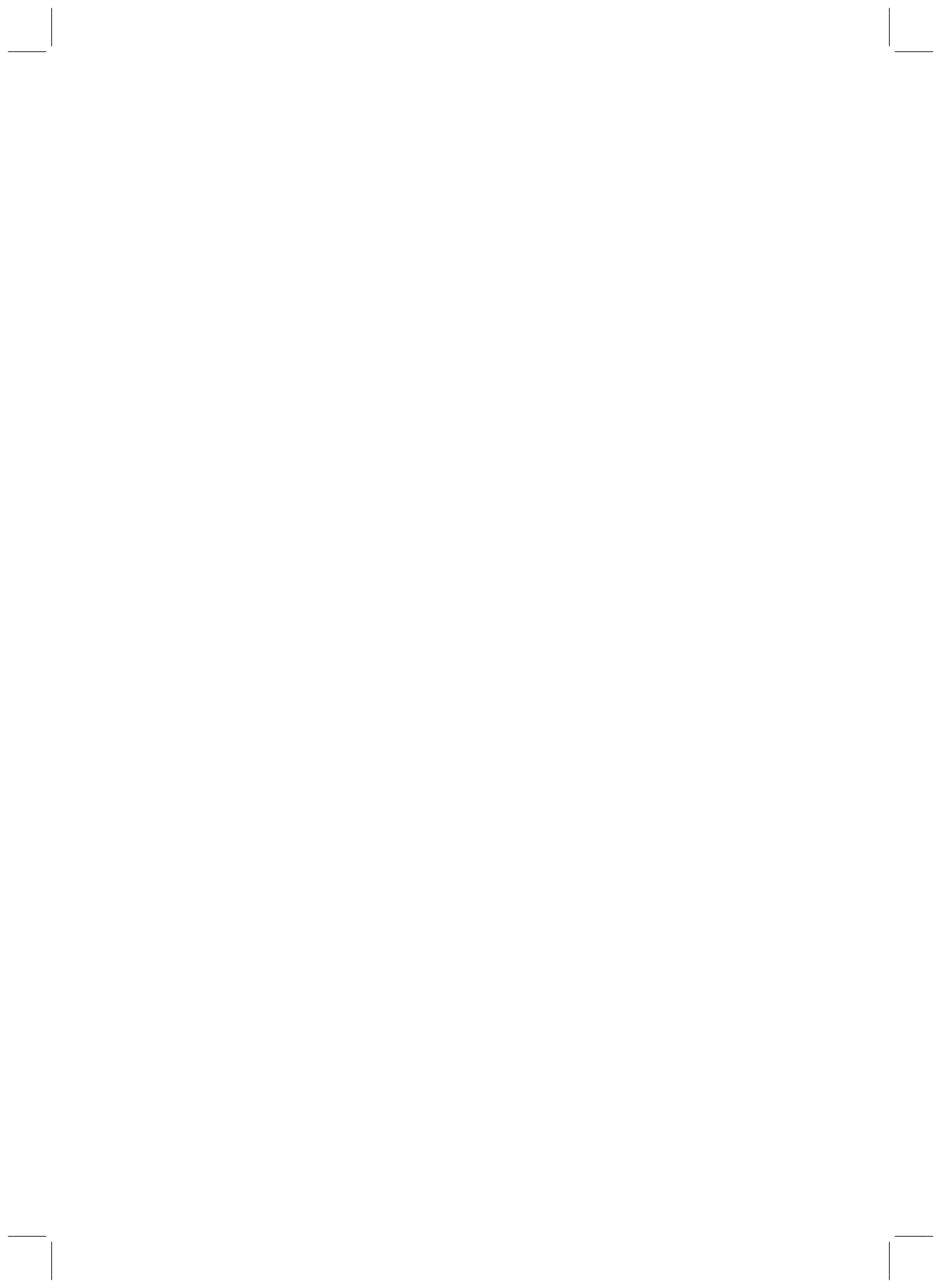
Euroopa Liidul oli oluline roll rahvusvahelise üldsuse mobiliseerimisel ja ülesehitustööga seotud kohustuste võtmisel pärast tsunamit, mis laastas 2004. aasta detsembris mitut Aasia riiki. Komisjon eraldas 123 miljonit eurot humanitaarabiks ja 350 miljonit eurot taastamis- ja ehitustöödeks keskmiseks ja pikaajaliseks perioodiks. Euroopa Liit abistab peamiselt kolme kõige rohkem kannatanud riiki: Indoneesiat, Sri Lankat ja Maldiive.

Indoneesias on tsunamijärgne ülesehitustöö kulgenud hästi. Acehi rahuprotsessi kindlustamine, mida Euroopa Liit igati toetab, tagab kindla poliitilise aluse jätkusuutlikuks ülesehitustööks. Euroopa Liidu algatusel loodud mitme rahastajaga sihtfondi kaudu on toetusteks korjatud ligikaudu 520 miljonit eurot, millest 85% on eraldanud EL ja liikmesriigid. Vaatamata sellele, et turvalisus Sri Lankal hiljuti oluliselt halvenes, on Euroopa Liit koos teiste rahastajatega eraldanud üle 100 miljoni euro kogukondade taastamiseks, esmase infrastruktuuri ülesehitamiseks ja keskkonna haldamiseks. Maldiivid said tsunami tagajärjel kõige rohkem kannatada (kahjusumma ühe elaniku kohta). Euroopa Liit eraldas abisummaks 17 miljonit eurot, et taastada võimalikult kiiresti kannatanud saarte elutähtsad struktuurid ja toetada pikemas perspektiivis piirkonna arengustrateegiat (programm Safe Island), rõhutades keskkonna infrastruktuuride tähtsust ja edendades teenuste osutamist kogukondlikul tasandil. Lisaks rahastas komisjon India ookeani riikides (Indias ja Tais) 27 miljoni euro ulatuses mitut piirkondlikku projekti, mille eesmärk on kasutada ära parimaid kogemusi keskkonna ja kohaliku kogukonna jätkusuutlikuks taastamiseks.

Kasulikud viidad

- Välissuhted:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/index.htm
- Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP):
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/cfsp/intro/index.htm
- ÜRO:
<http://www.un.org/>
- Rahvusvaheline Aatomienergia Agentuur:
<http://www.iaea.org/>
- Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikat käsitlev nõukogu veebisait:
http://consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.asp?id=261
- Euroopa Kaitseagentuur:
<http://eda.europa.eu/>
- Tsiviiloperatsioonid:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/cfsp/fin/pja.htm

- Ülesehitustööd Iraagis:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/iraq/intro/index.htm
- Iraagi taastamise rahvusvaheline fond:
<http://www.irffi.org/>
- Lähis-Ida rahuprotsess:
http://ec.europa.eu/comm/external_relations/mepp/index.htm

VI peatükk

Institutsioonide ja asutuste tegevus

Euroopa Parlament

Euroopa Parlamendi koosseis

31. detsembri seisuga jagunes Euroopa Parlamendi 732 kohta fraktsioonide vahel järgmiselt:

- Euroopa Rahvapartei (Kristlikud Demokraadid) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon (PPE-DE),
esimees Hans-Gert Pöttering 264
- Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon (PSE),
esimees Martin Schulz 200
- Euroopa demokraatide ja liberaalide liidu fraktsioon (ADLE),
esimees Graham Watson 90
- Fraktsioon „Liit Rahvusriikide Euroopa eest“ (UEN),
kaasesimehed Cristiana Muscardini ja Brian Crowley 44
- Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon (Verts/ALE),
kaasesimehed Monica Frassoni ja Daniel Cohn-Bendit 42
- Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon (GUE/NGL),
esimees Francis Wurtz 41
- Fraktsioon „Iseseisvus ja Demokraatia“ (ID),
esimehed Jens-Peter Bonde ja Nigel Paul Farage 23
- Fraktsioonilise kuuluvuseta liikmed (NI) 28

Parlamendiliikmete põhimäärus

6. juulil võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni privileegide ja immunitetide protokollide muutmise kohta ning tuletas selles meelde nõukogu kohustust arutada parlamendi nõudmist kõnealuse protokollide sätete läbivaatamise kohta pärast sellise õigusakti vastuvõtmist, millega sätestatakse Euroopa Parlamendi liikmete tegevuse eeskirjad ja üldtingimused. Parlamendi hinnangul on kõnealune läbivaatamine 23. juuni 2005. aasta resolutsioonist lähtuvalt Euroopa Parlamendi liikmete põhimääruse küsimustes saavutatud üldise kompromissi lahutamatu osa ja ta kutsub nõukogu üles kaasama Euroopa Parlamenti kõnealuse küsimuse arutamiseks kokku kutsutud valitsustevahelise konverentsi töösse.

Lisaks otsustas parlament muuta neid põhimääruse sätteid, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi liikmete käitumiseeskirju, et vältida parlamendis meelevalduste teatavaid äärmuslikke vorme. Parlament kiitis heaks põhimääruse artiklite 3 ja 4 muudatused, millega täpsustati sätteid, mis võimaldavad sekkuda juhul, kui parlamendiliikmete muu tegevus ei sobi ilmselt kokku nende tööga parlamendis.

Parlamendi töö

Parlamendi tööd 2006. aastal kirjeldab tabel 3.

2006. aastal esitas Euroopa Parlament Euroopa Komisjonile 6075 küsimust, millest 5327 kirjalikku, 87 suulist arutelude raames ja 661 infotunni ajal. Nõukogule esitas Euroopa Parlament 1024 küsimust, millest 549 kirjalikku, 45 suulist arutelude raames ja 430 infotunni ajal.

Petitsioonide küsimuses võttis parlament vastu tegevusaruande, mis hõlmas kogu 2004. aasta laienemisele järgnenud ajavahemikku. Aruandes rõhutatakse, et Euroopa kodanike petitsioonide lahendamine on parlamendi jaoks oluline ja konkreetne moodus jälgida ja tagada, et ühenduse õigust rakendatakse nõuetekohaselt. 2006. aastal esitati parlamendile ligikaudu tuhat uut petitsiooni. Enamik petitsioone on seotud keskkonnakaitset käsitlevate küsimustega ja selliste petitsioonide arv kasvab pidevalt. Võttes arvesse nii vastuvõetamatuid petitsioone kui ka petitsioone, mida parlament saab ise lahendada, pöördus parlament ainult 1/3 uute juhtude puhul komisjoni poole sooviga, et petitsioonis kirjeldatud olukorda uuritaks lähemalt. Institutsioonidevahelise koostöö olulisusest annavad tunnistust need sajad petitsioonid, mida petitsioonikomisjon uuris koos Euroopa Komisjoniga. Seejuures käsitleti sageli valdkondi, kus Euroopa õigus kiiresti areneb.

Heaolu edendamiseks seotud strateegilise eesmärgi täitmisel esitas parlament oma arvamusel järgmistes küsimustes: majanduspoliitika põhisuunad 2006. aastal ja liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised; uue partnerluse loomine ettevõtluse ja majanduskasvu toetamiseks, Euroopa Liidu töötlev tööstus ja eriti olukord jalatsitööstuses; majanduskasvu ja tööhõivet edendav infoühiskond; Euroopa ühiskonna-

muldel tulevikus; riigiabi reform 2005–2009; avaliku ja erasektori partnerlus ning riigihankeid ja kontsessioone reguleeriv ühenduse õigus; üldhuviteenused; edaspidised meetmed patendivaldkonnas; Haagi väärtpaberikonventsioonile alla kirjutamise tagajärjed; Euroopa lepinguõigus ja ühenduse õiguse läbivaatamine; Euroopa majandus- ja rahandusliidu rahalised vahendid; euroala laienemine ja euroala 2006. aasta aruanne; finants- ja börsisektor; hüpoteeklaen; äriühingute ühinemine siseturul; säästva arengu strateegia; postidirektiivi ja direktiivi 96/71/EÜ (töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega) rakendamine; Galileo programm; nanoteadus ja nanotehnoloogia (2005–2009); Euroopa integreeritud siseveetranspordi tegevusprogramm „Naiades“; turismi edendamise meetmed; Euroopa kutsevalifikatsioonide raamistiku loomine.

Sel aastal olid arutelude keskmes energeetikaga seotud teemad, eriti Euroopa Liidu energiavarustuse kindlus; energiatõhusus, Euroopa elektrivõrkude tõrked, taastuvate energiaallikate kasutamine soojendamisel ja jahutamisel, energiaühenduse asutamisleping; Euroopa strateegia säästva, konkurentsivõimelise ja turvalise energia tagamiseks (roheline raamat) ning strateegia biomassi ja biokütuste kasutamise edendamiseks.

Õigusloome seisukohast olid aasta olulisemateks sündmusteks Euroopa Parlamendi 6. ametiaja kahe olulisema õigusakti, REACHi (kemikaalid) ja teenusedirektiivi vastuvõtmine teisel lugemisel, aga ka seitsmenda teadusuuringute raamprogrammi vastuvõtmine, mis hõlmab osalemiseeskirju ja eriprogramme. Õigusloome aastaaruandes käsitletud tagasilöökkide hulka kuuluvad komisjoni ettepaneku (sadamateenuste turule pääsemise kohta) tagasilükkamine täiskogu istungil, mille tulemusena komisjon võttis ettepaneku tagasi, ning samuti ühise põllumajanduspoliitika raames makstavate otsetoetuste vabatahtlikku ümbersuunamist käsitleva ettepaneku tagasilükkamine. Kõnealune ettepanek saadeti läbivaatamiseks tagasi Euroopa Parlamendi pädevale komisjonile.

Solidaarsuse edendamise seotud strateegilise eesmärgi täitmisel käsitles parlament järgmisi küsimusi: rahvastikuprobleemid ja põlvkondadevaheline solidaarsus; ühtekuuluvuspoliitika toetus majanduskasvule ja töökohtade loomisele (ühenduse strateegilised suunised 2007–2013); äriühingute ümberkorraldamise (eriti mootorsõidukisektoris) majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed Euroopas; sotsiaalkaitse ja sotsiaalne ühtekuuluvus; globaliseerumise mõju siseturule; homfoobia ning rassismi ja homfoobia puhangute sagenemine Euroopas; inimkaubanduse vastane võitlus ja sunnitud prostitutsioon 2006. aasta jalgpalli maailmameistrivõistluste ajal; sõna- ja usuvabadus; diskrimineerimisvastane ja kõigile võrdsete võimaluste tagamise raamstrateegia; soolise võrdõiguslikkuse edendamine Euroopa Liidus ning Lissaboni strateegia tulevik soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas; naised rahvusvahelises poliitikas; puuetega inimeste olukord laienenud Euroopa Liidus (Euroopa tegevuskava 2006–2007); ELi tööturul töötajate vaba liikumist piirav ajutine kord; mitmekeelsuse raamstrateegia ning mitmekeelsuse ja keeleõppe edendamine Euroopa Liidus.

18. jaanuari resolutsiooniga otsustas parlament moodustada uurimiskomisjoni, et uurida seoses äriühingu Equitable Life Assurance Society pankrotiga ühenduse õiguse väidetavaid rikkumisi või hea haldustava rikkumisi ühenduse õiguse rakendamisel; kliimamuutus; kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem (riiklike saastekvootide eraldamise kavad 2008–2012); keskkonna kriminaalõiguslik kaitse ja Euroopa Kohtu 13. septembri 2005. aasta otsuse (komisjon v. nõukogu) tagajärjed; keskkonnakaitse rahastamine (LIFE+ ja Natura 2000); linnakeskkonna strateegia ja merekeskkonna kaitse strateegia; kalandussektori majandusliku olukorra parandamine; suhkru- ja piimasektor; riskijuhtimine ja kriisiolukorrad põllumajandussektoris.

Solidaaruse valdkonnas saavutati aasta jooksul ka olulisi õigusloomealaseid tulemusi, mille seast olid tähtsamad: Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi loomine (detsembris toimunud teisel lugemisel saavutatud kompromisskokkulepe); Euroopa Globaliseerumisega Kohanemise Fondi loomine (detsembris toimunud esimesel lugemisel saavutatud kokkulepe) ja Euroopa Põhiõiguste Ameti loomine.

Turvalisuse edendamise seotud strateegilise eesmärgi täitmisel esitas parlament oma arvamuse järgmistes aktuaalsetes küsimustes: vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisel 2005. aastal tehtud edusammud; Ameerika Ühendriikide salateenistuste õigus saada andmeid SWIFTi süsteemis tehtud pangaülekannete kohta; reisijate isikuandmete kasutamine/kaitse, sh ELi-USA kokkulepe lennureisijate registri (PNR) andmete kasutamise kohta ja nõukogu raamotsus kriminaalasjadega seotud politsei- ja õiguslase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta; Euroopa vahistamismääruse hinnang (soovitused nõukogule); ühenduse finantshuvide kaitse ja pettusevastane võitlus (2004); Euroopa Ühenduse gripipandeemiaks valmisoleku ja reageerimise kava koostamine; ravimite võltsimine; Tšernobõli õppetunnid tulevikuks – 20 aastat pärast katastroofi; ÜRO konverents väike- ja kergrelvadega seotud küsimuste läbivaatamiseks (2006); bioloogiliste ja toksinrelvade konventsioon, kildmiinid ja tavarelvastus; vägivalda kujutavad videomängud; liiklusohutus; automaatse hädaabikõne teenus kõigile. 18. jaanuari resolutsiooniga otsustas komisjon moodustada ajutise komisjoni, mille ülesandeks oli uurida liikmesriikide oletatavat kasutamist vangide ebaseaduslikuks transportimiseks ja kinnipidamiseks USA Luure Keskagentuuri poolt; meetmed liiklusohutuse parandamiseks ja turvalisuse suurendamiseks transpordisektoris ning nende meetmete rahastamine; Euroopa raudteesignalisatsioonisüsteemi ERTMS/ETCS kasutamine; lennundusalane välispoliitika; ülemaailmne tervisepäev; AIDS (aeg tegutseda); rinnavähk; ELi rahvastiku vaimse tervise edendamise strateegia; sisserändega seotud väljakutsed (ühine sisserändepoliitika, sisserändajate integreerimine Euroopa Liidus, vastastikune teabemenetlus varjupaiga ja sisserände valdkondades, sisserännanud naiste olukord Euroopa Liidus); looduskatastroofid (tulekahjud, põud ja üleujutused) ning suurõnnetustele kiirreageerimise ja nendeks valmisoleku rahastamisvahend / Euroopa Liidu algatus kodanikukaitseabi valdkonnas.

Valdkonnas „Euroopa Liit kui rahvusvaheline partner” vaatas parlament läbi ühise välispoliitika perspektiivid 2006. aastaks. Samuti peeti olulisi arutelusid järgmiste riikide ja piirkondade üle: olukord Lähis-Idas; olukord Kongos ja Euroopa Liidu rahuvalveoperatsioonide tingimused; olukord Därfüris, Kagu-Türgis, Moldovas (Transnistria) ja Georgias (Lõuna-Osseetia); valimised Valgevenes ja Ukrainas; suhted USAga, sh atlandiülese koostöö leping; suhted Venemaa, Hiina ja Indiaga; Euroopa Liidu süvendatud koostöö Ladina-Ameerika riikidega; majandus- ja kaubandussuhted Mercosuri rühma riikidega ja võimalus sõlmida piirkondadevaheline assotsiatsioonileping; Euroopa naabruspoliitika; Euroopa poliitika Vahemere piirkonnas; põhjamõõtmelise poliitika raames määratletud Läänemere strateegia; Lääne-Balkani riikide suhtes kohaldatav viispoliitika; Bosnia ja Hertsegoviina väljavaated; Euroopa Liidu valmisolek oma edaspidiste ülesannete täitmiseks Kosovos; stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingu sõlmimine Albaaniaga; Iraani vastuseis rahvusvahelise üldsusega seoses tuumarajatistega; Euroopa Liidu seisukoht Kuuba valitsuse suhtes; Põhja-Korea tuumakatsetus; Euroopa julgeolekustrateegia rakendamine Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames.

Arutati ka arengupoliitika ja väliskaubandusega seotud küsimusi, sh Euroopa Liidu üldiste soodustuste süsteem; Maailma Kaubandusorganisatsiooni ministrite kohtumine Hongkongis ja Doha arengukava käsitlevate läbirääkimiste peatamine; Rahvusvahelise Valuutafondiga seotud strateegia läbivaatamine; Cotonou lepingu läbivaatamine ja 10. Euroopa Arengufondi mahu kindlaksmääramine; uus rahastamismehhanism majandusarengu edendamiseks aastatuhande arengueesmärkide raames; majanduskoostöölepingute mõju majandusarengule; abi tõhusus ja korruptsioon arengumaades; õiglane kaubandus ja majandusareng; majandusarengu ja rände ning majandusarengu ja meedia vahelised suhted.

Mitmel korral olid päevakorras inimõigustega seotud küsimused, sh Euroopa Liidu sõlmitud lepingutes sisalduv klausel inimõiguste ja demokraatia kohta; Euroopa Liidu 2005. ja 2006. aasta aruanded inimõiguste kohta; ÜRO inimõiguste komisjoni 62. istungjärk; inimõiguste olukord Tuneesias; Guantánamo vangide olukord; valimisjärgne olukord Tšetšeenias; kodanikuühiskond Venemaal ja suhted Venemaaga pärast ajakirjanik Anna Politkovskaja mõrva.

2006. aastal arutas Euroopa Parlament intensiivselt laienemisega seotud küsimusi, hinnates nii põhimõttelisi aspekte kui ka konkreetseid samme. Üldises kontekstis võttis parlament vastu resolutsioonid laienemist käsitleva komisjoni 2005. aasta strateegiadokumendi kohta, laienemise strateegiat ja peamisi ülesandeid (2006–2007) käsitleva komisjoni teatise kohta ning institutsiooniliste aspektide kohta, hinnates Euroopa Liidu võimalusi uute liikmesriikide vastuvõtmiseks. Lisaks võttis parlament (juunis ja novembris) vastu resolutsioonid Bulgaaria ja Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemise kohta ning arutas mitmel korral (aprillis, mais ja septembris) kummagi riigi tehtud edusamme.

Septembris võttis Euroopa Parlament vastu resolutsiooni Türgi edusammude kohta ühinemisettevalmistustes. Seoses Horvaatiaga kiitis parlament jaanuaris heaks nõukogu määruse muudatuse, mille tulemusena Horvaatia partnerlus nimetatakse Euroopa partnerluse asemel ühinemispartnerluseks, et ühtlustada Horvaatia partnerluse nimetus Türgi partnerlusega, sest mõlemad on ühinemisläbirääkimisi alustanud kandidaatriigid.

Euroopa Parlamendi suhted teiste institutsioonidega

Parlament arutas Euroopa Liidu muude institutsioonide ja ametitega nõukogu eesistujate Austria ning Soome töökavasid ja eesistumisperioodi kokkuvõtteid, samuti Brüsselis (15. ja 16. juunil ning 14. ja 15. detsembril) toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumiste ettevalmistamist ja järeldusi. Lisaks arutas parlament järgmisi küsimusi: kevadel (23. ja 24. märtsil) toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise ettevalmistamine ja järeldused (Lissaboni strateegia kontekstis); komisjoni panus 2006. aasta juunis toimunud Euroopa Ülemkogu töösse (kodanikekeskne tegevuskava „Euroopa Liit tulemuslikuks“, D-kava ja järelemõtlemisperiood); välisministrite nõukogu 10. ja 11. märtsil toimunud mitteametliku kohtumise tulemused; 20. oktoobril Lahtis toimunud Euroopa Ülemkogu mitteametliku kohtumise järeldused; Euroopa Keskpanga 2005. aasta aruanne; 2005. aasta aruanne Euroopa Ombudsmani tegevuse kohta (arutelul viibis ka ombudsman Nikiforos Diamandouros); kontrollikoja 2005. aasta aruanne, mida esitles selle president Hubert Weber.

Euroopa Parlament kinnitas 2007. aasta eelarve ja kiitis heaks 2004. aasta raamatupidamisaruande. Parlamendil oli ka oluline roll institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimisel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta (finantsperspektiiv 2007–2013). Parlament kiitis heaks nõukogu määruse, millega muudetakse ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ja võttis vastu resolutsiooni ühenduse rahaliste vahendite sissenõudmise kohta.

Institutsioonipoliitika seisukohast lähtudes avaldas parlament oma arvamuse mitme olulise tähtsusega ja aktuaalse küsimuse kohta: järelemõtlemisperiood (resolutsioon Euroopa Liitu käsitleva arutelu hindamise struktuuri, teemade ja raamistiku kohta; Euroopa Ülemkogu juunis toimunud kohtumisele esitatud resolutsioon järelemõtlemisperioodi järgmiste sammude kohta); Euroopa kommunikatsioonistrateegia; Euroopa erakonnad; Euroopa Liidu reguleerivate asutuste raamistik; parem õigusloome (aastaruande „Parem õigusloome 2004“ kohta vastu võetud resolutsioonid, mis käsitlesid järgmisi teemasid: ühenduse õiguse kohandamise kontroll; õiguskeskkonna lihtsustamise strateegia; seadusandjale esitatud õigusaktiettepanekute sõelumise tulemused; siseturgu käsitlevate kehtivate õigusaktide rakendamine, tagajärjed ja mõju); meetmed avatuse ja läbipaistvuse tagamiseks, eriti nõukogu kohtumiste avalikustamine, kui institutsioon toimib seadusandjana, ning juurdepääsu tagamiseks institutsioonide dokumentidele; komiteemenetlus (Euroopa Parlamendi ühisdeklaratsioonid).

siooni vormis esitatud otsus institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimise kohta ja kodukorra artikli 81 vastava muutmise kohta).

Detsembris toimunud täiskogu istungil anti Valgevene opositsiooni juhile Aleksandr Milinkevitšile üle Sahharovi auhind. Aasta jooksul astusid Euroopa Parlamendis ametlikult üles: Austria liidupresident Heinz Fischer (veebruari), Saksamaa president Horst Köhler (märtsis), Malta president Edward Fenech-Adami (aprillis), Boliivia president Evo Morales Ayma, Palestiina omavalitsuse president Mahmoud Abbas ja Kreeka president Karolos Papoulias (mais), Soome president Tarja Halonen ja Libeeria president Ellen Johnson-Sirleaf (septembris), Ungari president László Sólyom (oktoobris) ning Georgia president Mihhail Saakašvili ja Katari emiir Hamad ibn Khalifah Āl Thānī (novembris). Septembris said parlamendiliikmed vahetada arvamusi Liibanoni peaministri Fouad Sinioraga, kes osales Euroopa Parlamendi esimeeste konverentsi kohtumisel, mis toimus istungitesaalis ja oli parlamendiliikmetele avatud.

Euroopa Parlament tegi ka mitmele Euroopa Liidu Nõukogu liikmele ettepaneku arutleda Euroopa tulevikku käsitlevatel teemadel. Mais kohtuti Belgia peaministri Guy Verhofstadtiga ja novembris liri peaministri Bertie Aherniga. Euroopa Parlamendi presidendi ja fraktsioonide esimeeste deklaratsioonidega edastas parlament olulise poliitilise sõnumi seoses 70 aasta möödumisega kindral Franco juhitud riigipöördest Hispaanias (juulis) ja meenutas Ungari 1956. aasta ülestõusu (oktoobris). Kolmas oluline valdkond, mida parlament (president ja fraktsioonide esimehed), nõukogu ja komisjon käsitlesid oktoobris esitatud deklaratsioonides, oli Hispaania rahuprotsess.

Töötajate arv

31. detsembri seisuga oli parlamendi sekretariaadi talituste ametikohtade loetelus märgitud 4883 alalist ja 116 ajutist ametikohta.

Euroopa Parlamendi ja komisjoni koostöö

Detsembris võttis Euroopa Parlament suure häälteenamusega vastu kaks resolutsiooni, millega kiideti heaks Rumeenia ja Bulgaaria nimetatud kahe uue komisjoniliikme, Leonard Orbani ja Meglena Kuneva ametisse määramise.

Õigusloomekava valdkonnas võttis parlament detsembri istungjärgul suure häälteenamusega vastu resolutsiooni komisjoni 2007. aasta õigusloome- ja töökava kohta. Resolutsioonis rõhutatakse komisjoni paranduste tähtsust ja esitatakse mitu ettepanekut.

TABEL 3

Parlamendi menetlused (jaanuar–detsember). Vastuvõetud resolutsioonid ja otsused

	Seadusandlikud menetlused						Muud menetlused					Kokku	
	Konsultatsioonimenetlused ⁽¹⁾	Koostöömenetlused		Kaasotsustamismenetlused			Nõusolekumenetlused	Eelarve- ja kinnitamismenetlused	Algatusmenetlused	Resolutsioonid (art 103 ja 108)	Inimõigused		Muud küsimused
		1. lugemine	2. lugemine	1. lugemine ⁽²⁾	2. lugemine ⁽³⁾	3. lugemine							
Jaanuar	7			1	1	2			8	10	3	1	33
Veebruar I				1		2			4	4			11
Veebruar II	5			2	1	1	2		8	5	2		26
Märts I	8			3				1	9	7	3		31
Märts II	2			1			3		5	4			15
Aprill I	3			4	1	2			9	5	3	1	28
Aprill II	6			1			1	25	6	1		1	41
Mai I	16			5	2		1	2	11	1	3	2	43
Mai II	2			3	2			1	8	1			17
Juuni	9			5	2				7	9	3		35
Juuli	11			4	5	2	2		12	5	3	1	45
September I	9			2			2		8	9	3		33
September II	7			3	1		1	4	13	4		1	34
Oktoober I	17			5					3	2		1	28
Oktoober II	6			3	7		1	5	9	11	3	2	47
November I	12			3	1				11	3	3	3	36
November II	12			5	1				4	2		1	25
Detsember	26			22	10	1		2	5	7	3	4	80
Kokku 2006	158	0	0	73	34	10	13	40	140	90	32	18	608

⁽¹⁾ Sealhulgas komisjoni ettepanekute kohta esitatud Euroopa Parlamendi 72 muudatusettepanekut.

⁽²⁾ Sealhulgas komisjoni ettepanekute kohta esitatud Euroopa Parlamendi 52 muudatusettepanekut.

⁽³⁾ Sealhulgas nõukogu ühiste seisukohtade kohta Euroopa Parlamendi tehtud 18 muudatust.

Euroopa Ombudsman

Euroopa Ombudsman Nikiforos Diamandouros algatas EÜ asutamislepingu artikli 195 alusel 170 uut juurdlust seoses hea haldustava võimaliku rikkumisega Euroopa Komisjonis. Juhtumid hõlmasid peamiselt läbipaistvusküsimusi (juurdepääs dokumentidele), hankemenetluste ja eraldatud toetustega seotud vaidlusi, töölevõtmis- ja personalijuhtumeid, komisjoni rolli põhilepingute täitmise järele valvajana ning selliseid sagedasi hea haldustava rikkumise juhtumeid nagu päringute vastustega viivitamine või vastamata jätmine. Viimaste aastate jooksul on ombudsman 15% juurdluste tulemusena esitanud kriitilisi märkusi. Ombudsman soovib üha sagedamini lahendada kaebus komisjoni ja kodaniku vastastikusel kokkuleppel. Poliitilise vastutuse suurendamiseks ei vasta ombudsmanile juurdluse küsimustes enam mitte komisjoni peasekretär, vaid pädev volinik.

Nõukogu ja Euroopa Ülemkogu

Nõukogu

2006. aastal juhtis nõukogu tööd esimesel poolaastal eesistujariigina Austria ning teisel poolaastal Soome. Kokku toimus eri koosseisudes 62 ametlikku istungit.

Nõukogu muutis oma *kodukorda*

- 23. jaanuaril, et ajakohastada 2006. aastaks Euroopa Liidu liikmesriikide elanikkonna andmeid kajastav tabel. Kõnealuseid andmeid kasutatakse nõukogus liikmesriikide häälte arvestamisel kvalifitseeritud häälteenamust nõudvate otsuste puhul;
- 15. septembril, et lihtsustada kodanike juurdepääsu nõukogu tegevust kajastavale teabele, näiteks edastada seisukohti ja avalikke arutelusid Interneti kaudu, vastavalt Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. juuni kohtumisel kindlaksmääratud lähenemisviisile.⁽¹⁾

31. detsembri seisuga oli nõukogu talituste ametikohtade loetelus märgitud 3461 alalist ja 340 ajutist ametikohta.

⁽¹⁾ Vt käesoleva aruande I peatüki punkt „Läbipaistvus“.

Euroopa Ülemkogu

2006. aastal toimus neli Euroopa Ülemkogu kohtumist:

23. ja 24. märtsi istung

Ülemkogu istung toimus Brüsselis Austria liidukantsleri Wolfgang Schüsseli juhtimisel. Istungil arutati peamiselt järgmisi küsimusi: Euroopa energiapoliitika väljatöötamine; moodsate eesmärkide seadmine Lissaboni strateegia järeldustes ja Euroopa Parlamendi lähenemisviisi toetamine seoses teenuste direktiiviga. Euroopa Ülemkogu kohtumisel võeti vastu soolise võrdõiguslikkuse pakt. Euroopa tulevikku käsitleva arutelu keskne teema oli ELi laienemine.

15. ja 16. juuni istung

Ülemkogu istung toimus samuti Brüsselis Austria liidukantsleri Wolfgang Schüsseli juhtimisel. Aruteludes olid olulisel kohal Euroopa põhiseaduse lepingu ratifitseerimisega seotud küsimused. Istungil võeti vastu ajakava, mille kohaselt tuleb 2007. aasta juunis esitada aruanne üksikasjalike konsultatsioonide kohta liikmesriikidega ja võimalike edaspidiste sammude kohta. Komisjonile ja nõukogule tehti ülesandeks töötada välja energiapoliitika meetmed, et Euroopa Ülemkogu saaks 2007. aasta kevadel toimuval kohtumisel võtta vastu tegevuskava, milles määratletakse kõnealuse valdkonna prioriteetidid.

20. oktoobri mitteametlik kohtumine Lahtis

Eesistujariigi kutsel kohtusid Euroopa Liidu riigi- ja valitsusjuhid Lahtis (Soome). Peamiselt arutati kolme valdkonnaga seotud küsimusi: energeetika, innovatsioon ja sisseränne. Energeetikavaldkonnas esitati Venemaale pöördumine rakendada kohe energiaharta põhimõtteid. Kõnealused põhimõtted tuleks lülitada ka Euroopa Liidu ja Venemaa kahepoolsesse lepingusse, mille sõlmimiseks on kavas alustada läbirääkimisi 2007. aastal. Innovatsiooni valdkonnas rõhutasid mitteametlikul kohtumisel osalejad vajadust töötada välja liidu üldstrateegia, mis võimaldaks tugevdada ELi konkurentsivõimet maailmaturul. Sisserändeküsimuses tõdeti, et see hõlmab kõiki liikmesriike ning eeldab seetõttu üksteise vastastikust abistamist.

14. ja 15. detsembri istung

Ülemkogu istung toimus Brüsselis eesistujariigi Soome juhtimisel. Aruteludel keskenduti kahe olulise teemaga seotud küsimustele: laienemise üldstrateegia, võttes arvesse komisjoni aruannet liidu võime kohta võtta vastu uusi liikmeid, ja sisserändeküsimused (nii seaduslik kui ka ebaseaduslik sisseränne, piirikontroll ja vastastikuse abistamise mehhanismid). Komisjonil paluti esitada asjakohased ettepanekud. Lisaks anti komisjonile innovatsioonivaldkonnas konkreetseid ülesanded seoses intellektuaalse omandi kaitse, tehnoloogiaalaste ühisalgatuste ja standardimisega. Euroopa Ülemkogu kohtumisel määratleti ka prioriteetidid, et tagada ELi

energiavarustuse kindlus. Arutati ka välispoliitikaga seotud küsimusi, mis olid peamiselt seotud Lähis-Ida, Aafrika ja ELi naabruspoliitikaga.

Komisjon

Koondaruanne 2005. aasta tegevusest

Komisjoni tegevus 2005. aastal leidis kajastamist kahes teatises:

- 14. märtsil võttis komisjon üheaegselt 2007. aasta poliitilise strateegia tutvustamisega (vt allpool) vastu koondaruande „*Poliitilised saavutused 2005*”.⁽¹⁾ Aruandes kirjeldatakse kokkuvõtvalt komisjoni tegevust 2005. aastal viieks aastaks võetud strateegiliste eesmärkide saavutamisel, millega nähti ette edendada heaolu, solidaarsust ja turvalisust ning tugevdada Euroopa rolli maailmas;
- 7. juunil võttis komisjon vastu *2005. aasta haldustegevuse koondaruande*.⁽²⁾ Koondaruandes esitatakse ülevaade 2005. aastal komisjoni haldus- ja kontrollisüsteemide võimaluste täielikul rakendamisel tehtud edusammudest, mis on järgmised: suurendati komisjoni vastutust, rakendades ühte valdkonda kuuluvate talituste puhul ühtset lähenemiskiisi; ELi eelarve suhtes kohaldati esimest korda täielikult tekkepõhist raamatupidamisarvestust; suurendati tulemusjuhtimise tõhusust kohaldades uut, tervet komisjoni hõlmavat riskijuhtimismeetodit; suurendati komisjoni järelevalvesuutlikkust, kohaldades lihtsustamismeetmeid ja parandades sisekontrollistrateegiat.

2006. aasta õigusloome- ja tööprogrammi vahekokkuvõte

30. augustil esitas komisjon lühikokkuvõtte⁽³⁾ 2005. aasta oktoobris koostatud 2006. aasta õigusloome- ja tööprogrammi⁽⁴⁾ raames kaheksa kuu jooksul võetud meetmetest. Kokkuvõttes tõdeti, et programm on täidetud 39% ulatuses, sest paljud aruanded esitatakse aasta viimases kvartalis. Lisaks kinnitati, et tehakse otsustavaid jõupingutusi kõikide algatuste õigeaegseks esitamiseks, mille vastuvõtmine on ette nähtud enne 2006. aasta lõppu.

Strateegiline planeerimine ja programmid aastaks 2007

Esimese sammuna aastaprogrammi koostamisel võttis komisjon 14. märtsil vastu *2007. aasta poliitilise strateegia*.⁽⁵⁾ Kõnealuse dokumendi osas „*Usalduse tõstmise meetmed*” kinnitatakse komisjoni kõigi nelja strateegilise eesmärgi jaoks (vt eespool) poliitilised prioriteedid.

⁽¹⁾ KOM(2006) 124.

⁽²⁾ KOM(2006) 277.

⁽³⁾ SEK(2006) 1052.

⁽⁴⁾ KOM(2005) 531.

⁽⁵⁾ KOM(2006) 122.

24. oktoobril esitas komisjon 2007. aasta õigusloome- ja tööprogrammi. ⁽¹⁾ Kõnealuse programmi väljatöötamisel oli komisjonil abi tagasisidest, mida ta sai 2007. aasta poliitilise strateegia kohta Euroopa Parlamendilt, nõukogult ja teistelt institutsioonidelt. Esmakordselt määratles komisjon 21 strateegilist algatust, mis on 2007. aastal tema tegevuse keskmes. Lisaks määratleti ka prioriteetsed meetmed, mis tuleb võtta lähema 12–18 kuu jooksul. Kirjeldatud lähenemisviisi toetavad veel kaks uuendust: lähtudes Euroopa Parlamendi ees võetud kohustustest, võetakse programmis igakülgset arvesse parema õigusloome tagamisega seotud meetmeid; programm sisaldab prioriteetsete meetmete loetelu, et tõhustada suhtlust kodanikega.

Komisjoni tegevuse järjepidevus

12. juulil otsustas komisjon koostada *asjakohase raamistiku, et tagada omategevuse järjepidevus*. ⁽²⁾ Kõnealune algatus võimaldab komisjonil valmistuda sellisteks võimalikeks tõsisteks häireolukordadeks nagu terrorirünnakud, ülemaailmne gripipandemia või oht personalile, hoonetele või IT-talitustele.

Raamistiku eesmärgid on: suurendada komisjoni vastupidavust eespool loetletud ohtude suhtes, töötades välja asjakohased kavad ja menetlused ning tugevdades vajadusel infrastruktuure; tagada komisjoni ja selle talituste võime jätkata tööd, määratledes olulised funktsioonid, teenused ja infrastruktuurid, mis tuleb taastada kindlaksmääratud ajavahemiku möödudes, ning tagades nende ülesannete täitmiseks vajaliku personali; selgitada personalile tegevuse järjepidevuse olulisust; kohaldada ja parandada tegevuse järjepidevuse juhtimiskava.

Seadusandlik tegevus

Aasta jooksul kogunes komisjon 43 korda. Edastati 482 direktiivi, määruse või otsuse ettepanekut ja 7 soovitusi. Esitati 324 teatist või aruannet, 10 rohelist raamatut ja 2 valget raamatut. Lisaks 2006. aasta tööprogrammis vastu võetud uutele algatustele, programmidele, tegevuskavadele, algatatud aruteludele ning jätkunud meetmetele kajastavad need arvud muu hulgas jooksvaid haldusettepanekuid (eriti põllumajanduse, kalanduse, tolli ja kaubanduspoliitika valdkonnas) ja olemasolevate õigusaktide kodifitseerimise ettepanekuid.

Koostöö liikmesriikide parlamentidega

Lähtudes komisjoni asepresidendi Margot Wallströmi 2005. aasta veebruaris esitatud 2006. aasta 10 lähieesmärgist, võttis komisjon 22. märtsil 2006 vastu *esimese aastaaruande* suhete kohta liikmesriikide parlamentidega. ⁽³⁾ Aruandes analüüsitakse selliste 2005. aasta lähieesmärkide täitmist nagu liikmesriikide parlamentide

⁽¹⁾ KOM(2006) 629.

⁽²⁾ SEK(2006) 898.

⁽³⁾ SEK(2006) 350.

külastamine komisjoniliikmete poolt või parlamentide vajaduste parem arvestamine nende institutsiooniliste pädevuste teostamisel.

2006. aastal jätkas komisjon kõnealuste eesmärkide täitmist ja osales riiklike parlamentide alaliste esindajate koosolekutel, võttis kõrgel tasemel osa Euroopa Liidu parlamentide Euroopa Ühenduse asjadele spetsialiseerunud komiteede konverentsi kohtumistest, osales Euroopa Parlamendi korraldatud kohtumistel riikide parlamentidega, avaldas uudiskirja jne.

10. mai teatises Euroopa Ülemkogule „Kodanikekeskne tegevuskava – Euroopa Liit tulemuslikuks“⁽¹⁾ soovis komisjon edastada kõik oma uued ettepanekud ja konsultatiivdokumendid liikmesriikide parlamentidele, et nad avaldaksid oma arvamuse ja aitaksid parandada poliitika väljatöötamise protsessi.

15. ja 16. juunil toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel kiideti komisjoni võetud kohustus heaks. Komisjoni kutsuti üles vaatama tähelepanelikult läbi liikmesriikide parlamentide esitatud arvamused, eriti need, mis on seotud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega. Komisjoni talitused töötasid seejärel välja vajalikud eeskirjad dokumentide edastamiseks liikmesriikide parlamentidele ning komisjon võttis vastu riikide parlamentide arvamuste läbivaatamise põhimõtte.⁽²⁾ Alates oktoobrist on liikmesriikide parlamendid edastanud komisjoni 27 ettepaneku kohta 50 arvamust, mis on peamiselt seotud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega.

Personalipoliitika ja -juhtimine

2006. aastal oli komisjoni tegevuseelarves ette nähtud 18 205 alalist ja 366 ajutist ametikohta ning teadusuuringute eelarves 3792 alalist ametikohta. Sellele lisanduvad komisjoni haldusalas olevate asutuste 1913 alalist ja 120 ajutist ametikohta. Detsentraliseeritud ja täitevasutuste vastavad näitajad olid 679 ja 2559.

Personalivahetuse raames on 11 komisjoni ametnikku praegu lähetuses liikmesriikide riigiasutustes või rahvusvahelistes organisatsioonides, komisjoni talitustes töötab omakorda 1134 liikmesriigi eksperti. Muu hulgas oli 2006. aastal 214 riigiametnikul struktureeritud täiendõppe raames võimalus tutvuda komisjoni tööga.

Seoses Euroopa Liidu uue laienemisega 1. jaanuaril 2007. aastal, võttis komisjon erimeetmed Bulgaariast ja Rumeeniast pärit ametnike töölevõtmiseks. Nõukogu võttis asjakohase määruse vastu 28. novembril.⁽³⁾

26. aprillil võttis komisjon vastu meetmete kogumi, mis käsitles töötajate *töölalast heaolu*. Meetmete hulgas on kesksel kohal *mitmeaastane tegevuskava 2006–2009*,

(1) KOM(2006) 211. Vt aruande I peatüki 3. jagu.

(2) SEK(2006) 1252.

(3) Määrus (EÜ, Euratom) nr 1760/2006 (ELT L 335, 1.12.2006).

mille eesmärk on: parandada komisjoni tööruumides tervishoiu- ja ohutustingimusi; toetada töötajate elukaaslast ja peresid; võimaldada paremini tasakaalustada tööd ja eraelu; pöörata personalipoliitikas rohkem tähelepanu töötajate individuaalsele toetamisele ja töökeskkonna parandamisele.

Kogumisse kuuluvad muud meetmed käsitlevad:

- haigusest või invaliidsusest tingitud *puudumisjuhtude haldamise* poliitikat;
- *ühtset töötervishoiu ja tööohutuse* poliitikat, mis hõlmaks kõiki komisjoni töötajaid;
- *isiku väärkuse kaitsmise ja moraalse ning seksuaalse ahistamise vastu võitlemise* poliitikat.

Euroopa Kohus ja muud kohtud

Ametissenimetamised Euroopa Kohtus

2006. aastal nimetati ametisse Euroopa Kohtu

- kohtunikud Antonio Tizzano, Lars Bay Larsen, Pernilla Lindh, Jean-Claude Bonichot ja Thomas von Danwitz
- ning kohtujuristid Eleanor Sharpston, Verica Trstenjak, Paolo Mengozzi, Yves Bot ja Ján Mazák.

Kohtupraktika Euroopa Kohtus

2006. aastal oli kohtul *Cressoni kohtuasja* raames ⁽¹⁾ esmakordselt võimalus täpsustada EÜ asutamislepingu artiklist 213 tulenevaid komisjoniliikme kohustusi. Kohus täheldas, et tegelikult isikliku nõuniku ülesandeid täitva isiku ametisse nimetamine külalisteadlasena, kuna teda ei saa nõunikuna tööle võtta, on asjakohaste eeskirjade rikkumine. Võttes arvesse Edith Cressoni isiklikku seotust kõnealuse ametissenimetamisega, on ta vastutav eeskirjade rikkumise ja volituste kuritarvitamise eest.

Sotsiaalpoliitika valdkonnas tegi kohus kaks olulist otsust:

- *Sarah Margaret Richardsi kohtuasjas* ⁽²⁾ täpsustatakse meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamist, mis on ühenduse õiguse oluline põhimõte, soovahetuse kirurgilise operatsiooni läbi teinud isiku puhul, kes soovib alates 60-aastaseks saamisest jääda vanaduspensionile. Kohus tuletas meelde, et sotsiaalsüsteemi korraldus kuulub küll liikmesriikide pädevusse, kuid rõhutas, et viimased peavad samal ajal täitma ühenduse õigust. Kohtu otsuse kohaselt on tegemist mehest naiseks saanud isiku diskrimineerimisega, võrreldes naisena sündinud isikuga;

⁽¹⁾ Kohtuasi C-432/04.

⁽²⁾ Kohtuasi C-423/04.

- *Yvonne Watts* kohtuasjas⁽¹⁾ tuletas kohus meelde vajadust leida tasakaal liikmesriikide haiglaravi hüvitamise haldamise ja poliitikaga seotud probleemide ning EÜ asutamislepinguga sätestatud vabaduste vahel. Kohus tuletab meelde, et ainult juhul, kui on täidetud kindlaksmääratud kriteeriumid, on õigus keelduda teises liikmesriigis osutatud haiglaravi hüvitamisest.

Sellafieldi kasutatud tuumkütuse töötlemise tehase kohtuasjas ⁽²⁾ võttis kohus seisukoha EÜ asutamislepingu artikli 292 rakendamise suhtes, mida kohaldatakse ja rakendatakse esmakordselt. Võttes arvesse tema ainupädevust kõikide ühenduse õiguse tõlgendamise ja rakendamisega seotud vaidluste lahendamisel, otsustas kohus, et lirimaa ei täitnud oma kohustusi, kui ta pöördus peamiselt ühenduse õigusega seotud vaidluses Ühendkuningriigiga ÜRO mereõiguse konventsiooni kohaselt arbitraažikohusse.

Euroopa Parlamendi valimistel osalemise õigusega seotud küsimustes tegi kohus samuti kaks olulist otsust.⁽³⁾ Nendes kohtuasjades on käsitletud tingimusi, mille täitmise korral on liikmesriikidel õigus lubada (esimese kohtuasja puhul) või mitte lubada (teise kohtuasja puhul) teatavatesse kategooriatesse kuuluvatel kodanikel (vastavalt kolmandate riikide kodanikel ja Madalmaade ülemereterritooriumil resideerivatel kodanikel) osaleda Euroopa Parlamendi valimistel. Esimeses kohtuasjas tuvastas kohus, et Ühendkuningriigil oli teatavatel tingimustel õigus laiendada valimisõigust kolmandate riikide kodanikele. Teises kohtuasjas otsustas kohus, et valimisõiguse andmisest keeldumine ei olnud piisavalt põhjendatud.

Traghetti del Mediterraneo SpA kohtuasi ⁽⁴⁾ võimaldas kohtul täpsustada liikmesriikide lepinguvälise vastutuse tingimusi. Riiklikule kohtule süüks arvatava ühenduse õiguse rikkumise korral on liikmesriigil lepinguväline vastutus kodanike ees. Nagu selgus käesoleva kohtule edastatud juhtumi puhul, on siseriiklik õigusakt, mis piirab sellise vastutuse tekkimist, vastuolus ühenduse õigusega.

Politseikoostöö valdkonnas tegi kohus kaks otsust, millega täpsustatakse Schengeni lepingu rakenduskonventsiooni artiklis 54 sätestatud *ne bis in idem* põhimõtet.⁽⁵⁾ Kohus täpsustab kõnealuse põhimõtte sisu ning kohaldab seda esimese kohtuasja puhul süüdistusest loobumisel piisavate tõendite puudumise tõttu ja teise kohtuasja puhul õigeksmõistmisel kuriteo aegumise tõttu.

Ametissenimetamised Esimese Astme Kohtus

2006. aastal nimetati ametisse Esimese Astme Kohtu kohtunikud Enzo Moavero Milanese, Nils Wahl ja Miro Prek.

(1) Kohtuasi C-372/04.

(2) Kohtuasi C-459/03.

(3) Kohtuasjad C-145/04 ja C-300/04.

(4) Kohtuasi C-173/03.

(5) Kohtuasjad C-150/05 ja C-467/04.

Kohtute töötajate arv

Euroopa Kohtu, Esimese Astme Kohtu ja Avaliku Teenistuse Kohtu talitustes oli 31. detsembril seisuga 1346 alalist ja 411 ajutist ametikohta.

Kontrollikoda

Aastaaruanne

24. oktoobril esitas Euroopa Kontrollikoja president Euroopa Parlamendile kontrollikoja 2005. aasta eelarve aruande.⁽¹⁾ Aruandes tunnustatakse komisjoni tehtud olulisi edusamme uuele tekkepõhisele raamatupidamisarvestusele üleminekul. Kontrollikoda osutab siiski sisekontrolli puudustele enamiku Euroopa Liidu kulutuste puhul nii liikmesriikides kui ka komisjonis ning vigade suurele arvule alustehingutes.

Eriaruanded

2006. aastal avaldatud kontrollikoja eriaruannetes käsitleti järgmist:

- Euroopa Sotsiaalfondi toetus, mis on suunatud kooli poolelijätmise vastu võitlemiseks;
- Venemaal TACISE programmist rahastatud projektide tulemused;
- komisjoni tsunamijärgne humanitaarabi;
- Phare raames rahastatud investeerimisprojektid Bulgaarias ja Rumeenias;
- MEDA programmi rakendamine;
- komisjoni arengukoostöö keskkonnaaspektid;
- investeringud maaelu arendamise valdkonnas;
- Euroopa Liidu abi tõhusus puu- ja köögivilja tootjaid toetavate tegevuskavade rahastamisel;
- komisjoni, Euroopa Parlamendi ja nõukogu tõlkekulud;
- tõukefondidest aastatel 1994–1999 rahastatud ning 1. ja 3. eesmärgiga seotud programmide järelhindamine.

Aasta eriaruanded

Euroopa Kontrollikoja koostatud 2006. aasta eriaruannetes käsitleti Euroopa Liidu asutuste ja ametite 2005. aasta raamatupidamisaruandeid.

⁽¹⁾ ELT L 263, 31.10.2006.

Arvamused

2006. aastal avaldas kontrollikoda mitu arvamust finantsmõjuga õigusaktide ettepanekute kohta, näiteks Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi käsitleva otsuse ettepaneku kohta ja Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse kavandatava muutmise kohta.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

2006. aasta oli komiteele töörohke. Oktoobris uuenes komitee koosseis ja nimetati ametisse uus president Dimitris Dimitriadis, kes on kreeklane ja esindas varem töödajaid.

Tavakohaselt avaldas komitee suure hulga arvamusi (üle 170), milles väljendas oma seisukohti ühenduse kõikide poliitikavaldkondade suhtes. Eriti sageli võeti sõna Euroopa tegevuskava kesksete valdkondadega seotud küsimustes.

Ära tuleks märkida arvamust, mille komitee esitas Lissaboni strateegia kohta enne Euroopa Ülemkogu kevadist kohtumist ja milles käsitleti poliitiliselt olulist küsimust tasakaalu leidmise kohta ettevõtjate paindlikkuse ja töötajatele tagatud tööturvalisuse vahel. Komitee avaldas samuti oma seisukoha näiteks säästva arengu strateegia, kliimamuutustega seotud väljakutsete ja piirideta televisiooni küsimustes.

Rõhutada tuleb ka komitee aktiivset tegevust, et tõhustada koostööd liikmesriikide majandus- ja sotsiaalkomiteedega, ning tema suurt panust ELi parema teabevahetuse strateegia rakendamisse.⁽¹⁾

Komisjoni president ja kolleegiumi liikmed osalesid aktiivselt Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee töös. José Manuel Barroso osales täiskogu istungil märtsis. Oma ettekandes käsitles ta Euroopa tegevuskava olulist valdkonda – Lissaboni strateegiat. Juulis tutvustas komisjoni asepresident Margot Wallström täiskogu istungil komisjoni teabevahetuspoliitikat ning veebruaris esitles Joaquín Almunia stabiilsuse ja kasvu pakti muutmise seotud olulisi küsimusi. Aprillis käsitles Vladimír Špidla komisjoni kavandatavaid olulisi algatusi sotsiaalvaldkonnas, sh järgmisi küsimusi: sooline võrdõiguslikkus, Euroopa Globaliseerumisega Kohanemise Fond, reageerimine demograafia arenguga seotud probleemidele ja roheline raamat tööõiguse arengu kohta.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee koostöö komisjoniga keskendus peamiselt kahele valdkonnale: EÜ asutamislepinguga ette nähtud tavapärase konsulteerimine (komisjon on kohustatud konsulteerima Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega paljudes valdkondades) ning komisjoni presidendi José Manuel Barroso ja komitee

⁽¹⁾ Vt käesoleva aruande I peatüki 2. jagu.

presidendi Anne-Marie Sigmundi 7. novembril 2005. aastal alla kirjutatud protokoll rakendamise.

Eelnevast lähtuvalt olid 2006. aastal komisjoni ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tähelepanu keskmes 2005. aasta protokollis kaks võtmeteemat:

- suuri jõupingutusi tehti *programmide koostamisel*. Lähtudes oma 2007. aasta töökavast esitas komisjon Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele loetelu mittekohustuslikest taotlustest, mis lihtsustas komitee töökava koostamist. Kõnealuse tegevuse puhul peaks komitee olema selektiivsem;
- *arvamuste järelmeetmete* puhul rõhutas komisjon oma kvartaliaruandes täiendavalt komitee arvamuste, eriti uurimuslike arvamuste tähtsust.

Lisaks tegid komisjon ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 2006. aastal ettevalmistusi, et kirjutada kohe 2007. aasta alguses alla 2005. aasta protokollis lisapeatükk Euroopa Liidu teabevahetuspoliitika kohta.

Regioonide Komitee

2006. aasta oli Regioonide Komiteele väga sisukas. Alates veebruarist uuenes komitee liikmeskond ja valiti uus president, kelleks sai Prantsuse Sotsialistlikku Parteisse kuuluv Dunkerque'i linnapea Michel Delebarre. Muutustest lähtuvalt võttis komisjon vastu resolutsiooni poliitiliste tegevussuundade kohta aastateks 2006–2008.

Komitee avaldas arvamust mitmete ühenduse poliitikavaldkondade kohta. Arvamuste seast tuleks esile tõsta neid, milles käsitleti piirkondlike arengupakte, Haagi programmi, Euroopa noortepakti ja üldhuvi teenuseid.

Mitu komisjoniliiget osalesid Regioonide Komitee töös, kinnitades sel moel komitee tähtsust komisjoni jaoks. Kindlasti tuleks nimetada José Manuel Barroso osalemist struktureeritud dialoogis (detsembris), mille raames toimusid väga tõhusad ja sisukad arutelud komitee ning piirkondlike ja kohalike ühenduste vahel. Aprillis osalesid Regioonide Komitee täiskogu istungil Jacques Barrot ja Danuta Hübner. Jacques Barrot käsitles oma ettekandes linnatranspordiga seotud küsimusi ning Danuta Hübner rõhutas komisjoni ja Regioonide Komitee vahelise koostöö tähtsust ühtekuuluvuspoliitika rakendamisel. Danuta Hübner oli esimene volinik, kes vastavalt komitee ettepanekule lähtus oma ettekandes komitee esitatud küsimustest ning vastas üksikasjalikult 12 küsimusele. Juunis täiskogu istungil esinenud parlamendi asepresident Margot Wallström keskendus oma ettekandes Euroopa Liidu tulevikuga seotud järelemõtlemisperioodile.

Koostöös komisjoniga korraldas komitee 2006. aastal neljandat korda avatud uste päeva. Kõnealusel üritusel on arvestatav piirkondlik ja kohalik mõõde. Komisjon aitas igakülgset kaasa ürituse õnnestumisele: ürituse avas José Manuel Barroso ning sellel osalesid komisjoni kolm asepresidenti ja seitse volinikku.

Kuna 17. novembril 2005. aastal olid komisjon ja komitee kirjutanud alla omavahelisele koostööprotokollile, keskenduti 2006. aastal selle rakendamisele.

Kaks võtmeteemat olid:

- *programmide koostamine*, kus Euroopa Komisjon ja Regioonide Komitee määratlesid komisjoni 2007. aasta töökavast lähtudes ühist huvi pakkuvad valdkonnad;
- *arvamuste järelmeetmed*, mille puhul rõhutati uurimuslike arvamuste tähtsust. José Manuel Barroso andis detsembris struktureeritud dialoogis osaledes poliitilise hinnangu kahele komitee arvamusele, milles käsitleti avaliku ja erasektori koostööd ning saatjata alaealiste olukorda.

Lisaks arutasid komisjon ning komitee 2006. aastal juba võimalusi, et kirjutada kohe 2007. aasta alguses alla 2005. aasta koostööprotokollile lisapeatükk Euroopa Liidu teabevahetuspoliitika kohta.

Euroopa Keskpank

Euroopa Keskpank (EKP) jätkas oma *rahapoliitikat*, mille eesmärk on tagada euroalas hindade stabiilsus. 2006. aasta jooksul tõstis EKP nõukogu rahapoliitilist intressimäära 125 punkti võrra, EKP pakkumisintressi alammäär põhiliste refinantseerimistehingute suhtes oli detsembris 3,5%. Tagades hindade stabiilsuse, aitab rahapoliitika edendada euroala majandusarengut ja tööhõivet. Võrreldes 2005. aastaga, oli sisemajanduse kogutoodangu kasv 2006. aastal oluliselt kiirem. Kiire muutumise tõttu, eriti 2006. aasta teisel poolel, jäi hindade tase enamasti kõrgeks. EKP edendab jätkuvalt *läbipaistvat* rahapoliitikat, selgitades strateegilisi otsuseid mõjutavaid majandus- ja rahandushinnanguid nii EKP presidendi korrapärastel pressikonverentsidel ja EKP kuubülletäänis kui ka muudes väljaannetes ja EKP nõukogu liikmete avaldustes. Vastavalt õigusaktides sätestatud nõudele aruande esitamise kohta tegi EKP president ettekande Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjonis ning parlamendi täiskogu istungil.

EKP koostas kaks lähenemisaruanne euro käibelevõtmiseks vajalike tingimuste täitmise kohta euroalasse mittekuuluvates liikmesriikides.⁽¹⁾ Esimene aruanne, milles käsitleti Leedu ja Sloveenia valitsuste palvel olukorda nendes riikides, avaldati mais. Teine, detsembris avaldatud aruanne hõlmas euroalasse mittekuuluvaid liikmesriike (v.a Taani ja Ühendkuningriik). Lähtudes mais esitatud EKP ja komisjoni aruannetest otsustas nõukogu 11. juulil komisjoni ettepanekul tühistada Sloveenia suhtes kehtiva erandi ning lubada tal alates 1. jaanuarist 2007 eurole üle minna. Koostöös Sloveenia Keskpangaga tegi EKP vajalikud ettevalmistused Sloveenia ühinemiseks eurosüstees-

⁽¹⁾ Vt ka käesoleva aruande II peatüki 1. jao punkt „Majandus- ja rahaliit“.

miga, sh korraldati ühine teavitamiskampaania euromüntide ja pangatähtede tutvustamiseks.

Target, maailma üks suurimaid maksesüsteeme, aitas jätkuvalt kaasa euro siseturu integreerimisele ja mängis endiselt olulist rolli ühtse rahanduspoliitika sujuval toimimisel. Töö järgmise põlvkonna süsteemi Target2 loomiseks juba käib, uus süsteem peaks hakkama toimima 2007. aasta novembris. Keskpangal on kavas luua uus teenus, mis võimaldaks teha kõiki euro väärtpaperitehinguid keskpanga rahaga (Target2-Securities). EKP jätkas tihedat koostööd komisjoniga, et valmistada ette ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) loomist ning julgustada Euroopa pangandussektorit ja teisi huvitatud isikuid looma vajalikke tingimusi, et SEPA süsteemi juurutamist saaks alustada 2008. aastal ning et see viidaks lõpule 2010. aasta lõpuks.

EKP jätkas üldise järelevalve ja finantsstabiilsuse tagamisega seotud ülesannete täitmist, sh jälgis ja analüüsis keskpang pangandus- ja rahandussektoreid mõjutavaid olulisi arenguid, avas uued valdkonnad koostöö arendamiseks liikmesriikide keskpankade ja järelevalveasutustega ning osales finantseeskirjade raamistiku arendamises. Eurosüsteemiga ettenähtud finantsstabiilsuse tagamiseks osalesid süsteemi kuuluvad keskpangad kriisisimulatsioonis, et kontrollida oma valmisolekut reageerida tõhusalt finantskriisi olukorras, mis mõjutab süsteemselt mitmeid euroala riike. Simulatsioon oli tulemuslik ja võimaldas parandada olemasolevaid ühenduse finantskriisijuhtimise vahendeid.

EKP jälgis jätkuvalt euroala finantsintegratsiooni edendamisel tehtud edusamme ja avaldas teise iga-aastase hinnangu kõnealuse piirkonna rahaturgude integreerumise kohta. Hinnang toetub mitmele finantsintegratsiooni näitajale, mis avaldatakse kord kvartalis EKP kodulehel.⁽¹⁾

Koostöös liikmesriikide keskpankadega jätkab EKP mitmesuguste statistiliste andmete väljatöötamist, kogumist, süstematiseerimist ja avaldamist. Mais avaldas EKP koos Eurostatiga esmakordselt Euroopa kontode aastaaruanded institutsiooniliste sektorite lõikes. Septembris avas EKP Internetis veebilehe „Statistical Data Warehouse“. See on uus e-teenus andmete esitamiseks laiale kasutajaskonnale, kes vajavad sellist statistikat euroala kohta.⁽²⁾

Kuna 2002. aasta euro pangatähtede emissioon osutus edukaks, kavandab Euroopa Keskpang teistkordset emissiooni, mis peaks järk-järgult toimuma kuni käesoleva kümnendi lõpuni.

Euroopa Keskpang osaleb jätkuvalt mitme Euroopa ja rahvusvahelise institutsiooni ja organisatsiooni töös. Euroopa Keskpanga nõukogu koosolekul osalesid eurorühma juht ja üks komisjoni liige. Keskpanga president ja asepresident osalesid omakorda

⁽¹⁾ <http://www.ecb.eu/>.

⁽²⁾ <http://sdw.ecb.eu/>.

eurorühma koosolekutel, millel on oluline roll, sest need on sobiv keskkond avatud ja mitteametliku strateegilise arutelu arendamiseks EKP, euroala riikide rahandusministrite ja komisjoni vahel.

Lisaks esitas Euroopa Keskpank arvamusi tema pädevusse kuuluvaid valdkondi käsitlevate ühenduse ja liikmesriikide õigusaktide ettepanekute kohta. Euroopa Keskpanga tegevust käsitletakse üksikasjalikumalt põhikirjajärgse aruandluskohustuse raames avaldatud aruannetes.

Euroopa Investeerimispank

2006. aastal andis Euroopa Investeerimispank (EIP) laene 45,8 miljardi euro ulatuses, sh 39,9 miljardit Euroopa Liidu liikmesriikidele ja 5,9 miljardit Euroopa Liidu partnerriikidele.

Asutused

Reguleerivad asutused

2006. aastal loodi vastuvõetud õigusaktidest lähtuvalt kaks uut reguleerivat asutust, mis hakkavad tööle 2007. aasta alguses.

- *Euroopa Kemikaalide Agentuur* loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri määrusega⁽¹⁾ seoses projektiga REACH, mis hõlmab kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist.⁽²⁾ Ameti peakorter asub Helsingis (Soome);
- *Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut* loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri määrusega.⁽³⁾ Instituudi peakorteri asukohaks on määratud Vilnius (Leedu).

Euroopa Parlament kiitis 30. novembril esimesel lugemisel heaks ka ettepaneku *Euroopa Põhiõiguste Ameti* loomise kohta. Nõukogu peaks määruse vastu võtma 2007. aasta jaanuari lõpus.

Euroopa Parlamendi 15. novembril 2006. aastal toimunud täiskogu istungil esitasid nõukogu ja komisjon avalduse komisjoni 2005. aastal esitatud *reguleerivate asutuste ühtset raamistikku käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe eelnõu* kohta.⁽⁴⁾ Nõukogu on arvamusel, et tegemist on olulise küsimusega ning et kõnealuses valdkonnas on vaja tõelist lisaväärtust loovat õigusakti. Komisjon märkis, et ta on

(1) Määrus (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 396, 30.12.2006).

(2) Vt käesoleva aruande II peatüki 2. jao punkt „Tootepoliitika“.

(3) Määrus (EÜ) nr 1922/2006 (ELT L 403, 30.12.2006). Vt ka käesoleva aruande III peatüki 1. jao punkt „Sooline võrdõiguslikkus“.

(4) KOM(2005) 59.

arutelule avatud ning on nõus arutama kõiki selle valdkonnaga seotud nõukogu ettepanekuid. Komisjoni arvates on institutsioonidevaheline kokkulepe parim juriidiline vorm head haldustava käsitlevate horisontaalsete eeskirjade kehtestamiseks, mille eesmärk on reguleerivate asutuste loomiseks, toimimiseks ja kontrollimiseks vajaliku raamistiku loomine.

Täitevasutused

26. oktoobril asutas komisjon *üleeuroopalise transpordivõrgu täitevasutuse*.

2006. aastal laiendati eelmisel aastal loodud hariduse, audiovisuaalvaldkonna ja kultuuri täitevasutuse ⁽¹⁾ pädevust.

Seadusandlik tegevus

Kaasotsustamismenetlus

2006. aastal koostas komisjon kaasotsustamismenetluse raames 109 ettepanekut. Euroopa Parlament ja nõukogu allkirjastasid või saavutasid allkirjastamiseks konsensus 91 dokumendi puhul. Neist enamus oli menetlemisel juba enne 1. jaanuari.

54 ettepaneku ehk enam kui poolte ettepanekute suhtes saavutati kokkulepe *esimesel lugemisel*, kusjuures selliste ettepanekute arv kasvab. Vaatamata sellele, et esimesel lugemisel vastuvõetud dokumendid on enamasti tehnilised ja kodifitseerimisdokumendid või dokumendid, milles käsitletakse suhteid kolmandate riikidega, on nende seas ka dokumente, milles käsitletakse laiemale avalikkusele huvi pakkuvaid teemasid: kultuurisündmusega „Euroopa kultuuripealinn“ seotud ühenduse meetmed aastateks 2005–2019; Euroopa Globaliseerumisega Kohanemise Fond; Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus; Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahend Liidu ja partnerriikide vahelise koostöö ja majandusliku integratsiooni edendamiseks ning Euroopa Meresõiduohutuse Ameti loomine, et võidelda laevade põhjustatud reostusega.

Õigusloome ettepanekutest võeti *teisel lugemisel* vastu kolmandik dokumentidest (31 dokumenti). See annab tunnistust seadusandjate poliitilisest tahtest saavutada oluliste ja keeruliste dokumentide suhtes kokkulepe, ilma et selleks oleks vaja lepitusmenetlust. Teisel lugemisel, peamiselt Soome eesistumisperioodil (kuigi teatavaid dokumente käsitlevad arutelud algasid juba Austria eesistumise ajal) vastu võetud dokumentide hulgast võiks nimetada järgmisi: direktiiv siseturul pakutavate teenuste kohta ning määrus, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist ning millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur. Rõhutada tuleb ka Euroopa teadusringkondade jaoks olulise Euroopa Ühenduse teadusuuringute,

⁽¹⁾ Otsus 2005/56/EÜ (ELT L 24, 27.1.2005).

tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) vastuvõtmise tähtsust.

Kuuel korral, peamiselt keskkonnakaitset käsitlevate dokumentide puhul, kasutati *lepitusmenetlust*. Kõnealused dokumendid hõlmasid järgmisi teemasid: Århusi konventsiooni kohaldamine, et tagada üldsusele juurdepääs teabele ja kohtumenetlustele; patareide ja akude töötlemine ja kõrvaldamine, põhjavee kaitse ja õigusliku raamistiku loomine peamiselt keskkonnaseirelise eesmärgiga ühenduse ruumiandmete infrastruktuuri (Inspire) rajamiseks. Kahe dokumendi arutelud olid omavahel seotud, ühes neist dokumentidest käsitleti fluoreeritud kasvuhoonegaasidest tingitud kliimamuutusi ja teises mootorsõidukite kliimaseadmetest põhjustatud õhusaastet.

Institutsioonidevaheline koostöö tugevnes 2006. aastal veelgi, sest lõpule jõudsid läbirääkimised 1999. aasta ühisdeklaratsiooni läbivaatamise kohta, millega kehtestatakse kaasotsustamismenetluse üksikasjalikud eeskirjad. Positiivne tulemus võimaldas kodifitseerida teatava hulga tavasid, muuta kokkulepete saavutamine esimesel ja teisel lugemisel tõhusamaks ja läbipaistvamaks ning tugevdada kolme institutsiooni lojaalset koostööd menetluse käigus.

Komiteemenetlus

17. juulil ⁽¹⁾ muutis nõukogu otsust, millega kehtestatakse *komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused*, ⁽²⁾ lisades uue menetluse – *kontrolliga regulatiivmenetluse*. Juhul kui kavandatakse seadusandlike meetmetega sarnaseid meetmeid (s.t üldmeetmeid, millega muudetakse kaasotsustamismenetluse teel vastu võetud põhiakti vähem olulisi sätteid), mis seadusandja arvates ületavad põhiaktis ettenähtud rakendusvolitusi, ei ole kooskõlas põhiakti eesmärgi või sisuga või ei pea kinni subsidiaarsuse või proportsionaalsuse põhimõtetest, võimaldab regulatiivmenetlus seista vastu nende meetmete vastuvõtmisele. Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võtsid vastu ka ühisdeklaratsiooni, ⁽³⁾ mis hõlmab loetelu kehtivatest õigusaktidest, mida uue menetluse kasutuselevõtmise tõttu tuleb eelisjärjekorras muuta. Komisjon võttis vastavad 25 ettepanekut 22. detsembril vastu. ⁽⁴⁾

9. augustil esitas komisjon aastaaruande komiteede tegevuse kohta 2005. aastal. ⁽⁵⁾ Esimest korda hõlmas kõnealune aruanne ka komiteemenetlusega seotud Euroopa Kohtu presedendiõigust.

⁽¹⁾ Otsus 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006).

⁽²⁾ Otsus 1999/468/EÜ (ELT L 184, 17.7.1999).

⁽³⁾ ELT C 255, 21.10.2006.

⁽⁴⁾ KOM(2006) 902, KOM(2006) 903, KOM(2006) 904, KOM(2006) 905, KOM(2006) 906, KOM(2006) 907, KOM(2006) 908, KOM(2006) 909, KOM(2006) 910, KOM(2006) 911, KOM(2006) 912, KOM(2006) 913, KOM(2006) 914, KOM(2006) 915, KOM(2006) 916, KOM(2006) 917, KOM(2006) 918, KOM(2006) 919, KOM(2006) 920, KOM(2006) 921, KOM(2006) 922, KOM(2006) 923, KOM(2006) 924, KOM(2006) 925 ja KOM(2006) 926.

⁽⁵⁾ KOM(2006) 446.

Statistilised andmed

2006. aastal vastu võetud, kehtetuks tunnistatud või kehtivuse kaotanud õigusaktid leiab, kui teostada otsing EUR-Lexi ⁽¹⁾ uuendatavas andmebaasis.

Kasulikud viidad

- Euroopa Parlament:
<http://europarl.europa.eu/>
- Euroopa Liidu Nõukogu:
<http://consilium.europa.eu/>
- Euroopa Ülemkogu kohtumised:
http://www.consilium.europa.eu/cms3_fo/showPage.asp?id=432
- Euroopa Komisjon:
http://ec.europa.eu/index_et.htm
- Volinike veebisaidid:
http://ec.europa.eu/commission_barroso/index_et.htm
- Komisjoni iga-aastane tööprogramm:
http://ec.europa.eu/atwork/programmes/index_en.htm
- Euroopa Ombudsman:
<http://ombudsman.europa.eu/home/et/default.htm>
- Euroopa Kohus, Esimese Astme Kohus ja Avaliku Teenistuse Kohus:
<http://curia.europa.eu/>
- Euroopa Kontrollikoda:
<http://eca.europa.eu/>
- Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee:
<http://eesc.europa.eu/>
- Regioonide Komitee:
<http://cor.europa.eu/>
- Euroopa Keskpank:
<http://www.ecb.eu/home/html/index.en.html>
- Euroopa Investeerimispank:
<http://www.bei.org/>
- Ühenduse agentuurid:
http://europa.eu/agencies/community_agencies/index_et.htm
- Kaasotsustusmenetlus:
http://ec.europa.eu/codecision/index_en.htm
- Komiteemenetluse andmebaas:
<http://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/registre.cfm?CL=en>

(¹) <http://eur-lex.europa.eu/et/index.htm>.

VII peatükk

Eelarve ja finantstegevus

2006. aasta eelarve täitmine

15. detsembril 2005. aastal kinnitas Euroopa Parlament 2006. aasta eelarve, mis on viimane 2000.–2006. aasta finantsraamistikuga seotud eelarve.⁽¹⁾

Kulukohustuste assigneeringuteks oli eraldatud 120,6 miljardit eurot, mis moodustas 25 liikmesriigi rahvamajanduse kogutulust 1,08%. Maksete assigneeringuteks oli eraldatud 107,4 miljardit eurot, mis moodustas 0,96% rahvamajanduse kogutulust.

2006. eelarveaasta jooksul esitati kuus paranduseelarvet. Paranduseelarveid kajastav ülevaade assigneeringute lõikes on esitatud käesoleva aruande lisas (värvilises kirjas leheküljed).

2007. aasta eelarve ettevalmistamine

Euroopa Liidu 2007. aasta eelarve ettevalmistamine kulges 2006. aastal järgmiselt:

- 3. mail kiitis komisjon heaks esialgse eelarveprojekti,
- 17. juulil esitas nõukogu eelarveprojekti,
- 26. oktoobril toimus Euroopa Parlamendis eelarveprojekti esimene lugemine,
- 30. novembril toimus nõukogus eelarveprojekti teine lugemine,

14. detsembril eelarveprojekti teisel lugemisel Euroopa Parlamendis kiitis parlament selle heaks.

2007. aasta eelarve on esimene eelarve, mis on seotud aastateks 2007–2013 kehtestatud finantsraamistikuga.⁽²⁾

⁽¹⁾ ELT L 78, 15.3.2006.

⁽²⁾ Vt käesoleva aruande I peatüki punkt „Finantsperspektiivid“.

Finantsmäärus

Mais esitas komisjon muudetud ettepaneku⁽¹⁾ vaadata läbi Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatav 2002. aasta finantsmäärus.⁽²⁾ Pärast novembris nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel toimunud tulemuslikku lepituskoosolekut võttis nõukogu läbivaadatud määruse 13. detsembril vastu.⁽³⁾

Kõnealune läbivaatamine on oluline samm eeskirjade lihtsustamise poole, mis aitab tagada lihtsama juurdepääsu Euroopa Liidu rahalistele vahenditele, samuti oluline samm suurema läbipaistvuse ja tugevama eelarvekontrolli poole. Vastavalt uutele sätetele tuleb avalikustada tõukefondidest ja põllumajandusfondidest toetust saavate ettevõtjate nimed. Seoses keskandmebaasi loomisega organisatsioonide kohta, kellele Euroopa Liidu fondidest toetust ei anta, on komisjon saanud oma käsutusse uue vahendi pettuste ja korruptsiooni vältimiseks. Lisaks võtsid liikmesriikide ametiasutused kohustuse luua tõhusad sisekontrollisüsteemid ja viia läbi nõuetekohane kontroll nende hallatavate ühenduse vahendite üle. Liikmesriikide teostatud auditite iga-aastased kokkuvõtted annavad komisjonile parema tagatise, et ühenduse eelarvet täidetakse nõuetekohaselt.

Läbivaatamisele lisaks esitati mitmeid ettepanekuid finantsmääruse rakenduseeskirjade muutmiseks.⁽⁴⁾ Teatavad sõltumatud muudatused jõustusid juba augustis.⁽⁵⁾ Ettepaneku finantsmääruse läbivaatamisest sõltuvate muudatuste kohta võttis komisjon vastu 4. juulil.⁽⁶⁾

Omavahendite süsteemi käsitlev otsus

Euroopa Ülemkogu 2005. aasta detsembri järelduste põhjal esitas komisjon 2006. aasta märtsis ettepaneku omavahendite süsteemi käsitleva otsuse kohta.⁽⁷⁾ Ettepaneku kohaselt tuleb muuta käibemaksu, rahvamajanduse kogutulu vahendite ja Ühendkuningriigi tagasimaksete arvutamise ja tasumise mehhanismi. Pärast seda, kui nõukogu on otsuse vastu võtnud ja kõik liikmesriigid selle ratifitseerinud, jõustub kõnealune nõukogu otsus tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2007.

(1) KOM(2006) 213.

(2) Määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 248, 16.9.2002).

(3) Määrus (EÜ, Euratom) nr 1995/2006 (ELT L 390, 30.12.2006).

(4) Määrus (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (ELT L 357, 31.12.2002).

(5) Määrus (EÜ, Euratom) nr 1248/2006 (ELT L 227, 19.8.2006).

(6) SEK(2006) 865.

(7) KOM(2006) 99.

Raamatupidamise aastaaruanded

2005. aasta raamatupidamisaruanne oli komisjoni esimene tekkepõhise raamatupidamisarvestuse põhimõtte kohaselt koostatud raamatupidamisaruanne.

Kasulik viit

- Eelarve veebisait:
http://ec.europa.eu/budget/index_en.htm

Institutsioonide ja asutuste nimekiri

Euroopa Parlament

Peasekretariaat
Centre européen, plateau du Kirchberg
L-2929 Luxembourg
Telefon: (352) 43 00-1

Euroopa Liidu Nõukogu

Peasekretariaat
Rue de la Loi 175
B-1048 Bruxelles
Telefon: (32-2) 285 61 11

Euroopa Komisjon

Rue de la Loi 200
B-1049 Bruxelles
Telefon: (32-2) 299 11 11

Euroopa Kohus, Esimese Astme Kohus ja Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohus

Boulevard Konrad Adenauer
L-2925 Luxembourg
Telefon: (352) 43 03-1

Euroopa Kontrollikoda

12, rue Alcide De Gasperi
L-1615 Luxembourg
Telefon: (352) 43 98-1

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK)

Rue Belliard 99
B-1040 Bruxelles
Telefon: (32-2) 546 90 11

Regioonide Komitee

Rue Belliard 101
B-1040 Bruxelles
Telefon: (32-2) 282 22 11

Euroopa Investeerimispank (EIP)

100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
Telefon: (352) 43 79-1

Euroopa Keskepank (EKP)

Kaiserstraße 29
D-60311 Frankfurt am Main
Telefon: (49-69) 13 44-0

Euroopa Ombudsman

1, avenue du Président-Robert-Schuman
BP 403 FR
F-67001 Strasbourg Cedex
Telefon: (33) 388 17 23 13

Euroopa Andmekaitseinspektor

Rue Wiertz 60
B-1047 Bruxelles
Telefon: (32-2) 283 19 00

Euroopa Liidu detsentraliseeritud organisatsioonid

<http://publications.europa.eu/code/en/en-390500.htm>

Ühenduse reguleerivad asutused (esimene samm)

Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond (Eurofound)

Euroopa GNSSi Järelevalveamet

Euroopa Kemikaalide Agentuur (ECHA)

Euroopa Keskkonnaagentuur (EKA)

Euroopa Koolitusfond (ETF)

Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (CEDEFOP)

Euroopa Lennundusohutusamet (EASA)

Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT)

Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA)

Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA)

Euroopa Raudteeagentuur (ERA)

Euroopa Ravimiamet (EMA)

Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut

Euroopa Toiduohutusamet (EFSA)

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur (EU-OSHA)

Euroopa Võrgu- ja Infoturbeamet (ENISA)

Euroopa Ülesehitusamet (EAR)

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC)

Rassismi ja Ksenofoobia Euroopa Järelevalvekeskus (EUMC)

Siseturu Ühtlustamise Amet (kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused) (OHIM)

Välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (Frontex)

Ühenduse Kalanduskontrolli Agentuur (ACCP)

Ühenduse Sordiamet (CPVO)

2006. aastal kavandatud ühenduse asutused (esimene samm)

Euroopa Põhiõiguste Amet (EFRA)

Euroopa Liidu asutused (teine ja kolmas samm)

Euroopa Kaitseagentuur (EDA)

Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituut (ISS)

Euroopa Liidu Satelliidikeskus (EUSC)

Euroopa Politseiamet (Europol)

Euroopa Politseikolledž (CEPOL)

Euroopa õiguslase koostöö tugevdamise amet (Eurojust)

Rakendusametid

Aruka Energeetika Rakendusamet

Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet

Rahvatervise Programmi Rakendusamet

Euroopa Liit

 Euroopa Liidu liikmesriigid
 Kandidaatriigid

Allikas: teabevahetuse peadirektooraat

Kulukohustuste assigneeringute kokkuvõte (poliitikavaldkondade kaupa)

Jagu	2005. aasta eelarve ⁽¹⁾		2006. aasta eelarve ⁽¹⁾	
	Kohustused (eurot)	Inimressursid ⁽²⁾	Kohustused (eurot)	Inimressursid ⁽²⁾ , ⁽³⁾
01 Majandus- ja rahandusvaldkond	400 201 998	538	468 476 353	572
02 Ettevõtlus	381 316 768	1045	399 828 648	1052
03 Konkurents	89 127 373	867	98 657 766	900
04 Tööhõive ja sotsiaalküsimused	11 427 816 628	909	11 938 359 782	926
05 Põllumajandus ja maaelu arendamine	53 184 651 245	1243	54 595 078 891	1320
06 Energeetika ja transport	1 415 885 043	1161	1 467 018 844	1165
07 Keskfond	325 818 542	694	346 198 192	701
08 Teadusuuringud	3 307 806 914	1779	3 525 524 298	1736
09 Infoühiskond	1 375 250 095	1146	1 425 305 907	1189
10 Otsene teadustegevus	366 418 287	2347	330 209 495	2356
11 Kalandus	1 019 875 616	366	1 073 914 748	386
12 Siseturg	73 581 959	584	75 206 248	614
13 Regionaalpoliitika	27 295 029 985	692	28 735 564 828	707
14 Maksukorraldus ja tolliliit	120 565 947	564	130 398 219	607
15 Haridus ja kultuur	943 498 200	661	1 007 494 882	638
16 Press ja teave	187 460 083	959	205 327 888	1014
17 Tervise- ja tarbijakaitse	480 756 056	946	558 930 694	967
18 Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala	596 866 914	443	608 476 896	505
19 Välissuhted	3 332 510 399	2734	3 476 284 050	2705
20 Kaubandus	76 103 566	857	82 796 875	634
21 Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide areng ja suhted nendega	1 230 912 686	1943	1 300 607 197	2094
22 Laienemine	2 002 707 239	570	2 325 171 524	611
23 Humanitaarabi	643 832 369	176	515 103 476	190
24 Pettustevastane võitlus	57 967 048	418	65 745 124	417
25 Komisjoni poliitika koordineerimine ja õigusnõustamine	213 065 957	1709	214 995 745	1722
26 Haldus	646 475 623	4037	660 329 166	4105
27 Eelarve	1 369 627 564	657	1 159 929 327	692
28 Audit	10 746 818	104	11 547 110	105
29 Statistika	131 264 213	797	132 987 886	811
30 Pensionid	899 771 000		945 245 000	
40 Reservid	13 000 000		229 000 000	
Kogusumma (komisjon)	113 619 912 135	30 946	118 109 715 059	31 441
Muud institutsioonid (v.a pensionid)	2 336 205 081		2 460 056 437	
Kõik kokku	115 956 117 216		120 569 771 496	

Allikas: eelarve peadirektoraat

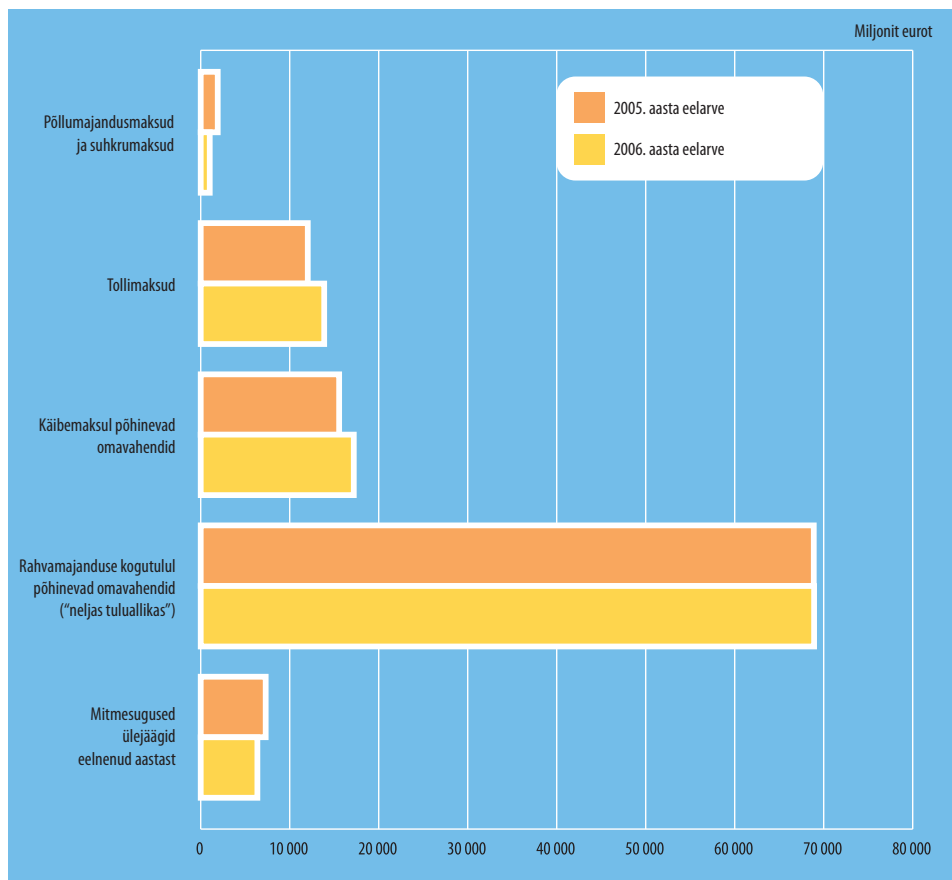
⁽¹⁾ Sealhulgas paranduseelarved.⁽²⁾ Hõlmab nii koosseisuliselt kui ka abitöötajaid.⁽³⁾ 2006. aasta esialgne eelarveprojekt.

Kulukohustuste assigneeringud finantsperspektiivi rubriikide kaupa (kogusumma)

Kulukohustuste assigneeringud	2005. aasta eelarve (eurot)	Finantsperspektiiv 2006 (eurot)	2006. aasta eelarve (eurot)
1. PÖLLUMAJANDUS	49 026 450 000	52 618 000 000	50 190 720 000
Varu	2 412 550 000		2 427 280 000
● Põllumajanduse kulud (v.a maaelu arendamine)	42 185 450 000	44 847 000 000	42 419 720 000
● Maaelu arendamine ja kaasnevad meetmed	6 841 000 000	7 771 000 000	7 771 000 000
2. STRUKTUURITOIMINGUD	42 420 297 444	44 617 000 000	44 555 004 990
Varu	20 702 556		61 995 010
● Struktuurifondid	37 288 364 455	38 523 000 000	38 522 922 880
● Ühtekuuluvusfondid	5 131 932 989	6 094 000 000	6 032 082 110
3. SISEPOLIITIKA	9 150 458 408	9 385 000 000	9 399 462 774
Varu	-138 458 408		-14 462 774
4. VÄLISMEETMED	5 444 000 000	5 269 000 000	5 544 000 000
Varu	-325 000 000		-275 000 000
5. HALDUS	6 292 922 368	6 708 000 000	6 656 924 362
Varu	67 077 632		51 075 638
6. RESERVID	236 000 000	458 000 000	458 000 000
Varu	210 000 000		0
● Tagatisreserv	223 000 000	229 000 000	229 000 000
● Hädaabireserv	13 000 000	229 000 000	229 000 000
7. ÜHINEMISEELNE STRATEEGIA	2 081 000 000	3 566 000 000	2 692 159 038
Varu	1 391 000 000		873 840 962
● Ühinemiseelne rahastamisvahend SAPARD	250 300 000		300 000 000
● Ühinemiseelne rahastamisvahend ISPA	525 700 000		585 000 000
● Ühinemiseelne rahastamisvahend PHARE	898 800 000		977 300 000
● Türgi	286 200 000		479 500 000
● Euroopa Liidu solidaarsusfond	0		91 559 038
● Küprose türgi kogukonna majanduslik areng	120 000 000		258 800 000
8. HÜVITAMINE	1 304 988 996	1 074 000 000	1 073 500 332
Varu	11 004		499 668
Kulukohustuste assigneeringud kokku	115 956 117 216	123 695 000 000	120 569 771 496
Varu	3 637 882 784		3 125 228 504
Kohustuslikud kulud	45 078 212 878		45 006 877 332
Mittekohustuslikud kulud	70 877 904 338		73 102 837 727
Maksete assigneeringud kokku	105 684 514 081	119 292 000 000	107 378 469 621
Varu	8 550 485 919		11 913 530 379
Kohustuslikud kulud	45 119 231 878		45 023 454 332
Mittekohustuslikud kulud	60 565 282 203		59 894 958 852
Maksete assigneeringud protsentides rahvamajanduse kogutulust	1,00 %	1,07 %	0,96 %

Allikas: eelarve peadirektoraat

Jaotus tululiigi järgi

Tululiik	2005. aasta eelarve		2006. aasta eelarve	
	Miljonit eurot	%	Miljonit eurot	%
Põllumajandusmaksud ja suhkrumaksud	1913,20	1,8	1014,00	0,9
Tollimaksud	12 030,80	11,4	13 874,90	12,9
Käibemaksul põhinevad omavahendid	15 556,05	14,7	17 200,28	16,0
Rahvamajanduse kogutulul põhinevad omavahendid ("neljas tululiik")	68 884,10	65,2	68 921,21	64,3
Mitmesugused ülejäägid eelnenud aastast	7 299,90	6,9	6 368,08	5,9
Kogusumma	105 684,05	100,0	107 378,47	100,0

Allikas: eelarve peadirektoraat

Euroopa Komisjon

Üldine aruanne Euroopa Liidu tegevuse kohta 2006

Luxembourg: Euroopa Ühenduste Ametlike Väljaannete Talitus

2007 — 228 lk — 16,2 x 22,9 cm

ISBN 92-79-02102-8

Hind (ei sisalda käibemaksu) Luksemburgis: 25 EUR

Euroopa Komisjon avaldab üldise aruande Euroopa Liidu tegevuse kohta igal aastal vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 212 ja Euratomi asutamislepingu artiklile 125.

Kõnealus aruandes, mis esitatakse Euroopa Parlamendile, antakse üldine ülevaade ühenduse möödunud aasta tegevuse kohta.

